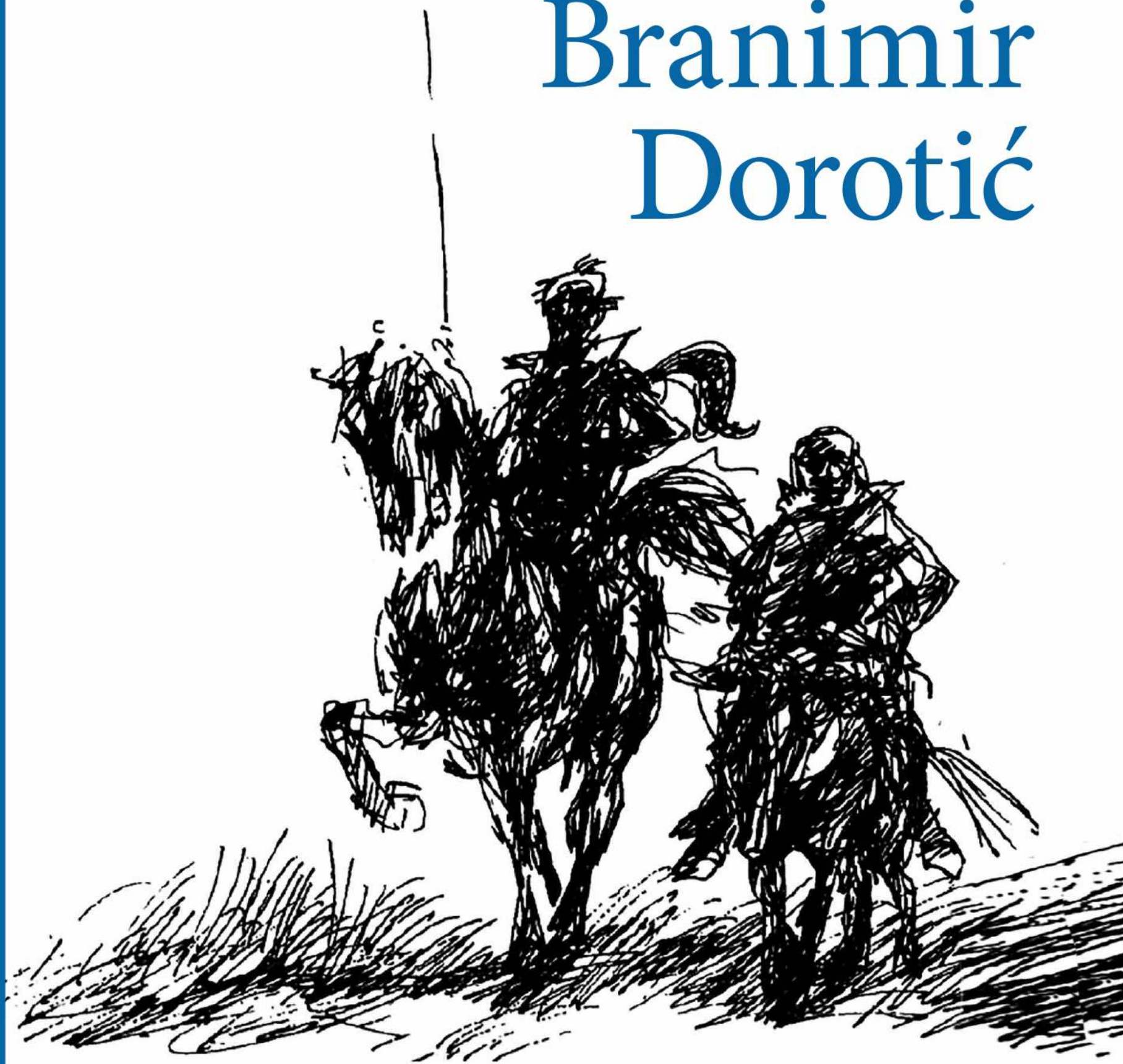
BRANIMIR DOROTIĆ – *putorisi* – REMINISCENCIJE 1983. - 2013.

Branimir Dorotić

REMINISCENCIJE

1983. - 2013.

putorisi

Branimir
Dorotić

Nakladnik:
Branimir Dorotić, vlastita naklada

Urednik:
Branimir Dorotić

Obrada likovnih priloga:
Stjepan Pepi Beljak

Lektura i korektura:
Branimir Dorotić

Grafičko oblikovanje:
Neven Marin

Tisak:
Grafomark-Zagreb

Naklada:
??? primjeraka

ISBN

U Samoboru, lipnja 2021.

Branimir Dorotić

putorisi

REMINISCENCIJE

1983. - 2013.

SADRŽAJ

Tahir Mujičić, VIRTUOZNI CRTAČ BRANIMIR DOROTIĆ 6
POD ZVIZDAMIN, proslov autora“ 7
KAKO SU NASTALI OVI PUTORISI 9
KAKO SU TO ZAMISLILI U ZAGREB FILMU 10
POD ZVIZDAMIN, BIBLIOTEKA BRAČKI LIBAR, „SKLAD“- Supetar 1993.,
bilješka o pjesniku Tomislavu Dorotiću (P.Š.) 12
POLIVALENTNOST LIKOVNOG IZRAZA BRANIMIRA DOROTIĆA
Danijel Žabčić: predgovor katalogu izložbe „PUTORISI“ 2009. - Zagreb,
izložbeni salon ŠPU „Izidor Kršnjavi” 12
Guido Quien: BRANIMIR DOROTIĆ, predgovor katalogu izložbe u
NS “Janko Mišić“ 1984., Samobor 13
VIVAT ACADEMIA (period 1983.–1989. godine) 14
MOJE PRVO PUTOVANJE PREKO „VELIKE BARE“ 1989. godine 74
WINDSOR, ONTARIO, CANADA 1990. godine 95
SJENKE RATA, JAHAČI APOKALIPSE 1991.–1992. godine 110
CRNE GODINE 1992.–1993. godine 132
NANOVO ROĐENI, Svijet priznaje Hrvatsku, (In termezzo) 133
PARIZ, CITE DES ARTS 1997. godine 174
STANKO ŠPOLJARIĆ – predgovor katalogu izložbe B.D.
„Ekspresija male slike“, galerija„IDEALNI GRAD“, Zagreb 1999. godine 201
TAHIR MUJIČIĆ – Predgovor izložbi Pariških impresija,
HNK – Pećuh, Mađarska 2000. godine 205
„SVE SAMOBORSKE MASKE RADE“, grafička mapa 2000 godine i druge grafike .. 207
LJETOPISI 2000.–2004. godine 213
DRUGO PUTOVANJE U PARIZ 2004. GODINE 248
DODATAK – SVETORISI 265
BIBLIOGRAFIJA 269
ŽIVOTOPIS (bilješka o autoru) 270

VIRTUOZNI CRTAČ BRANIMIR DOROTIĆ

ili

Kako su nam njegovi likovni „stenografski“ Dnevnici predočili vremena koja su procurila poput pijeska kroz raširene prste

…Iako držim da sam relativno pristojan znalac nemalog Branimirovog opusa, iznenađen sam kako je premalo kritičara i povjesničara umjetnosti uspjelo „akrobatski“ preskočiti Dorotićev likovni opus, a pogotovo ono što likovna umjetnost i inače izbjegava, a to su art projekti za tzv. „sekundarne“ umjetničke kategorije, poput ilustracija, vinjeta, karikature, stripa, itd.

Jer kod Dorotića je apsolutno nemoguće marginalizirati ili eliminirati taj segment njegova stvaralaštva u odnosu na onaj (uvjetno kazano) „ozbiljni“, relevantni larpurlartistički dio.

Dok je prvi kako tako valoriziran i uvršten u prvi dio monografije, ovaj je drugi dočekao da ga se rabi samo kao (ne)nužan dodatak. Bez ikakvih pravih razloga.

I dok bi mogli kazati da su Dorotićeve ilustracije nešto što je moglo promaći hrvatskoj likovnoj kritici, nemoguće je oteti se dojmu da je „slučajno ili namjerno“ ignoriranje njegova djela, koje koketira s ilustracijom, stripom i animiranim filmom promašaj hrvatske likovne kritike. Zato bi njegove DNEVNIKE trebalo pomno pročitati i integralno objaviti.

DNEVNICI su apsolutno jedan od najoriginalnijih likovno literarnih doživljaja svijeta, a pogotovo Hrvatske s kraja 80-ih do sredine 90-ih godina. U njima autor sustavno i paralelno prati, komentira i analizira što događanja u svom osobnom životu (tragedija umiranja oca), a što u domovini (Domovinski rat).

Osobno proživljavanje onog intimnog i općeg, društvenog, nacionalnog realizirano je na maestralan način u svim mogućim likovnim tehnikama primjenjivim na ono uobičajeno (papir, boja, ljepilo, škare…), ali i kombinacijom medijskih kompilacija (likovno-literarnih). Jer Branimir Dorotić koliko god je slikar i likovni umjetnik toliko je i književnik, pjesnik, prozaik, dramatičar.

Njegovi DNEVNICI nisu samo knjiga za čitanje, strip za listanje… Uz sve to oni su i potresna priča koja se batrga i bori da postane ono što u biti i jest, a to je – animirani film.

Osobno sam pokušao „progurati“ taj projekt u Zagreb Filmu s redateljem debitantom, danas već pokojnim Ernestom Greglom (vrhunskim trik majstorom), koji je bio spreman „animacijom bez animacije“ DNEVNIKE pretvoriti u moćan artistički projekt. Nažalost, to se nije dogodilo. Ali to ne znači da i neće.

Kao potpriča njegovih DNEVNIKA, koji imaju impozantnih 1000 i više stranica, pojavljuju se i njegovi PARIŠKI DNEVNICI, u kojima autor na sebi svojstven virtuozan način osjeća Pariz, Francusku i svijet umjetnosti.

Ovaj kratak prijateljski osvrt na opus Branimira Dorotića istovremeno je i neka vrsta zamolbe da se njegov čudesni svijet još jednom sagleda i revalorizira…

Tahir Mujičić

POD ZVIZDAMIN

PROSLOV AUTORA

Rat je završio.
Rat još uvijek traje.
Rat nikada ne prestaje,
Postoje tek trenutci predaha
Fragmenti djetinjstva
Upisani u memoriju
Velikog mora.

Branimir Dorotić 1995.

POD ZVIZDAMIN je radni naslov prijedloga za animirani film koji u Zagreb filmu nikada neće biti snimljen (jedini je svrstan u kategoriju – Projekata koji se trajno odbijaju). Ovu procjenu posudio sam od vrlog J.M-a, člana komisije ili žirija koji je neke 2000.te odlučivao o prijedlozima za filmsku produkciju i pisao svoje obrazloženje nadređenima. Kako nikada nisam dobio na uvid integralni tekst žiriranja, ni odbijenicu adresiranu meni osobno, sve ostaje kao literarno naklapanje u sferi „rekla kazala“, mekog zapleta banalnog domaćeg SF krimića. Da bi stvar bila intrigantnija u to se vrijeme Zagreb film s nekoliko starih preostalih uposlenika borio za opstanak i tako postao metom špekulacija kulturpolitičkih špekulanata kojima je želja bila dokopati ga se, privatizirati, podrediti, prodati i ne znam što već, ali uglavnom odhrvatiti tu zagrebačku i hrvatsku instituciju po nekom od stranačkih ključeva. A sve u ime kvalitete i kozmopolitizma medija filma. K tome su činovnici, opravdavajući stvar trenutnim neredom u kući„izgubili“ moje originale. Knjiga snimanja završila je negdje u smeću i nije nikad vraćena s Nove Vesi u studio u Vlaškoj. Moja potraga za tim materijalom nakon obilaska hrpe zatvorenih vrata neslavno je okončana odustajanjem. Jednako sam tako pokopao ambiciju da se po treći puta u životu radno vratim pod okrilje Zagreb filma, gdje sam prva „faziranja“ odradio davne 1970.godine. Zamislite, tada su mi u požaru koji je poharao Zagreb film izgorjeli originali stripa koji me kandidirao za posao i tako odredili sasvim drugu putanju u životu. Ovoratno prijateljstvo dovelo me 1999. godine crtački natrag u Studio u Vlaškoj, gdje sam prihvatio prijedlog T.M-a (tada Art direktora) da kao dio programa autorskog art filma za Zagreb-film načinimo Knjigu snimanja, a koju je on predložio i uputio instanciji kulture, gradskoj ili republičkoj, a vjerojatno Ministarstvu kulture, negdje gdje se odlučuje o sufinanciranju takvih programa. Sadržaj filma trebao je slijediti Putorise, moje dnevnike iscrtane tijekom nekoliko pustolovnih ekskurzija pred Domovinski rat, u tijeku i neposredno nakon rata. Ti dnevnici nisu rađeni s bilo kakvom komercijalnom svrhom, oni su jednostavno bili moj razgovor perom i tušem s prijateljima u nemirnim vremenima. Svima nam je politička kuhinja u to vrijeme nudila bezbrojne izvještaje i komentare događanja u nas iz svih rakursa i svačijih strana, uglavnom preko javnih službenih i poluslužbenih medija i tiskovina svih boja, koje su u tom vremenu nicale kao gljive poslije kiše. Bombardirajući prosječnog čitatelja i domoljuba uglavnom strahotama rata u koji smo bili uvučeni nemilosrdnom agresijom, ti mediji su imali, rekao bih, dvojaku svrhu. Djelovali su budeći dugo gušeni nacionalni zanos i dizali moral u ratnom metežu s jedne strane, a s druge bilo je to propagandno, dnevnopolitički agitpropovski mlataranje s puno igrača, puno informacija i dezinformacija, previše manipulacije oruđima sivog i specijalnog rata, koji bez obzira tko što mislio o tranziciji koja traje i miru – nikada ne će prestati.

Ne mislim da je neka nepravda to što mi je uskraćena prilika raditi ovaj film. Osim toga navikao sam na razne nepravde. Mogao bih napisati hrpu stranica o odrađenom natječajima i uskraćenim prilikama. A ne smatram se nesposobnim. Možda nepodobnim u društvu koje je još daleko, daleko od viših kriterija pristojnosti, poštenja, javnosti, transparentnosti, kvalitete… U nas još sve ovisi o moći i moćnicima unutar političkih grupa koje vladaju i stvaraju javno mnijenje po svojim mjerilima.

Uglavnom, samostalci, ljudi izvan političkih struktura i stranačkih struja postaju kolateralne žrtve sistema političkih polarizacija. Svjesno ostaju autsajderima jer je to cijena slobode.

POD ZVIZDAMIN je između ostalog trebala biti priča upravo o tome. Povijesni žrvnji melju nas sve bez razlike i dalje istim tempom. Sloboda mišljenja se filtrira, a neutralnost nije na cijeni i uglavnom ima negativne konotacije. Možda se netko spretan i snađe u Europi čiji se hrvatski dio nakon stoljetne borbe za samostalnost, upravo predao ili prodao i poklonio tu svoju nedavnim ratom krvavo osvojenu samostalnost. Europa i nije naš izbor, ona je naša sudbina. U njoj smo povijesno gledano oduvijek, samo kao kolektiv individua, autsajderi. Možda je prevelik raspon vrijednosti koje pokrivamo i branimo. Supstancijalno

smo visokih prosjeka, statistički - niskih. To nam nije dala Europa i to se tamo ne može pomiriti. Sada nas službeno primaju (priznaju) prvenstveno radi svojih interesa. A mi? Šahovskim terminom možda se može reći da je ulazak u Uniju žrtva figure za kvalitetu (nekih, nekome i nečemu). Odustao sam od tog svijeta, ne zato što sam euroskeptik, eurofob ili primitivac koji ne brine za sudbinu svoje djece. Trenutno vidim samo maglu(za sebe i za njih), tamo kao i u nas, i naš kukavički izbor – od dvije magle birajući prozirniju.

POD ZVIZDAMIN je pjesma moga pokojnog oca, profesora hrvatskog jezika i književnosti, a film je trebao biti svojevrsni hommage njemu i njegovoj „donkihotskoj"-generaciji koja je izginula za svoje ideale ostavivši nam u nasljeđe svoju ljubav i vjeru, svoju naivnost i snove, a ponajviše svoju nadu u slobodnu Hrvatsku. Jer sve što su za domovinu i svoju djecu odradili (kršćanski otrpjeli) ima smisla i nije bilo uzalud. Gospodin E.G. trebao je biti redateljem tog animiranog uratka, a gospodin T.G. snimatelj (trik snimatelj) i uraditi te Putorise živim. Scenario je u prijedlogu obradila kao dramaturg gđa M.G. i svi smo ocijenjeni kao neznalice, a „materijal" proglašen neprihvatljivim i nepodesnim za animaciju. Vjerujem da se radilo o svjesnom i namjernom difamiranju ekipe i diskreditiranju iz osobnih razloga. Istina je – nužno smo različiti od gospodina J.M-a s početka ove priče. Možda autorsko objavljivanje dijela ovih crtačkih dnevnika objasni da se ne radi o ideološkim razlikama nego o trgovini za koju ja doista nemam kvalifikacija, koja je u pozadini svih gibanja spekulativne demokracije (možda jednom sazrije u onu pravu). No to će se dogoditi s nekim novim ljudima kada posljednji od starog soja izraslog na privilegijama političkih sustava nakon drugog rata, pomru sa svojim podjelama. A možda je i to utopija „pod zvizdamin". Postoji nekakav inat u mediteranaca s obije strane tih sadašnjih podjela. Inat kontra tuđeg inatljivog osporavanja. U ime toga i uz podršku prijatelja otisnuti ću nešto ovih crtanih dnevnika koji čine povezanu cjelinu, bez bilo kakvih intervencija. Manji dio je korišten u knjižici **Čarolija mora** Križe Katinića (izdanje AGM-a iz Zagreba 2010.godine) gdje sam prevaren za dio naklade i honorara, (da se ne iznevjeri tradicija), ali tako se to radi i to je već neka druga priča. Izdavaštvom se u nas bave ljudi sposobni preživjeti financijske, društvene i kulturne restrikcije, a s „prekratkim pokrivačem" je uvijek tako, pa ih to amnestira. Netko se pokrije, a netko ostane gol, a netko treći profitira. Vlastita naklada u sto primjeraka, *samizdat* na veselje prijatelja kadikad je jedini odgovor na ona budžetsko proračunski pokrivena izdanja. Iz inata. Tako su nas naučili roditelji, tako i mi, mada krivo, učimo svoju djecu. Da je društvena nepravda prihvatljiva proporcionalno našoj izdržljivosti i da se tu ništa ne može učiniti bez velikih odricanja. Istina je to, da sloboda ima cijenu, visoku cijenu, a što možeš učiniti sam, učini. I ne žali se. Mi smo generacija koja se još žali, ali nekog vraga i radi, usprkos činjenici da su nerijetko neradnici plaćeni za tuđi trud. Pa neka im bude. Knjižurak posvećujem svome ocu Tomislavu, svojim životnim suputnicima, suborcima i prijateljima koji su se trudili da od ovog materijala nastanu animacijom oživljeni zapisi slikara, ali nam nije bilo dopušteno. Ti Dnevnici za mene imaju prvenstveno dokumentarno sentimentalnu vrijednost, a možda su humus za neke još nenaslikane slike. Vrednovanje po likovnim kriterijima ostavljam nekome drugome.

DODATAK PROSLOVU IZ 2013.

Priprema likovne monografije „Putorisa" potaknuta je izložbom istog naziva u galeriji „Izidor Kršnjavi" pri zagrebačkoj ŠPU iz 2009. godine. Radilo se o mojoj obljetničkoj izložbi jednog suženog izbora naručenih i nenaručenih ilustracija i priča popraćenih slikom. Tada zamišljeno i drugačije koncipirano izdanje završilo je u ladici 2013. godine. Srećom je sačuvano, a sada je „prekrojeno", smanjenog formata i broja stranica te zaslugom prijatelja iznova pripremljeno za tisak. Pokušao sam koliko je moguće poštivati kronologiju crtačko-dnevničkih bilješki bez fiksiranja nadnevaka i literarnih priča zbog kojih su ilustracije nastajale. Nedostaje i slikarski dio opusa. Do neke druge prigode, ako je bude. Donekle je zaokružen tek sakralni opus, monografijom „Prema svjetlu" u izdanju Ogranka Matice hrvatske iz Samobora. Kao i to objavljeno izdanje i ovaj uradak svjedoči o životu autora, ne odvajajući bitno od nebitnog, važno od manje važnog. Svjedoči činjenicu da se život živi s ljudima i radeći za ljude. Bliske ili daleke, svejedno.

KAKO SU NASTALI OVI PUTORISI

(dijelom korišteni kao „građa“
za nerealiziran animirani film Zagreb filma „Pod zvizdamin“)

Uzmite kako u vremenu recesije uglavnom nisam imao drugog posla. Ili sam imao „sreću“da je moj prijatelj Pepi B., samostalni grafički urednik, ostao bez posla. Dijelom svakako iz inata, a dijelom radi preseljenja na Brač 2012. godine. Taj mi je ozbiljan životni i radni rez osvijestio činjenicu da sam na sve strane svijeta i Hrvatske, iza sebe ostavio razasute a nesređene fragmente djela, nastalog u posljednjih tridesetak godina. Onaj dio koji čini sakralni opus, cjelovitiji i teži, jednako nedovršen, ja ne mogu procjenjivati. Izdavaštvo je u nas još uvijek zatvorena arena u kojoj vas ima koliko vas zovu. Slikarski opus je „debeo ili tanak“ onoliko koliko je snažna ta vrsta ambicije da se u javnom prostoru nadmećete s onima koji su manje od vas konformisti, imaju bolje zaleđe ili su jednostavno bolji. U tom pogledu kod mene je presudio slučaj, troškovi, obitelj, nedostatak radnog prostora ili hrabrosti mecena… Zapravo sam izabrao neki srednji put. Bolje reći – put je izabrao mene. Crteži (ilustracije) su nešto drugo. Nisu toliko plod zadatka koliko slobode.

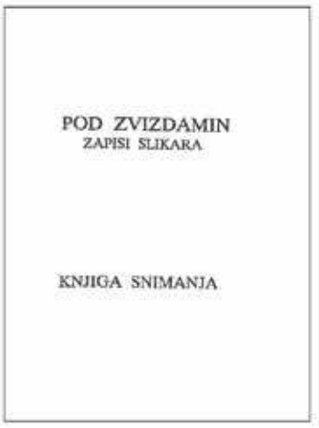
Crteži koji su nastajali tijekom odrađivanja „radnog staža“ više su reminiscencije na doživljeno i viđeno u životu negoli dokumentarna priča. Moguće ih je dijelom kronološki pratiti (sa ili bez teksta i nadnevka). Dobrim dijelom su im tumačenja zabilježena u godišnjim rokovnicima, a teško ih je svesti na čisto literarne bilješke. Te stranice su pune osobnog: adresâ, planova, troškova, pogodaka i promašaja, rođendana, sastanaka, rastanaka, obiteljskih tema i drama (ništa neobično, koja to obitelj nema ?), ali nije za objavljivanje. Tako ćete listajući stranice ovih albuma biti prikraćeni za cjelovit doživljaj koji se animacijom može sugerirati, ali ne i dodati pravi okus. Primjer je jedan mali crtež rasplesanog Ajfelova tornja u Parizu 2004. Netko je tada tamo donio stari gramofon i malo podalje od gomile uz Senu pustio šansone tridesetih. I ljudi su zaplesali, a ta scena živi još sa svojom glazbom u mojoj glavi i tjera me da ponekad zaplešem. Negdje pred rat u tim crtanim dnevnicima postoje cjeline, a negdje su to fragmenti jave i snoviđenja. Drugdje kontekst vremena daju podloge sa radnog stola, a nedostaju čitava poglavlja sa studija, likovnih kolonija, iz bolnica, s ratišta… Uglavnom, to su ona mjesta gdje je život tekao prebrzo ili sam ja iz nekog razloga bio usporen pa je doživljaj umjesto u crtež bilo lakše pretočiti u poeziju. Zbirka „ZGUBIDAN“ nastala je u intermezzima kao interno pjesnički dnevnik, paralelan s *Putorisima*, bez pretenzija i očekivanja (u sto primjeraka, dovoljno za prijatelje). Nažalost, tiskajući svoj sažeti CV, štedeći na prostoru izbrisao sam gotovo sve nadnevke koji su značili relaciju prema putorisima i uz to bili naslovi pjesama.

I sada imam jednaku potrebu lavirati ta dva načina bilježenja stvarnosti ljepote svijeta i turobnih vremena. Ako to ima neke veze s godinama i potrebama – neka. Pruža mi distancu od euforija svake vrsti. Entuzijazam se u likovnjaka podrazumijeva kao radost iščekivanja novog sunčanog dana (možda ne kod svih). Od ukupne „građe“ koju čine fragmenti i cjeline crtane *Svakodnevice* (posuđujem naslov predgovora G. Quiena prigodom izložbe u galeriji „Zagreb“ 1989.godine), izdvojio sam onaj dio koji je ostao *skeniran* i pohranjen u mome računalu. Dio je pripreme za katalog izložbe „PUTORISI“, postavljene 2009.godine u zagrebačkoj galeriji „Izidor Kršnjavi“, izložbenom prostoru ŠPU. Kolega i profesor Danijel Žabčić napisao je tada Predgovor koji prenosim i u ovo izdanje. Veći dio radnog materijala za knjige, slikovnice, udžbenike, novine i časopise, skice, nacrte i studije za vitraje, lijepa količina objavljenih i neobjavljenih karikatura… – sve nastalo u vremenu od 1983. do 2013.godine, rasuto je ili dospjelo na Brač u Pražnice. Samoboru, gdje sam do sada živio i radio, nisam previše dužan. Možda ponajviše nenaslikanih slika, ali ostavljam dostojnog nasljednika.

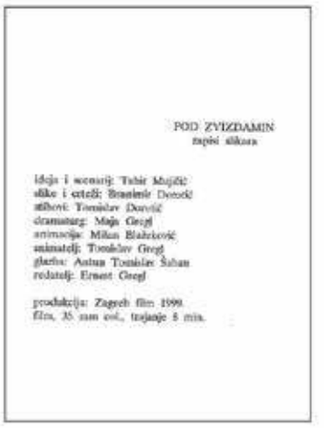
Nemir i snove, nedovršenosti i nesavršenost pretačemo u ono što je moguće i dohvatljivo. To postaje naša mjera, mjera naše postojanosti, valjanosti, darovanog nam znanja i vjere. Poseban razlog da talentom svjedočimo vjeru u ljude pa i onda kada u to sumnjamo.

U Zagrebu, 2. 09. 2013.
Branimir Dorotić

KAKO SU TO ZAMISLILI U ZAGREB FILMU

POD ZVIZDAMIN
ZAPISI SLIKARA

KNJIGA SNIMANJA

POD ZVIZDAMIN
zapisi slikara

Idеja i scenarij: Tahir Mujičić
slike i crteži: Branimir Dorović
stihovi: Tomislav Durović
dramaturg: Maja Gregl
animacija: Milan Blažković
snimatelj: Tomislav Gregl
glazba: Anton Tomislav Šuban
redatelj: Ernest Gregl

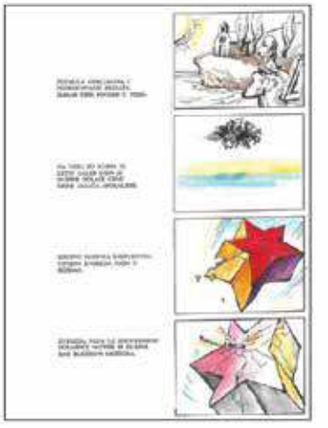
produkcija: Zagreb film 1999.
film, 35 mm col., trajanje 8 min.

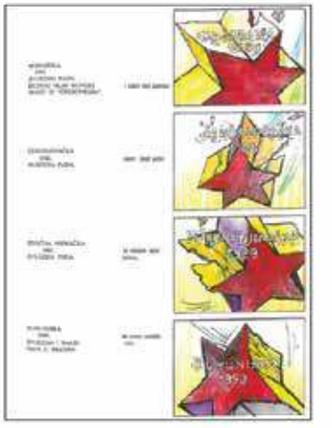

POD ZVIZDAMIN
Zapisi slikara

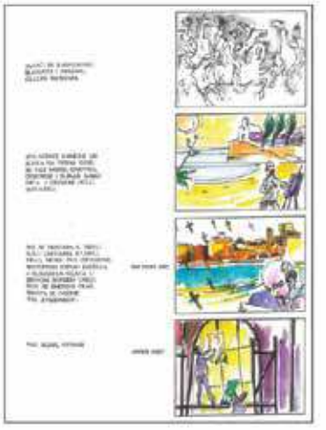

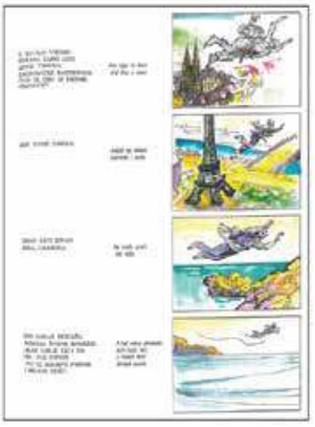

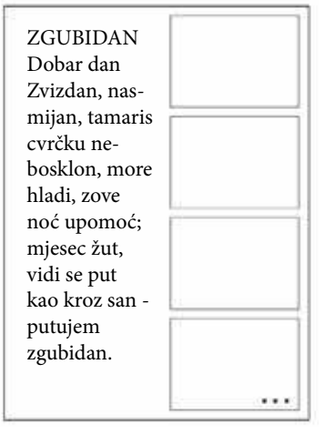

Bilješka o Zgubidanu (zbirka lirike objavljena 2011. godine)

Rodio se 13. travnja 1951. na Braču, otoku između Omiša i Hvara, od roditelja, djedova i pradjedova otočana, s obiju strana iz loze Dorotića koju je proslavio fra Andrija. Njegov najraniji vidokrug opisuje more, a ono je sebično i samovoljno i nitko koga sveže uza se ne može više poželjeti neke druge širine, neke šire prostore slobode.

Zato je Zgubidan vječni skitnica i svaštar, pjesnik i svirač, slikar i crtač, mornar i planinar, a uza sve to brižljivi zapisivač i kroničar. I ovu neobičnu zbirku čine njegovi dnevnički zapisi, bilješke riječju, koje zajedno s njegovim bilješkama crtežom i slikom (jer on je i *pravi,* akademski slikar) čine cjelinu koju je teško zamisliti. Njegove slike, crteže i vitraje treba podjednako gledati i čitati.

Stih je samo forma kojom se poigrava da bi zapis oslobodio suvišnih riječi, napetih misli, sumnjivih čitatelja i sumnjičavih mudraca. Ništa u ovim stihovanim zapisima ne obvezuje, ništa ne traži odgovor, ništa ne iziskuje neku pametnu interpretaciju, ništa ne očekuje ni pohvalu ni pokudu. Namijenjeno je onima koji znaju da je umjetnost sam život.

Zgubidan je potpis, pseudonim, duhovno stanje, osjećaj nedovršenosti, ali i čežnje za novim plovidbama i novim skitnjama. Zgubidan je hazarder kojemu vrijeme ne znači ništa. Njegova će kronika trajati koliko traje i on sam, a zapisi će ostati onima koji ih budu htjeli sačuvati. I ovi napisani i oni narisani. Važno je da život bude ispunjen.

Zgubidan zapravo ne gubi vrijeme, samo ga zna potratiti na beskorisne stvari ili na beskorisne ljude, potrati ga na brige i radosti života, na unuke, djecu, obitelj i svojtu bližu i daljnju, na prijatelje i suputnike, na sjećanja i uspomene, na stare znatiželje i nove izazove. Sve je to zapisano u njegovim stihovima.

Napokon, Zgubidan je moj brat, moja krv i moj duh, samo nam ista riječ nije istog oblika.

Ali sve to nije važno. Važno je samo jedno: da život bude ispunjen.

Dubravka Dorotić Sesar
Zagreb, 13. travnja 2011.

ODGOVOR

(Nepotpisani fragment očitovanja J. M. o odbijanju prijedloga Zagreb filma za sufinanciranjem animiranog filma „Pod zvizdamin“, ovdje donosim kao presliku, kako sam je i primio, dobrotom gospodina P-a.)

Bojim se da je malo vjerojatan upravo takav epilog, jer to je ona vrst filmova gdje likovnost i pokret, a ne priča, generiraju percepciju ostvarenja, njegovu energiju i snagu.

2. **PANTHA REI**, autor **Ivica Šegvić**, 3 min.

O ovom projektu neću puno govoriti jer nije službeno još niti urudžbiran. Radi se o zanimljivom autoru iznimnog likovnog i animacijskog potencijala, ali treba dosta poraditi na scenariju. Kako autor živi u Splitu, pretpostavljam da će ovo biti prvi projekt kojega ću predložiti u svom sljedećem "paketu".

Projekti koji se trajno odbijaju

Samo je jedan takav projekt.

POD ZVIZDAMIN, scenarij i glavni crtež **Branimir Dorotić**, režija Ernest Gregl, producent "Zagreb film", trajanje 8 min.

Branimir Dorotić je slikar-crtač iznimnog senzibiliteta, radišnosti i energije. Tijekom svoga sudjelovanja u domovinskom ratu napravio je stotine i stotine crteža u snoviđenjima iskustva slikara-ilustratora i ratnika. Nastao je tako impresivan *sketch-book* izuzetne likovne i povijesne vrijednosti.

No, sada nastupa problem za koji je najmanje kriv crtač! Budući da se radi o ogromnom broju crteža biografske i spomenarsko-dnevničke provenijencije, umjetniku koji o animaciji znade koliko i svaki drugi prosječni građanin, čini se da bi to bilo najbolje afirmirati kroz crtani film. Na žalost, autor crteža ne zna da je animacija oživljavanje likovnosti gdje su crteži tek infrastruktura za kompliciranu medijsku tehnologiju koncipiranja i realizacije filma.

Što je najgore, i brzopleti producent ohrabruje autora u zabludi kako će film "već nekako nastati", glavno da imamo impresivan likovni predložak. I već o prvim koracima nastaju tragični problemi:

1. Da bi nekako definirali projekt i iz dvodimenzionalnog dnevnika ga promovirali u filmski projekat, autor i producent "izmišljaju priču" nedostojnu, po svojoj banalnoj naivnosti i porukama, izvornoj originalnosti crteža. Čitava plemenita ideja, i činjenica ratnog dnevnika trivijaliziraju se kako bi se poštopošto napravio crtani film s nekakvom pričom.
2. Kako se još to sve skupa "ipak ne miče" niti će se pomaknuti samo, uglednog animatelja Gregla uvlači se u dodatnu zabludu: kako će se nekakvim eksperimentalno-improvizatorskim metodama ipak od toga napraviti film, a majstor kamere svojom vještinom će zabašuriti nepostojanje organske priče koja bi proizašla iz predloška, i potpuni izostanak animacijskog koncepta.

Na žalost, proteklih godina "Zagreb film" je ušao u previše sličnih avantura, i sve su završile na isti način: izvornim autorima filmsko iskustvo se brzo zgadilo, bježali su od obveza, realizacija se tragično odugovlačila i producent bi na kraju, već frustriran i osiromašen, nekako sklepavao film, tek kao alibi prema Ministarstvu, čuvajući ga poput retardiranog vanbračnog djeteta u mračnom potkrovlju, od pogleda filmske javnosti i pitanja o odgovornosti i svrsishodnosti takve produkcije.

Bjelodan primjer toga je i film **DAVNE KIŠE** koji se upravo "završava".

RANG – LISTA ANIMIRANIH FILMOVA KOJE DEFINITIVNO PREDLAŽEM MINISTARSTVU ZA SUFINANCIRANJE

1. **IN BETWEEN**, scenarij i režija Nicole Hewitt, produkcija "Zagreb film", trajanje 8 min.

S velikim olakšanjem i radošću mogu reći da je autorica sjajno odabrala svoj "drugi film" u produkciji "Zagreb filma", nakon zavidnog uspjeha filma "Iz Dividu". Posebno imponira što školovana i obrazovana, ali eksperimentu udana autorica, ide korak dalje, i postavlja zahtjevnije uvjete produkcije. Mislim da ju moramo svakako podržati da uspije, i da u simbiozi sa "simpatičnim amaterizmom" koji nije potpuno napustila, napravi još veći uspjeh.

Scenaristično režijski koncept je jedinstven: pokazati kroz *stop-frame* metodu, bizarni, ali stvaran svijet "krupnoga otpada" koji postaje autentičan i samodefiniran poput *afterlifea* u vremenskom *bridgeu* između služenja čovjeku i odlaska na vlastito groblje. Autorica briljantno prepoznaje da između ta dva svijeta nema jasnoga razlikovanja i da stvarnost ove pojave ne stvara samo novi, svojevrsni svijet, već se sudionici i ovoga i "onoga" bore da ga uzmu pod svoje.

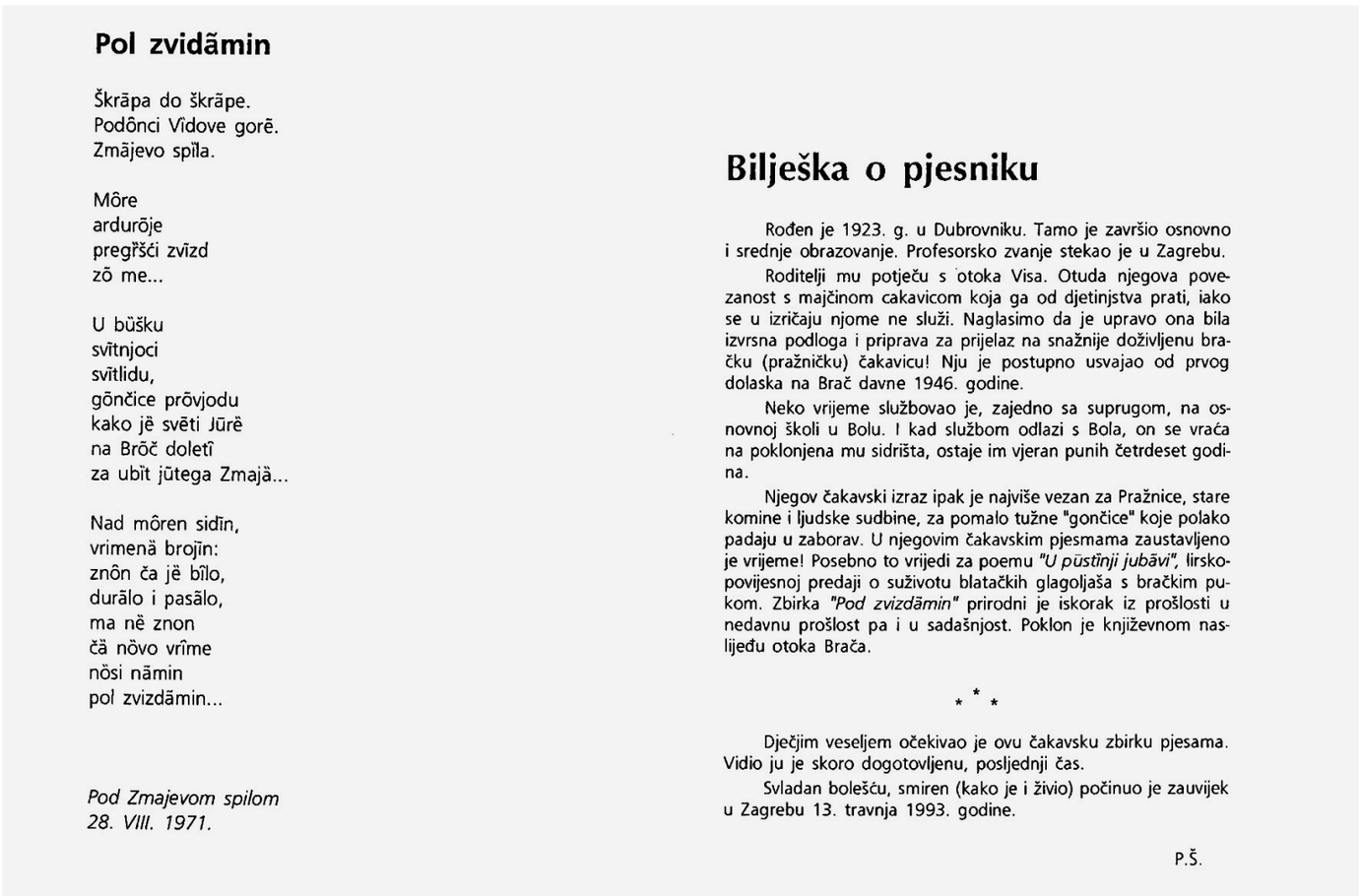
Tu nema tako često prisutnog cinizma niti ekološke gnjavaže. Otpad se potpuno realizira i personificira, stvariji od "života na Marsu", ili kako je to lucidni Toma Bebić još prije dva desetljeća zapisao: "Ne stidi se svoga govna. To si sam od njega napravio..."

Nicole Hewitt je svjesna da više nemamo niti vremena za takav stid! Ako se hoćemo pobrinuti za "ovaj naš" problematičan i licemjeran svijet, bolje nam je pružiti ruku ovome koji je već nastao, jer, još malo, pa nas to neće niti pitati.

Vrijednost ovoga filma je i što su ambijenti zagrebački. To u konačnici može dodatno urediti zanimljivim plodonosnim konotacijama.

Treba svakako ohrabriti i producenta i autoricu da u realizaciji ne teže kompromisima jer se, kao eto, radi o kratkom filmu.

TOMISLAV DOROTIĆ - BIBLIOTEKA BRAČKI LIBAR - **POD ZVIZDAMIN** - IZDAVAČ: SKLAD-SUPETAR, 1993.

Pol zvidãmin

Škrãpa do škrãpe.
Podônci Vídove gorẽ.
Zmãjevo spĩla.

Môre
ardurõje
pregŕšći zvĩzd
zõ me...

U bũšku
svĩtnjoci
svĩtlidu,
gõnčice prõvjodu
kako jẽ svẽti Jũrẽ
na Brõč doletî
za ubĩt jũtega Zmajà...

Nad môren sidĩn,
vrimenã brojĩn:
znôn ča jẽ bîlo,
durãlo i pasãlo,
ma nẽ znon
čã nõvo vrîme
nõsi nãmin
pol zvizdãmin...

Pod Zmajevom spilom
28. VIII. 1971.

Bilješka o pjesniku

Rođen je 1923. g. u Dubrovniku. Tamo je završio osnovno i srednje obrazovanje. Profesorsko zvanje stekao je u Zagrebu.

Roditelji mu potječu s otoka Visa. Otuda njegova povezanost s majčinom cakavicom koja ga od djetinjstva prati, iako se u izričaju njome ne služi. Naglasimo da je upravo ona bila izvrsna podloga i priprava za prijelaz na snažnije doživljenu bračku (pražničku) čakavicu! Nju je postupno usvajao od prvog dolaska na Brač davne 1946. godine.

Neko vrijeme službovao je, zajedno sa suprugom, na osnovnoj školi u Bolu. I kad službom odlazi s Bola, on se vraća na poklonjena mu sidrišta, ostaje im vjeran punih četrdeset godina.

Njegov čakavski izraz ipak je najviše vezan za Pražnice, stare komine i ljudske sudbine, za pomalo tužne "gončice" koje polako padaju u zaborav. U njegovim čakavskim pjesmama zaustavljeno je vrijeme! Posebno to vrijedi za poemu *"U pũstĩnji jubãvi"*, lirsko-povijesnoj predaji o suživotu blatačkih glagoljaša s bračkim pukom. Zbirka *"Pod zvizdãmin"* prirodni je iskorak iz prošlosti u nedavnu prošlost pa i u sadašnjost. Poklon je književnom nasljeđu otoka Brača.

* * *

Dječjim veseljem očekivao je ovu čakavsku zbirku pjesama. Vidio ju je skoro dogotovljenu, posljednji čas.

Svladan bolešću, smiren (kako je i živio) počinuo je zauvijek u Zagrebu 13. travnja 1993. godine.

P.Š.

POLIVALENTNOST LIKOVNOG IZRAZA BRANIMIRA DOROTIĆA

Svjedočeći impulse svog likovnog interesa i temperamenta, Branimir Dorotić odredio je etape svojih mnogostrukih interesa postajući vijator između svrhovitosti i slobode likovnog izraza. Profilirao se tako na izvorima ilusutracije, slikarstva i književnosti ispoljavajući stupnjeve kreativnog intenziteta u polifonijskoj raznolikosti od lirskog notiranja i kratkih priča do crtačkih i slikarskih zahvata prema zadatim temama te onih motiviranih osobnom pažnjom na autonomnun likovnu realizaciju.

Knjiga Ljetopisa zapunjena crtežima i komentarima, zapravo je zgusnuti dnevnik autorskih invencija i maštovitih simbioza crtačkog rastera u kompozicijskoj skitnji teksturom koja konotira autonomni život likovne forme. Putorisi (ratni dnevnik) označavaju stvarnosni i imaginarni svijet koji proizlazi iz registracije oka u zrcaljenju s koegzistirajućim povijesnim situacijama. Stoga dnevnik ostaje psihogram crtačke i mentalne reakcije skitača koji prikuplja u dinamičkom kretanju i mijeni životnih okolnosti likovnu i tematsku egzistenciju crte, tona i mrlje s riječju kao suglasje struje podsvjesnog i svjesnog kao potrage za osobnom stvarnošću. Dorotićeve ilustracije knjiga primjeren su izražaj likovne prohodnosti i crtačke akribije što korespondira s tekstualnim slojem u unutarnjim zakonitostima knjiškog bloka. Autorovi vitraji sretno simetriraju ikonološku i kromatsku strukturu podarujući vjerničkom prostoru sublimnu redukciju duhovnog sadržaja kao poticajni liturgijski agens.

Pariški dnevnik

Akvareli, crtež, kolažii nastali u okviri autorove pariške dionice integriraju sve aspekte njegovog senzibiliteta, njegove oblikovne mogućnosti. U njima je u potpunosti oslobođen autorski šarm i duhovitost te ona pitka elegancija promatrača koja improvizira sadržaje pariškog života. Ovi radovi skromni po svom fizičkom formatu stilske su Dorotićeve vježbe u komponiranju svježih likovnih impresija i sažetih likovnih kozerija. Doživljaj rafinirane prozračnosti oživljava u promatraču dašak lirske empatije i prisutnu vedrinu vrckaste palete.

Komorne, pak, uljene slike doziraju intimitet distanciranog lirskog erotizma bliskog slikarevoj rezidencijalnosti. One ujedno označavaju kromatsko-slikarski doseg autorove doživljajnosti.

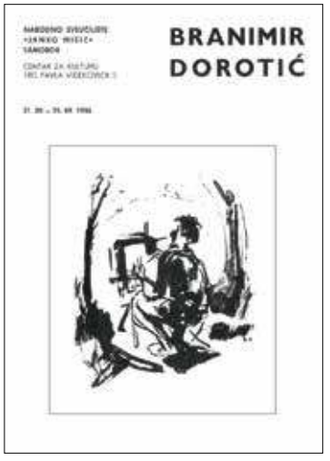
Kermes osobne maske

Grafički listovi horizontalnog formata (Samoborski karneval) ispisuju groteskirane metamorfoze ljudskih spodobi koje u dovitljivosti crtačeve osnove poprimaju likovnu sceničnost prikrivanja i razokrivanja ljudskog karaktera. Likovno ih iščitivati znači ponegdje vizualno doživjeti gorčinu dehumanizacije, ali i podstrek za dobroćudni smiješak te tužne i radosne gomile ljudskih stanja što slave kermes osobne maske.

Polivalentnost Dorotićevih likovnih dosega moramo sagledati kao priklon figurativnom izrazu koji manifestira odlike likovnog humora začinjenog anegdotalnošću. Osobnost Dorotićeva ogleda se i u nizu kulturoloških akcija, organizaciji kulturnog života sredine u kojoj djeluje. Tako je pravi podvig bio pokretanje rada Galerije «Zvonik svetog Josipa» kao i priprema 1. triennala hrvatskog autoportreta u Samoboru. Zato cjelokupnom svojom stvaralačkom i kulturološkom djelatnošću Dorotić postaje primjer generacije umjetničkih osobnosti koje beskompromisno svjedoče polivalentni sadržaj svojeg senzibiliteta.

Danijel Žabčić

BRANIMIR DOROTIĆ
izložba slika i crteža

Branimir Dorotić je kolorist. Vidi se to kako po zažarenom pigmentu, tako po sočnom namazu. Možemo reći da je njegova osjetilnost u odnosima kakvoće boje, kao i u taktilnosti slikarske površine. Na ovoj se izložbi predstavlja uglavnom sa dva motiva: krajolicima, odnosno vedutama, te portretima. Ili: portretima prirode (Samobora) i krajolicima ljudskih lica. Dakle, Branimir Dorotić je figurativni slikar. No motiv zahvaća iznutra. Odatle sloboda njegove slikarske geste, proživljeno ritmiziranje koloristič-kih intenziteta, širina nanosa boje. Ove osobine podaju slici ugođajnost. Njegove vedute nose koliko prepoznatljivost, gotovo tipičnost predloška, toliko pojedinačne značajke. Tako ovaj slikar, ne odričući se konteksta Svijeta kojim hodamo, dostiže vlastitost oblikovnosti. U portretima postoji nedvojbena prepoznatljivost. Ali ne u doslovnom prijenosu. I ovdje je predložak zahvaćen iznutra, pa prije nego li uočimo pogođenu fizionomičnost, zamjećujemo karakternu osobenost. I to ne samo na licu, nego i u uhvaćenom pokretu. Tome je najbolji primjer veliki slikarev autoportret.

U nekoliko navrata Dorotić je radikalizirao svoj postupak pa je došao na prag novih mogućnosti. Iz modela je izvukao neko dublje lice. U prvom redu to se odnosi na jednostavan a neobičan crveni portret „barba Ede“. Sa malo sredstava, naime s malo priče slikar je postigao punoću izraza. Taj portret nosi, čak karikaturalno, osobine portretiranog, no istovremeno u njemu je uvećana mogućnost općeg poistovjećenja, jer slika je određenog duševnog stanja.

Jedna od rijetkih fotografija s ALU (kolaž iz 1981. god.) s lijeva: Željko Mucko, Vlatko Vincek i Branimir Dorotić.

Uz naglašeni kolorizam Branimir Dorotić se iskazuje i kao dobar crtač. Brzi potezi nose nešto od rukopisne hitrine. I ovdje ruka ne slijedi vanjske obrube, nego zahvaća središte problema. Tako se naročito u crtežima očituje sigurno osjećanje prostora. Jer crtež je već po sebi prozračniji, manje može prikriti, na jedan je način ogoljela slika. Zapravo, ako usporedimo ove crteže s ovim slikama, lako ćemo naslutiti da u svakoj slici, pod gotovo putenim nanosima guste boje počiva kao okosnica jedan takav crtež. Naime, slobodna slikareva gesta uvijek uključuje čvrst skladbeni rez.

Izložbu Branimira Dorotića u Samoboru shvaćamo kao određeno razmeđe. Slikar objavljuje kako je do sada radio, te naznačava mogućnosti daljnjeg razvoja.

Guido Quien

VIVAT ACADEMIA

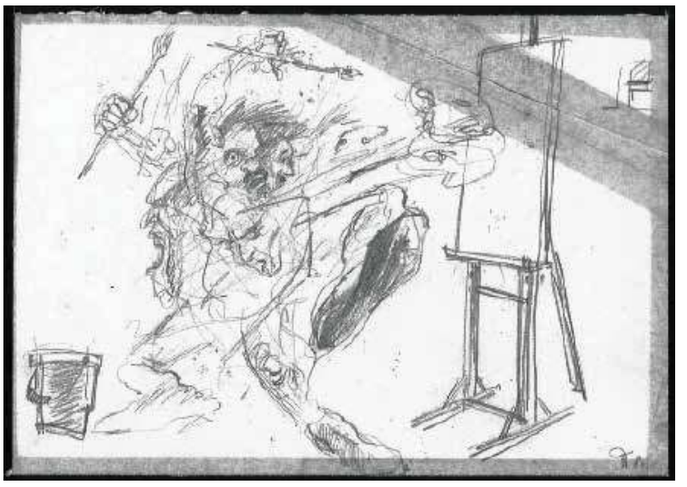
Prijemni ispit 1969. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, nakon četiri godine Strojarske tehničke škole u Klaićevoj, donio mi je jedinstven osjećaj povlaštenosti. Na kratko. Pao sam jer nisam bio posve spreman. U bilježnicu svog dnevnika tom sam prigodom zapisao: dođoh, vidjeh i pobjegoh. Bilo me je malko sram ambicije bez pokrića pred sjajnim crtačima iz npr. Škole primijenjene umjetnosti. Sjećam se nekih kolega za susjednim štafelajima: Dubravke Babić i Željka Lordanića, Borisa Švaljeka, Jadranke Fatur, Ivice Šiška…

Sebi sam obećao da ću pokušati ponovno dohvatiti taj „Olimp" hrvatske kulture. Potom sam se okrenuo umjetnosti mogućeg. Našao posao kao strojarski tehničar u daruvarskom Dalitu, smrzao se u podstanarstvu te prve zime moje samostalnosti, a kad je okopnilo utekao. Zbrisao od mogućnosti da postanem nečiji zet, a napasti je bilo posebno radi lijepih, mladih „pemica". Čekao sam odgovor na kandidaturu za posao, poslanu u Zagreb film s hrpom tabli stripova rađenih potajice u srednjoj školi. Tu srednju školu odabrao sam ne iz ljubavi prema strojarstvu, nego iz tvrdoglavosti i kao moguću putnu kartu za povratak na jug (more je bila moja prva ljubav) pa makar kao brodski strojar (brod je bio moja druga ljubav). Crtanje je bila moja prava ljubav, ali su me u prosvjetarskoj obitelji uvjeravali da od toga nema kruha, a i da su stripovi šund. Maurović, braća Neugebauer, Radilović, Foster, Beker ect. sa svojim junacima, zajedno s Plavim vjesnikom, Kekecom i ostalim dječjim novinama bili za ne preporučiti ozbiljnim studentima. No primili su me u zagrebačku Elku u Šubićevoj opet kao tehničara. Tri smjene, rano ustajanje, razni pogoni, različite dužnosti, neprimjereni uvjeti rada, radnička klasa explicite, daleko od mladenačkih ideala i pojma idealnog u poslu i odnosima.

Od prvih plaća nabavljao sam crtaći pribor, prve rapidografe, dasku za crtanje, papire, ugljen, kistove…Navraćao u studio Zagreb filma u Vlaškoj, kamo me je odveo prijatelj još iz dana srednje škole, pokojni Radovan Devlić, skrivećki vježbao *faziranje*, istraživao. Tako se dogodilo da sam i tu neformalno primljen kao šegrt, bez plaće i statusa, ali s perspektivom. Nisam želio biti roditeljima na teret pa sam zadržao oba posla; od 6 do 14 h u Elci, od 15 do 22 h u Zagreb filmu. Bourek, Marx, Vunak, Dragić, Bordo Dovniković, Devla, gđa Valika…novi prijatelji i novi neprijatelji. Sve u svemu vrijeme snova, Skenderbeja, Eve sardine, Šubićevca i sendviča s Kvatrića. Snimio sam svoje prve „olovke", prvo 12 sekundi, potom 18 i tako se uvjerio da teorija u praksi funkcionira, narisani čovječuljci skakuću, mačke se provlače kroz živicu, kočijaši pucaju uzdama… Zaljubio sam se u animaciju i crtiće i izdržao svo to vrijeme cjelodnevne radne *šihte* radi obećanog Ugovora. Rok je prošao, ugovor je potpisao drugi šegrt (član SK). Gospodin Pata nije s odobravanjem primio moju (ispovjednu) želju da u budućnosti studiram slikarstvo.

Uskoro je nesretni požar izgorio dio Zagreb filma, a s tim su u pepelu završile moje table prijemnih radova, koluti snimljene olovke i strpljenje. Nije mi se svidjelo ni biti tehničar u užari Elke. Vratio sam se snovima o moru i u drugom upisnom roku sedamdesete upisao brodogradnju na FSB-u u Zagrebu. Nastavio tako sjediti na dvije stolice, crtati, učiti, sanjati i boriti se po svome. A bile su to godine Hrvatskog proljeća, turbulentno vrijeme kada je Zagreb vrio i živio. Posao kojeg sam se preko student servisa prihvatio (najljepši mogući) otvorio mi je potpuno nova vrata. Bila su to vrata Hrvatskog Narodnog Kazališta u Zagrebu. Vrata baleta, opere, drame, do tada neviđenih tajni, majstora scenografa i kostimografa, glumaca Lonze, Dracha, Serdara, Guberine, Nede M. Bajsić (prve rodice), sjajnih pjevača Ružđaka, Cigoja , dobrog programa – (Grbavica, Zrinjski, San ljetne noći, Lucia di Lammermoor, Teško pameti…).

Nabrajam, a teško je i približno zbrojiti susrete i imena tog vremena, dojmove, događaje i doživljaje. Možda u nekoj priči gdje se isprepliću osobno, dakle intimno i ono društveno bez poopćavanja, gdje su lica akteri, subjekti i karakteri, a ne samo prolazne sudbine i epizodisti u veli-

kom „Od života teatru". Tko bi zaboravio Dunju P., Dubravku J., gospon Hercega i druge „papagaje", dio tima s kojima sam prodavao pretplate za sjedala u HNK-u sponzorima. Bivao tjeran s njihova praga nakon ideološkog čišćenja programa kazališta, bio pendrečen na ondašnjem Trgu Republike, doživio koješta na putu brucoša FSB-a prema zrelosti. Bilo bi lijepo napisati indeks imena te 1970./71. Svoje viđenje događaja, svrstavanja, presvlačenja, svjedočenja, protjerivanja, suđenja i kažnjavanja, progona i pogroma jedne mladosti, a uzdizanja i napredovanja neke druge mladosti.

Kao i u ljubavi, iznenađenja su moguća i lijepa i ružna. Buđenja nose svoje traume i svoje blagoslove. Život traje i svaka generacija ponese križ svoga vremena, a da zapravo vrlo rijetko doživi satisfakciju pozitivnih nastojanja za ono čemu svi težimo, jer skovano u sintagmi „opće dobro" postoji samo kao ideal. Ma opet, bez vjere u dobro ne može se živjeti. To vrijedi žrtve i zajedničkih napora cijele generacije. Kad utihne živa glazba po plesnjacima, kad žbiri zavladaju gostionicama, kad opuste hodnici fakulteta i kad se šapuće po tržnicama, kad je naizgled u sve uveden red radi viših interesa onda je to znak bolesti vlasti. Bolesti koja može dugo trajati, ali sa konačnim ishodom koji će mnoge zaviti u crno. Ja sam tako opet poželio more, pučinu i brod, svježi zrak. Prekinuo sam studij i nakon prve godine pošao odslužiti ondašnju JNA, kako bih kupio slobodu za dalje.

Doživljaje tog vremena rado bih prepričao poput Hašeka ili Škvoreckog. Ali nije vrijedno truda. Bilo je jako zanimljivo biti Hrvat u Ćupriji na Moravi. Davati „mrtve straže"na Dobričevu dok „ustaški teroristi haračе Bosnom", mađarski tenkovi šetaju uz JU granicu, Ameri bježe iz Vijetnama, a na Blistoku ni trenutka mira. Sukob Izraela i Sirije, rat u Belfastu, ubijeni antiratni prosvjednici u SAD-u… Umro Naser, naslijedio ga Sadat, umro De Gaulle, Allende postao predsjednik Čilea…Maharishi postao guru Johna Lenonna…i*magine.* 71. rat u Pakistanu, naše teme između ostalog su Paklena naranča Stanleya Kubricka i Viscontijev film Smrt u Veneciji, a u Londonu izložba Andyja Warhola. I oko 60.000 pobjeglih ili istjeranih iz domovine, uglavnom mladih hrvatskih „mozgova" nakon sloma Zagrebačkog Proljeća. A ja u Ćupriji izbačen iz vojničkog kluba zbog puštanja preko razglasa glazbe s Woodstocka.

Moj put prema moru se odužio. Dvije nove godine dočekao sam u uniformi, gledajući kako „godišnjaci" odlaze, a nesvršeni studenti plaćaju ceh svom avanturizmu. Onda je došao kraj vojsci, početak splitskog sveučilišta. Čekajući matrikulu i brod za ukrcaj navalio sam dovršiti brodogradnju na Višoj Pomorskoj Školi u Splitu. VPŠ su od milja prevodili kao Vaša Posljednja Šansa, radi velikog broja studenata propalih na drugim tehničkim fakultetima. A i ta šansa je bila tvrd orah mnogima. Dogurah do diplome i teme koju sam priželjkivao (čamci za spašavanje i uređaji za spuštanje). Tako sam se u sakupljanju građe za diplomski našao u Splitskom i Trogirskom škveru, a onda i u Korčulanskom i Velolučkom „Grebenu". Višemjesečno „praksiranje" u tim privrednim mastodontima (s izuzetkom „Grebena") totalno me ohladilo od moje brodogradnje. Nered, nepotizam, kompleksnost i zastarjelost pogona, nesigurnost, nevjerojatna brojka apsurdnih situacija, nemogućnost normalnog funkcioniranja još su jedan mogući roman u ovoj štoriji.

A u slobodno vrijeme slikao sam i crtao, izlagao s amaterima KUD-a Ervin Klarić i upoznao sjajne ljude i prijatelje, Hvarane i Bračane uglavnom. Osim mora otkrio sam i PD „Mosor", Stipu Božića voditelja alpinističkog tečaja i mnoge druge s kojima me veže trajno prijateljstvo. Neki su otplovili i izgubili se, neki su još tu i još drugujemo u otočkim susretima oko srdela ili tragica uz bevande i gitare, uz panulu i slike.

Onda sam se oženio jednom pomalo hipi damom, meni i putovanjima sklonoj. Prvo zajedničko sklonište – Komiža na Visu rodno je mjesto moje none po ocu, r.Zamberlinke, udane Dorotić. Tu sam crtao kao nikad do tada i istraživao korijene svoje viške obitelji Dorotićâ dok je supruga Davorka radila kao agronom. Vis me oduševio, ali ne i svojta. Sve su učinili da nas udalje od ostataka nekog davnog nasljedstva. I tako sam našao posao u Splitu kao putujući inspektor Kontrole mjera. Položio državni ispit, ustanovio da na tom radnom mjestu nikada ne ću doći do stana, postao otac i odlučio ponovno pokušati s prijemnim na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. U dvije godine službe stalno na putu zgadi vam put. Upoznao sam sve birtije i njihove klozete od Zadra do Dubrovnika sa zaleđem i otocima. Na putu prema Zagrebu morao sam najprije uvjeriti suprugu da kanim studirati. I uvjerio sam je. To jest, bio je to jedini razlog koji bi je nakon njenog završenog studija pokrenuo natrag u Zagreb. Sve stvari su nam stale svadbeni poklon mojih roditelja, NSU Prinz 1000. Tada još nije bila paklena muka naći posao u Zagrebu, a imao sam i sreće. Našao sam se na mjestu projektanta vodovoda i kanalizacije u naprednom projektnom birou TEI (Tehničko ekonomski inžinjering) na križanju Selske i Horvaćanske u blizini birtije zvane „Mali raj" . K tome sam saznao da je na tom mjestu, uz nekadašnju mitnicu prema

Model: Branko

gradu, bilo selo Dorotići. Po nekoj višoj logici to bi sve bili posebni znaci. Posao, krediti, posao i uz pomoć roditelja sa obije strane postadosmo stanovnici Samobora.

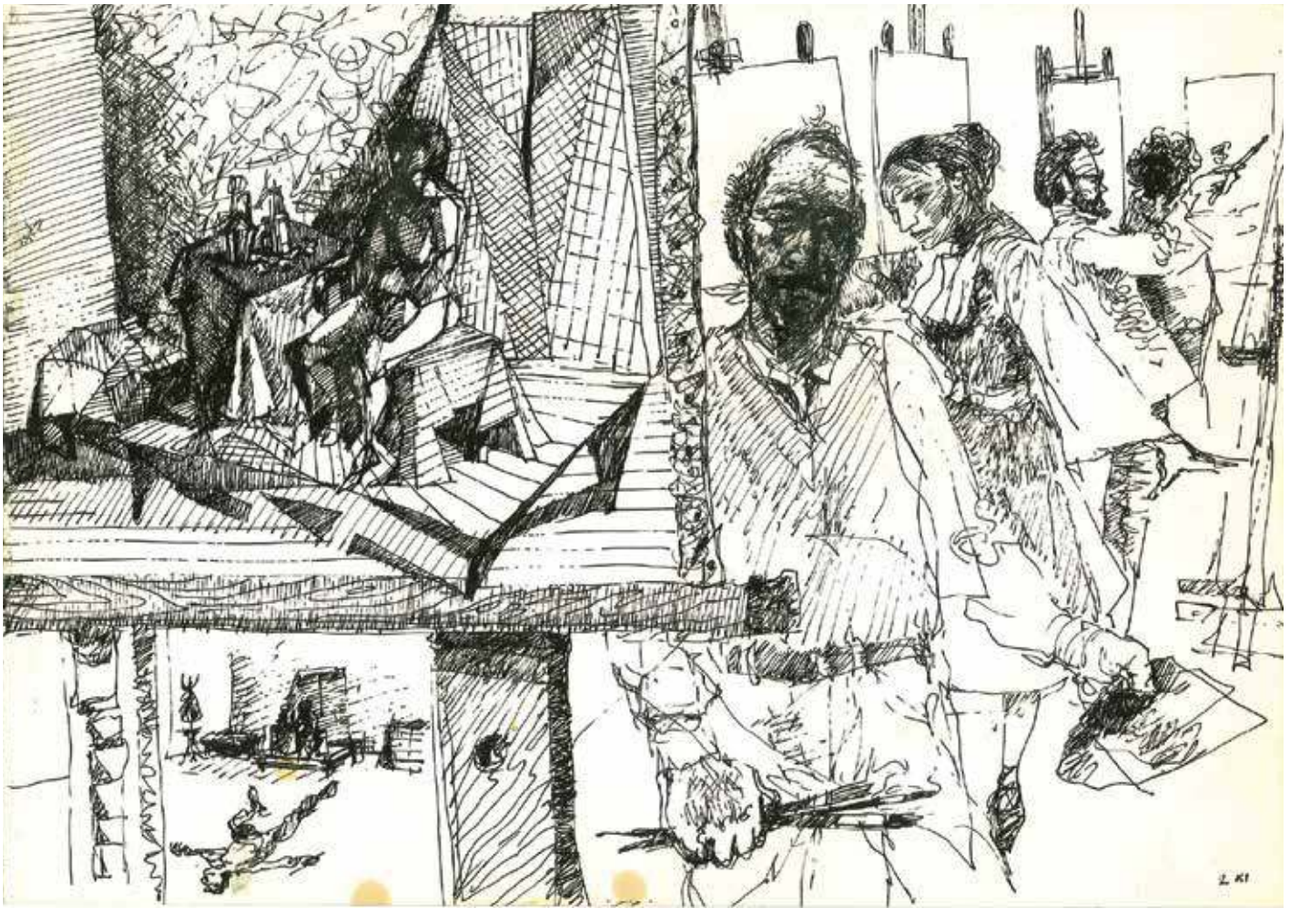
To je bio povratak u prijateljski grad mog djetinjstva i možda još jedan roman o korijenima. Priča je to o Samoborskom muzeju i listinama s potpisom pl. Ivana Dorotića *juratuša* i gradonačelnika iz daleke 1600.godine i gospođi Ivanki, o prijateljima moje supruge iz studentskih dana, (tajnoj) Prvoj pričesti moje sestre, teti s Brača, Časnoj sestri oberici reda Služavki malog Isusa, mojem maturalnom putovanju, prvoj smotri starih automobila, patrima Franjevcima, Trsatu, prijateljstvima i smrtima, poslu izložbama, novinama, karikaturama i još o koječemu što može stati u preko trideset godina aktivnog života i rada.

U Samoboru sam se zaustavio na neko vrijeme. TEI je bio izlika za povratak u Zagreb. 1977. okušao sam ponovno sreću na prijemnom ispitu na Zagrebačkoj ALU i pao. Pamtim neke kolege koji su tada uspjeli, susreli smo se nagodinu. Nisam se dao smesti. Slijedeće godine u TEI-u sam „uzeo" dopust, položio prijemni ispit i tako upisao Akademiju osam godina nakon prvog pokušaja. Pola godine kasnije još sam primao 70% plaće kao rijetka pojava u društvu (muškarac na porodiljskom), zahvaljujući drugom sinu. A Akademija, taj prekrasni azil za one koji traže smisao u lijepom, prava je nagrada za sve koji sanjaju otvorenih očiju. Nije važna ni ambicija ni veličina duhovnih raspona pa ni dubina spoznaja, ni moć ni vještina pojedinaca profesora ili studenata. Školu čine sva ona zajednička djela koja pridonose rastu individue, pojedinačnog otkrića, dimenzija kojeg se ne mogu determinirati i definirati ocjenom. Onda sam mislio, a i sada mislim da je to studij poput duge nebeske, ispod koje se nalazi nevjerojatno blago, ekvivalent ljubavi. Da je tome tako svjedoče kao i u ljubavi – razni obrati… razočaranja, rastave, utrnuće, ljubomora pa i mržnja. Ali sve to naopako posljedica je prevelikih očekivanja ili računica. Mislim da je većina kolega na to imuna.

Zahvaljujem stoga svojim profesorima slikarskog odjela godišta 1978./79.- 1984.: Daliboru Paraću, Ferdinandu Kulmeru, Vasiliju Josipu Jordanu, Zlatici Meštrović, Branku Ružiću, Zlatku Kauzlariću Ataču, Matku Peiću, Zvonimiru Radiću, Friščiću, Bičaniću, Kuduzu, Sederu, Periću, Goldoniju… svim profesorima ostalih odjela i klasa koji su nam svojom prisutnošću u atmosferi tolerancije i dobre volje predavali kako su umjeli svoja znanja, uz ono najvažnije – dio iste ljubavi za poziv koji ovaj naš svijet i život čini boljim.

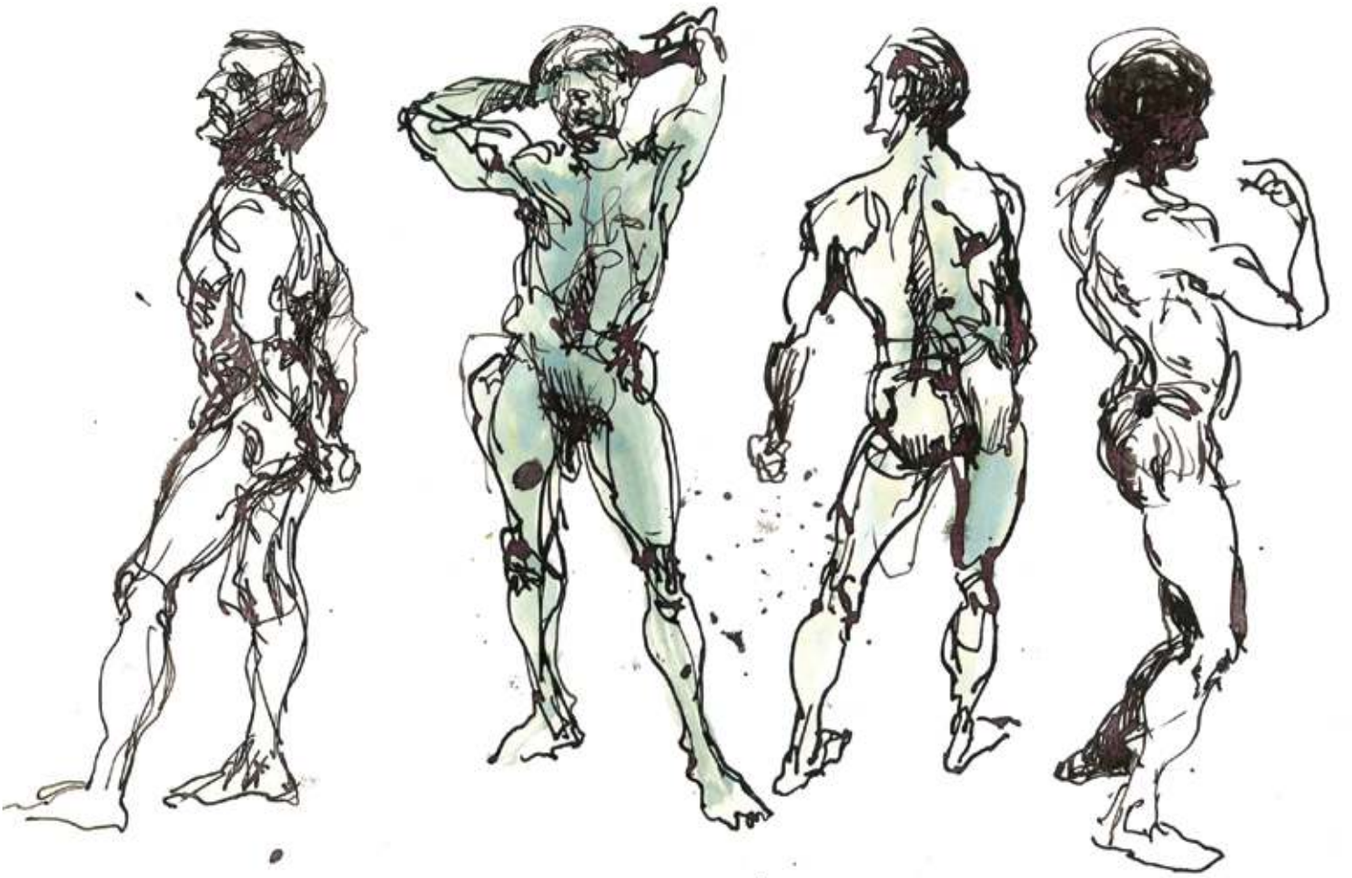
Jednako sam se dužan zahvaliti kolegama s godine i oko godine čiji sam suputnik i subrat bio o ostao do danas. Tu su sami vrijedni „dečki i cure": Davor Radić, Željko Mucko, Bero Karažinec, Petar Ujević, Vlatko Vincek, Tihomir Lončar, Nelka Čular, Dario Pavljašević, Nada Škrlin, Alem Biočić, Marija Koprivica, Zdenka Pojatina, Zlatan Kovač, Duje Jurić, Ružica Dešković, Dubravko Mataković, Lovro Artuković, Dražen Trogrlić, Nikola Bilić Jeličić, Ljiljana Klaić, Vlatko Blažanović, Vladimir Meglić, Ana Guberina, Niko Ančić… i mnogi drugi s kojima je bio užitak dijeliti zajedništvo.

Tom popisu prijatelja i suradnika kojih se sa zahvalnošću uvijek rado sjetim, trebao bih dodati lijep broj braće franjevaca i svećenika (spomenut ću samo pok. fra Budimira Cvitkovića duhovnika i prijatelja slikara – ostalo opet čini građu za roman), samoborske prijatelje: Damira Šetina, Pepija Beljaka, gospođe Nadu Adamek i Đurđu Vuković, pjesnike Jožu Prudeusa i pok.Darka Plažanina, Tomicu Bajsića, Tvrtka Klarića, sve one ratne prijatelje i suborce … ima jednostavno previše osoba za nabrojiti, svih bez čije bi potpore život bio daleko teži. Dakako najviše dugujem supruzi Davorki i djeci pa široj obitelji, svim onim bračanima i hvaranima s početka ovog teksta koji su još uvijek tu i zapravo su svi dio obitelji.

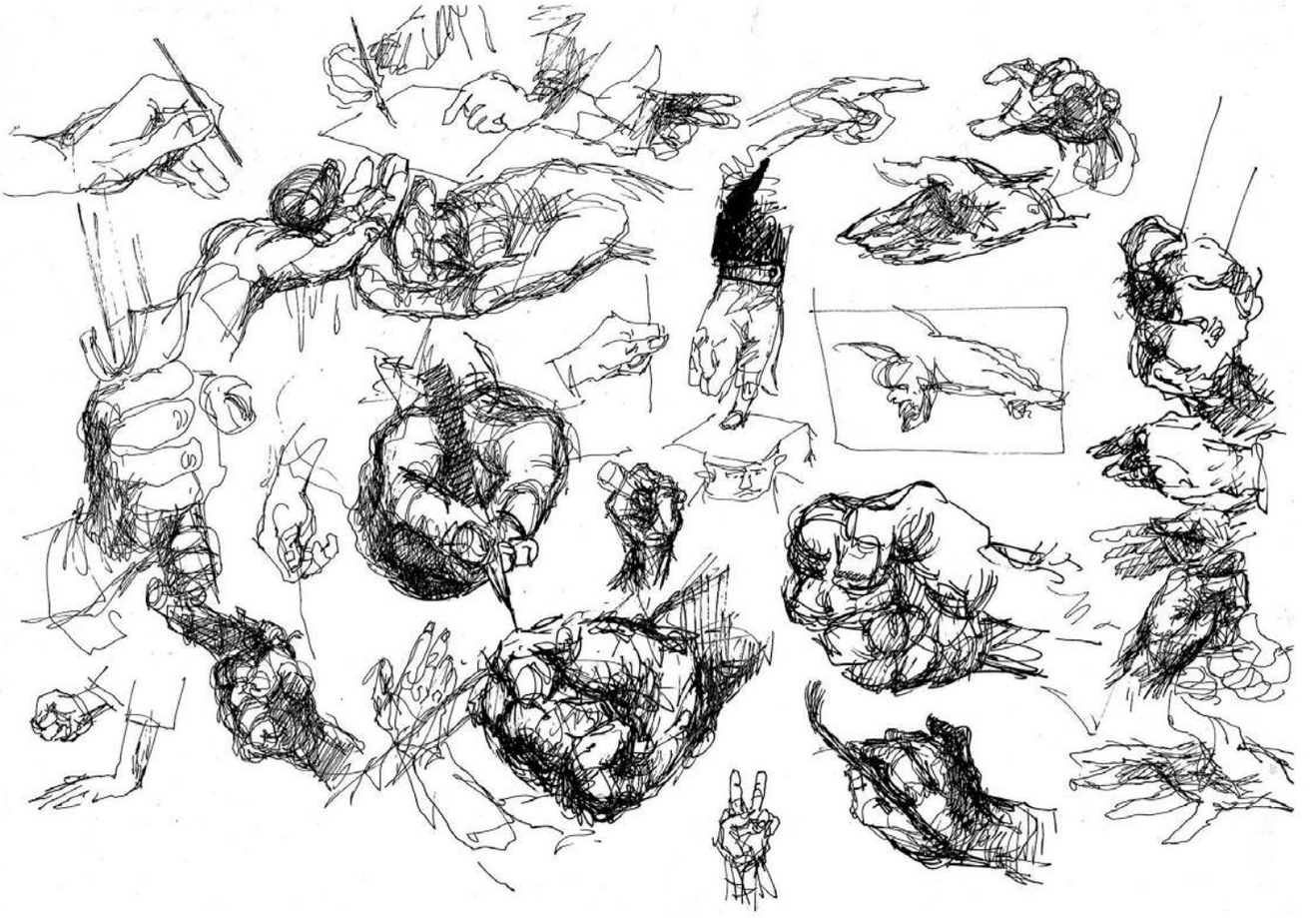

Model: teta Zora

Ekskurzija ALU-Zagreb u Beograd na izložbu slika meštra D. Velazqueza. 1982.

Silazak potomka, 1982.

Domaća zadaća, Delićeva 41, Samobor

Nedostaje četvrti

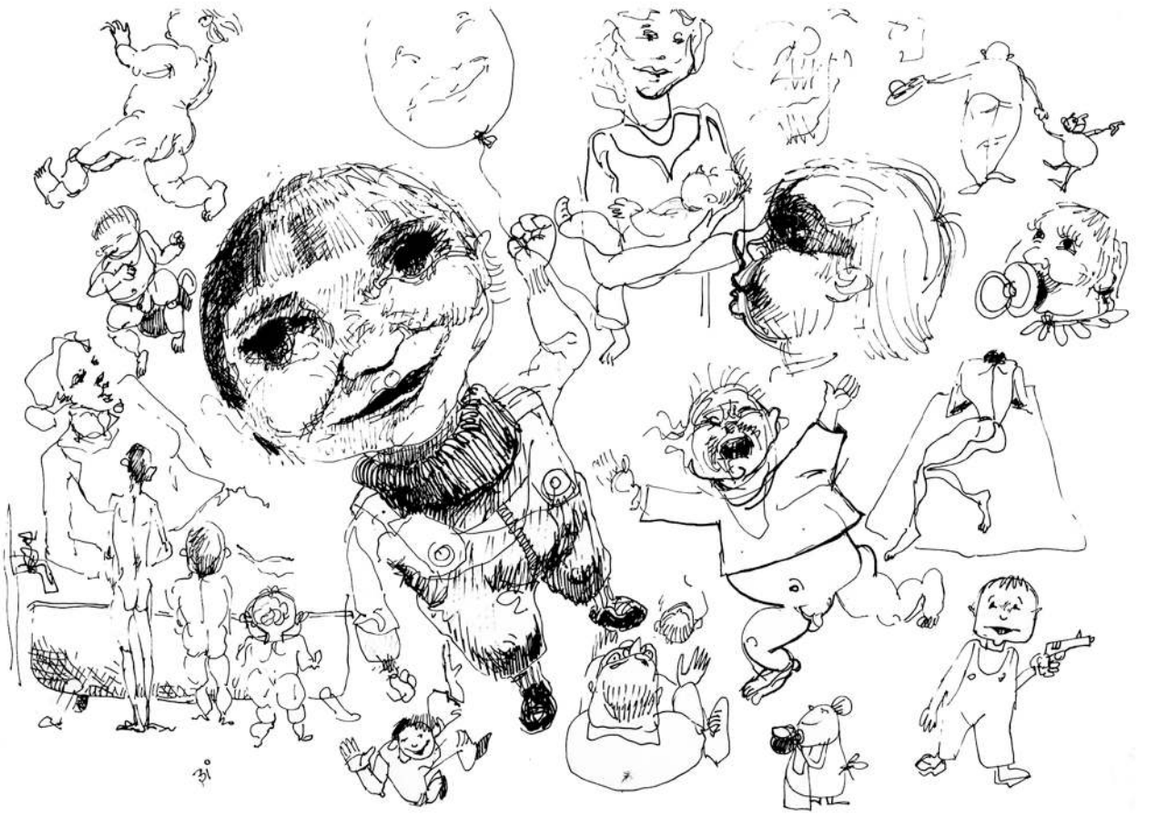

Moje prošlo i buduće

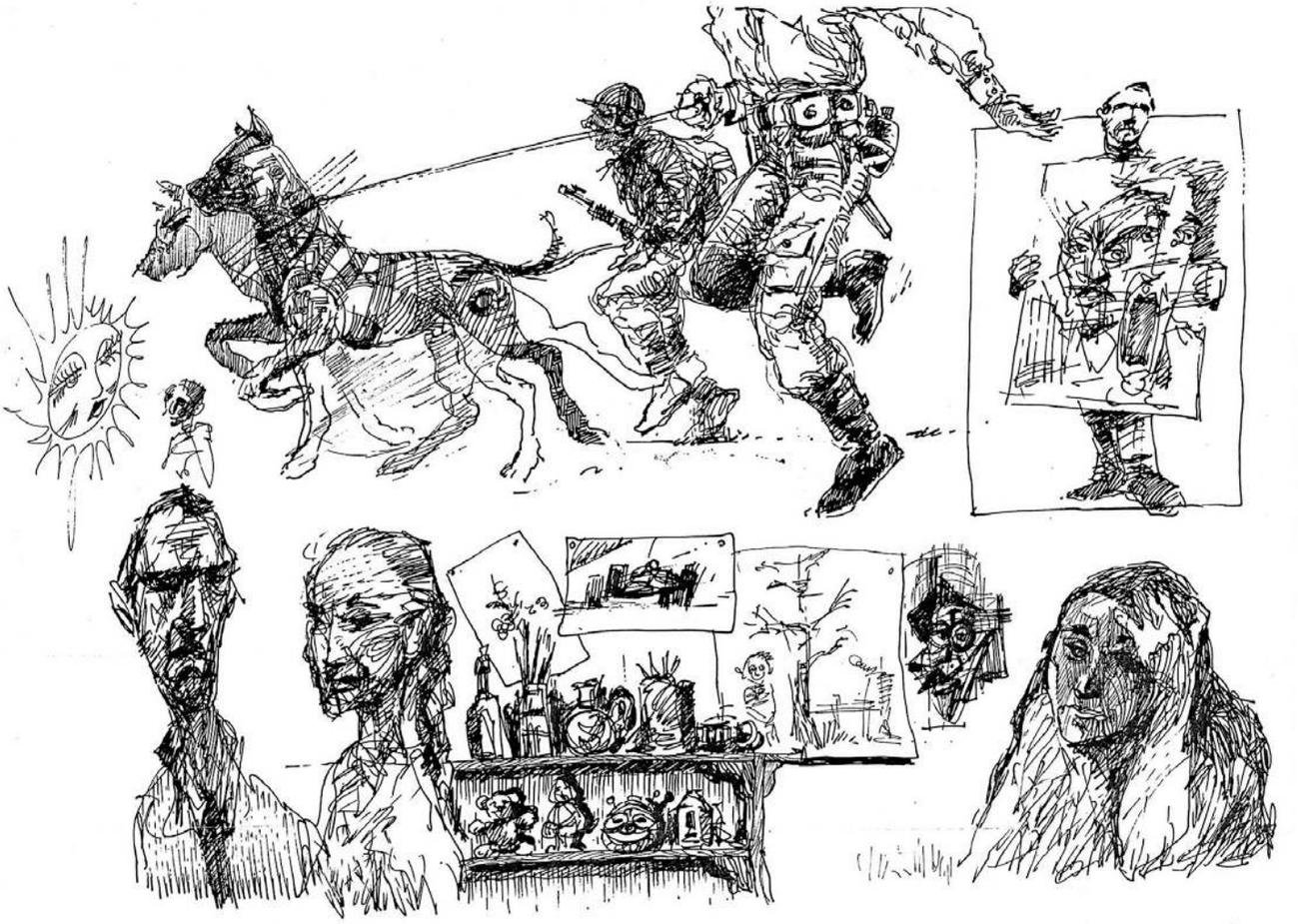

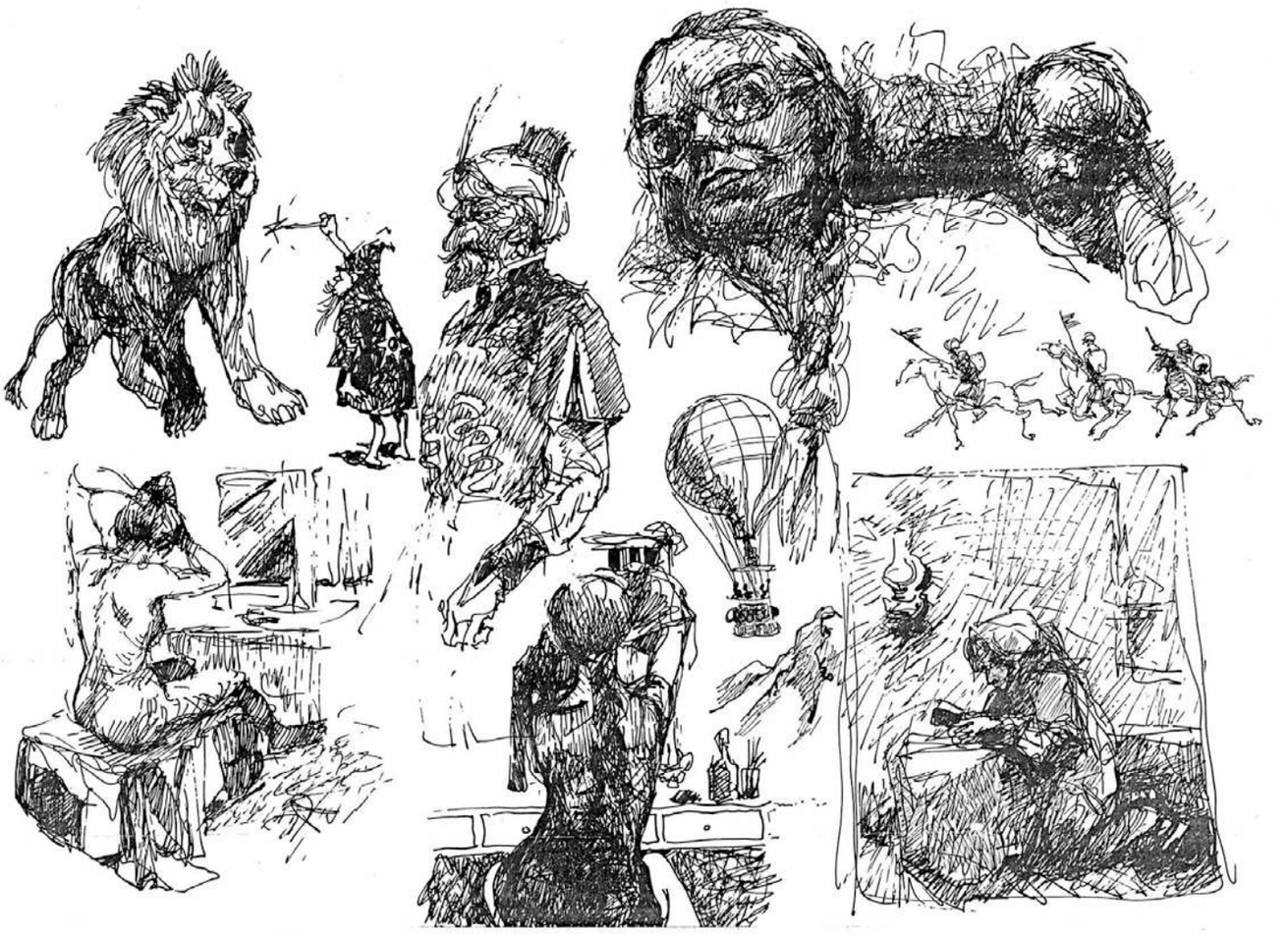
Vrijeme par-nepar, zagrebački pothodnik

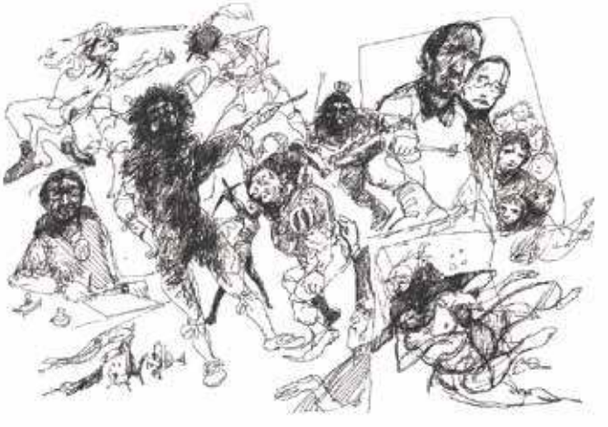

VUR

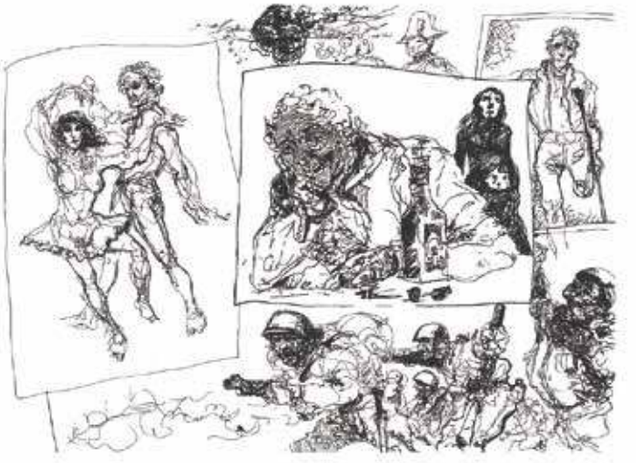

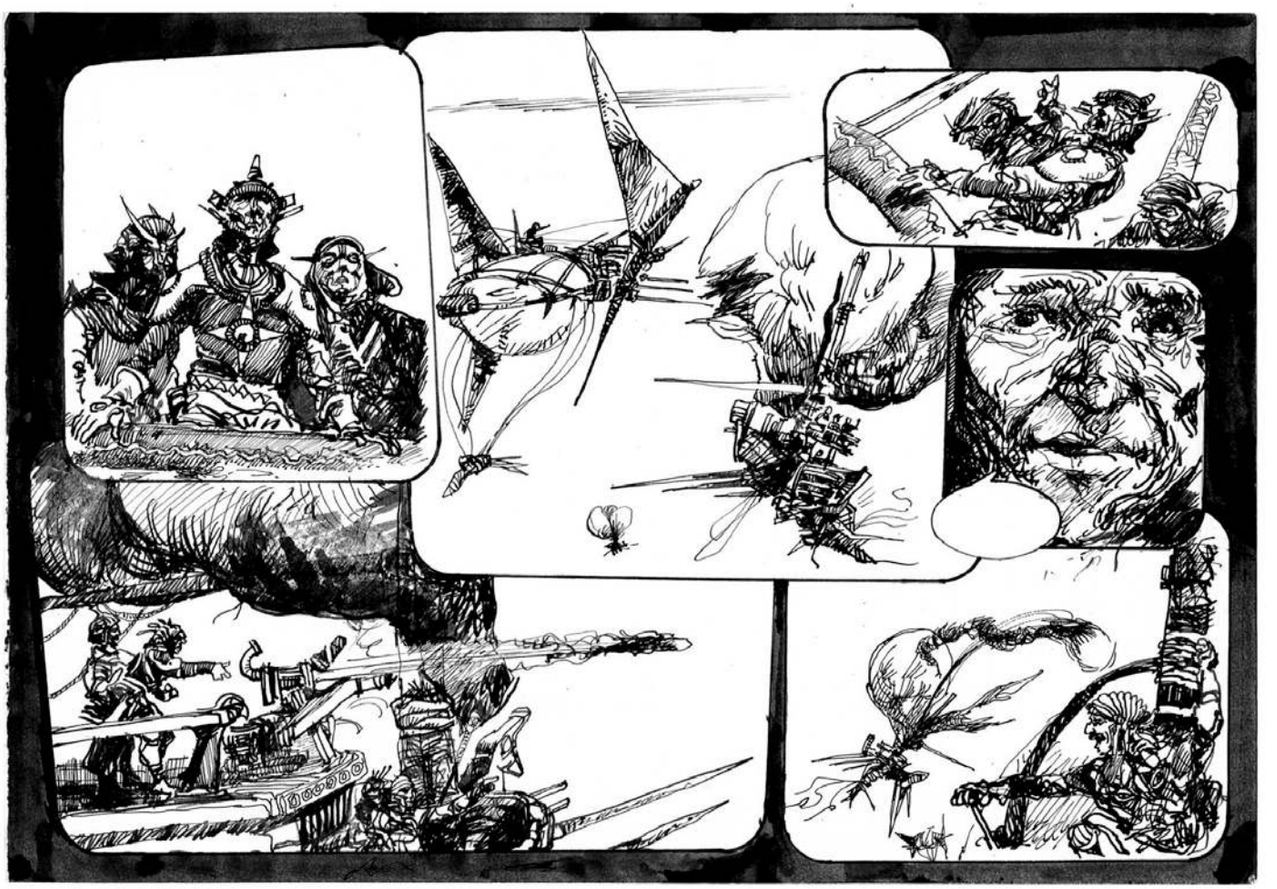
Slijede prve slikovnice, stripovi i ilustracije svake vrste & propali dogovori s izdavačima

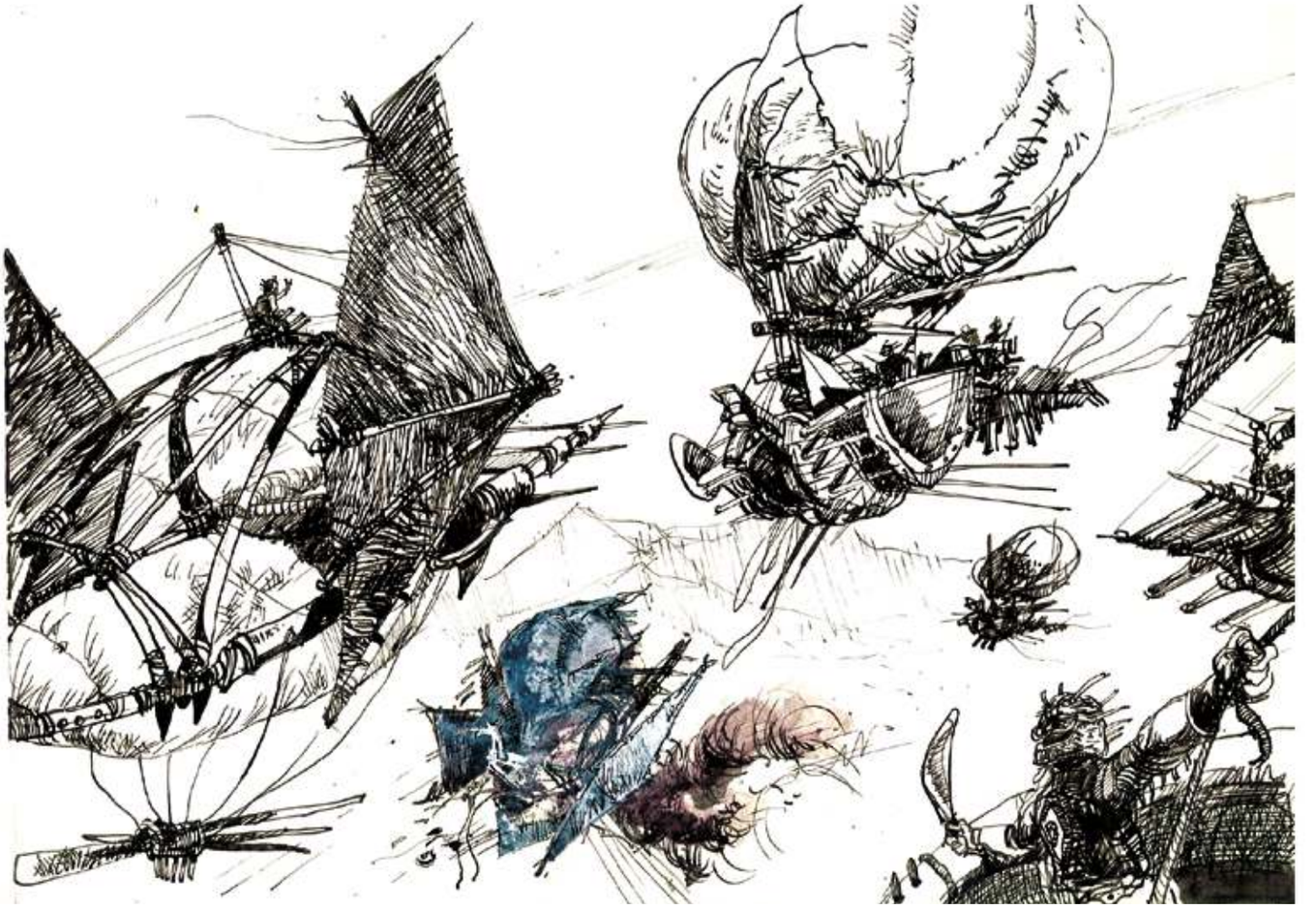

Izlet u Hodošan, Međimurje

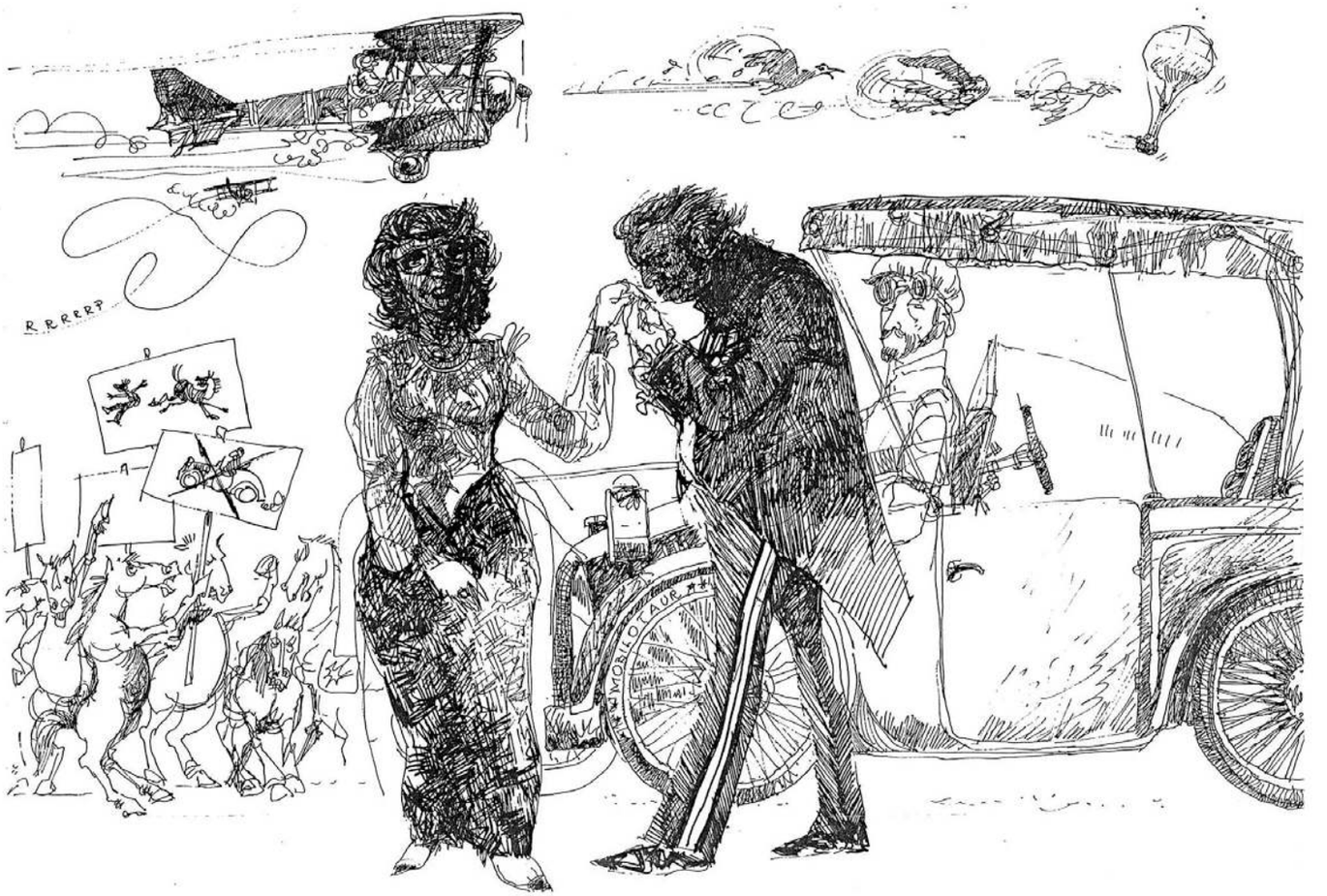

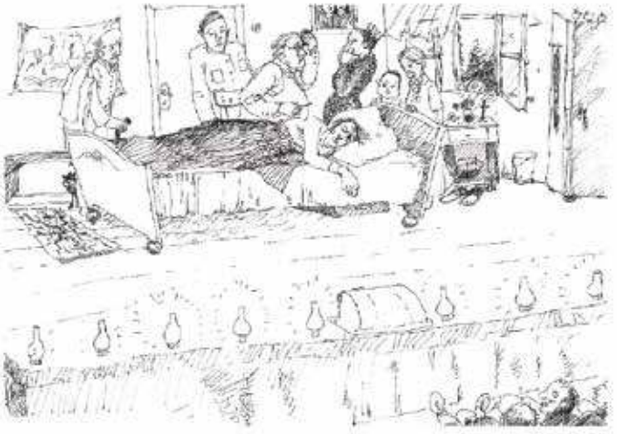

TV aktualno: Bejrut, Libanon

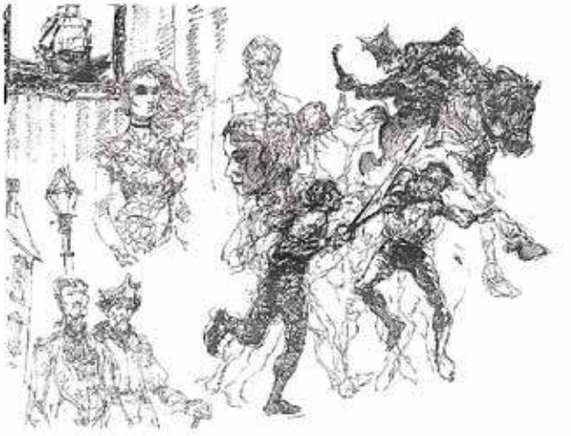

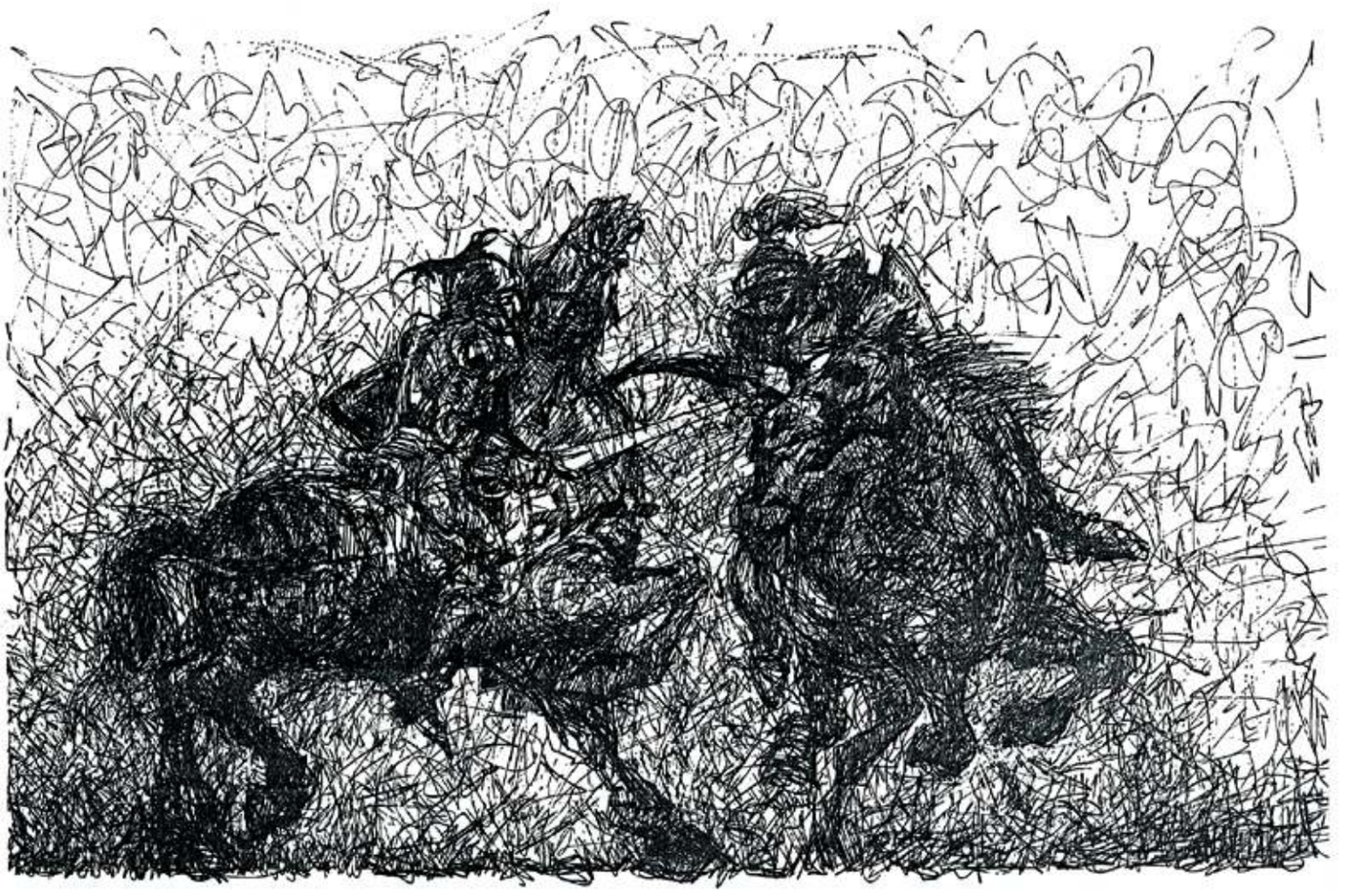

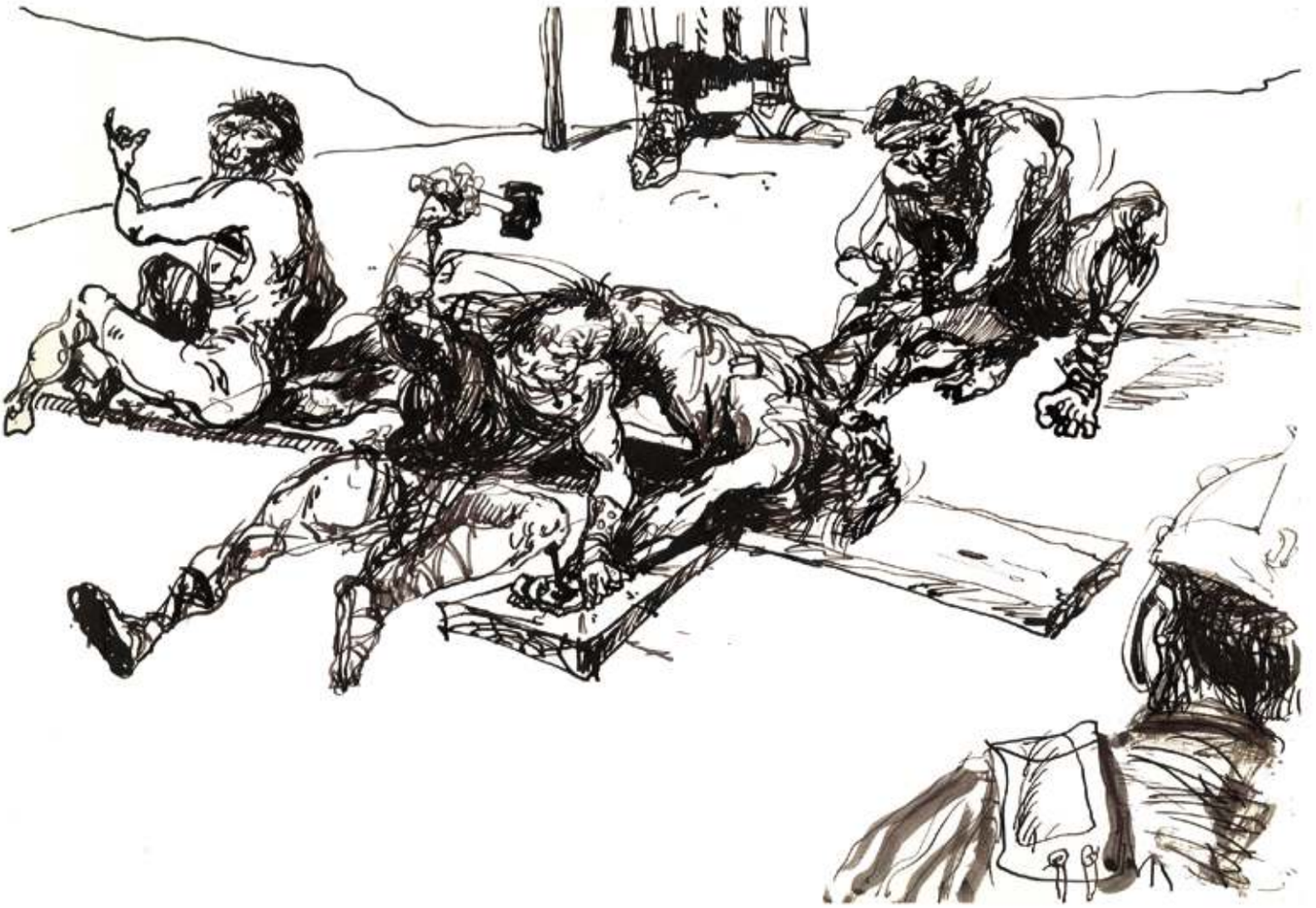

Čuvajući djecu šaram život

Na noćnom programu: Gospodari svijeta

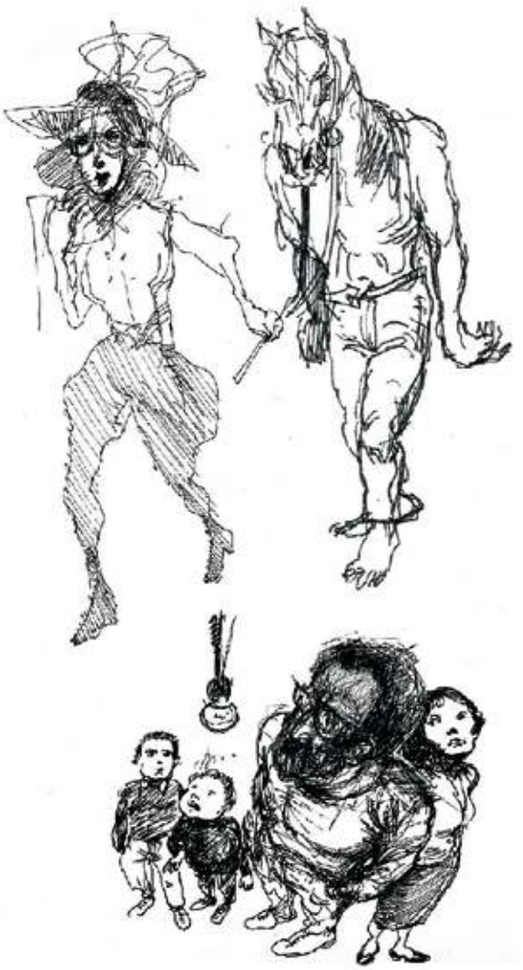

HA!

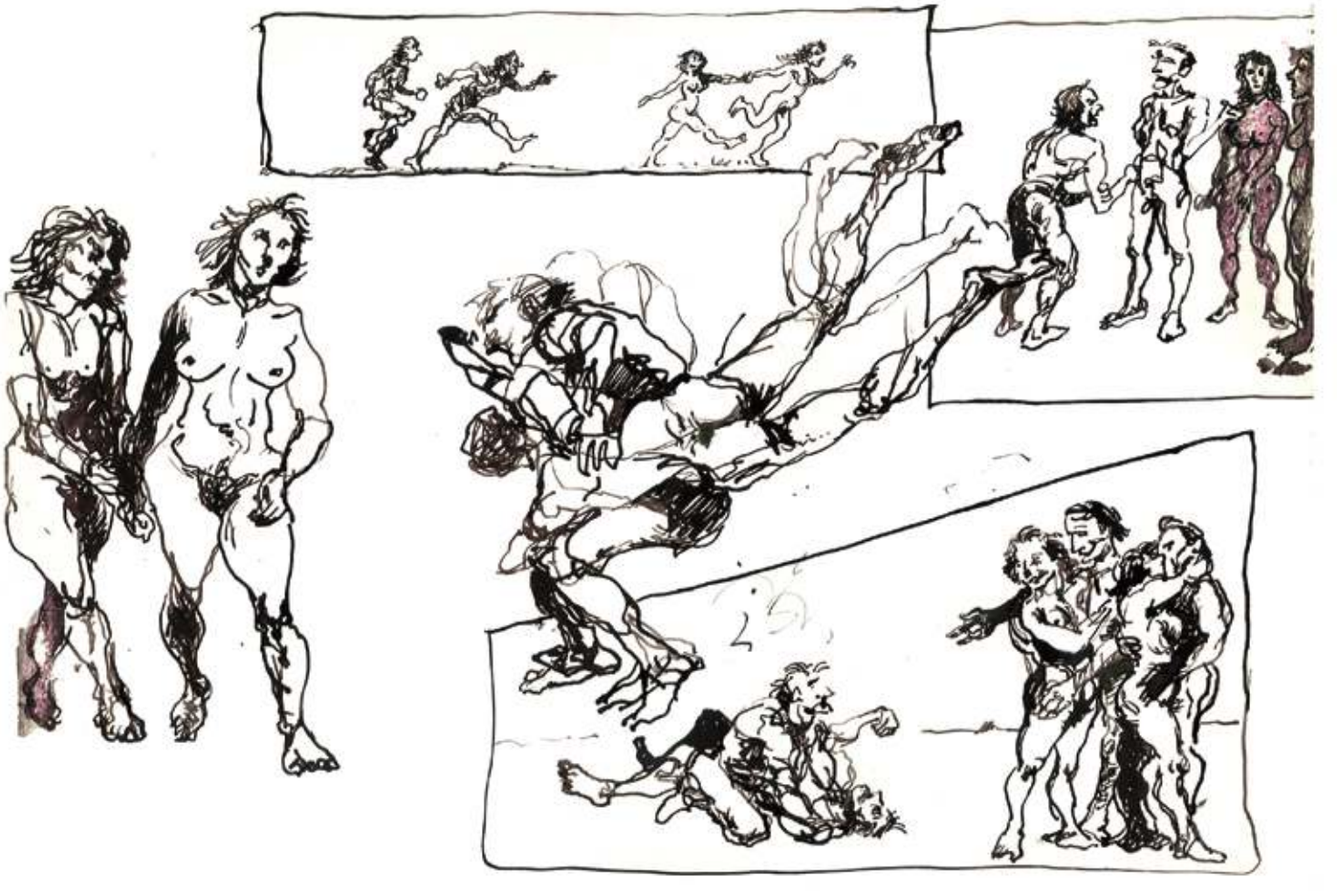

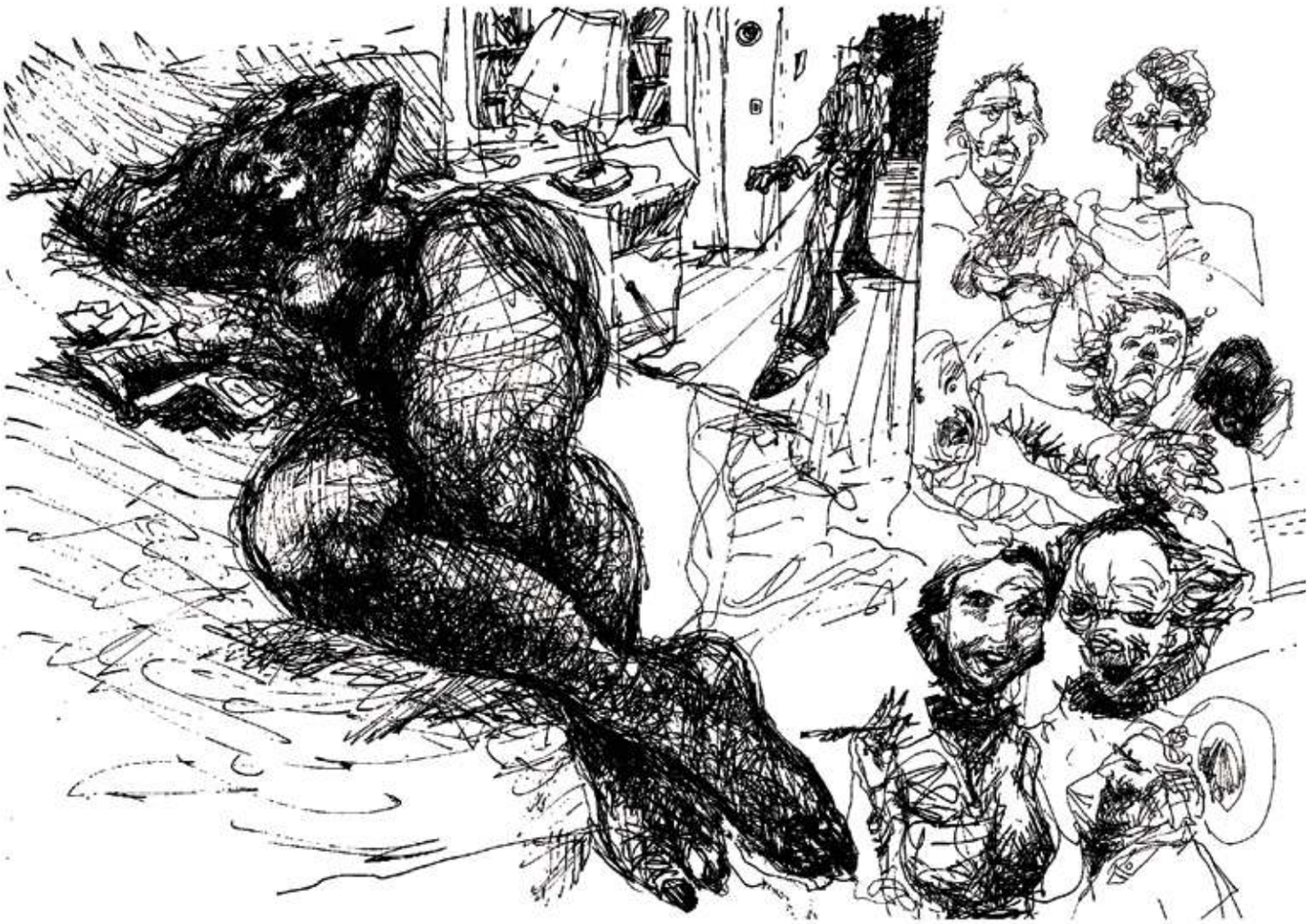

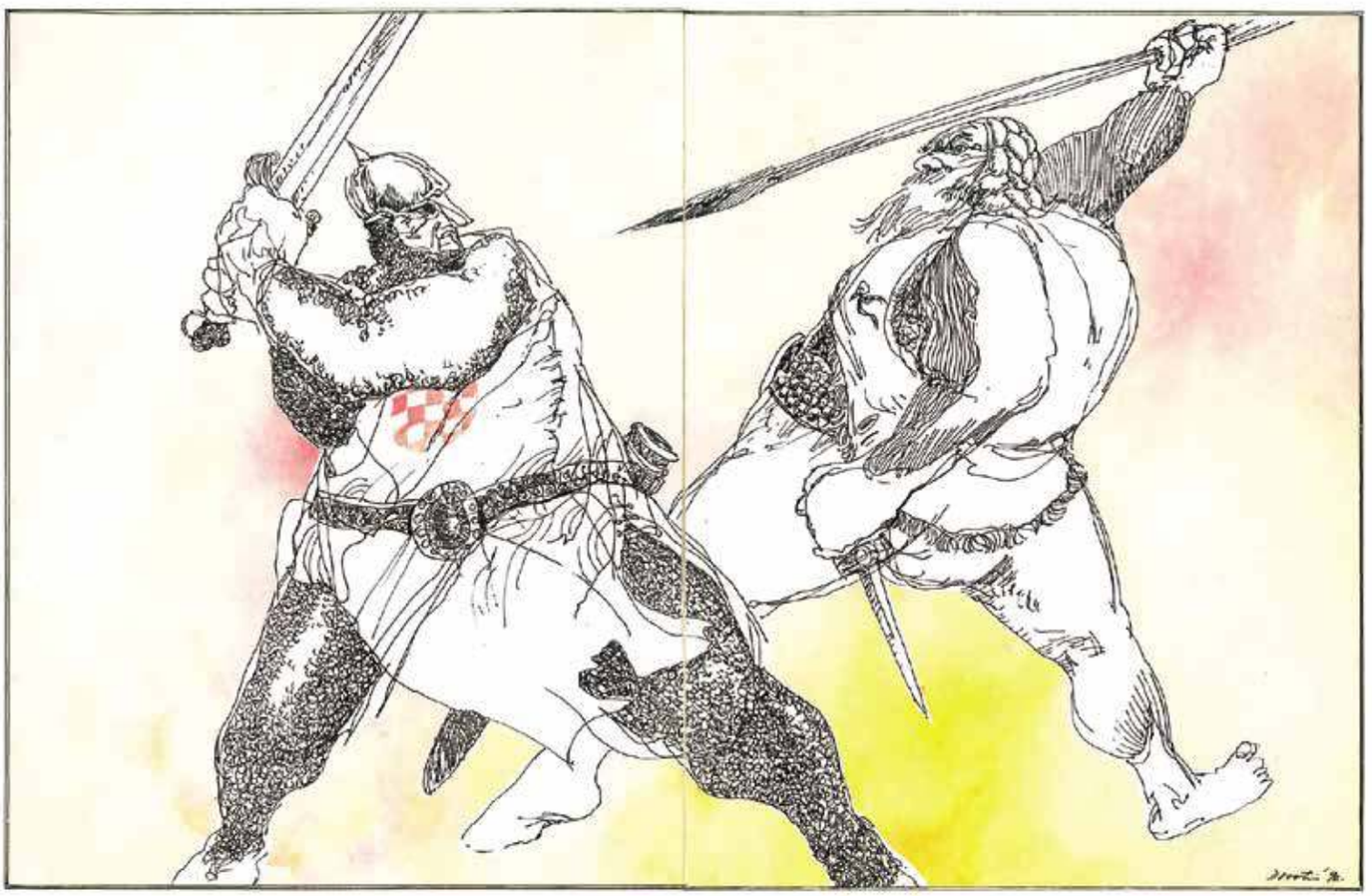

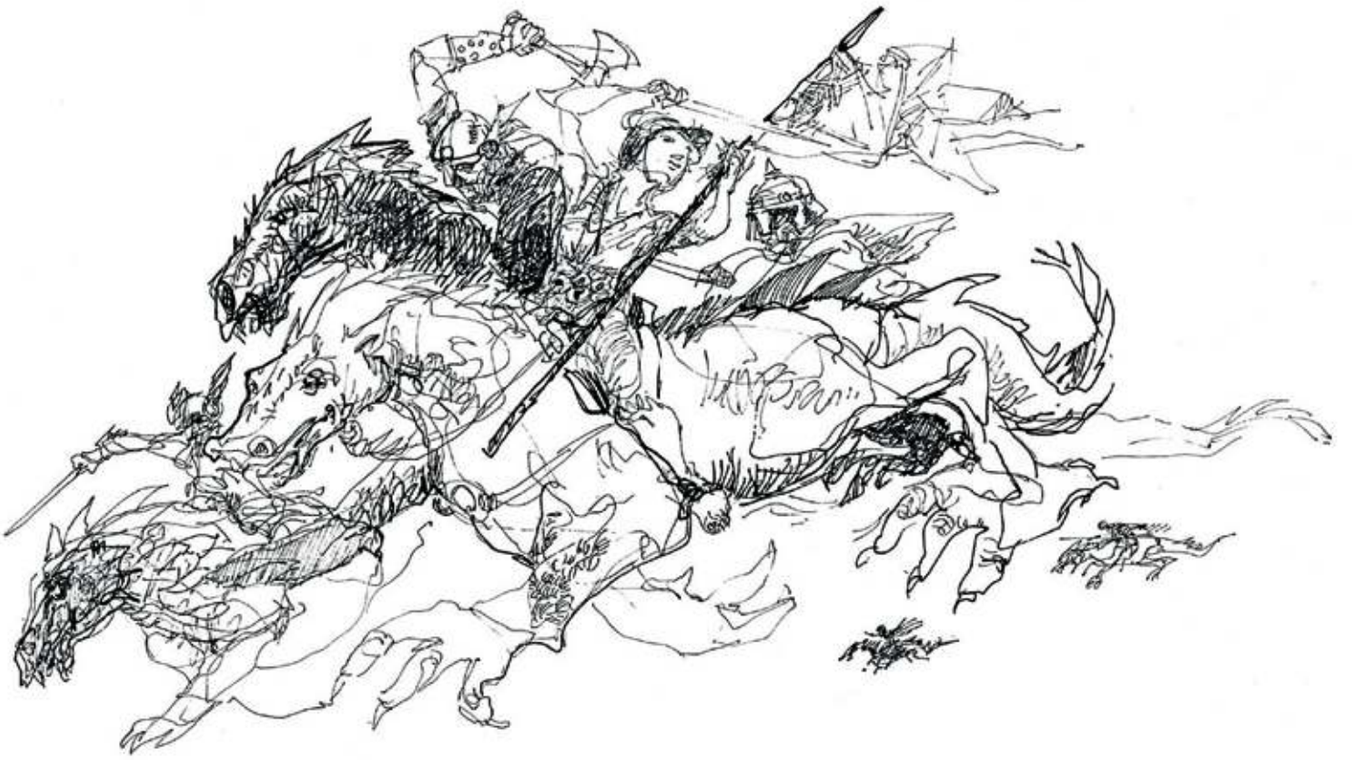

Tekst će stići kasnije..

Vrijeme saga i mitova

Vrijeme sada

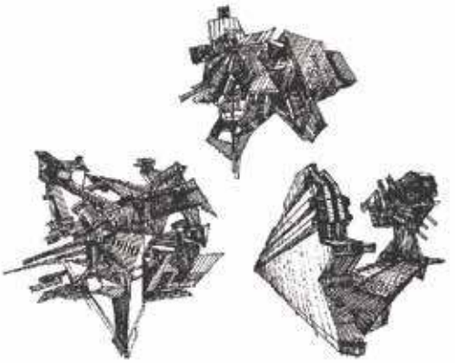

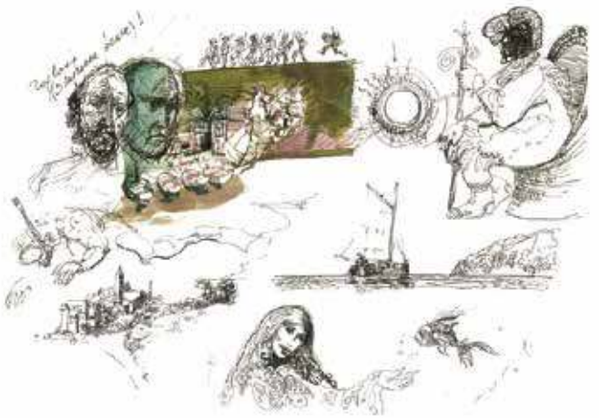

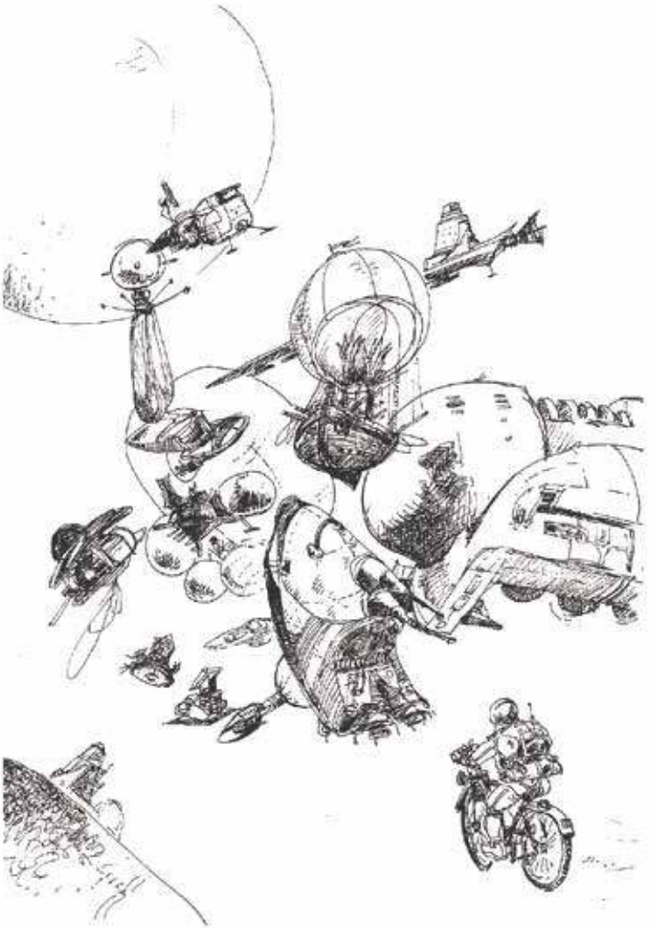
"Listić" (KS), 1985 - 1989. godine

Adio akademijo!

Radić Dorotić Biočić Vincek

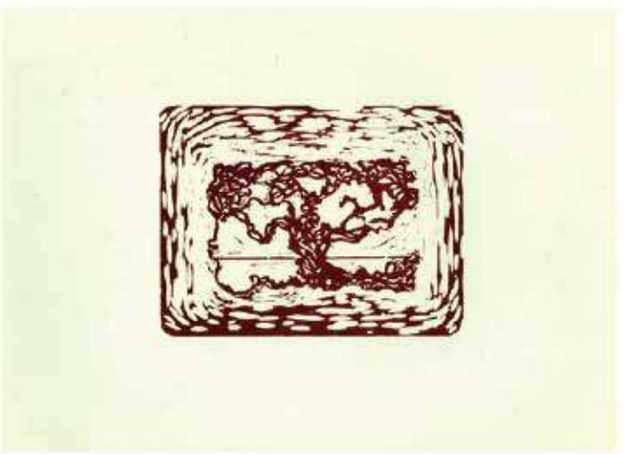

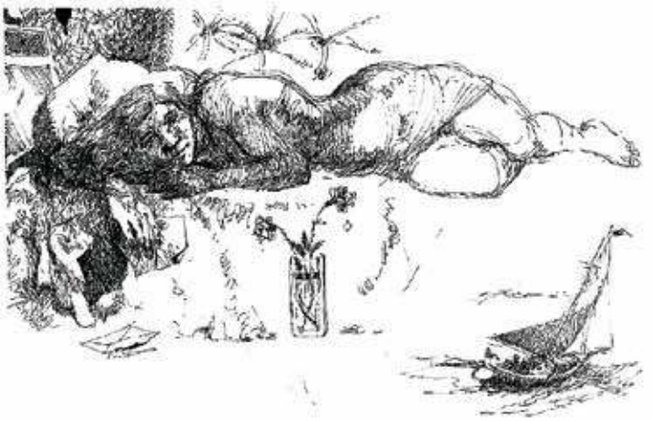

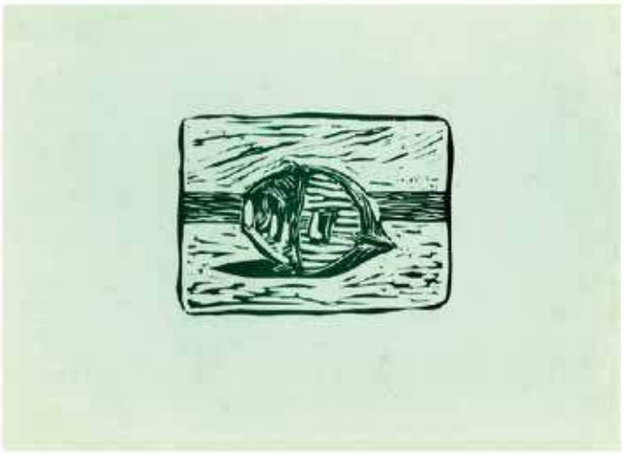

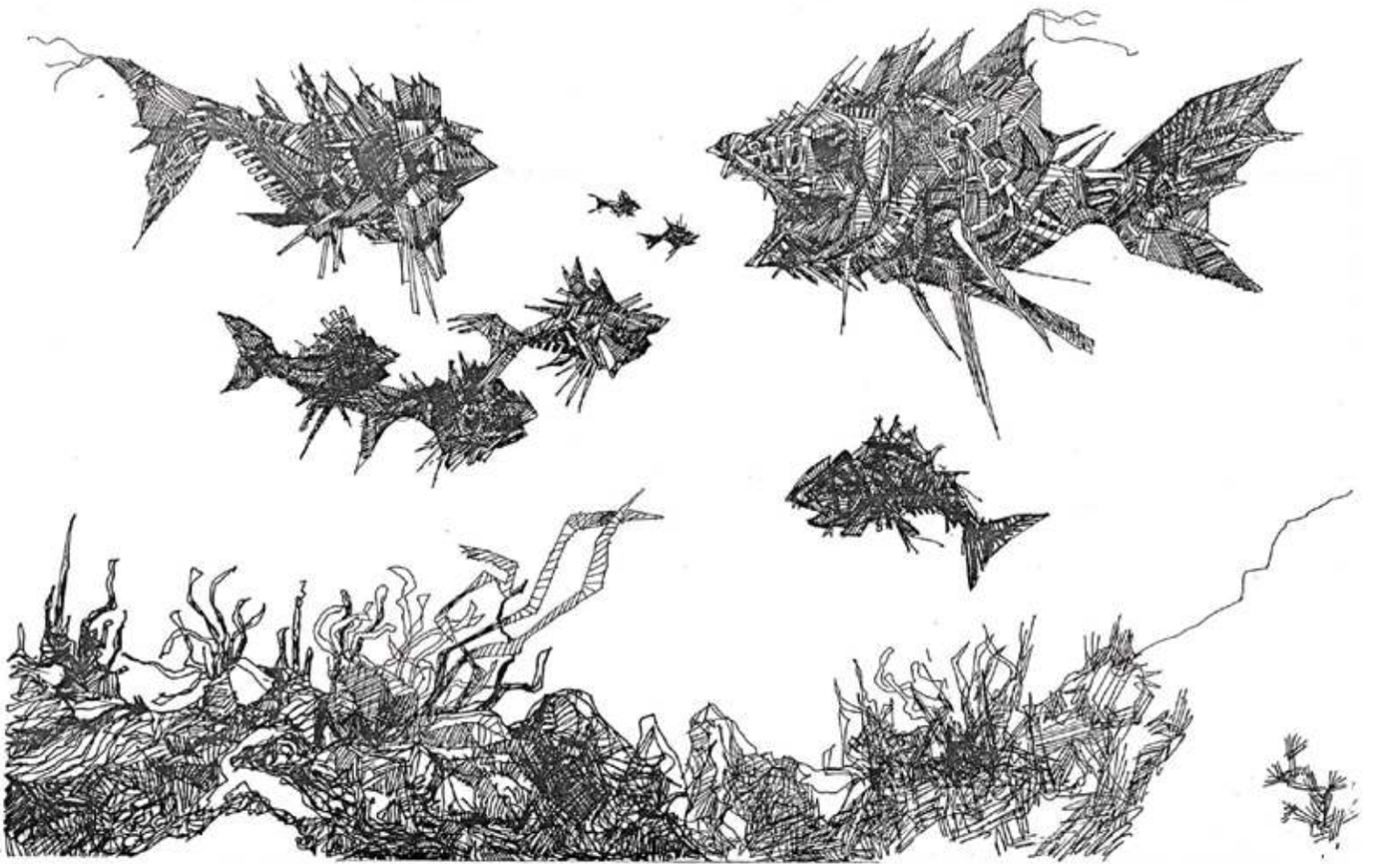

Linorezi jednako je dvojka iz Grafike

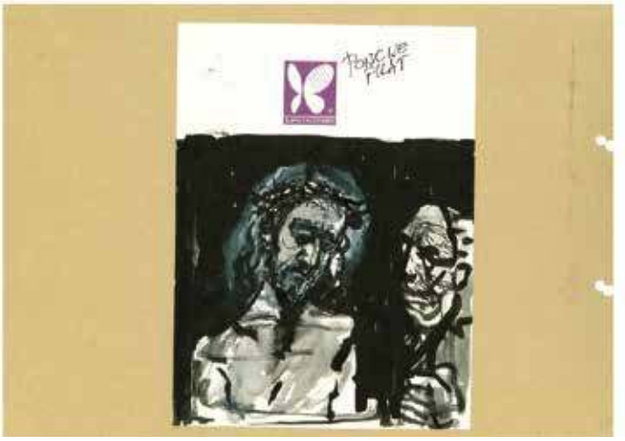

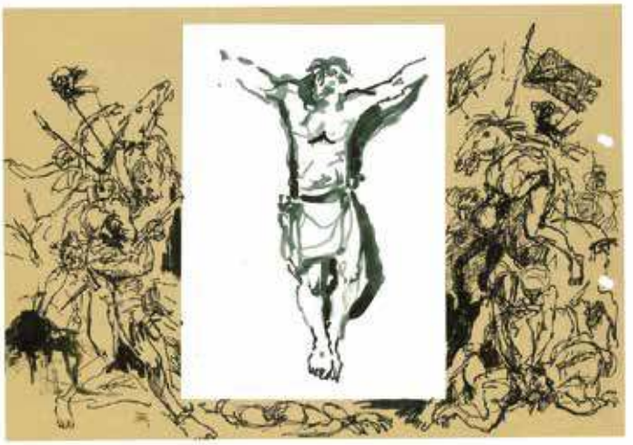

"Listić" (KS)

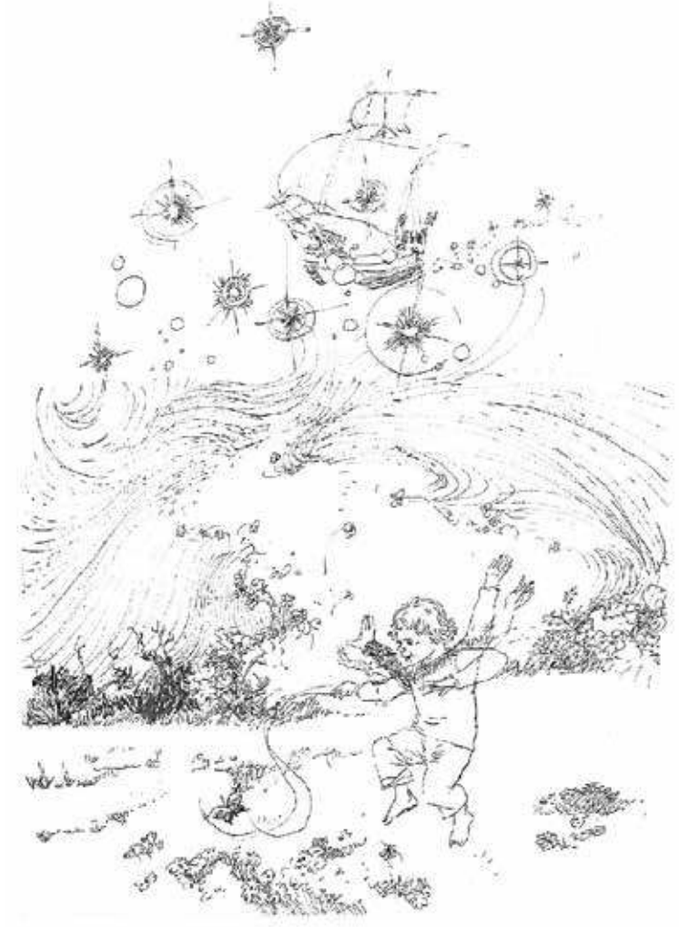

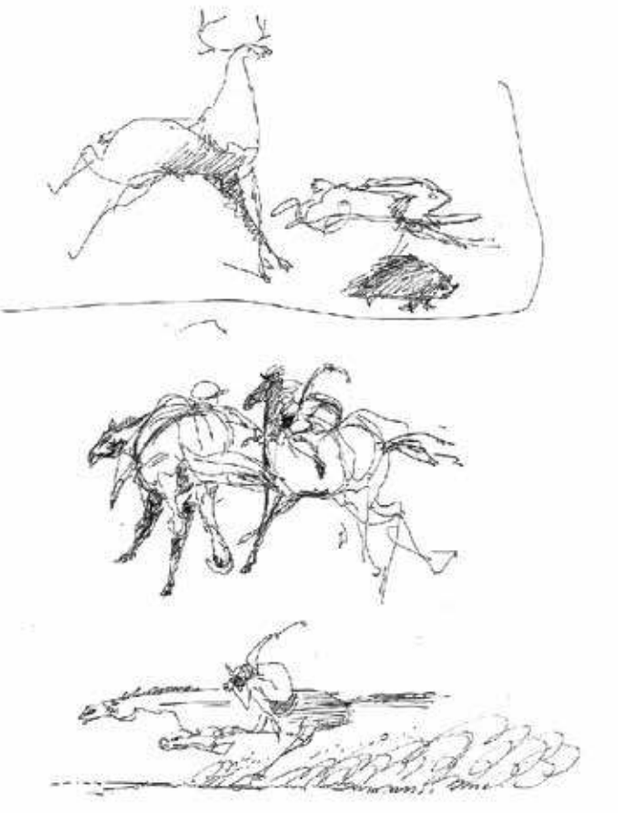

TV

Dvije godine rada u prosvjeti
sasvim je dovoljno
da se odlučite za „slobodnu
profesiju“ i zvanje umjetnika.
„Profesura nije posao za mene.
Pitanje je što je posao za mene?

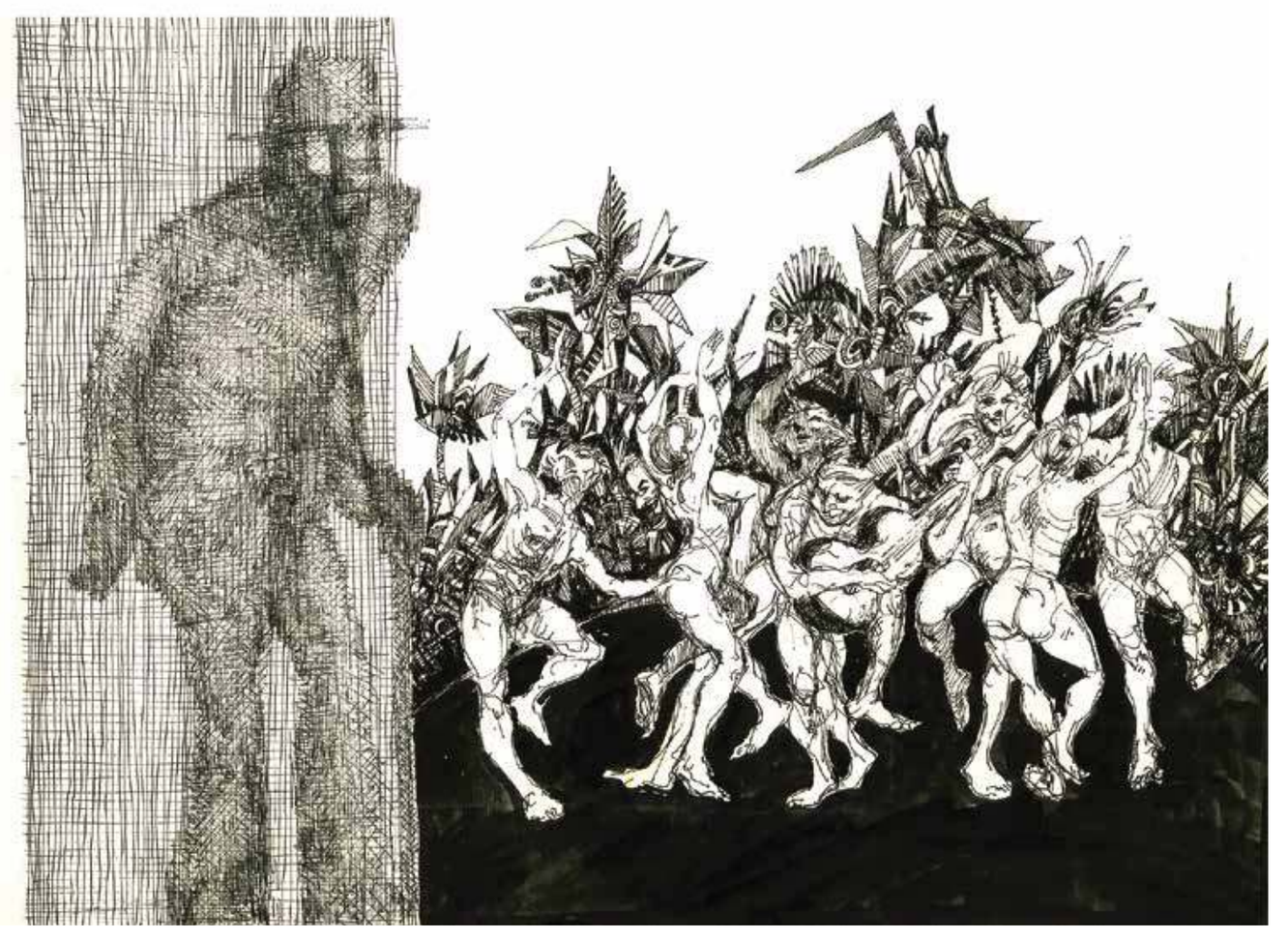
Prve priče koje sam zapisao bile su zapisi snova

Diplomski izlet u Beč, očijukanje s C. Soutineom

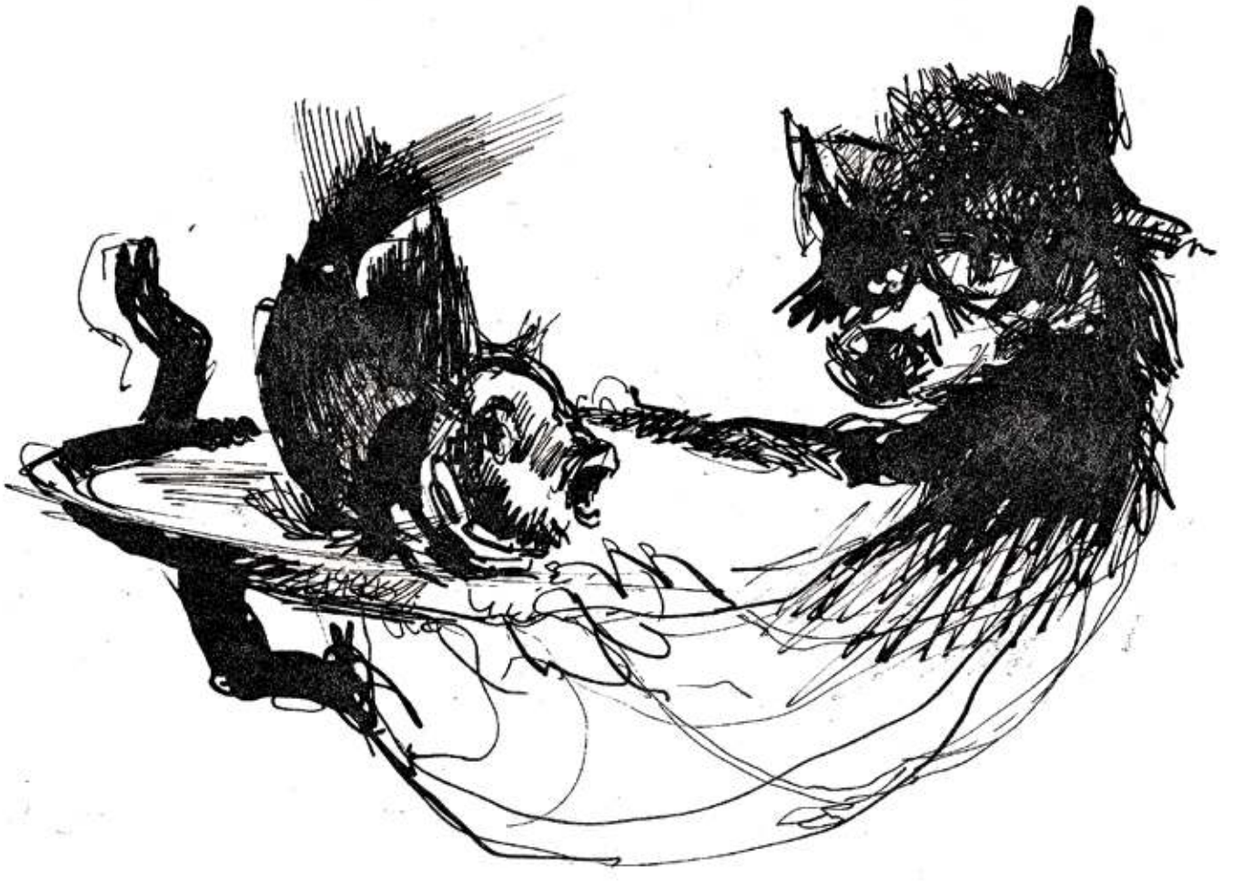

U očekivanju neizbježnog...

Sretna Vam Nova 1984. g.

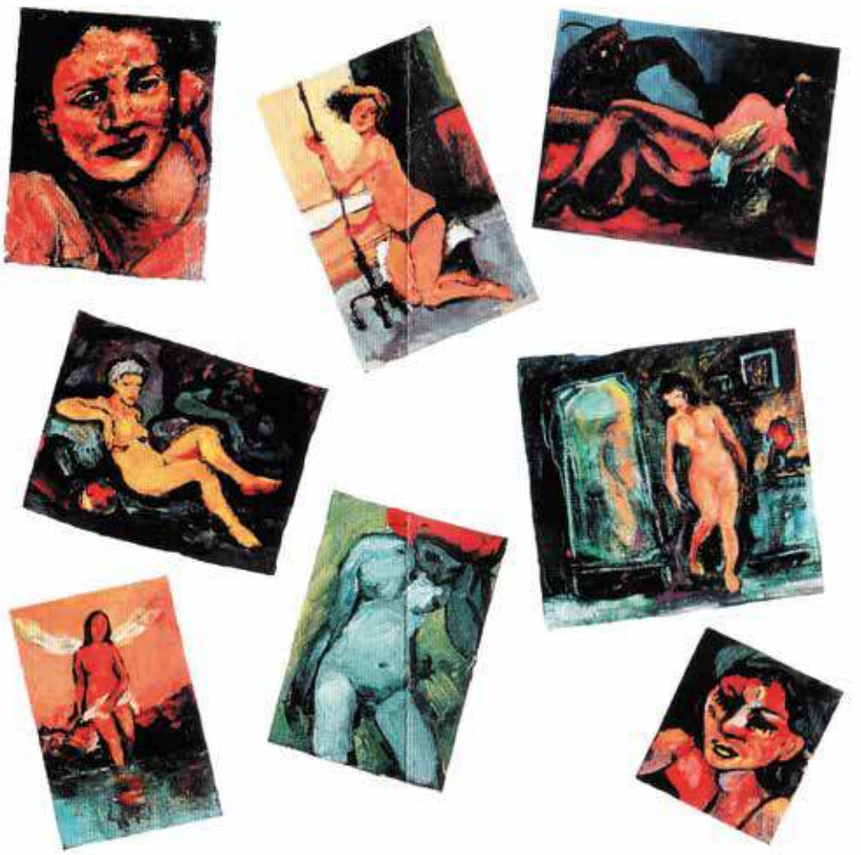

Pokvario se "vremenski stroj"

Prekrasno ljeto u Samoboru i Hrvatskoj Kostajnici

GALERIE TOLERANCE
Lerchenstr. 103 * 22767 Hamburg

Branimir Dorotić
Zagreb - Kroatien

Die Ausstellung läuft bis zum 18. Mai 2003
Öffnungszeiten : Mo.-Fr. 12.00 - 15.00 Uhr
Di.-So. 18.00 - 22.00 Uhr

Vrli novi svijet

HRVATSKI UMJETNICI-RATNICI U GALERIJI *HDLU*

S FRONTE U GALERIJU

● Trideset i tri autora izlažu po jedno djelo, a tema se sama nametnula: rat

Naslov je izložbe »Umjetnici na fronti«, a održava se u Galeriji Hrvatskog društva likovnih umjetnika u Praškoj ulici u Zagrebu. Trideset i tri autora izlažu po jedno djelo, a tema se sama nametnula: rat! Razumljivo je to jer su svi izlagači zapravo vojnici, ratnici, sudionici u domovinskom ratu. Svi su dobrovoljci: od prošlog listopada pa do travnja ove godine bili su aktivni borci. Neki su to još uvijek. Ova izložba demonstrira njihovo vojničko zajedništvo, trajnu međusobnu povezanost, a pomaže i onome tko želi doznati tko je od likovnih umjetnika ratovao proteklih krvavih godinu dana.

Budući da je postav birao autore po izvanlikovnom kriteriju, a ovi su pak predstavljeni tek s jednim djelom, izložba nije stilski profilirana, prisutni su svi načini kojima se služe likovni stvaraoci. Ne iznenađuje i kad vidimo da je netko izložio sliku, grafiku ili kip iz prijašnjih godina. No, kad znamo tko su autori, i s obzirom na aktualno tematsko jedinstvo, izložba privlači pozornost promatrača. Neka je djela upravo rat uvjetovao.

Smrt u Hrvatskoj

Već na ulazu posjetilac se suočava s ambijentom Branka Kelčeca. Djelo je iz ciklusa »Gori moja domovina«, »Smrt u Hrvatskoj«. Prikazan je kućni prag, odškrinuta vrata, na podu figura žene leži preko pougljenjenog zapaljenog doma, kruh je ispao iz ruku. Doslovni, stvarnosni prikaz ima jasnu, gotovo plakatsku poruku. Ugljevlje je stvarno i vrata i prag su stvarni, tek je lik žene sadren. Uz ovaj rječiti ambijent stoji instalacija Branka Imrovića »Sjena kaosa«. Ovdje su stvarni sanduci za mine s natpisima, služe kao postolje na čijem je vrhu lubanja uginule životinje, zapravo simbol smrti. I Dragan Kwietkovski u djelu »Oni pucaju« koristi raspucalu cijev mitraljeza koja čini dio kompozicije. U svemu se pokazuje da noviji mediji (ambijent, instalacija) više odgovaraju kombinacijama stvarnog i dočaranog, zbog slobode izbora materijala, ali i zbog toga što ti mediji možda omogućavaju cjelovitiji umjetnički iskaz. Očigledno posve je drugo kad se kombinira u atelijerskom miru od onoga kad se u neljudskim uvjetima izražava emotivna erupcija.

Uopće, skulptura se na ovoj izložbi nametnula. Monumentalni »Sin i otac« Mladena Mikulina u željeznom limu nameće se već svojim obrisima slutnje. Darwin Butković u djelu »TE 120 mm«, formom bliskom križu, asocira čovjekovu patnju. Robert Zdarilek u crnom vertikalnom objektu ugrađuje ubojite crvene šiljke. Znak Zoltana Novaka s naglašenim središtem unutar križa asocira metu. I tradicionalni pristup Zlatka Zlatića dočarava dramu, ritmičkim ponavljanjem istovjetnih figura, spojenih u zajedničkoj sudbini – prognanih.

Mnogi autori, poglavito slikari, sebi primjerenim načinom progovaraju o ratu. »Zvijeri rata« Dalibora Jelavića, crno-crvenim odnosima i znakovima simboliziraju opasnost. U nekoj vrsti triptiha Boris Švaljek je ispripovijedao »klasičnu« priču o opasnom zmaju koji se nadvio nad pitomim krajolikom. Matko Trebotić je svoj »Arheo krajolik«, s tlorisom starohrvatske crkvice, pokazao u kaosu oskvrnuća.

Doživljaj kataklizme

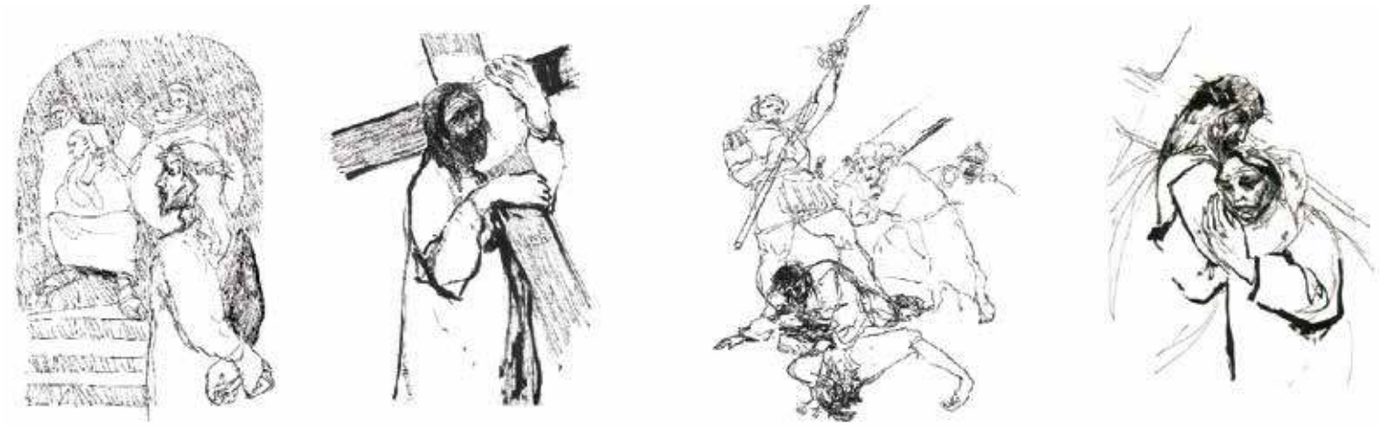
Zasad se može ustvrditi da su umjetnici suočeni s ratnim zbivanjima taj doživljaj izrazili u svojim djelima kao nesreću kataklizmičkih razmjera, kao strahotu, kao ljudsku degradaciju. Nitko, baš nitko od njih nije upao u stupicu trijumfalizma, uživanja ili naslade u ubijanju neprijatelja. Još manje u paraderstvo pobjednika. Valjda to ostaje onima koji nisu izravno iskusili rat. Nudeći svoj život domovini, okupljeni umjetnici s fronte dobili su mogućnost da budu iskreni i značajniji stvaraoci – dakako svatko prema svojim mogućnostima. A evo i njihovih imena:

Dubravko Adamović, Peruško Bogdanić, Želimir Borić, Darwin Butković, Hamo Čavrk, Branimir Dorotić, Dalibor Jelavić, Branko Kelčec, Dragutin Dado Kovačević, Vladimir Meglić, Mladen Mikulin, Zoltan Novak, Goran Petrač, Davorin Radić, Stjepan Skoko, Zlatan Vrkljan, Vladimir Vrljić Ankin, Branko Vujanović, Zlatko Zlatić, Vladimir Gudac, Branko Imrović, Robert Zdarilek, Van Balažević, Neven Kralj, Franjo Molnar, Darko Jakić, Stevo Jozić, Dragan Kwiatkovski, Antun Boris Švaljek, Bože Drmić, Ziad Mehmedović, Matko Trebotić i Davor Lucianović.

E. Cvetkova

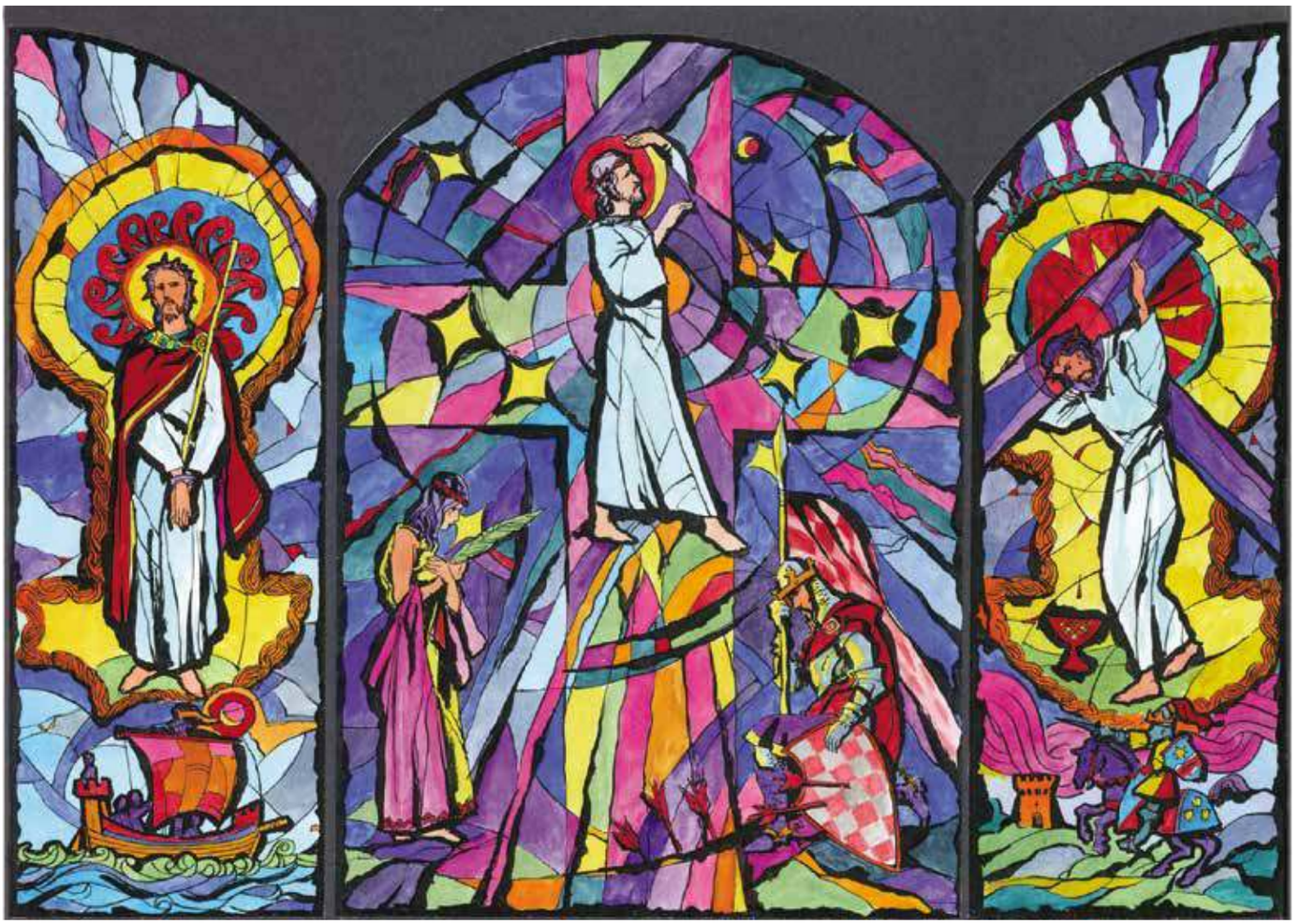
Ambijent Branka Kelčeca uvod je u izložbu

Vrijeme Sigeta (skice za vitraj Križnog puta „ušporko“) Tema slikana za klauzuru franjevačkog samostana na Trsatu, Lovret u Splitu, Samobor, Mohovo, Ramu, Osijek, Zagreb (kao vitraj u kapeli župe sv. Križa u Sigetu)…, kao ilustracije za Stjepana Lice, Veritas, fra Budimira Cvitkovića, „Svete Dveri“ Studia E..., crtao i slikao za dušu kao naš svakodnevni putokriž, kao hod prema izlazu iz muke, kao nadu u bolje – vjeru u Uskrsnuće, kao hrvatski, opće ljudski i božanski znak otkupljenja...

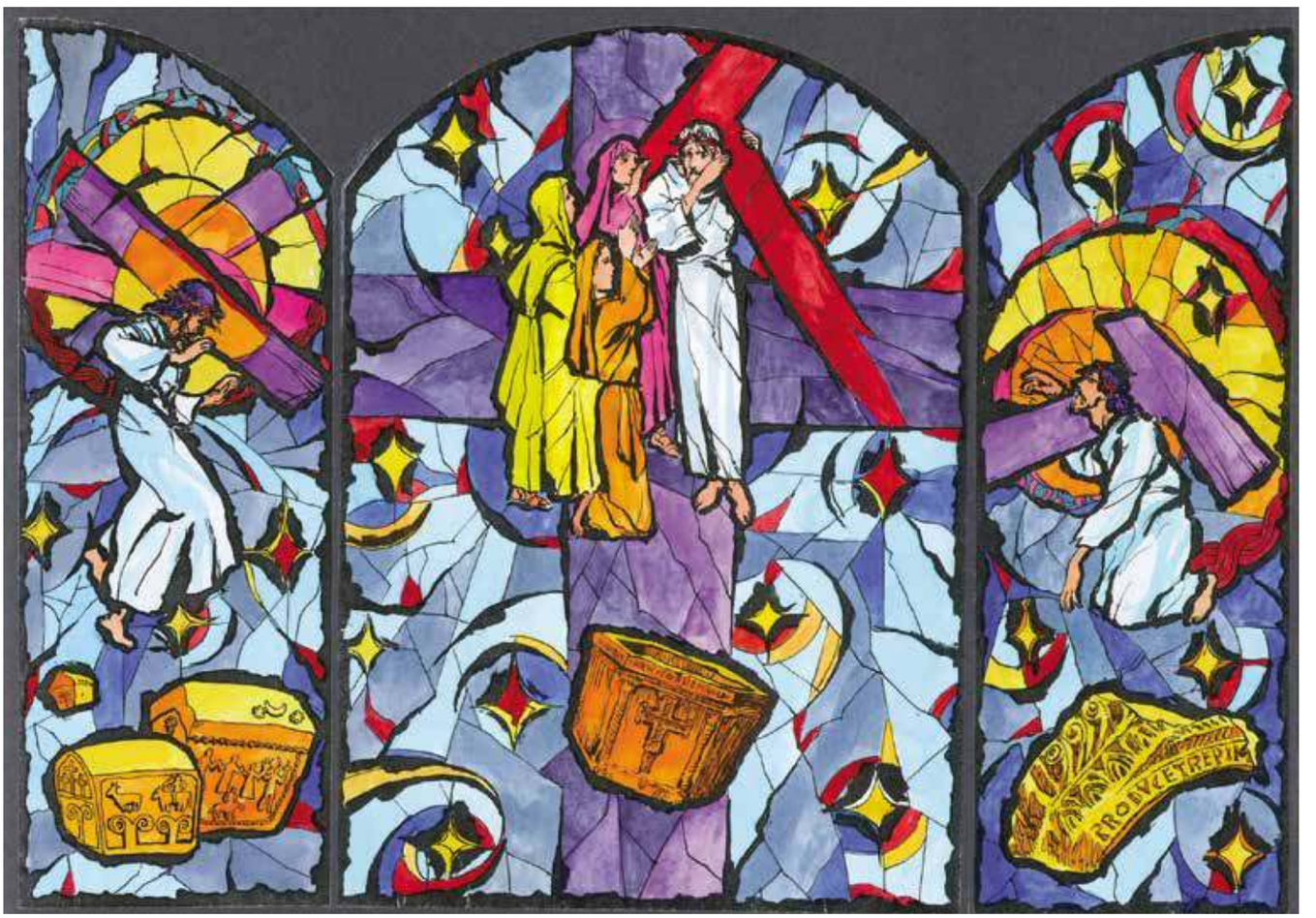

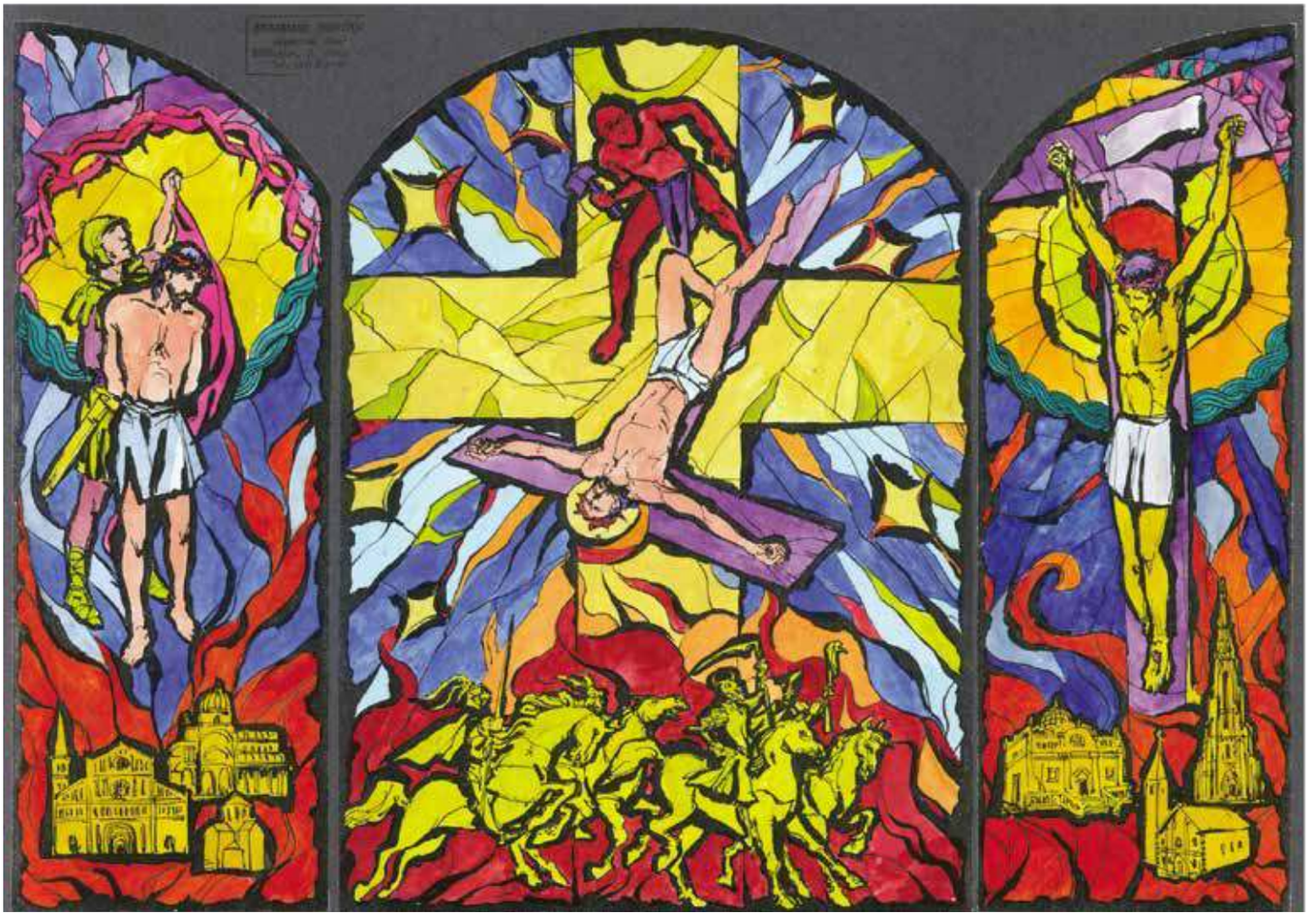

Hrvatski križni put, skice za vitraj u Lekeniku (nije realizirano)

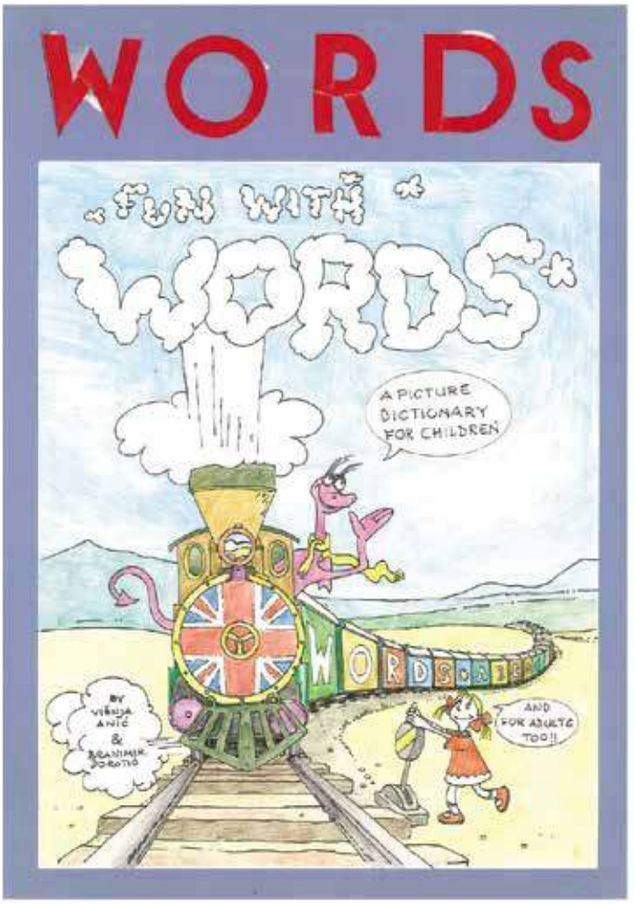

GROBVCETREPIM

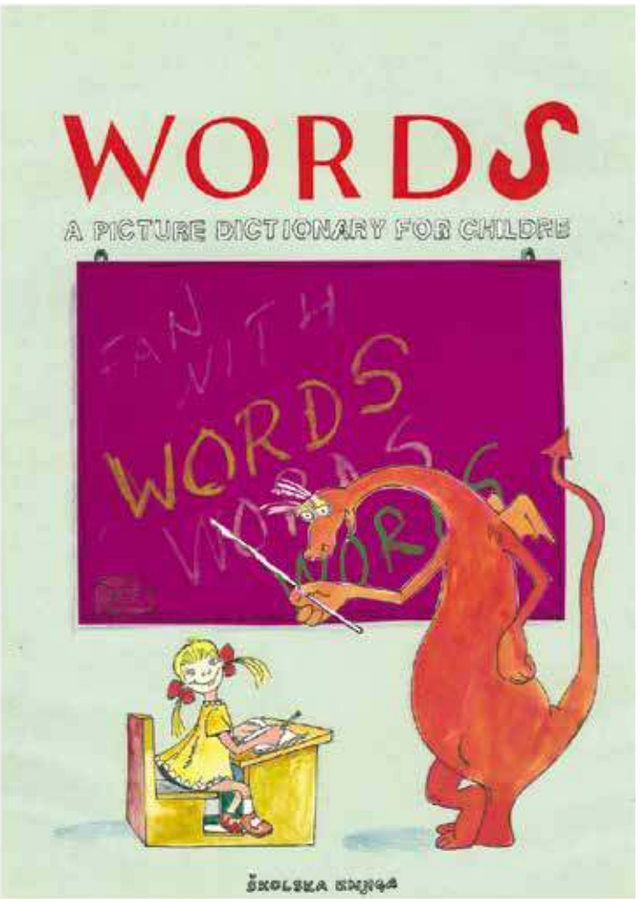

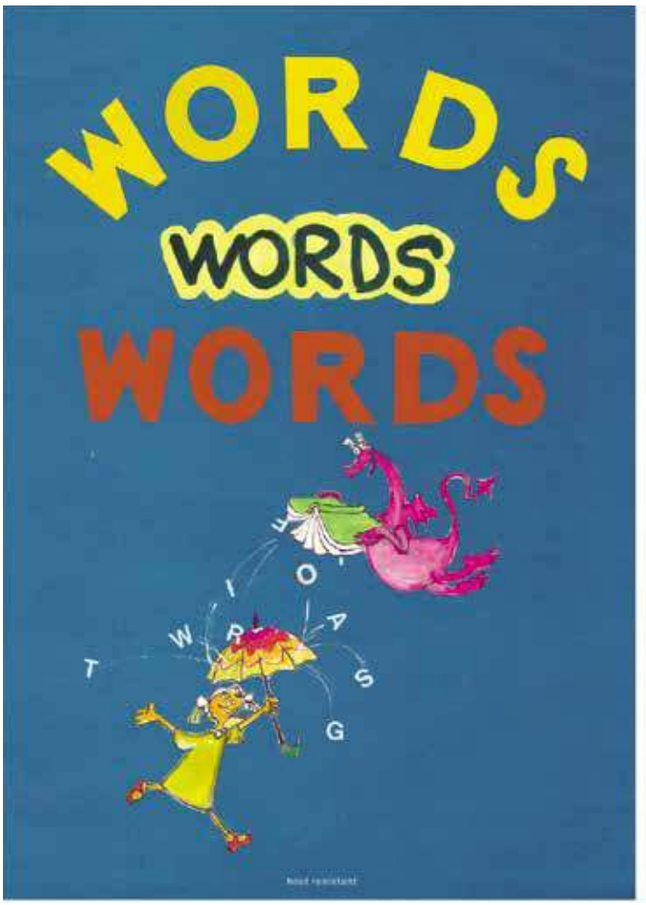

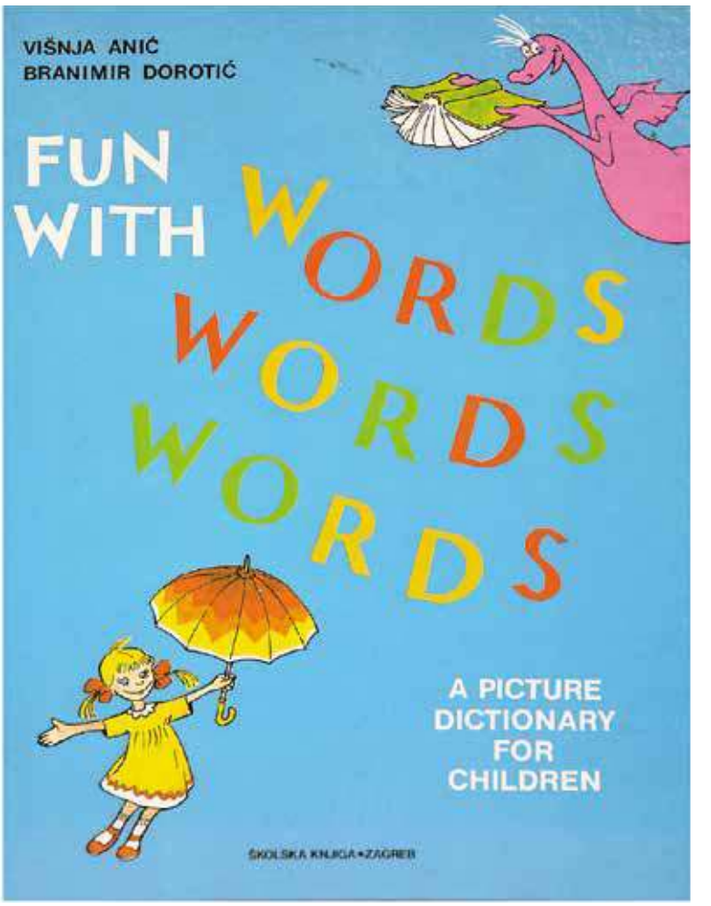
Skica za vitraj u Vinjanima (nije realizirano)

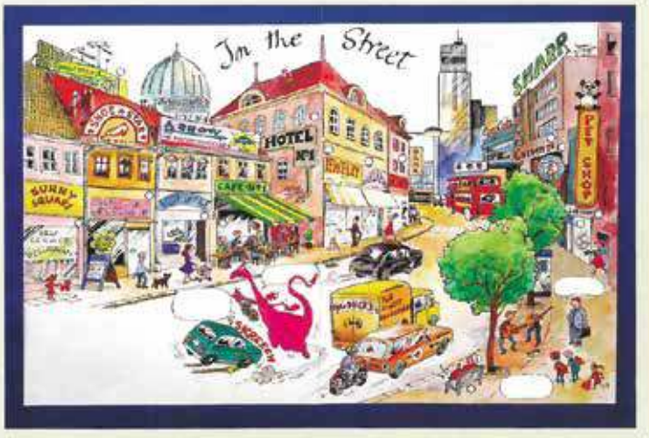
Dvije godine rada 1986./87.

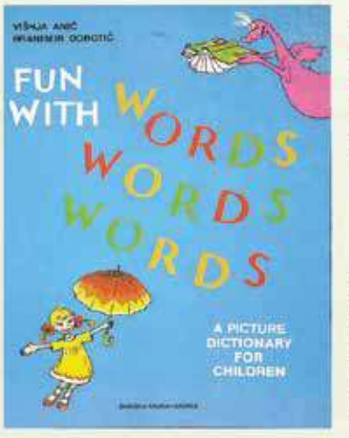

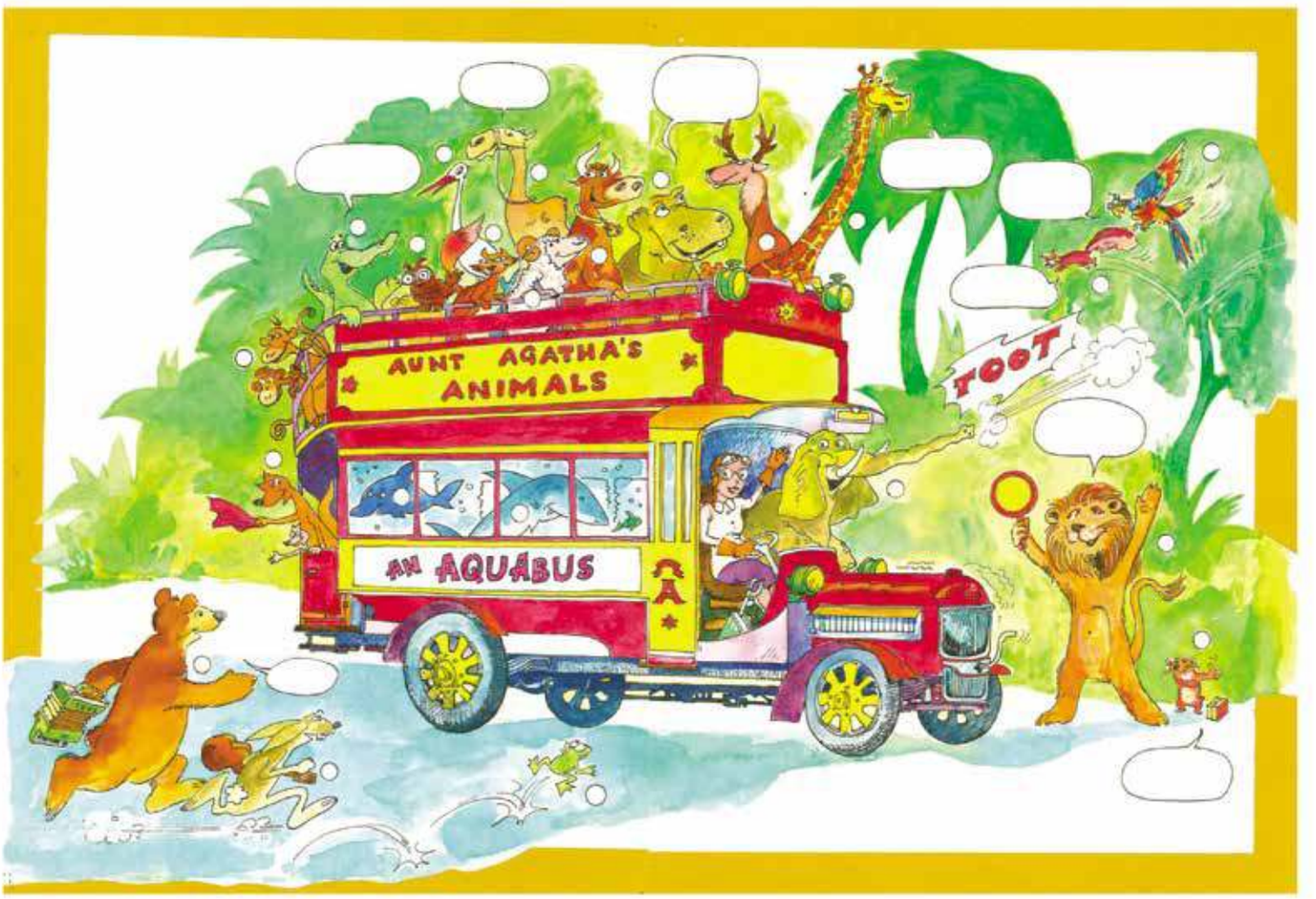

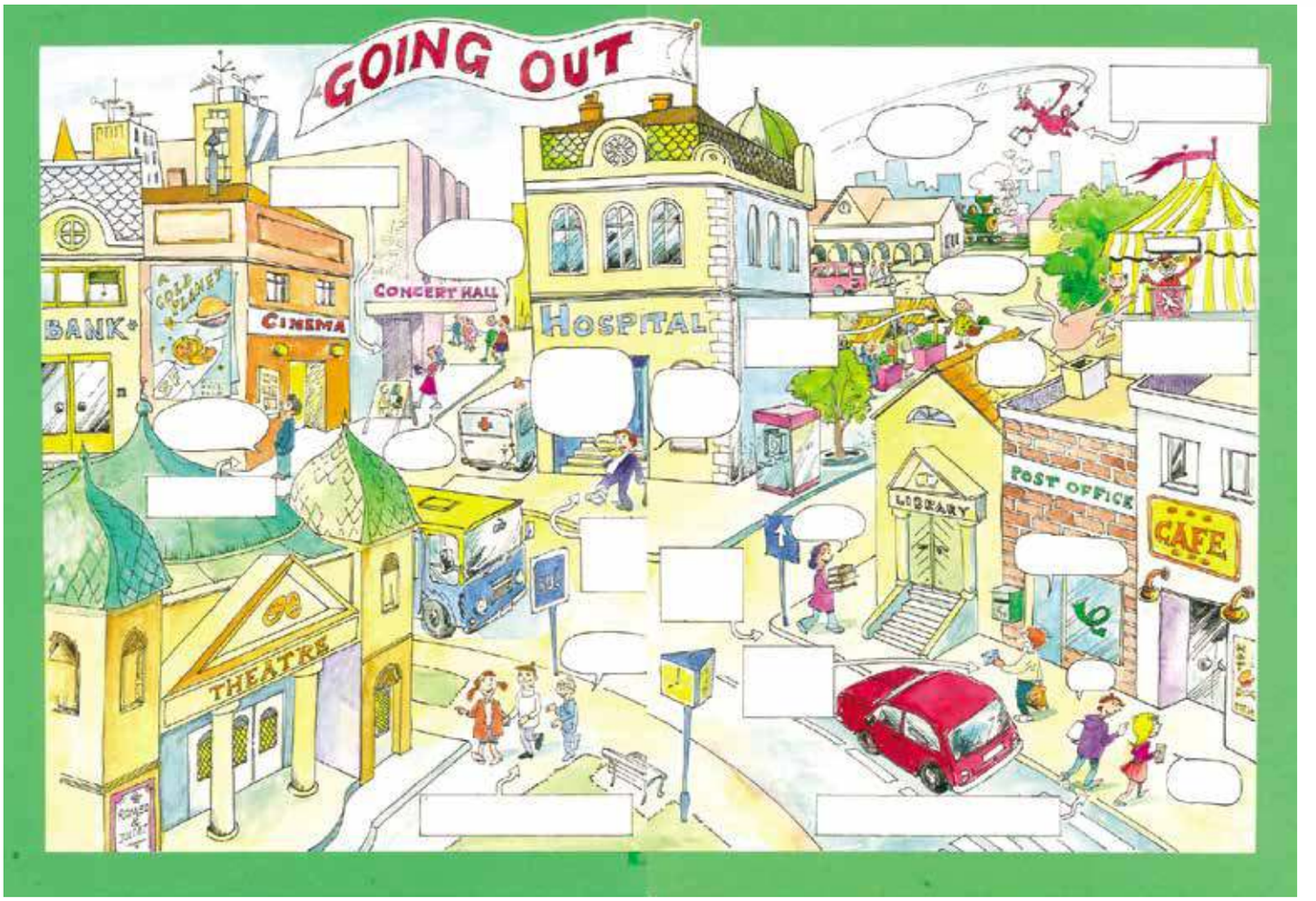

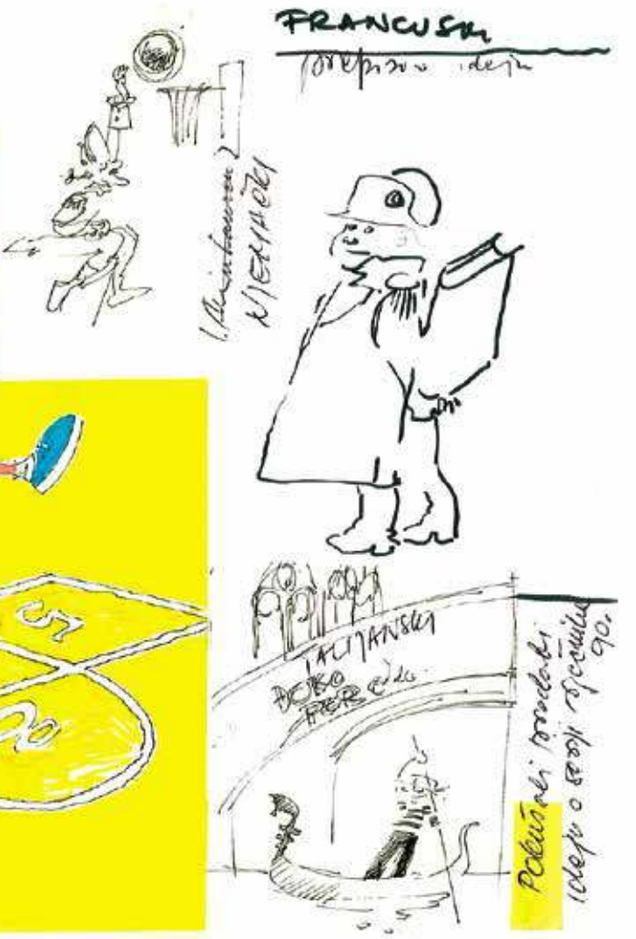
FUN WITH WORDS
A PICTURE DICTIONARY FOR CHILDREN
Višnja Anić
Branimir Dorotić
Školska knjiga, 1987.

Nagrada 24. zagrebačkog salona primijenjene umjetnosti i dizajna za vizualni identitet udžbeničke literature 1989. godine.

AUNT AGATHA'S ANIMALS
AN AQUABUS
TOOT

GOING OUT
BANK
CINEMA
CONCERT HALL
HOSPITAL
LIBRARY
POST OFFICE
CAFE
THEATRE

FRANCUSKI

Ilustracije kako za koga...

Sve sami neuspjeli pokušaji i nekoliko uspješnih

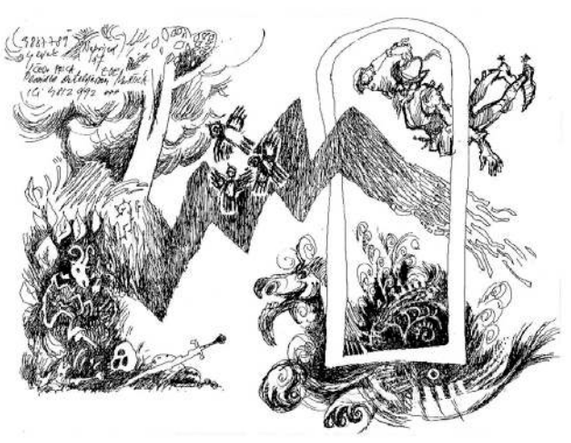

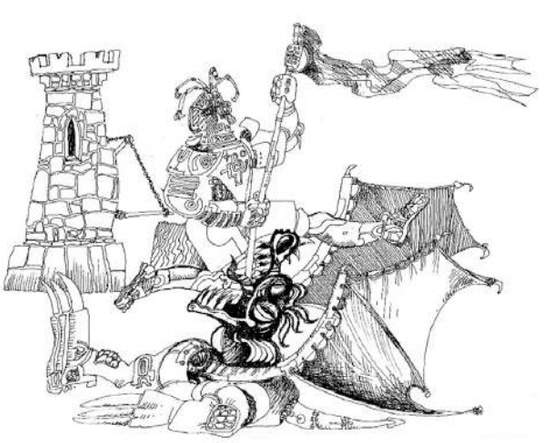

HELENI TROJANSKOJ

U mrkloj noći
Zvijezde vode lađe.
Zvekeće oklop
I oštrica
Dok meso ne pronađe.
Hrana dokonih bogova
Vesla u propast složno,
Radi ljubavi i rogova.
Tako su ljubav i smrt
Zlatovez povijesti
Od kojih se čine glazbala
Za slijepe pjesnike
Vjesnike svih
Naših žalobnih pripovijesti

MOJE PRVO PUTOVANJE PREKO “VELIKE BARE” 1989. GODINE, U LAGUNA BEACH, CALIFORNIA, USA

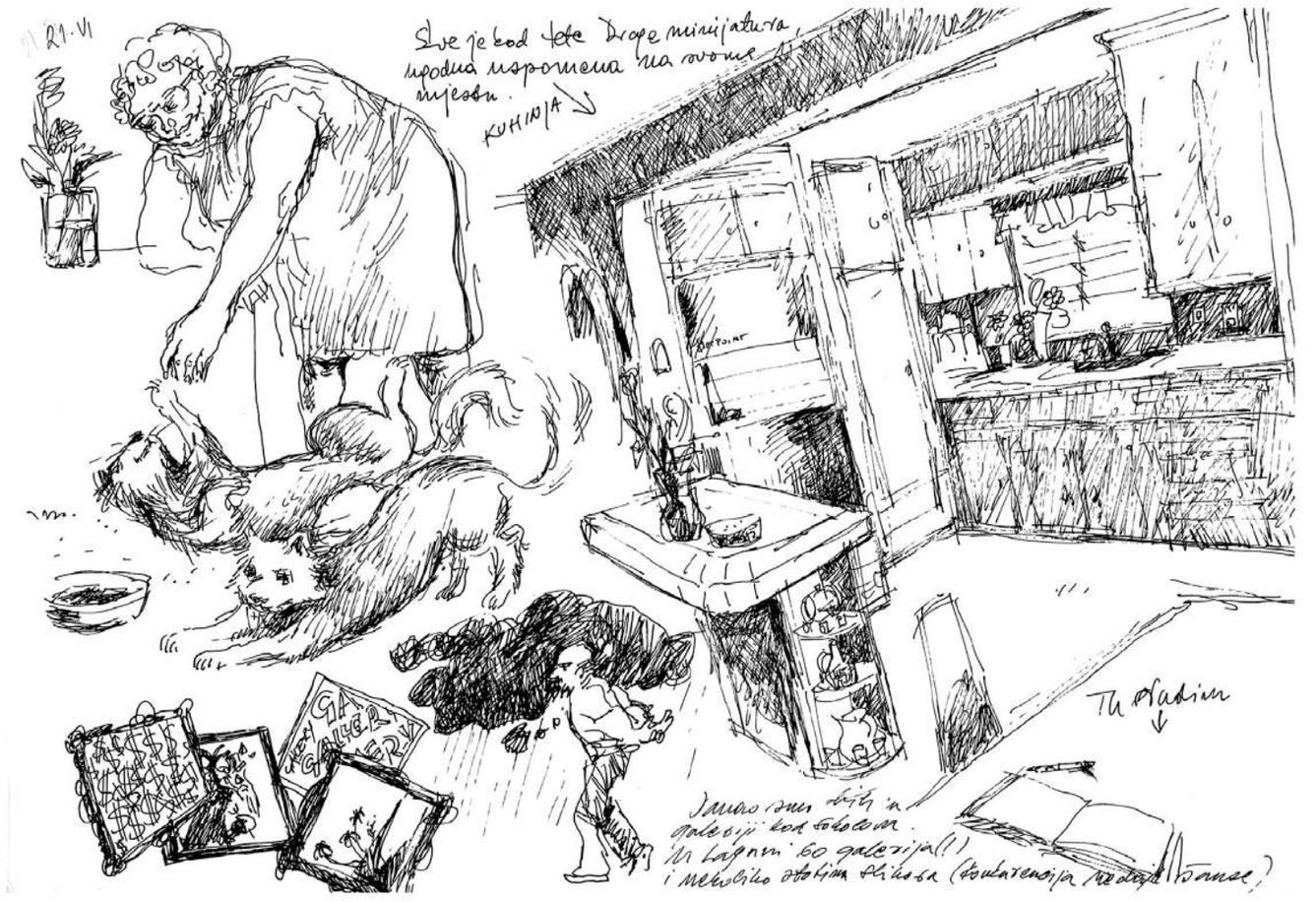

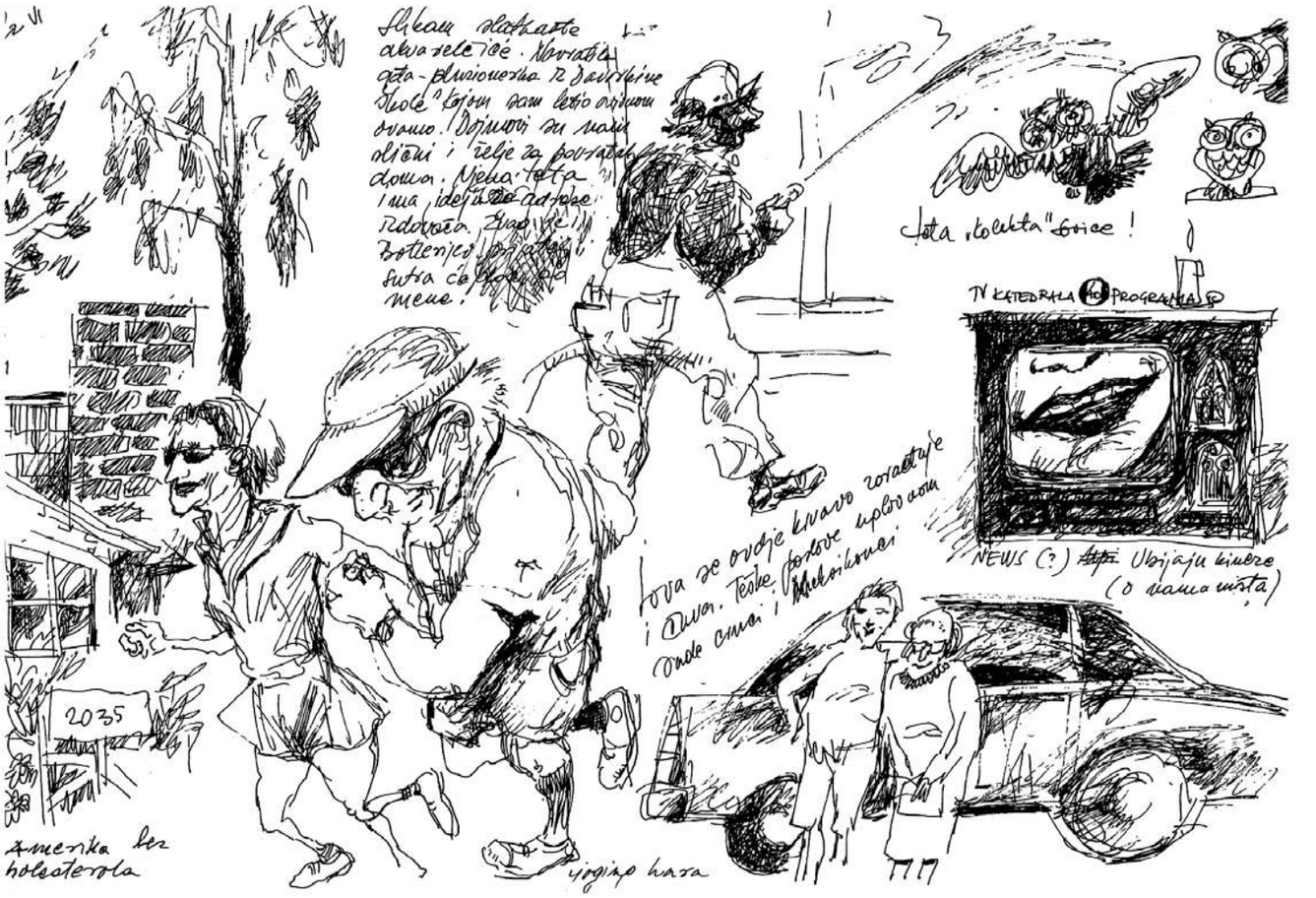

18.VI
I dvočlana ne američka zastava,
Američka carina, A. automobilčina
A. cesta rijna, fota dragica iz samotora
mojih čila i veela i mo broja dogama
Beach i dobar kamel.

17. VI
Subota u 7^h ujutro iz Zagreba, preko Beograda, Carigrada, Grenlanda, - Atlantika do Pacifika ... (Japan i usput)

19.VI
PAR AVION
Laguna Beach

Laguna Beach, California 20.VI 89.

21. VI
Sve je kod tete Drage minijatura, uspoda raspremena na svome mjestu.
KUHINJA
Tu radim
Samo sam bijela u galeriji kod tetaka.
U Lapovu bo galerija(!) i nekoliko stotina slikara (konkurencija nadasve velika)

Sljedeće slikarske akvarele će. Naviknuta geta-plivačica iz Zagrebine škole" kojom sam letio oriunu dvano. Dojmovi su mali slični i želje za povratak doma. Nekad tetka i ma, idejna adresa. Radovan. Znao je Bottenjeg upoznati sutra će biti ... mene.
Teta "kokota" brice!
TV KATEDRALA PROGRAMA
NEWS (?) Ubijaju ljude (o drama ništa)
Ova se ovdje kvarno zovaktuje i dvor. Teške godine uplovi oom onde ama i
2035
Amerika bez holesterola
Virginio hara

Volim Martinića

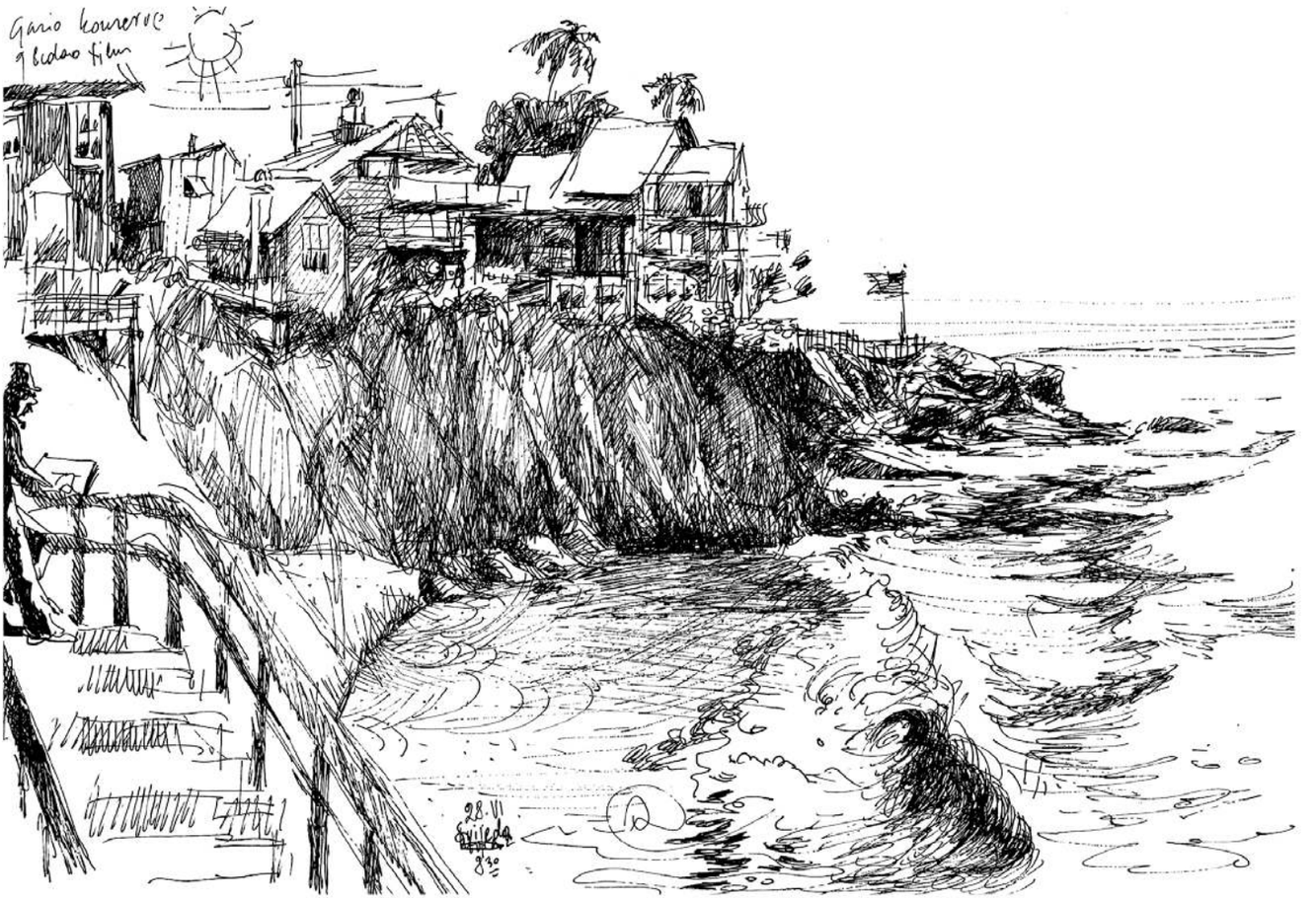

BUY MY DICTIONARY
FUN WITH WORLD
HOĆU DOMA
ROZALIA
PAS

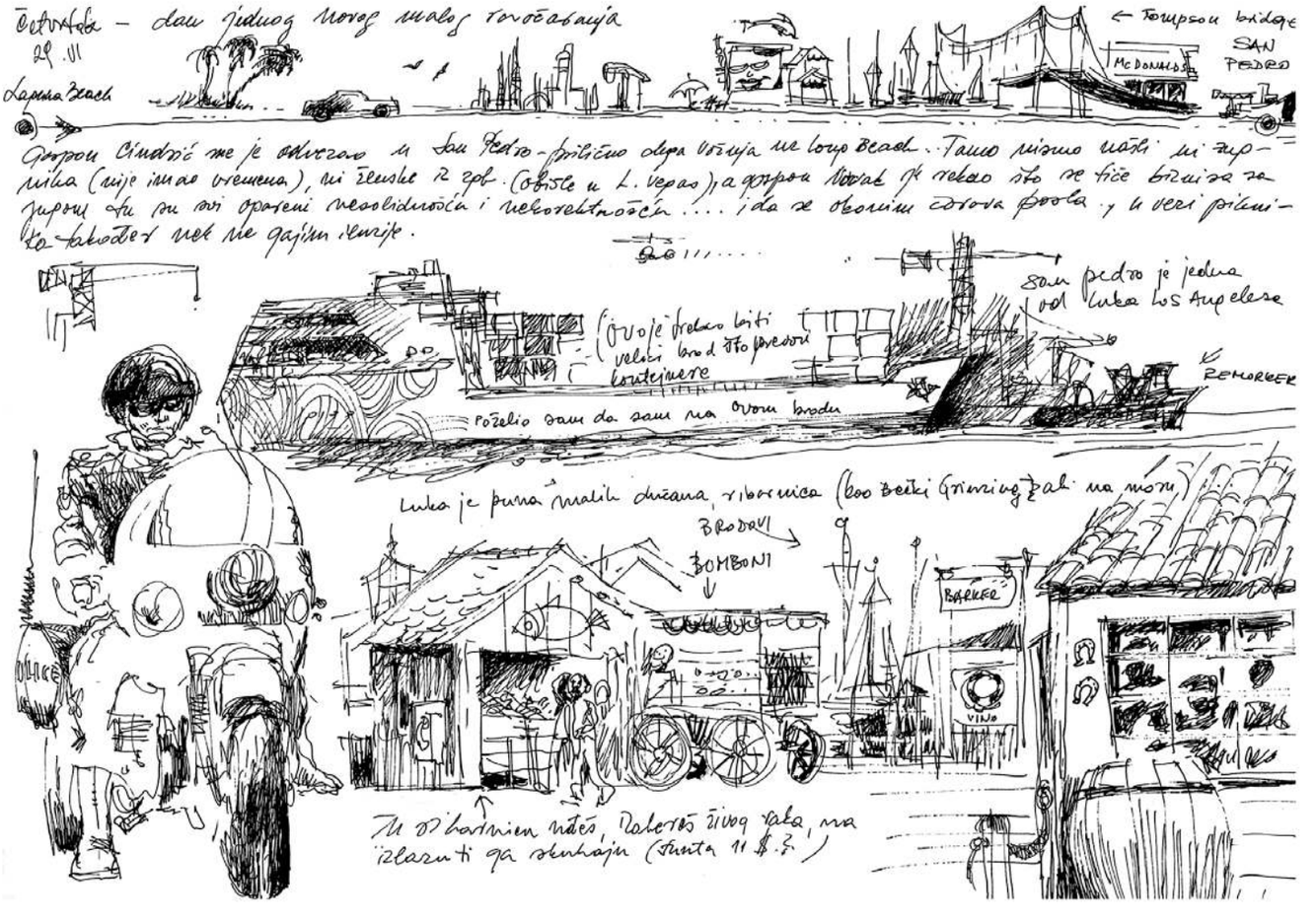

Meister Bräu

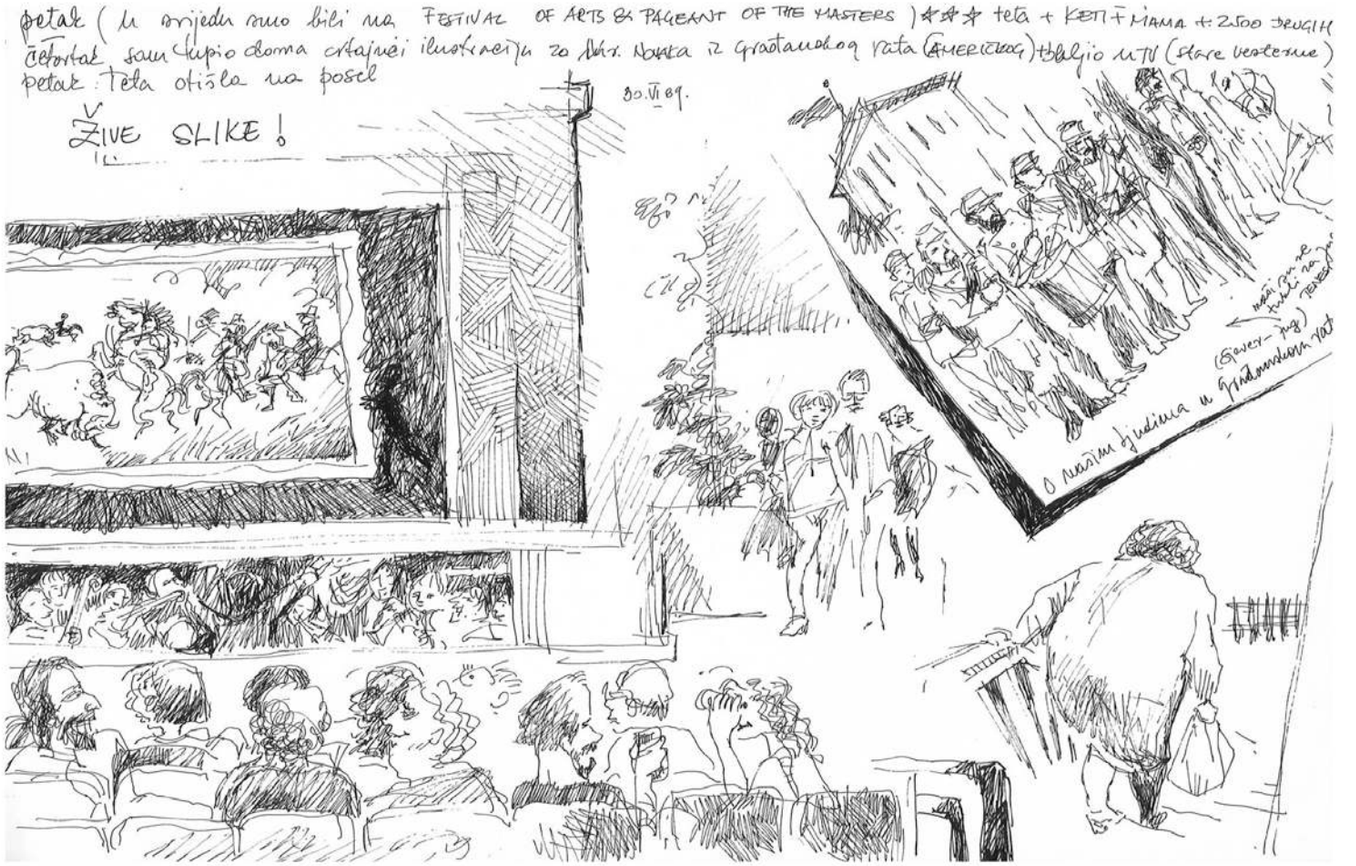

PRAKTIČNO!

Kako ću se ovim oružjem boriti protiv Amerike?
Frigidir
Auti
Računi
Crtam i slikam svoje imaginarne objekte - jedinom mi to preostaje dobro dođe i čas (2.) sad ili inače
Imam osjećaj da sam zaspao jako vozan sam i sve sam zaboravio
Moja soba dobro poštena je bolja nego kuća!
To je bila jedna muška osoba na poštu dama!

Gario kouvere
gledao film
28.VI
Gvijeda

Četvrtak – dan jednog novog malog razočaranja
29.VI
Laguna Beach
← Tompson bridge
SAN PEDRO
McDONALDS
Gospon Cindrić me je odvezao u San Pedro – prilično dugo vožnja iz Long Beach. Tamo nismo mogli ući u zgradu (nije imao vremena), ni Zlenka ni zgb. (obiše u L. Vegas) a gospon Novak je rekao sto se tiče brzine za jugove oni su bili opterećeni nesolidnošću i nekorektnošću .... i da se okrenimo čovjeku i u veri pričnika – također nek ne gajimo iluzije.
San pedro je jedna od luka Los Angelesa
(ovo je trebao biti veliki brod što prevozi kontejnere
REMORKER
pozelio sam da sam na ovom brodu
Luka je puna malih drvenih ribarnica (bez beteg Grinvičgaka na moru)
BRODOVI
BOMBONI
BARKER
VINO
Ja bi bar mogao nacrtati, kolorirati ovog raka, ma izlazuti ga skuhajn (cijena 11 $.)

petak (u srijedu smo bili na FESTIVAL OF ARTS & PAGEANT OF THE MASTERS) ★★★ tetā + KETI + MAMA + ZLOD DRUGIH
četvrtak sam kupio doma crtajući ilustracije za knjr. Nokta iz Gradanskog rata (AMERICKOG) + blejio MTV (stare vesterne)
petak: Tēta otišla na posel
ŽIVE SLIKE!
30.VI.89.
O nasim ljudima u Gradanskom rat
(Gower - eng.)

Judek!
(farbanje kreveta
vratio Latici
duzn....
(Nema mirza od Cuda, i ići kuci!)
1. VII
„Vecerasji izlovak"!

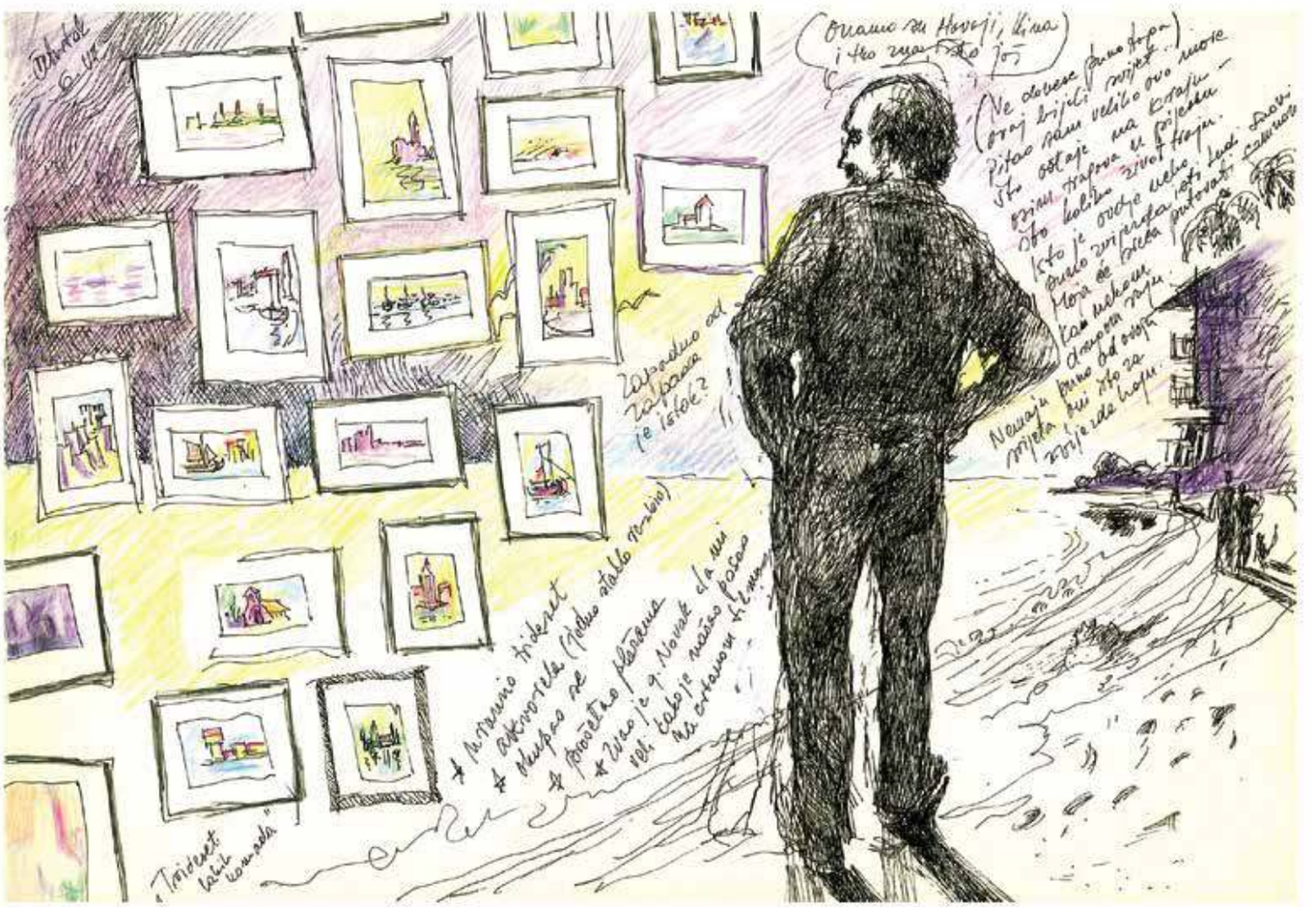

Hodočašće
Cijelo sam dana za taj piknik stvarao
Gledao
Pisao
Pisao
i to je da
Slobodan
Zvao sam danas
i sam Pedro...
Nisam vremena
Napravio glupost
Zahvalivši se na
karti za Art
festival ...
Dalje ne mislim ostati

(mogu se pohvaliti iz bezcarinske trgovine)
UMRO JE GROFICA
Vidio sam u knjizari puno dobrih knjizica za klince
Razmisli o dobroj slikovnici kad se vratis u grad...!
Na TV su mi kako me spominju grad * 15 dana me znam sto se doma dogada i to je strasno...
I ne brini
IZDRŽI JOŠ MALO
Danas sam lutao po trgovima Laguna Beach

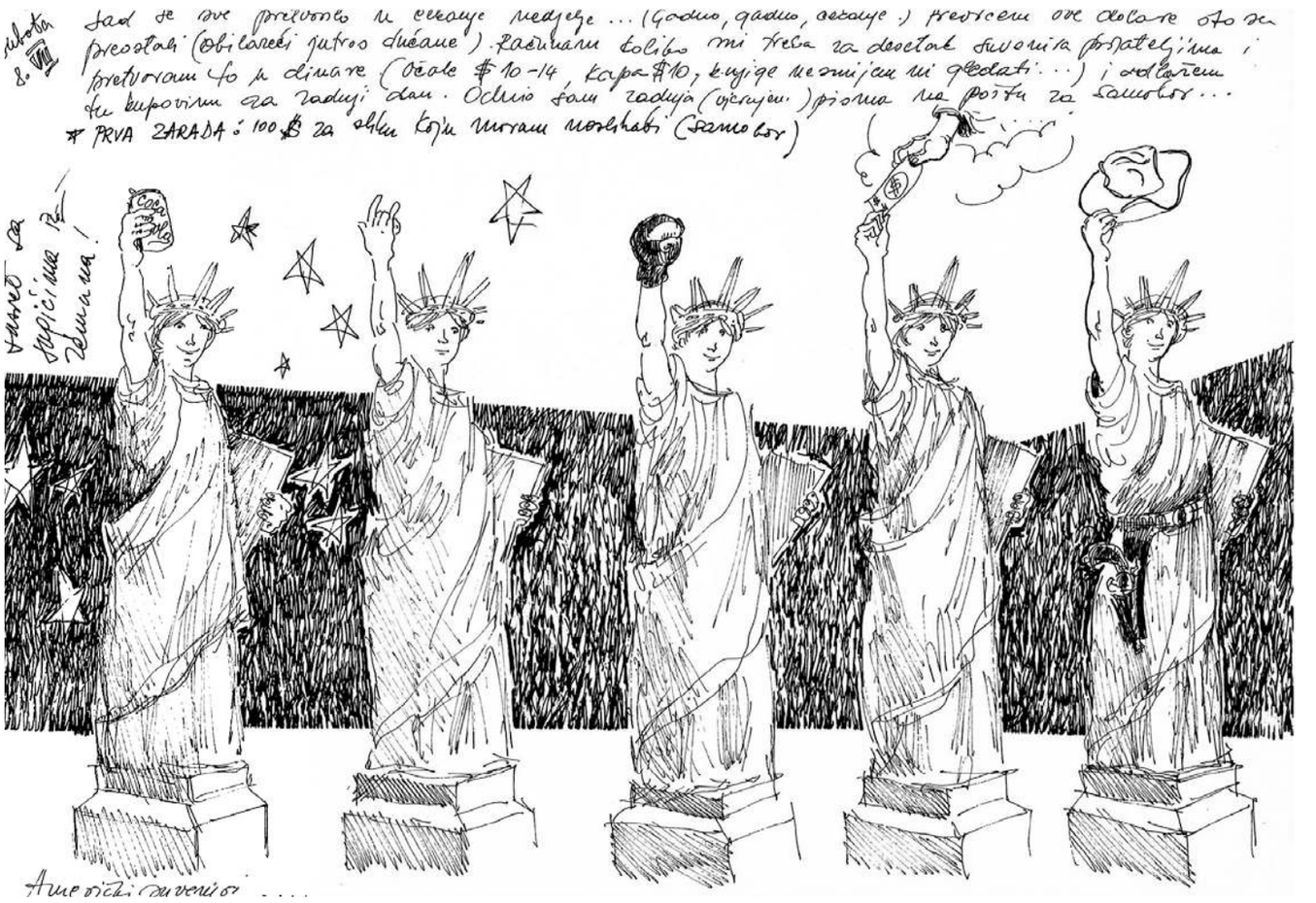

NACIONALNI PRAZNIK AMERIČKE
O SUZANA
Pjevaju uporno radi na TV
A što ću ja ovdje?
Pa Tamara ne je tu upoznala sa Portugalcem prije godina i vjenčavanje je u travnju...
MEZIM TV
Amerika leti visoko (danas bombardiranje afganistana)
SILAN VATROMET
Idem spat u gh!
Nitko nije živ!
Ova zemlja propada!

na plaži je bilo prilično gužve
bijelaca .....
Ovdje je ledeno i mokro
ima kupača ... (zadnjih
dana je skoro bez nas)
Turneja na našim ljudima i ženama!
Melemi ljubavi ...
Crnac ....
I od svih
svjetskih mitova
se ne ojeća
mana
Amerikancem!

5. VII
Bijeda
Ovi ljudi nemaju nikakve potrebe
ovi ljudi! Niko se zove i ja ovom
definitivno zrno za dosta ...
IX u mukotrpnom
I danas dica u Americi hodaju
A domaći
Jedino ih prigovori drže da iz
tuđine
broj ne
bježu.

Hi

Subota 8. VIII
Tad se ove prevarante u cerage nadješe ... (Gadno, gadno, cerage.) Predjem ove dolare ofo za
prezalak (obilazeći jutros dućane). Računam koliko mi treba za desetak suvenira prijatelji;ma i
pretvorim ofo u dinare (cigle #10-14, kapa-#10, knjige nezmijem ni gledati ...) i odlazem
do kupovine za radnji dan. Odmio sam radnja (vjerojatno) pismo na postu za samobor...
* PRVA ZARADA: 100 $ za stvari koje nisam morao kupiti (samobor)
Američki suvenir ....

9. VIII
Sunday July 8th
VILLAGE
IPINE
Anthony's croatian church
40th festival
+ 2-3000 ljudi i 100 stipe
ri
Prodao sam 9 od 30 knjiga neke svoje knjižice i usput izgovorio ceh ne znam
Braćani su me zgrozili kad su me molili da ne mo-gu da ne mo-gu raja ništa kulturni
Bajić posto brzinozen
Ako hoćeš doći u Ameriku zastovi se stoga i umri neka kurva radi toga-vrijedi ništa
BAJIC
VPS
Nisam znal da knjigama stoje kompjuterske igrice
FUZNO

HAYBOL
Kupio sam neke suvenire
x4
x4 ....
Rezultat razgovora: Da znas ENGLESKI bolje nisgao bi naučiti kao
BEM TI TELEFON
MADE IN ITALY
JOHN SEGARIĆ
VELEČASNI
evo ti 100 $, pa mi pošalji jedn. knjiga (FUN WITH WORDS)
A-KO BUDE POSL JAVITE SE
arkviea SV. KRIŽA (NIN) + komplet fotosa IZ MEDUGORJA
NAZOVI: STAMBUKA MITROVIĆ SOKOLOVA KETI AERODROM BRANKA JADRIĆA
A BOTUNAA?!
tu mema vere su izdovadima!
BIP
mutro me pokupio u TO-m i vozio na L.A Pa onda natrag
Bas sam brzinom
Odgovoren
Otišao na poštu
balet za Tatjanu Pitman 16 $
platio kopanje
Kupio jednu torbu 8 $
torbe 4 $
OVO JE RIBICA ZLATNA
I NEKE DRUGE PRICE
HVALATI BOŽE STARI SEGARIĆ
keti dragi
Mirti Mitrović
keti
Hose (kupio 2x 40 $)
CINDRIĆ
SOKOLOV
DR. STAMBUK
PITMANI
ostavio kod kete za poklone
SEGARIĆ ZUPNIK
13 brošura (Bosnić)
PODIJELIO
21 slika
2 knjige (RJEČNIK)
50 kataloga izgrf.
8 pjesama zbirka
30 Međugorja
5 monografija
2 Trake
PRODAO 9 x 50 = 450 $ (2)
NARUČENO PLAĆENO (2x SAMOBOR) 100 $
3x (akvarela gal.) 1x METKOVIĆ 300 $
3x misli akvarel za Sokolova
1x knjiga GLAZUNOVA (cp)

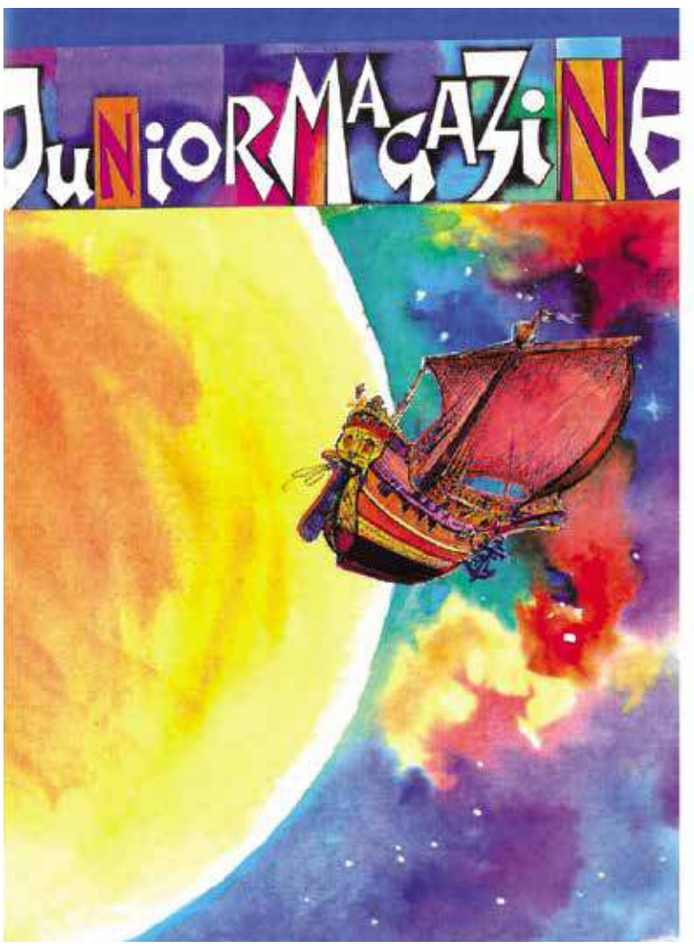

JIPPIEEE
OPROSTI MI PAPEE..
KING

The Sawdust festival
was established in the
sixties as a spinoff of
the festival.
ČETVRTAK
13.VII 89.

A nepreje onomu ovčici poje,
pače se riba i vino zrije
Svaka čast Californio.
Ali, Hrce je moje nepčića slojin ...
PAKOVANJE !
Petak
14. VII 89

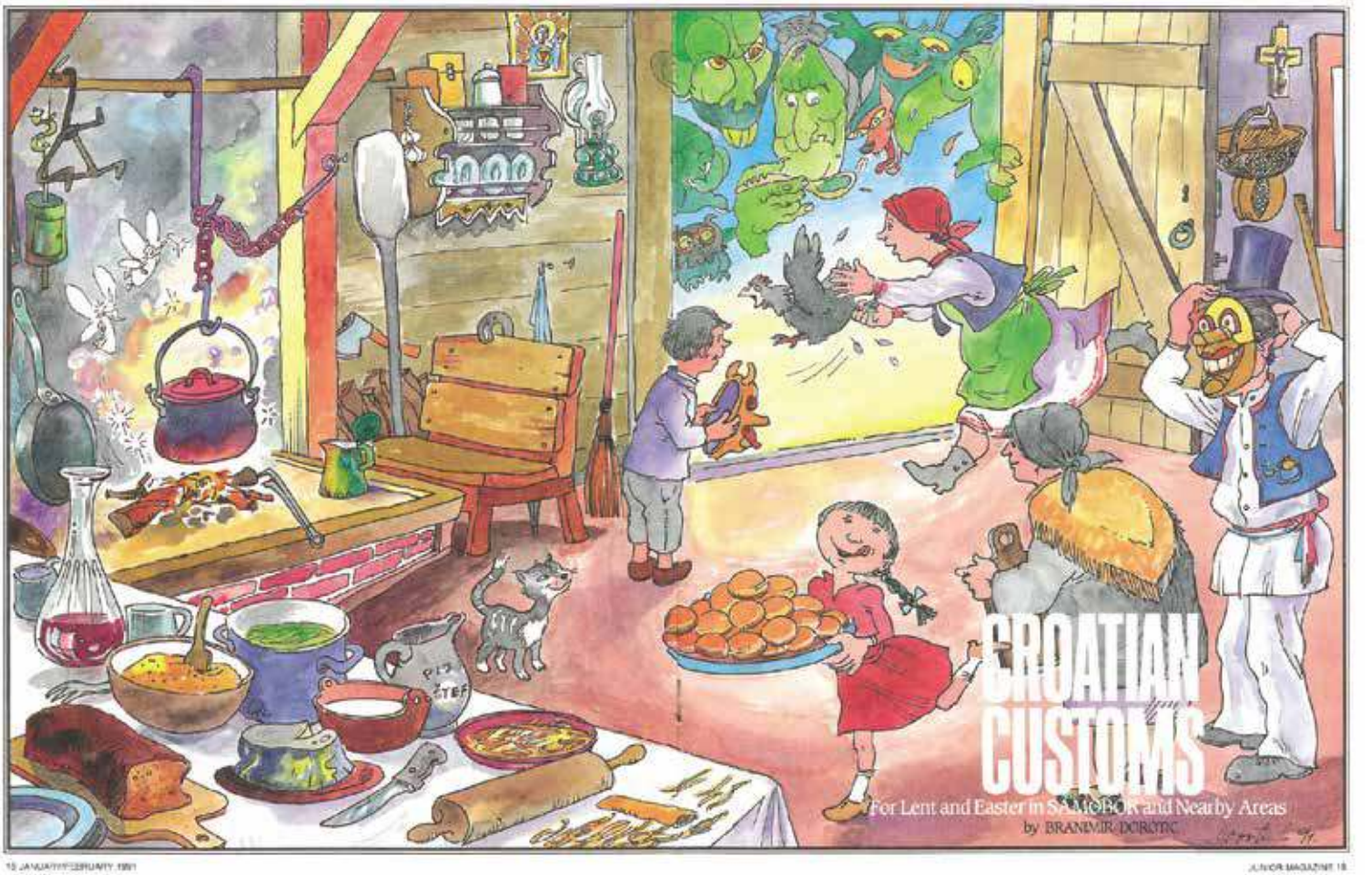

VIA AIR MAIL
CORREO AEREO
JAT
ZAGREB
2030
Zar se već vraćate?

A ŠTO SI NAM DONIO?
A KOGA SI SE VRAGA TAKO BRZO VRATIO?
GLOBUS I NIJE TAKO VELIK...
ON JE KRASAN
KOVAČ

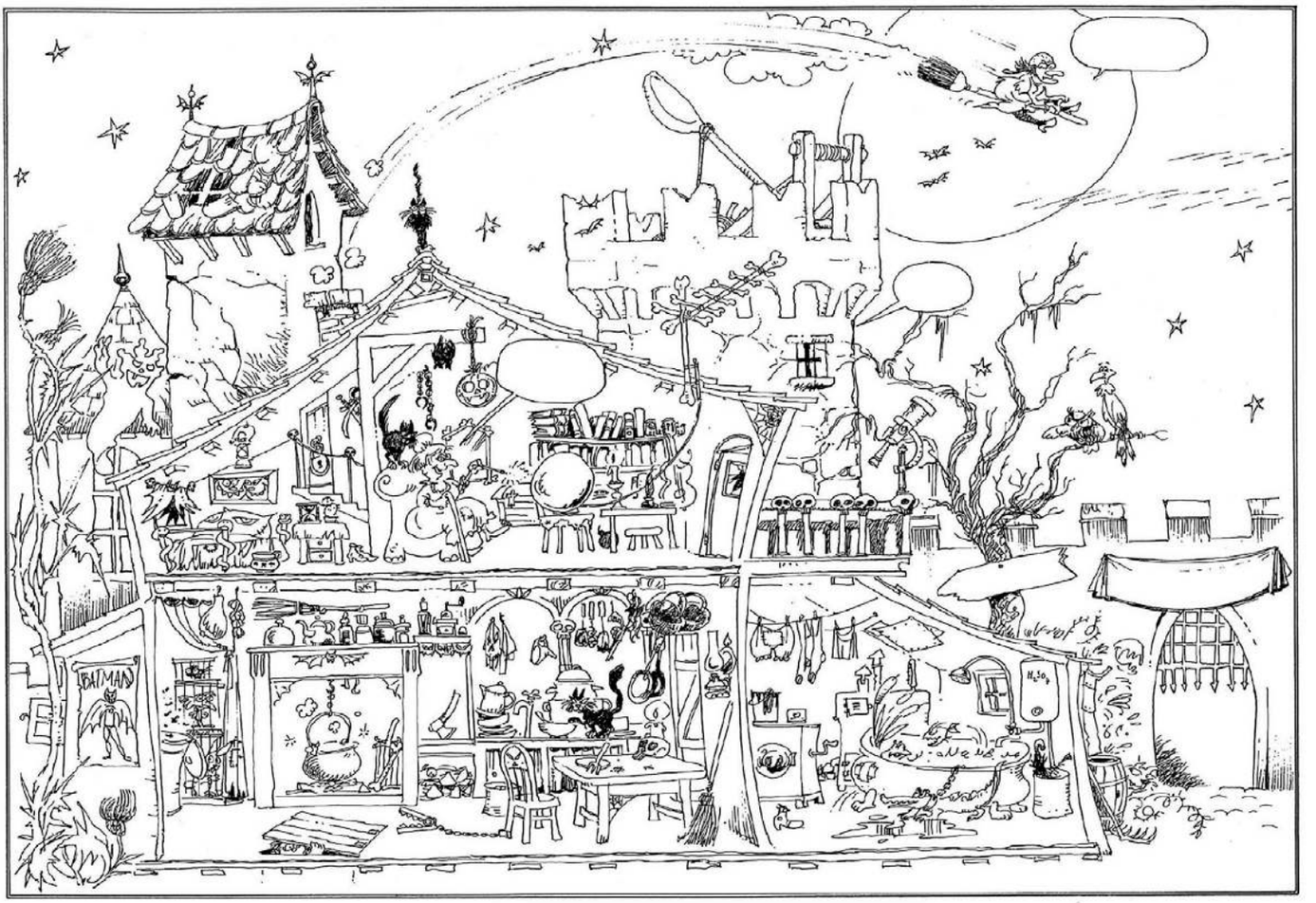

JUNIOR MAGAZINE

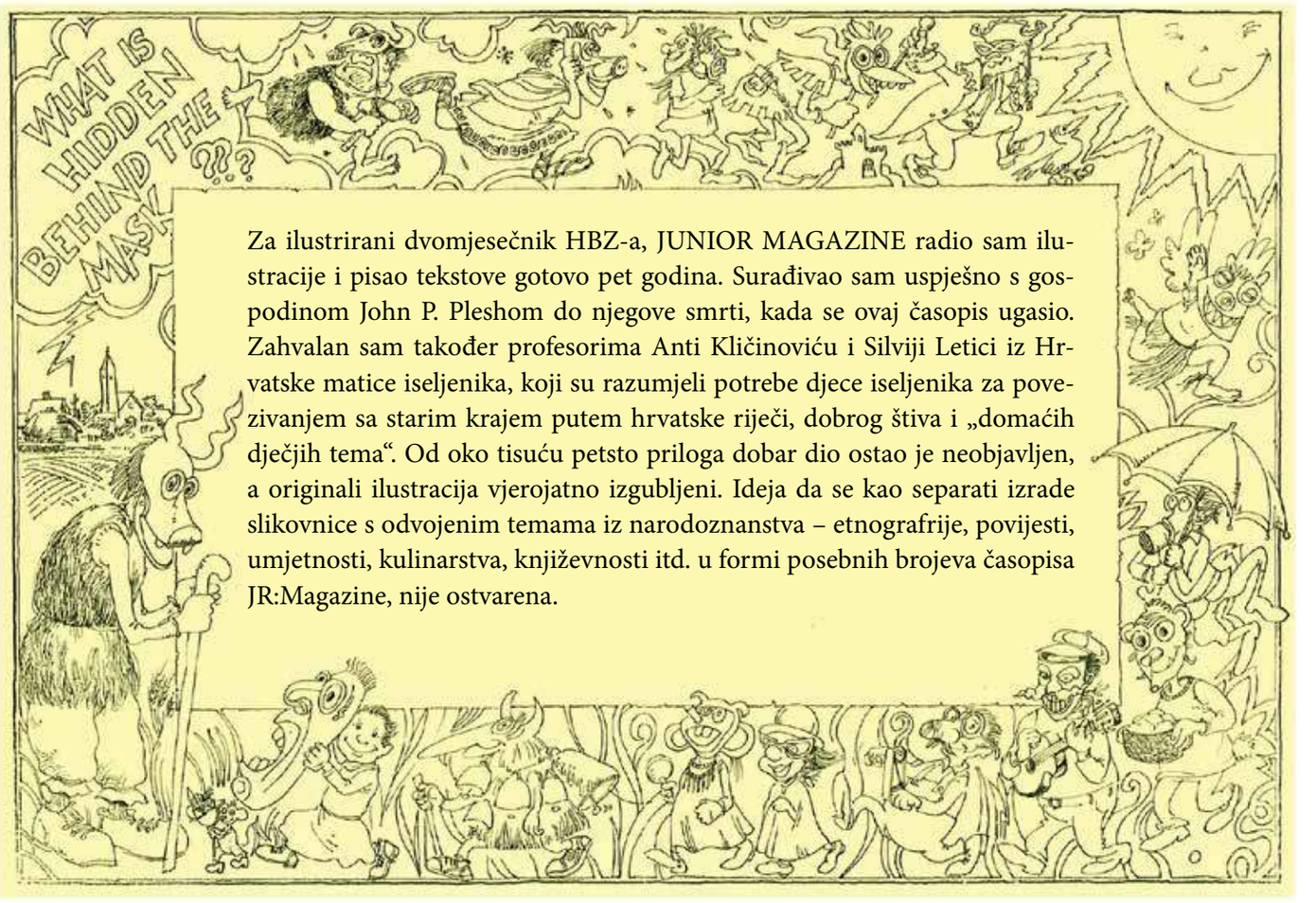

Zajedničar
FRATERNALIST
Happy New 1998 Year
Montgomery, New US Ambassador To Croatia To Assume Post Jan. 2
Ernst Delivers For Christmas

Ilustracije za JUNIOR MAGAZINE Hrvatske Bratske Zajednice, 1989./94. (eho putovanja)

Za ilustrirani dvomjesečnik HBZ-a, JUNIOR MAGAZINE radio sam ilustracije i pisao tekstove gotovo pet godina. Surađivao sam uspješno s gospodinom John P. Pleshom do njegove smrti, kada se ovaj časopis ugasio. Zahvalan sam također profesorima Anti Kličinoviću i Silviji Letici iz Hrvatske matice iseljenika, koji su razumjeli potrebe djece iseljenika za povezivanjem sa starim krajem putem hrvatske riječi, dobrog štiva i „domaćih dječjih tema". Od oko tisuću petsto priloga dobar dio ostao je neobjavljen, a originali ilustracija vjerojatno izgubljeni. Ideja da se kao separati izrade slikovnice s odvojenim temama iz narodoznanstva – etnografrije, povijesti, umjetnosti, kulinarstva, književnosti itd. u formi posebnih brojeva časopisa JR:Magazine, nije ostvarena.

Časopis Matice iseljenika Hrvatske, srpanj 1990.

Naš sugovornik: Branimir Dorotić

Amerika - dio naše povijesti

Umjetnost se sели tamo gdje ima novaca. Stoga nije čudo što će mnogi mladi umjetnici pohrliti u taj Novi svijet da se suzmu s raznolikim tržištem umjetničke ponude, ali i da sebe sami okušaju u toj privlačnoj konkurenciji. To je odvelo i našeg mladog slikara **BRANIMIRA DOROTIĆA** (rođen 1951. u Supetru na Braču, diplomirao 1983. na zagrebačkoj Akademiji likovne umjetnosti, živi i radi u Samoboru i Zagrebu) do američke obale, pa je kraće vrijeme proveo u Kaliforniji.

Dorotića je zapazila naša kritika kao slikara «sočnog zažarenog kolorita», nadahnutog pejzažima i portretima koji iz svojih modela izvlači «neko dublje lice», odličnog crtača i produhovljenog slikara na staklu (vitrail) sakralnih motiva. Dorotićeva originalnost posebno je došla do izražaja preko njegovih ilustracija. On je i dobitnik nagrade za ilustraciju englesko-hrvatskog rječnika (izdanje «Školske knjige» iz Zagreba), u svijetu već poznatom «Fun with words – A Picture Dictionary for Children».

Laguna Beach – grad galerija

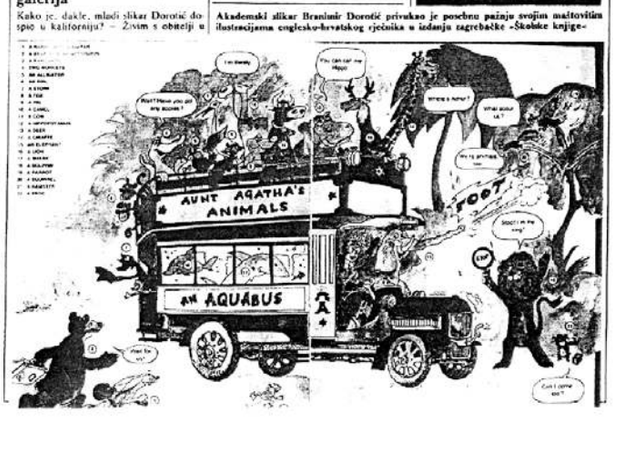
Kako je, dakle, mladi slikar Dorotić dospio u Kaliforniju? – Živim s obitelji u Samoboru kraj Zagreba – priča nam Dorotić. – A jedna od najpoznatijih «američkih Samoborki» je Carolina Vrbenski, ili «teta Dragica», kako od malja svi nazivaju ovu Samoborku koja već preko 60 godina živi u Kaliforniji. O njoj ste i pisali u «Matici», jer je Carolina Vrbenski izrazito vezana za svoj Stari kraj, i pomaže mnoge svoje zemljake. Za vrijeme jednog od svojih posjeta «teta Dragica» je vidjela i moje slike. Kako gaji poštovanje prema umjetnosti, uz želju da pomogne i umjetničinu svog rodnog kraja, jednostavno me je pozvala: «Dođi, sinek, u Ameriku. Bit ćeš moj gost. Slikaj, ali po galerijama, pa mogli i uspjeti. . .»

I Dorotić se našao u Kaliforniji, gdje je proveo mjesec dana. Kad se vratio, pitali smo ga kako je doživio grad svoje «domaćice» Carolne Vrbenski, Laguna Beach?

– To je mondeno ljetovalište, neke vrsti kalifornijske Opatije. To je grad – GALERIJA. Sve vrvi od razoružkih umjetničkih pravaca, i to provincira, višmuška na stvaranje. . . Tamo sam slikao. Kao južnjak, sklon sam mediteranskom ugo-

Akademski slikar Branimir Dorotić privukao je posebnu pažnju svojim maštovitim ilustracijama englesko-hrvatskog rječnika u izdanju zagrebačke «Školske knjige»

daju, pa mi je nedostajala naša jadranska obala, potpuno drugačija od kalifornijs-

ke. Slikao sam pejsaže, vodio neke vrsti slikarskog dnevnika. . .

● Kalifornija je ipak pred vama blještala kao kontrapunkt svega što ste ostavili ovdje u domovini; nije li svo to «američko šarenilo» za jednog umjetnika evropske tradicije svojevrsni – kič. . .?

– Zanimljivo je da, usprkos tomu što sam u Kaliforniji bio upravo «zapljusnut» tim obiljem različitih umjetničkih stilova, ipak, oni žive u nekom sazvučju. U srpnju, primjerice, u Laguna Beachu, tradicionalno se održava «Festival of Arts», još iz tridesetih godina, prvorazredna izložba likovnih djela. Kako gaji poštovanje prema umjetnosti, uz želju da pomogne i umjetničinu svog rodnog kraja, jednostavno me je pozvala: «Dođi, sinek, u Ameriku. Bit ćeš moj gost. Slikaj, ali po galerijama, pa mogli i uspjeti. . .»

I Dorotić se našao u Kaliforniji, gdje je proveo mjesec dana. Kad se vratio, pitali smo ga kako je doživio grad svoje «domaćice» Carolne Vrbenski, Laguna Beach?

– To je mondeno ljetovalište, neke vrsti kalifornijske Opatije. To je grad – GALERIJA. Sve vrvi od razoružkih umjetničkih pravaca, i to provincira, višmuška na stvaranje. . . Tamo sam slikao. Kao južnjak, sklon sam mediteranskom ugo-

Tamo gdje svatko svakog poštuje

● Kad već spominjete taj nazovimo ga «američki rez», otkud po Vašem mišljenju u toj američkoj multikulturalnoj vrevi taj rez?

– Pa upravo iz te – multikulture. Jer, ta gomila nacija donijela je i regulu da svatko svakog mora poštovati. I to je ono što je dobro. Tako se i vaša individualnost u toj multikulturnoj zajednici poštuje. Amerika sam pruže vrsta dobivši i kao zemlju MOGUĆNOSTI, i u kreativnom, i u svakidašnjem životu. Ovdje, u nas, recimo, moraš provesti više od polovine života da zaradiš za neki stan. Amerika upravo stimulira svakog pojedinca da riješi svoje egzistencijalne probleme. Međutim, to traži od čovjeka – poduzetnost, agresivnost, predomost, a ja sve to nisam. . .

Teta Dragica

● U Kaliforniji ste susreli i naše iseljenike?

– Da, s mnogima sam razgovarao. Naročito u mjestu ALPINE VILAGE, pedesetak milja od Los Angelesa. Tamo se tradicionalno održava Festival crkve sv. Antuna, na kojem sam i ja izlagao. Razgledajući moje slike, naši iseljenici redovito su se interesirali i za svoj stari kraj. Svi se dive svojim hrvatskim porijeklom, ali istodobno i gaje veliko poštovanje prema svojoj novoj domovini. Ipak, za mene je moja domaćica Carolina Vrbenski bila najveće otkriće. Ne samo da mi je iskazala veliko gostoprimstvo, pokla šmuđle svaki drugi dan, već me je oduševila svojim odnosom prema vlastitom zavičaju. Mogio bi se reći da njen dom odiše starim krajem, prepun je uspomena iz Samoborca, liciturа. . . «Teta Dragica» živi preko 60 godina u Americi, a i danas govori tečno hrvatskim jezikom. Čuva svako dobivenu pismo, fotografiju iz domovine, pa se među njima nalazi i prepiska sa poznatom zagrebačkom književnicom Marijom Jurić-Zagorkom. Upravo je Carolina Vrbenski pravi primjer kako se iseljenik može integrirati u svoju novu domovinu, ali istodobno zadržati i svoju etničku individualnost, svoju kulturu i tradiciju. Ona je zadržala svoju osobnost, autentičnost, i nije se asimilirala u američko društvo, iako mu se prilagodila kao lojalan građanin, kao veliki radnik. Sačuvajući sve ove odlike, ova «američka Samoborka» je dio naše, ali i američke povijesti. Mislim da u tom leži tajna i velikog dijela hrvatskih iseljenika koji žive u Americi koji, čuvajući svoju vlastitu tradiciju, istodobno daju i svoj doprinos američkom društvu. Vjerujem da će i ova nova saznanja i moja iskustva u susretu s Amerikom, kad-tad doći do izražaja i u mojem slikarstvu. . . Uz otvorene pozive, za izložbe u Americi, otvaraju se i neke mogućnosti suradnje s Hrvatskom bratskom zajednicom, za što sam vrlo zainteresiran. . .

M. Grebloc

Čestitke našoj Goldie

Goldie Malone prošlom jednog od posljednjih posjeta Zagrebu i Matici iseljenika Hrvatske (1988). Snimio: Nenad Gelo

U jednom od posljednjih brojeva «Zajednčara» štampano da je ugledna članica Hrvatske bratske zajednice ***Goldie Malone*** *imenovana za počasnog građanočelnika Clevelanda! Ukaz o njenom imenovanju potpisao je 31. prosinca 1989. dosadašnji gradonačelnik Clevelanda* ***George V. Voinovich****, kojemu je to bio i posljednji ukaz u svojstvu prvog čovjeka metropole savezne američke države Ohio. George V. Voinovich je puhih deset godina bio gradonačelnik Clevelanda i ovim imenovanjem, kako se kaže, želio je ostati priznanje i zahvalnost Goldie Malone za njezin značajan doprinos napretku grada Clevelanda.*

Ovo visoko priznanje Goldie Malone zaduje i nas u Matici iseljenika Hrvatske, jer je to priznanje «našoj» Goldie. Ova plemenita žena je već dugi niz godina odana i vrlo aktivna suradnica Matice. Pamtimo mnoge njene dolaske u Stari kraj, spremno se bezpotrebno susreta na turnejama širom Hrvatske, u Društvu Zumberčana u Zagrebu. . . Goldie se uvijek ponosila svojim Zumberačkim korijenima, o čemu svjedoči i to što je davno tajnica Odjeljka 859 «Zumberak» Hrvatske bratske zajednice. Velik je i njezin doprinos razvitku Zajednice, u kojoj je obnašala i istaknute dužnosti predsjednice Nadzornog odbora (National Board of Trustees). Zbog svega toga, srdačne čestitke počasnom građanočelniku Clevelanda našoj Goldie Malone! (mg)

1988. – Cleveland, USA

GALERIJA 93 ZAGREB

branimir dorotić

Slikareva svakodnevica

Slikarstvo Branimira Dorotića prepoznajemo po sočnim namazima zažarenog kolorita. Osjetilnost mu je usmjerena odnosima kakvoće boje, kao i njenim materičkim mogućnostima. Ove slike su često i taktilno izražajnih površina.

Pred nama je figurativni slikar. Nostalgično ugođene vedute izvedene su svojstvenom gestualnom ponesenošću. Očituju koliko prepoznatljivost, gotovo tipičnost motiva, toliko neponovljive značajke. Ovaj slikar dosiže oblikovnu vlastitost ne odričući se svijeta kojim hodamo. I u portretima postoji nedvojbena prepoznatljivost. Ali ne u doslovnom prijenosu. I ovdje je prijedložak zahvaćen iznutra, pa prije nego li uočimo pogođenu fizionomičnost, zamjećujemo karakternu osobenost. U nekoliko navrata Dorotić je radikalizirao svoj postupak pa došao na prag novih mogućnosti. Iz modela je izvukao neko dublje lice. Sliku određenog duševnog stanja.

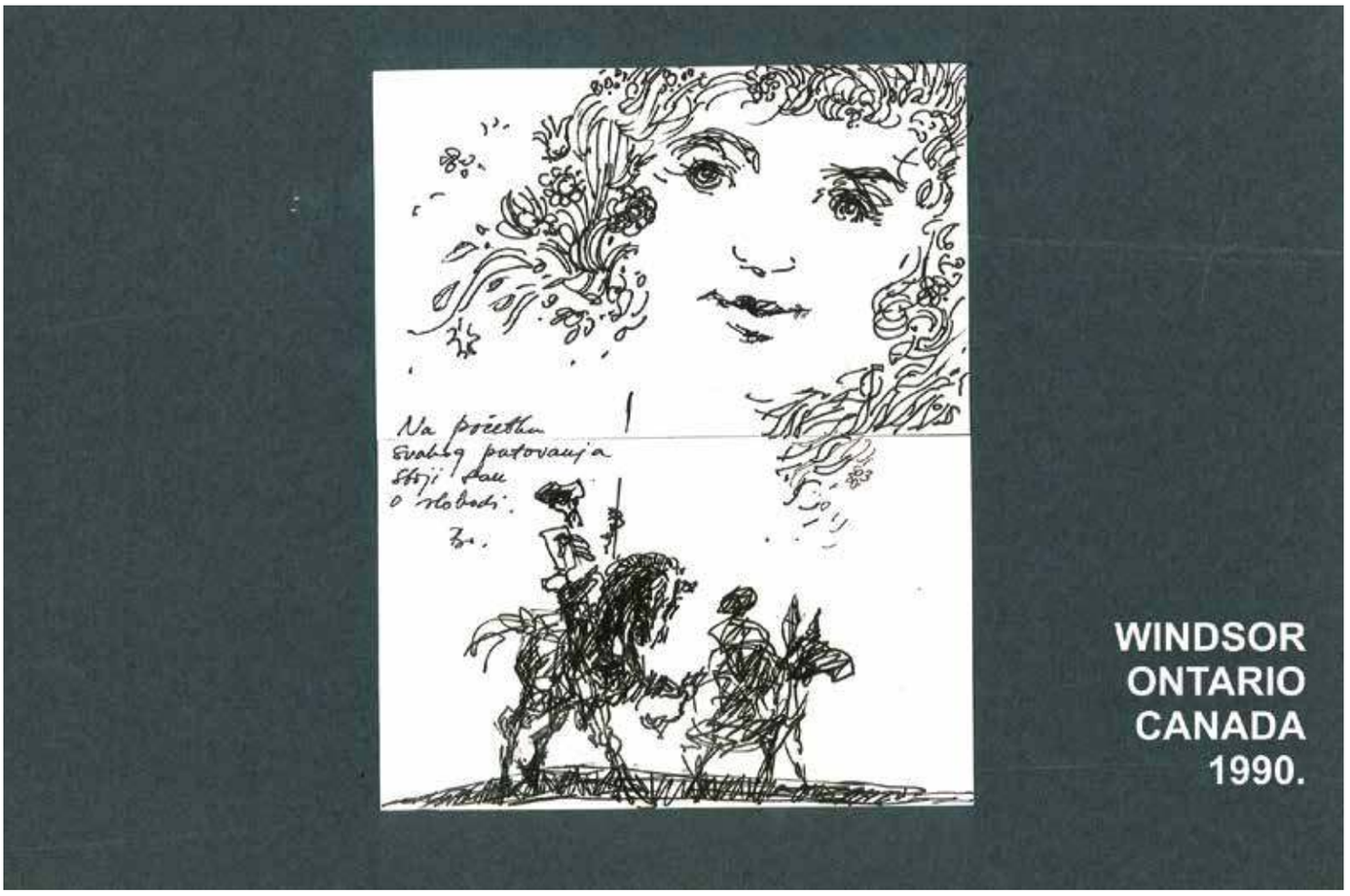
Iskazuje se i kao dobar crtač. Brzi potezi nose nešto od rukopisne hitrine. Posebno u crtežima možemo očitavati sigurno osjećanje prostora.

Naznačene osobine pretpostavke su uspješnog ilustratora. Obimom i primjerenošću monumentalno djelo Branimira Dorotića je nesvakodnevno izdanje: »Fun with words - A Picture Dictionary for Childern«. Riječ i slika na didaktičkom zadatku. Knjiga namijenjena djeci. »Zadatak«, »učenje«, »ponavljanje« termini su djeci odbojni. Ova knjiga želi tu barijeru srušiti, učenje učiniti igrom. U rušenju te barijere od prvorazrednog je značenja upravo slikovni čimbenik. Situacijskom je duhovitošću postigao pojmovnu sugestivnost, neophodnu »bezbolnoj« a jasnoj percepciji. Izbjegao je stereotipne likove, dakle otklonio neinventivnost navike. Morao je zato stvoriti nove, ali izrazite likove. Na određen način podijeliti uloge u basni specifične dramaturgije. Tek s pronađenim glumcima, s oformljenim likovima krenuo je slikar u ovaj doslovni igrokaz. Dorotić je ilustraciju tempirao na razinu dječjeg interesa. Pronašao formulu sirupa za djecu s okusom jagode. Slikovnom rječniku pridao je svojstvenost igre, uz dobru mjeru humornog. Unio je elemente stripa i crtanog filma, medija prijemčivih djeci. Stranica je komponirana filmično-stripovskim kadrovima, shvaćena kao vrpca događaja. Maštovitost je ovdje u službi perceptivne funkcionalnosti.

Osjećaj tvarnosti slike, te iskustvo ilustracije u kojoj se ostvario kao majstor zornog prizora u zadanom kadru, polazište je s kojega je Branimir Dorotić krenuo u umjetnost prozorskog stakla. Niz vitraja u sakralnim objektima već mu je izveden, dok su neki upravo u fazi priprema.

Ovo nije uobičajena izložba biranog segmenta stvaranja. Izložba različitih oblika likovnog rada napravljena je s namjerom naznačavanja svekolike svakodnevice jednog slikara.

Guido Quien

Izravni eho prvog putovanja u SAD i Californiju, nakon tamo odaslanih nekoliko desetaka SOS pisama (u potrazi za poslom), moj američki san se rasplinuo.

No naknadno mi je 1988. g. stigao dopis fra Zvonimira Kutleše iz Windsora (HK župe sv. Franje Asiškog), Ontario, Canada. Tražilo se da napravim skice za oltarnu palu župne crkve i pokušam u njoj povezati teme Uskrsnuća i povijesti crkve u Hrvata.

Načinio sam dvije osnovne skice od kojih je prošla ona opisnija i ilustrativnija. U nizu koncentričnih krugova oko „drva muke" uz kojeg je proslavljeni Krist, od trnove krune, ovdje simbola uzdignuća poviše i izvan križa do Višeslavove krstionice podno križa nižu se u spirali prema gore, u krugu vjernih, povijesne ličnosti, svjetovni i crkveni velikodostojnici, sveci i pučani. Spirala se nastavlja svim našim prvostolnicama, crkvom u vremenima iskušenja, u „plamenu Duha Svetoga".

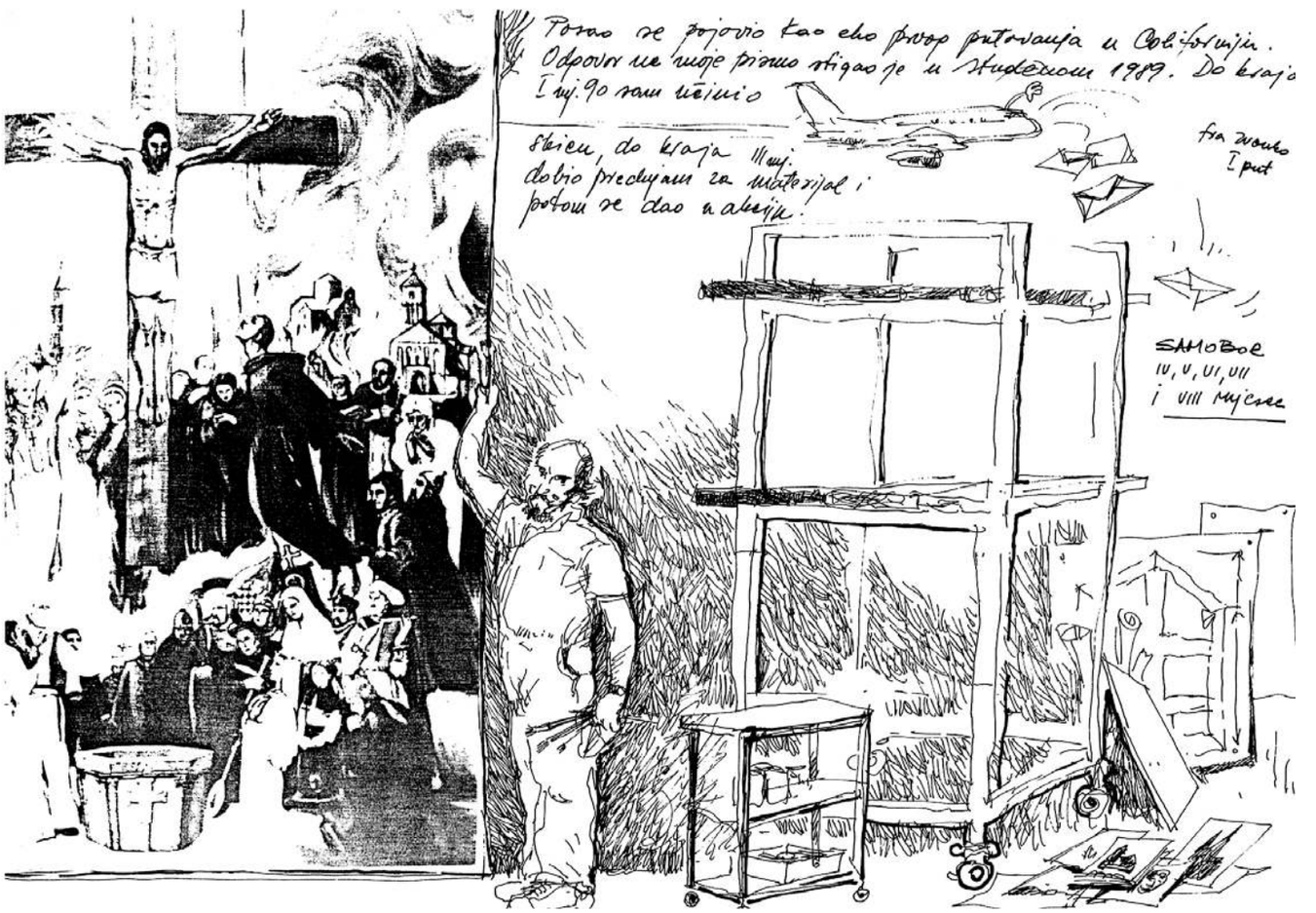
O tome je jednom nešto pisao franjevac pater Damiš. Nismo tada mogli znati da će ta simbolika proći krštenje stvarnom vatrom i čelikom, što je možda prvi puta u našoj povijesti ujedinilo sve Hrvate u domovini i iseljeništvu i dovelo nas do slobode.

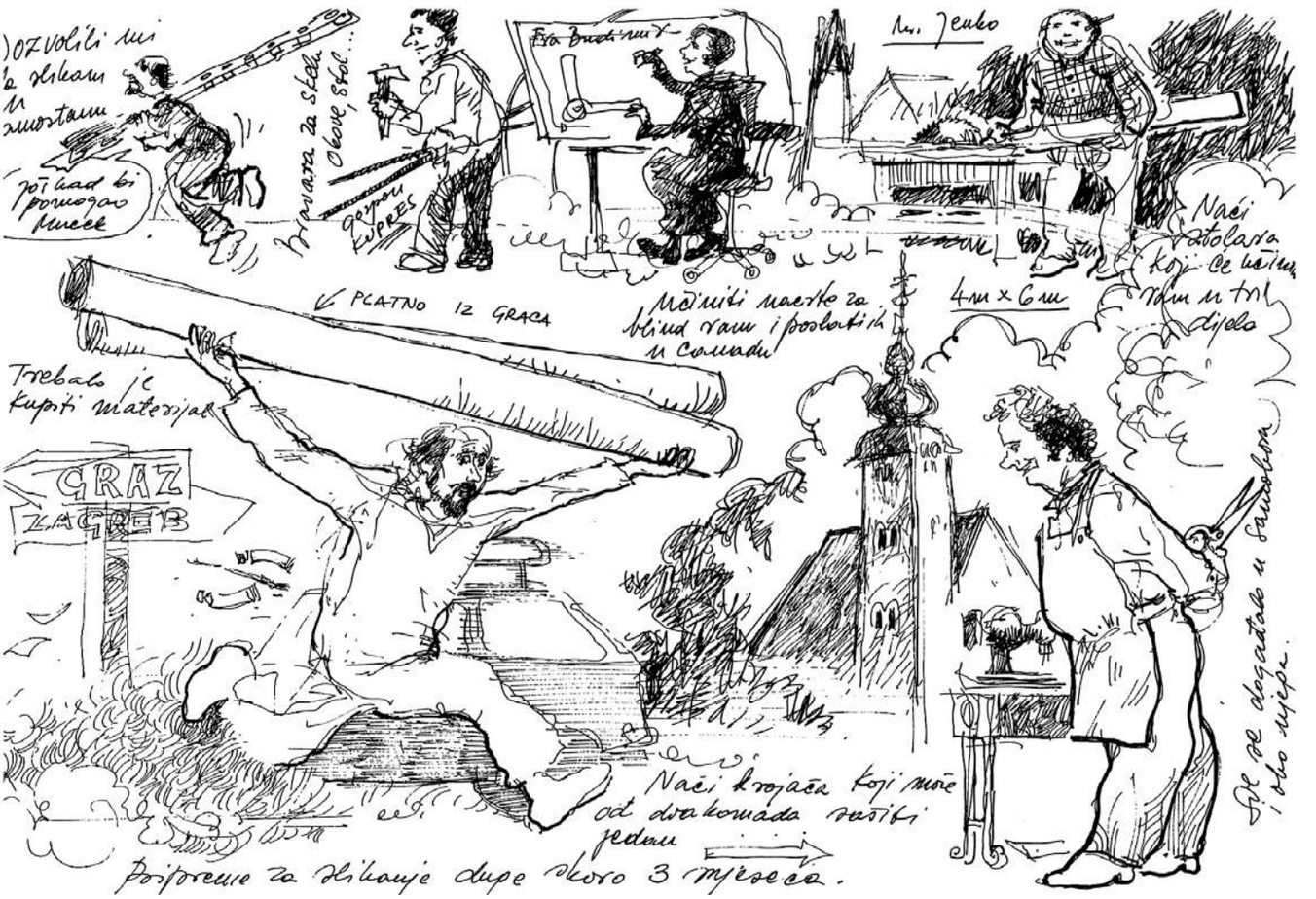
Slika je izrađena zaslugom mnogih ruku, slikana u samoborskoj franjevačkoj gimnaziji, sada kući molitve Tabor. Veličine je 4 x 6 m, slikana dijelom u horizontalnom položaju radi nedovoljne visine stropa. Bio sam pri kraju posla kada se dogodila anegdota vezana uz rad na ovoj uzvišenoj i pomalo patetičnoj temi. Stigla mi je iz Windsora debela žuta omotnica. Pomislio sam, „O Bože, pa zar mi je Fra Zvonimir poslao honorar na ovaj način?" Nije to bio honorar nego potajice, od dobrog fra Zvonimira prikupljene fotografije župljana i darodavaca s molbom da im nađem mjesto među portretima na slici.

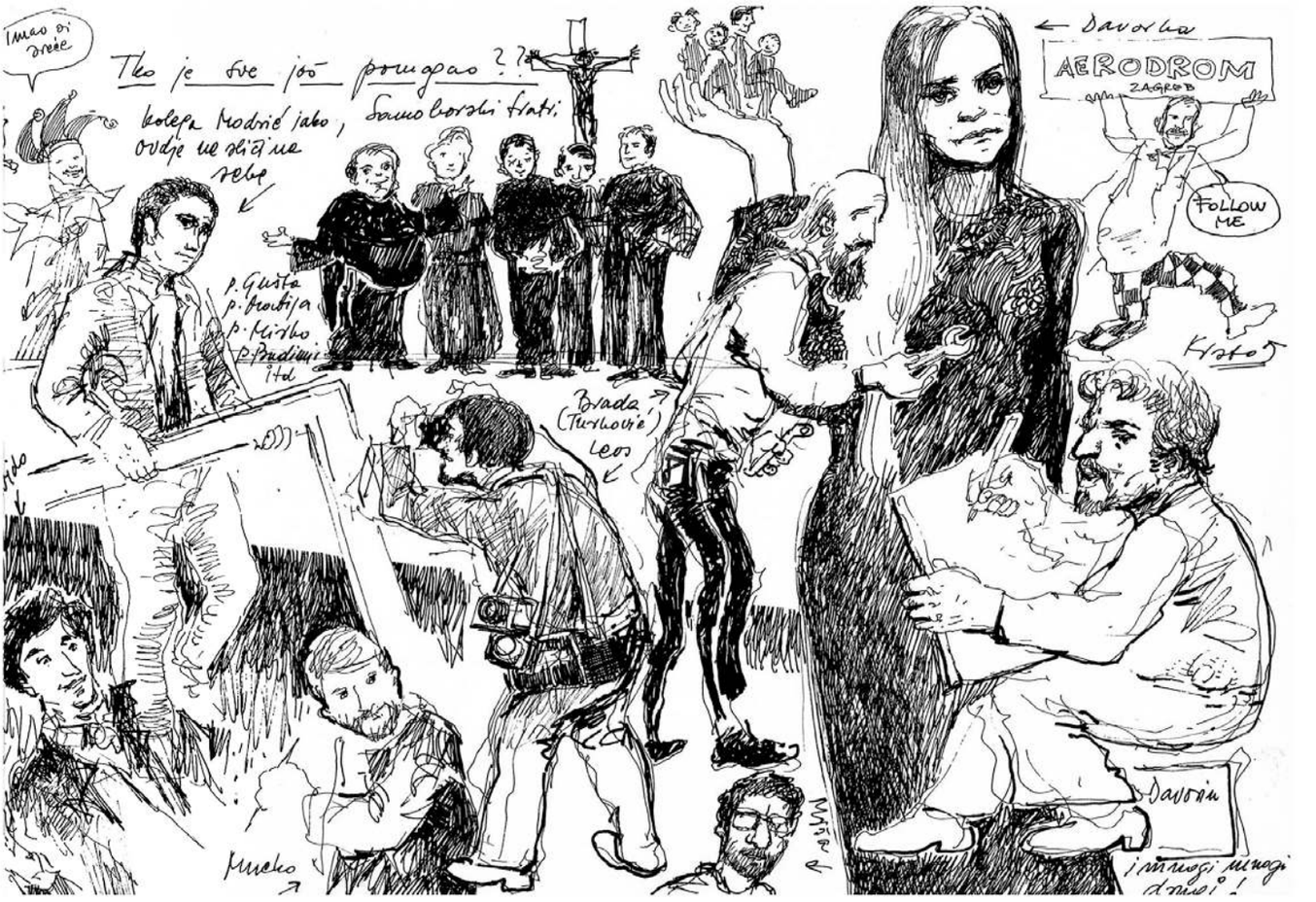
A svi manje-više široko nasmijani sa lijepim amerikanski bijelim zubima, poskidani iz godišnjaka i sa dokumenata. I tako sam produžio rad za još dva mjeseca i nakon svega krajem 1990. g. dospio u Windsor u goste tim istim župljanima. Bilo je to lijepo iskustvo. Trebao sam u povratku preko Detroita i Washingtona (SAD) odraditi mjesec dana u studiju Signum galerije, kolegice iz Zagreba Tatjane Pittman.

Ispunjavajući papire na granici sam s ponosom napisao da dolazim iz Hrvatske (1990. sic!). Držali su me četiri sata dok moj Grejhaund bas s kupljenom kartom nije otplovio, a ja se vratio preko Toronta u Zagreb, na Jelačić plac pod obnovljenog bana. Vratio se iz svijeta koji me je uvjeravao da rat na ovom prostor u XX. vijeku nije moguć i da je sve to pomalo naša paranoja.

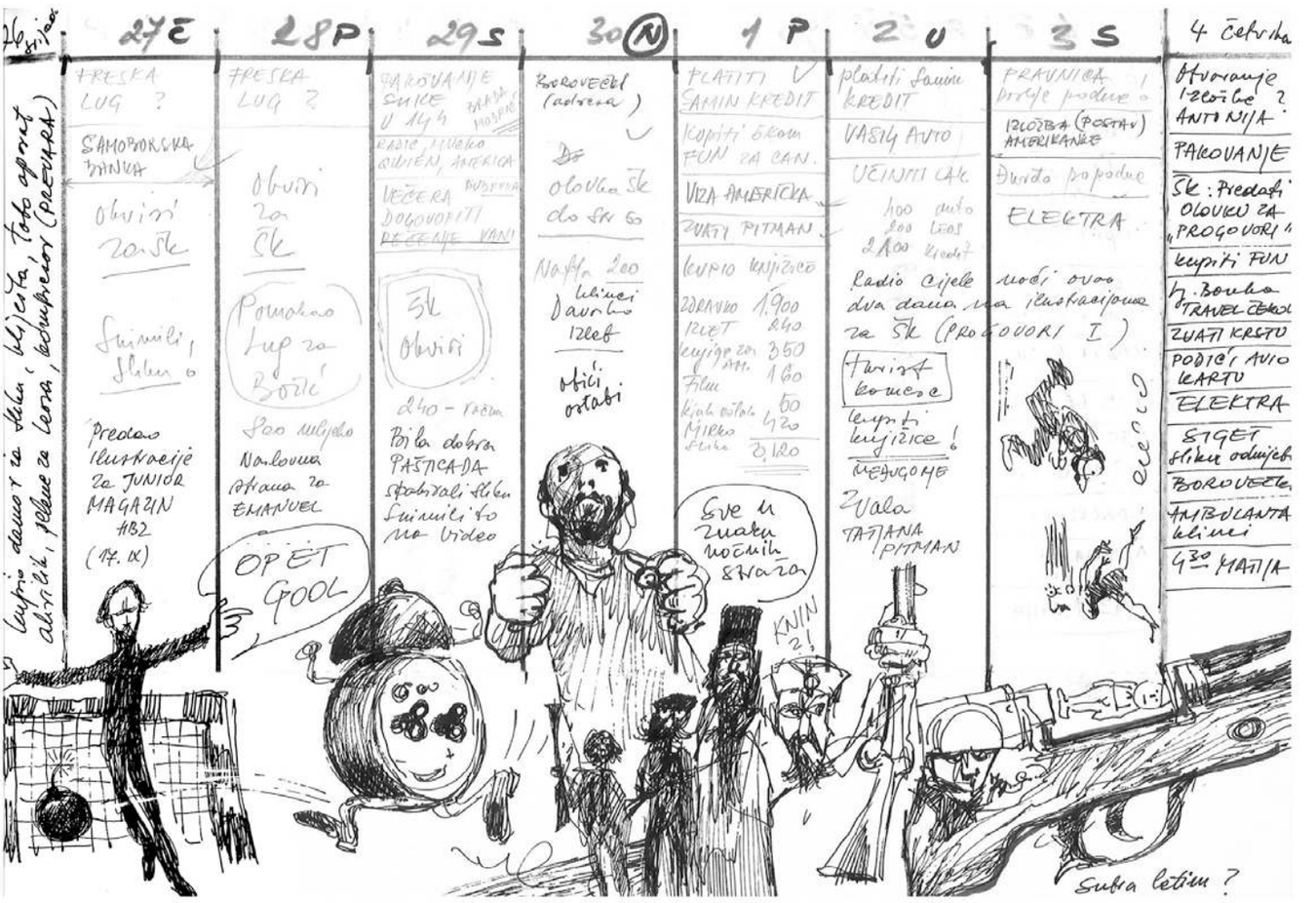

Jednog dana u
VIII mjesecu 1990, u zoru...
ETO KIAŁOV ČETIRI MJESECA
RADA NOSIM GORNJI GRADOM
U REGIONALNI ZAVOD ZA ZAŠTITU
SPOM. KULTURE SLIKU
ZA KANADU NEBIH G. DOBIO
DOZVOLU ZA IZVOZ. POVOD
JE TO ZA OVAJ ORTOPIS, A
SVE JE POČELO JOŠ DA PUTOM
U CALIFORNIJU...

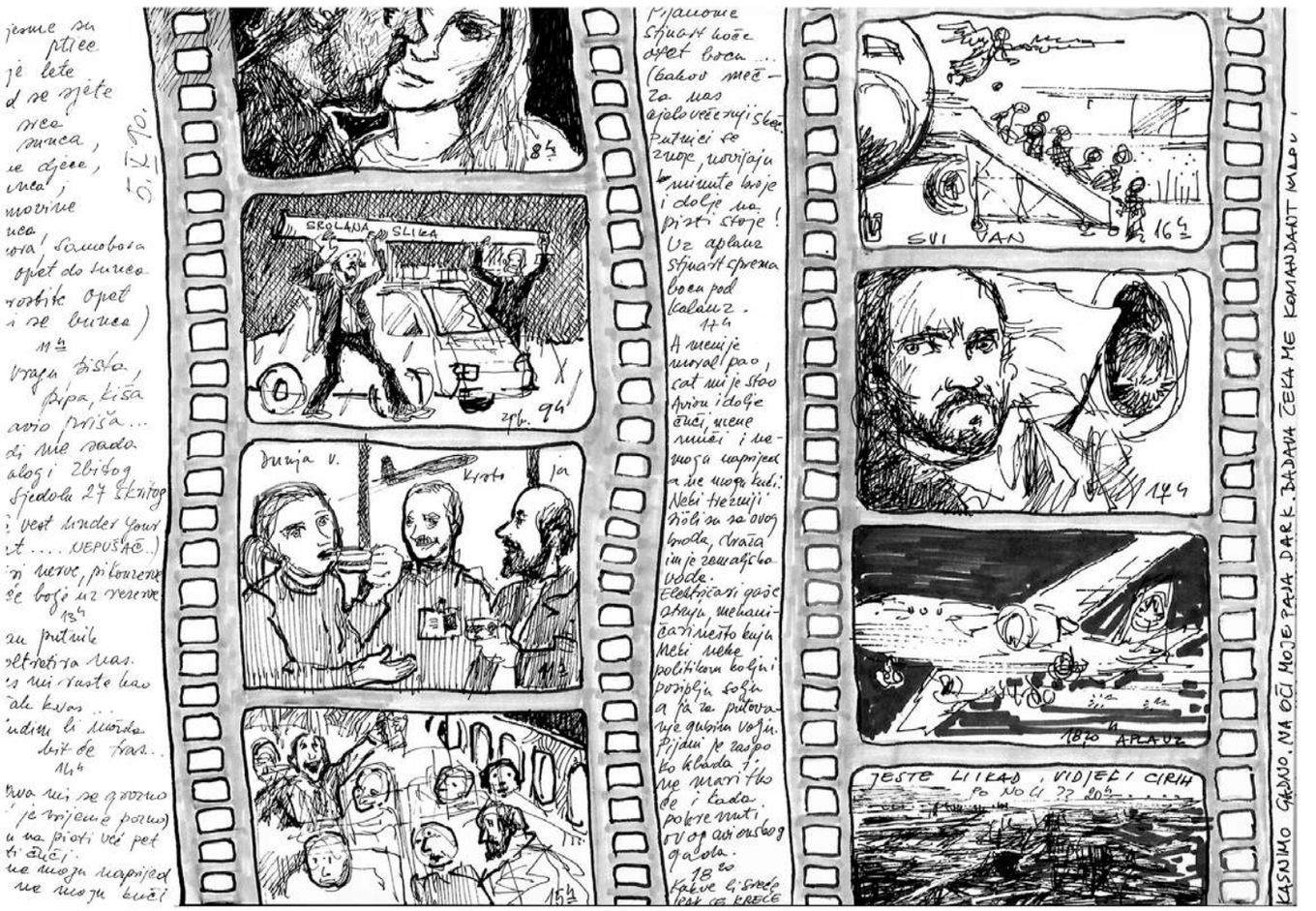

Posao se pojavio kao eho prvog putovanja u Kaliforniju.
Odgovor na moje pismo stigao je u studenom 1989. Do kraja
I mj. 90 sam učinio
sliku, do kraja III mj.
dobio preciziran za materijal i
potom se dao u akciju.
SAMOBOR
IV, V, VI, VII
i VIII mjesec
Ova slika
I put

GRAZ
ZAGREB
PLATNO IZ GRACA
4m x 6m
Trebalo je kupiti materijal
Naći krojača koji može od dva komada platna jedan
Potrebno za slikanje dupe skoro 3 mjeseca.

Tko je sve još pomagao??
kolega Modrić jako, ovdje me slično nebo
Samoborski fratri
AERODROM
ZAGREB
FOLLOW ME
Davorin

Canada u Zrakoplovu
(Što je to Canada)
Iščekivanje
17. IX dobio rezervaciju za let 7. X. Sada mogu u Zg po vizu!
Zagrebački solisti
25. IX
Dolio AMERIČKU VIZU

27 Č
28 P
29 S
30 N
1 P
2 U
3 S
4 Četvrtak
FRESKA LUG ?
SAMOPOSLUŽNA BANJICA
Obuvam za ŠK
Smimili Slajn o
Predao ilustracije za JUNIOR MAGAZIN AB2 (17. IX)
FRESKA LUG ?
Obuti za ŠK
Pomoćno kup za Božić
Loo miljeko
Narudžba stranu za EMANUEL
OPĚT GOOL
PAKOVANJE SLIKE U 14 h
RADIO SLOBODNA EUROPA, AMERIKA
VEČERA DOGOVORITI
ŠK Obuti
240 – račun
Pošla dobra PAŠTICADA
Gledali film na video
Borovečki (adresa)
Do olovka ŠK do ŠK 60
Naplata 200 klijenci Davanko Izlet
Obići ostali
PLATITI ŠAMIN KREDIT
Kupiti škrom FUN za CAN.
VIZA AMERIČKA
ZVATI PITMAN
Kupio knjižice
Davanko 1.900
Izlet 240
knjižice za 350
film 160
kjaki ostali 60
Mjesko 420
Slike 2.120
Sve u znaku noćnih straža
KNIN 2!
platiti šamin kredit
VASIĆ AVIO
UČINITI CAK
100 auto
100 Lisac
2.000 kredit
Radio cijele dva dana na ilustracijama za ŠK (PREGOVORI I)
Turist kompas
kupiti knjižice!
MEĐUGORJE
Zvala TATJANA PITMAN
PRAVNICA Dotje poduze o
IZLOŽBA (POSTAV) AMERIKANKE
Đuro popodne
ELEKTRA
Otvaranje izložbe ? ANTONIJA
PAKOVANJE
ŠK: Predati OLOVKU ZA „PROGOVORI I"
Kupiti FUN
Ž. Bovha TRAVEL ČEKOVI
ZVATI KRSTU
PODIĆI, AVIO KARTU
ELEKTRA
SLIKET slika odvjeb
BOROVEČE
AMBULANTA klijenci
430 MATIJA
Subra letim ?

ŠKOLSKA SLIKA
Druga V.
Krist
ja
SVI
JESTE LIJEKAO, VIDJELI CIRIH
KASNIJE GLEDAJUĆI NA OČI MOJE PACA DARK. JADAN ČEKA ME KOMANDANT MALO

Ljubljana
5.X 90

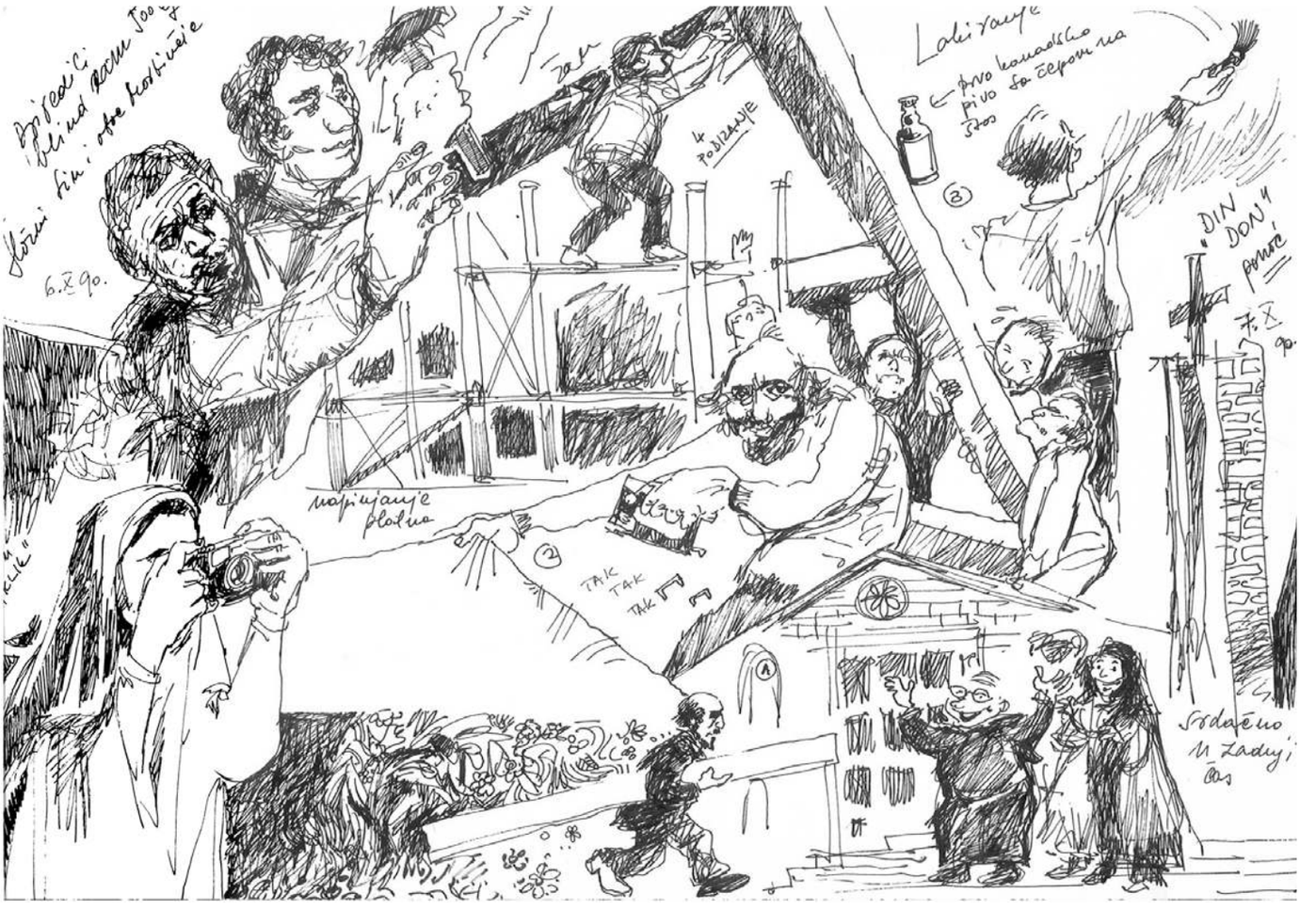

6. X 90 Konačno čoj put preko „Vlake bave".
(u vreme doba svi su pozaspali)

X 90.
Trnuto.
Ovamo se mi ne bi
puno vozio nigde inozati)
20' letjeli smo nad ravnom zemljom...

Winchester, crkva sv. Franje i njezini domaćini
fra Jozo
fra Wenko
fra William
sr. Anica
sr. Ljekoslava
BOG ZNA KAKO ĆE PRIMITI MOJ RAD?
I JA!
19 3°4, 6.X 90

Dragi Ćiro, blind ovom Jozo ti šiša, ove karikature
6.X 90.
Lakirarije
4 PODIZANJE
DIN DON
7.X 90.
mapiranje platna
TAK TAK TAK
Srdačno u Zadru

opet u Djeci Medugorja
Malom skoru 40 dobi puta 6-7 subotom ja sam kreparo
Blad Slovenija Argentina Canada
LISA
Prepava hod gospodina Martinelle

7. X 90. NEDJELJA U 1/2
Mira!
John M. Sherlock
Bishop of London
Sudjelovali osim hrvata i gradski činovnici, mnogi Slovenci, VITEZOVI KOLOMBA, ministranti.....
Djeca za darovima ...
pšenicom, kruhom, vinom ....
Sjedio je dječji zbor ...
U dobru misu sluša otkrivenja i blagoslovljena
Veliki dan za Zvonka
Program za 800 gostiju, čak i
druženje do kasno!

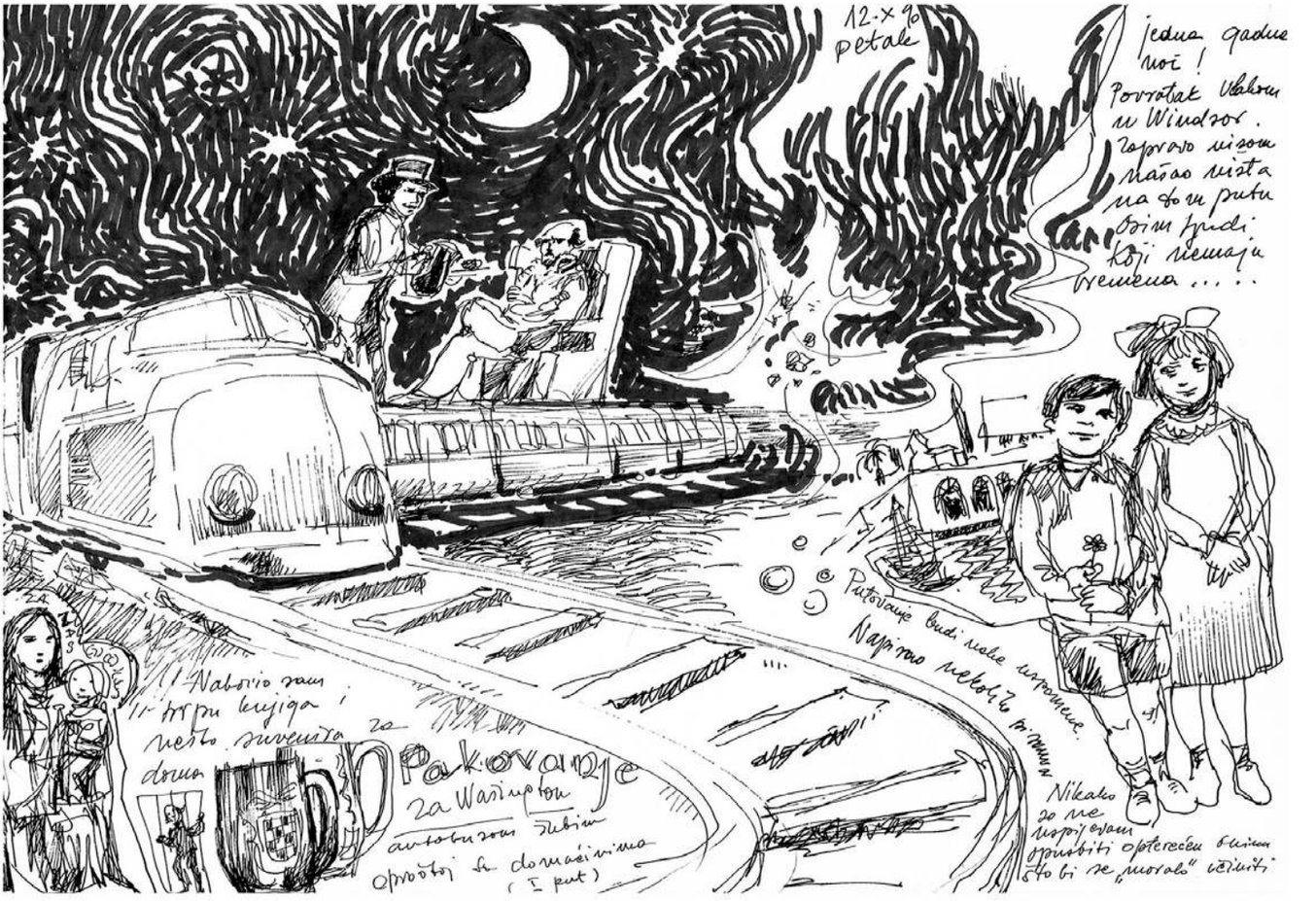

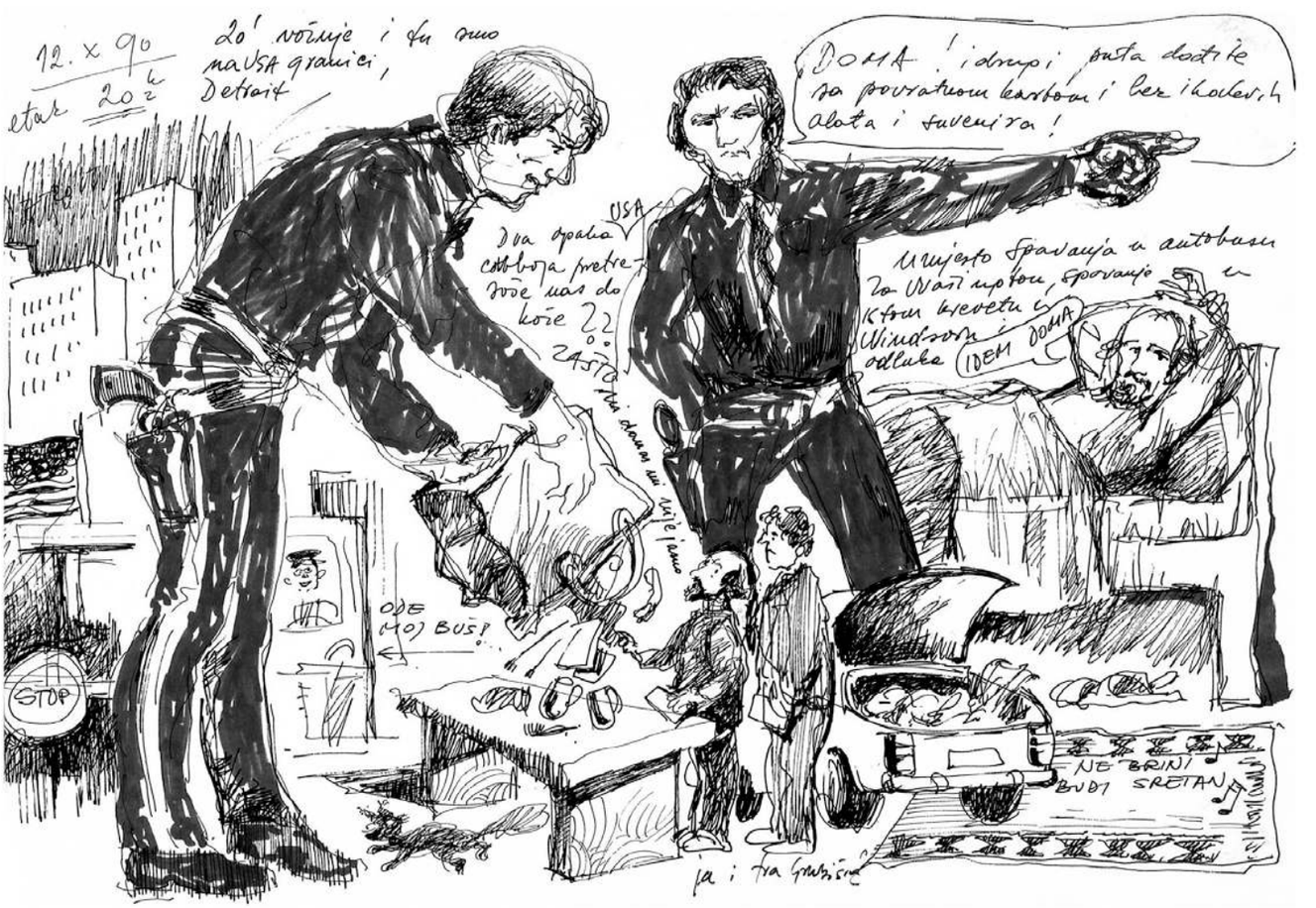

OVDJE DAVORKA
HALO SAMOBOR!
ALO SAM PAMETAN OSTAT ĆU OVDJE... ALI NISAM PAMETAN!
IDI U WASHINGTON
NAJNOVIJE VIJESTI IZ DOMOVINE:
BUM!
BALVANI NAPRIJED, PAMET STOJ!
JA SAM OGROŽEN
SVE SU PERSPEKTIVE SIVE!
Vodo moja
Vodo
Koncem je tjedna opet o koncu!
Što dalje!

O NAMA NI SLOVA
TV
PRODAJE SE
REŽISER
LOPOVI BUCA NA VRATA
BOŽE OVDJE NITKO NEMA VREMENA
POBUNA INOJANACA ZBOG GOLF-IGRALISTA

Canada
MIRNI PRA GOBO
TELEFAKI
VIJESTI
HLISAK

12.X 90
petak
Povratak Vukova u Windsor.
Napisao nekoliko
Pakovanje
za Washington
autobusom
Nikako ne

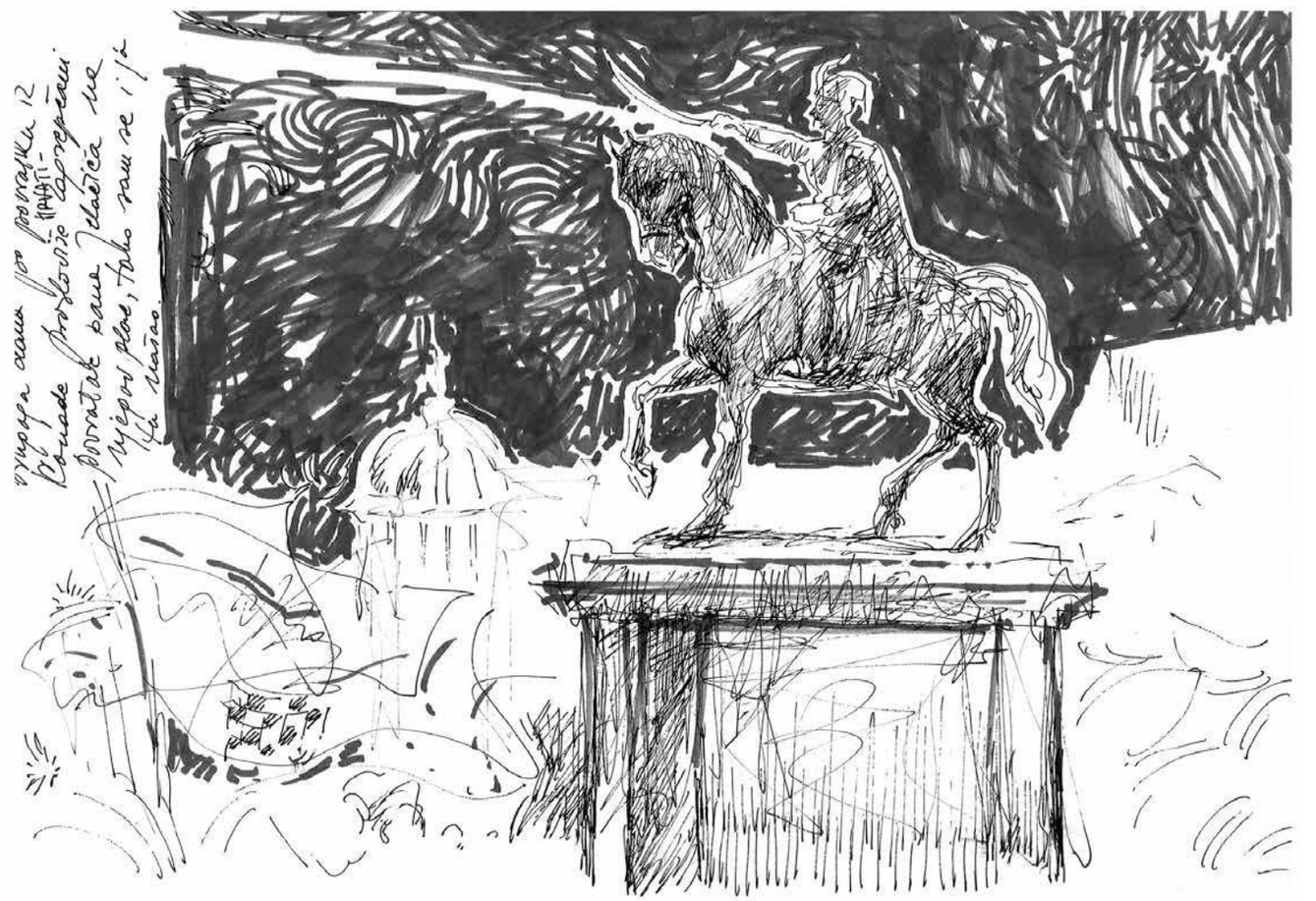

13. X 90 .. Preposao i odustao od Washingtona. Sredio karte za sutrašnji let
prema zapadu .. Razgovarao telefonom s TANJOM FITMAN i SVETISLAVOM. Bilo bakeo
bilo malom nervoranja i ljutnje bio sam zadovoljan kartom
za zapad i dogodilo se to da malom hjedom dana bitke i
... SA IZLOŽBOM! nevremena zasja punim sjajem sunce u vedrom danu.
TANJA OPROSTI, DOĆI ĆU DRUGI PUT...
Krijeme je da
zovršim
ovu portiju

12. X 90
etar 20°
20' vožnje i tu smo
na USA granici,
Detroit
DOMA! idmpi pasta dostite
za povratnom kartom i bez shoderih
alata i suvenira!
USA
Dva sata
čekanja pretre
žoše nas do
kože 22°
ZAŠTO TRI DANA NE IVIĆI SAMO
Umjesto spavanja u autobusu
za Washington, spavamo u
ktom hotelu u
Windsoru
odluka
IDEM DOMA
ODE MOJ BUS!
STOP
NE BRINI
BUDI SRETAN
ja i tra Grabušina

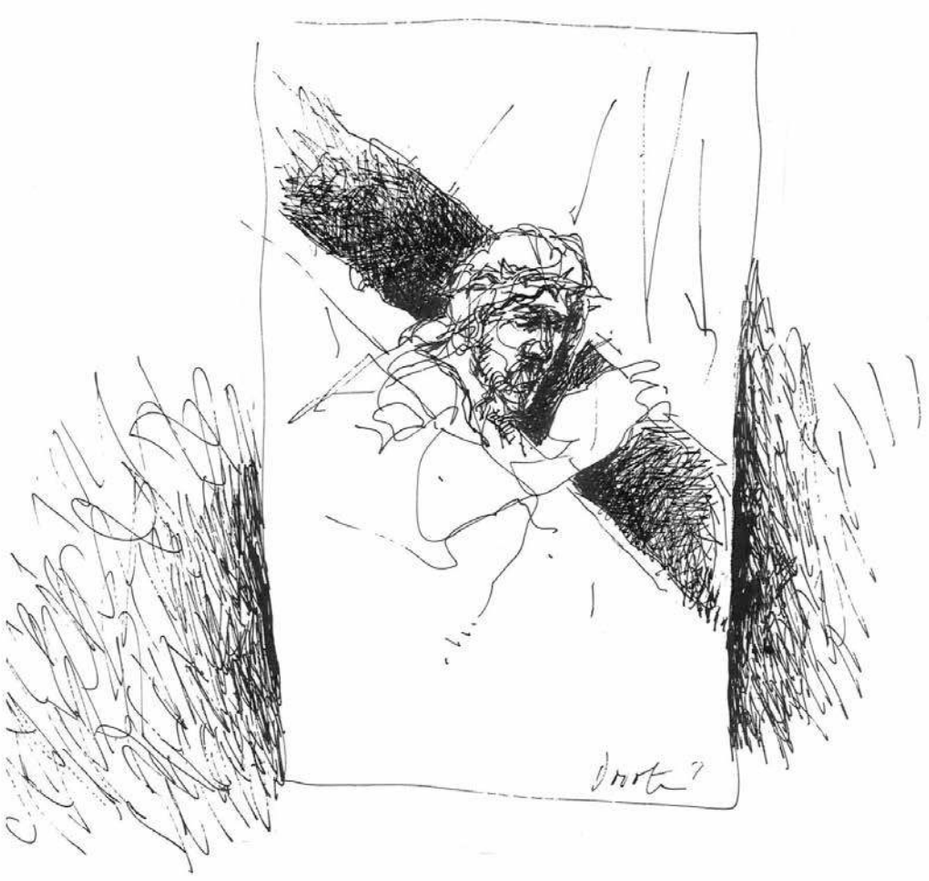

13. X 90.
Bilo mi je dosta mučnog
putovanja i rašetio sam se
samoborca.

14. X 90.
Nedjelja
Put vlakom za TORONTO (47 $) (ovaj put nisam vidio NIJAGARU ...) radnog dana ... možda.
TORONTO
ROYAL
HOTEL
Kraj hotela u blizini kolodvora nonšalantno sam taxi za AERODROM 10 $ (jeftinije ta još trojicom)
Probao formalnosti, doplatio aviokartu 200 $ i čekao 5 sati termina polijetanja.
Bio sam obrt ali i bez novaca.
Kupovao sam suvenire pod budnim okom policije dokle budnim okom mi je postalo nemoguće
Isplata me čekala u Zagrebu.
Sjebio sam se Kalifornije
TORONTO
majice

15. 10. 90.
PONEDJELJAK
Stigao u Zagreb oko 9½ ujutro ....
ovaj put mi tko nije bio iznenađen
zbog ranog povratka.
Slika iz ovisna -
mirovanja
upućena
nikamo nego
razgovarati.
(misli
prenijete
u dubovi)
Bit ću
pristojan
KLAP
KLAP
KLAP
u Zagrebu mapa
pet dana uplovnom
prespavao
i prošao

Utorak ujutro 12
Listopada Prošlosti
Zagrebu
Povratak kući
Jelačića na
Ljepši pozdrav; Tako mi se i ja
Ja mislio.

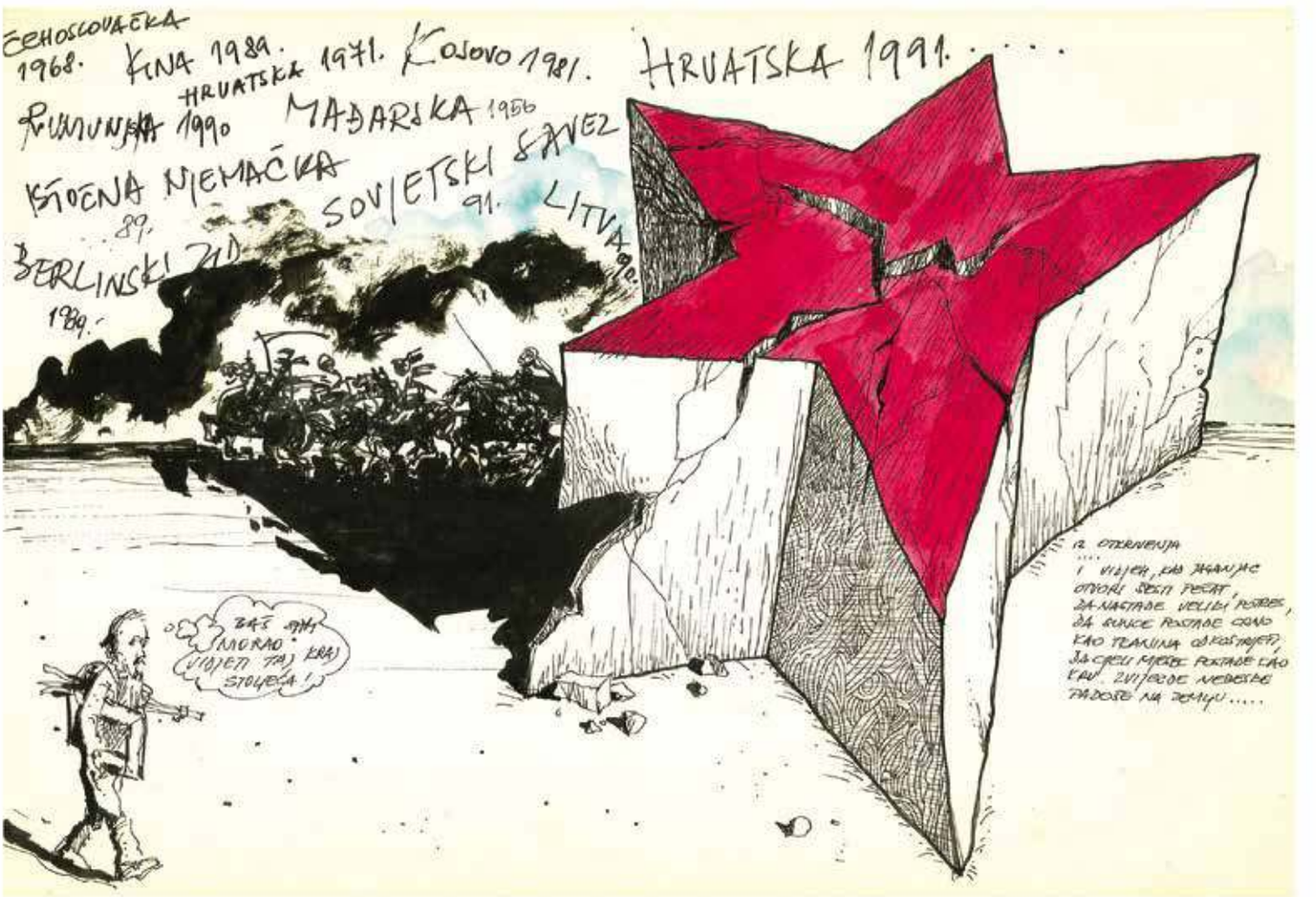

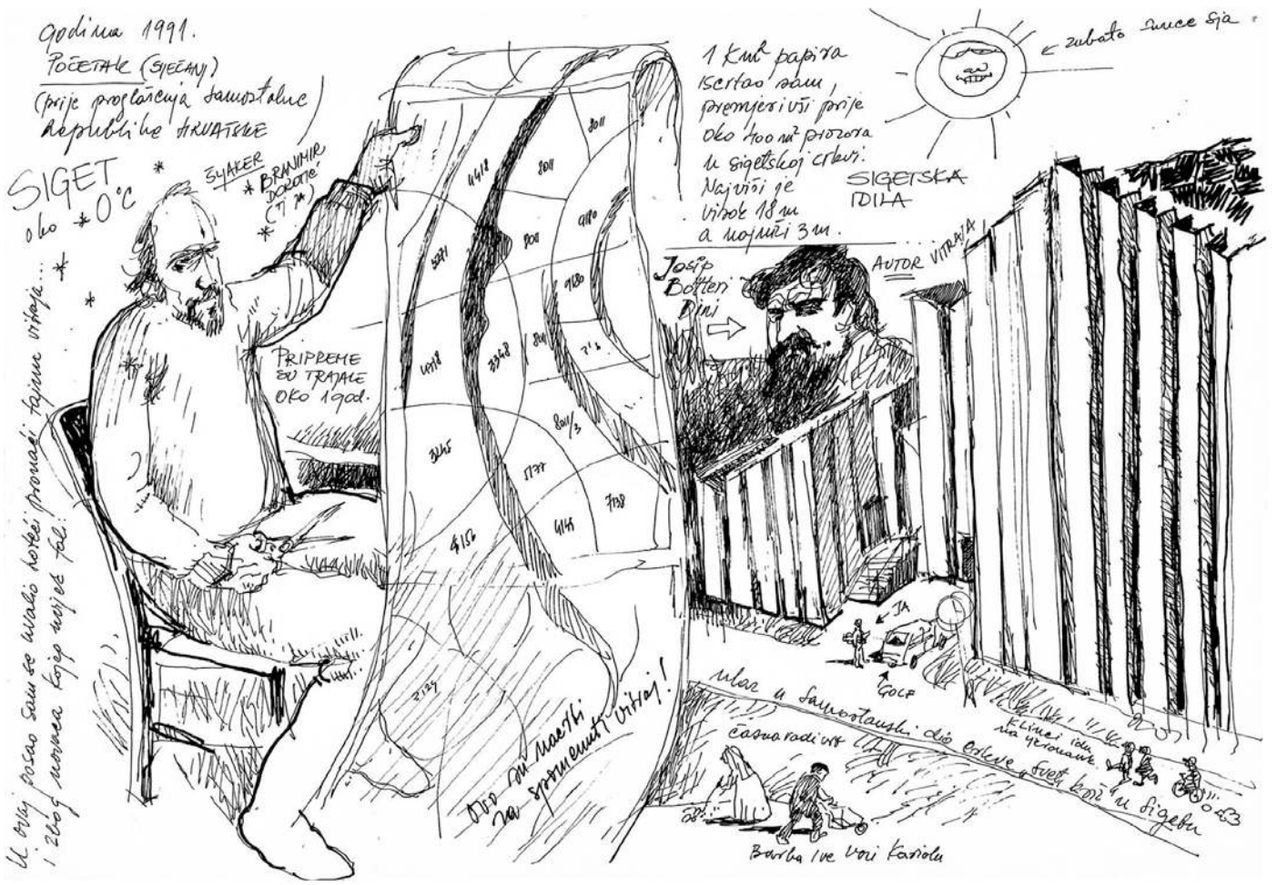

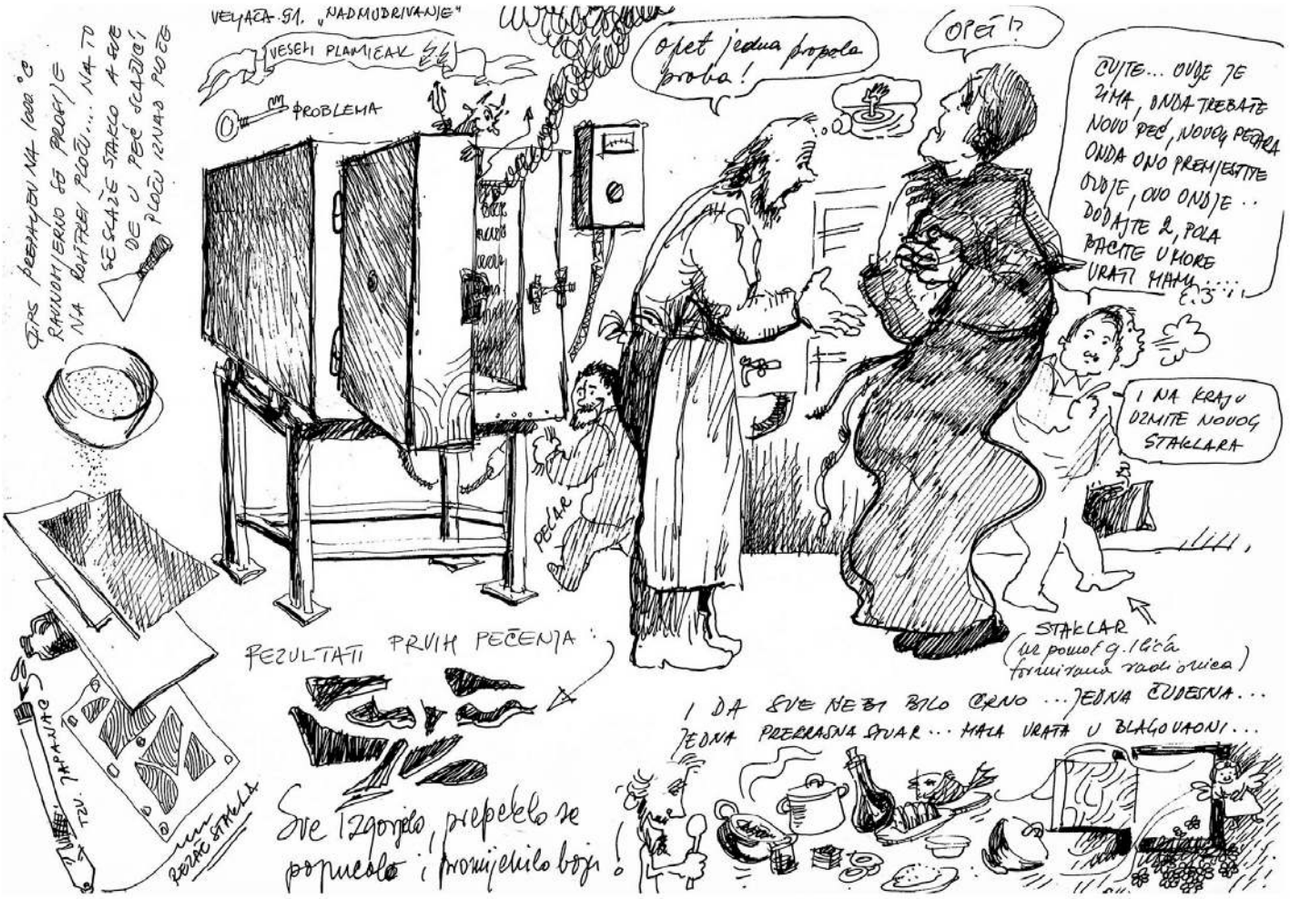
SJENKE RATA
JAHAČI APOKALIPSE
1991.-1992.

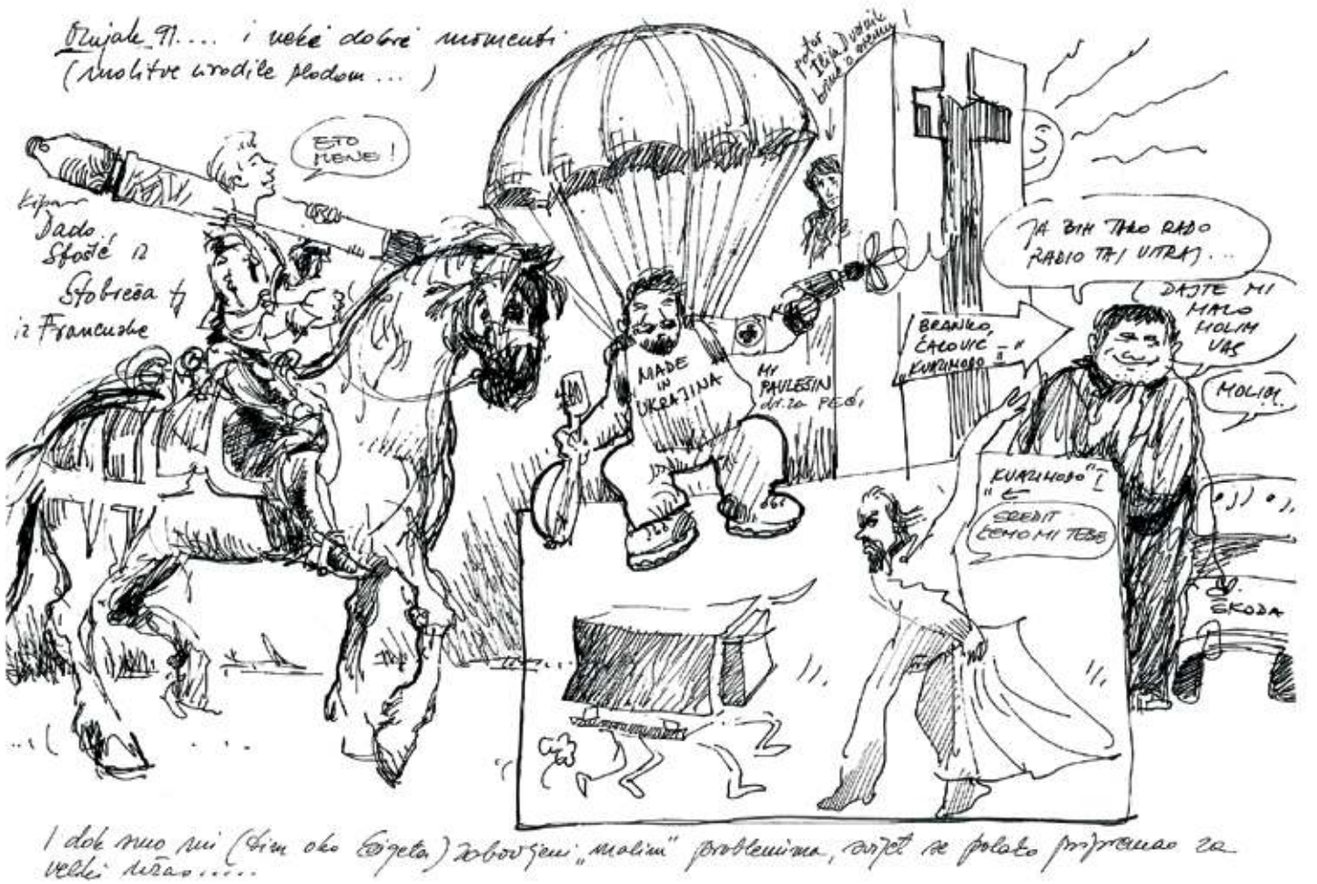
Nakon povratka iz Kanade, život se vrtio filmskom brzinom. Osamostaljivanje Hrvatske, KOS-ova afera Špegelj, pobune Srba – barikade, zlokobni navještaji rata i događaji koji su kulminirali krvavim Uskrsom na Plitvicama…

Slijedili su pokušaji Svijeta i frankensteinskog Jugo vrha, velikih i malih igrača da ugase, raspire ili odvedu mogući sukob u smjeru kako i kome odgovara. Nas se uglavnom ništa nije pitalo, a Jugoslavija se naočigled svijeta raspadala. Na krilima velikosrpskog šovinizna i pod gusjenicama oklopa JNA otvorio se pakao i vragovi zaplesali u Borovom selu, Pakracu, Glini, Erdutu, Kninu …i razletjeli se čitavom Lijepom našom kao ljetni požar nošen burom. Trebalo je odložiti kistove i uzeti pušku.

ČEHOSLOVAČKA 1968.
KINA 1989.
HRVATSKA 1971.
KOSOVO 1981.
HRVATSKA 1991. . . . .
RUMUNJSKA 1990
MAĐARSKA 1956
ISTOČNA NJEMAČKA
SOVJETSKI SAVEZ
91. LITVA 90.
BERLINSKI ZID
89.
1989.
BAŠ SAM MORAO VIDJETI TAJ KRAJ STOLJEĆA!
12. OTKRIVENJA
. . . .
I VIDJEH, KAD JAGNJE OTVORI SEDMI PEČAT, ZANASTALE VELIKI POTRES, DA KUKCE POSTADE CRNO KAO TRAKLINA OBJOŠNJEN, JA CRKLI MJESEC POSTADE LIKO KRV, ZVIJEZDE NEBESKE PADOSE NA ZEMLJU . . . . .

godina 1991.
POČETAK (SIJEČANJ)
(prije proglašenja samostalne)
Republike HRVATSKE
SIGET
oko 0°C
SJAKER
BRANIMIR DOROTIĆ (?)
PRIPREME SU TRAJALE OKO 1god.
1 Km² papira iscrtao sam, pretpostavivši prije oko 400 m² prozora u sigetskoj crkvi. Najviši je visok 18 m a najniži 3 m.
SIGETSKA IDILA
AUTOR VITRAJA
Josip Botteri Dini
ULAZ U SAMOSTANSKI DIO CRKVE
ČASNE SESTRE
Borba ive voi kašolu

I dok mnogi (kao oko Gospeta) zabrinuti „molim" problemima, zajedno se polako pripremamo za veliki utrap.....

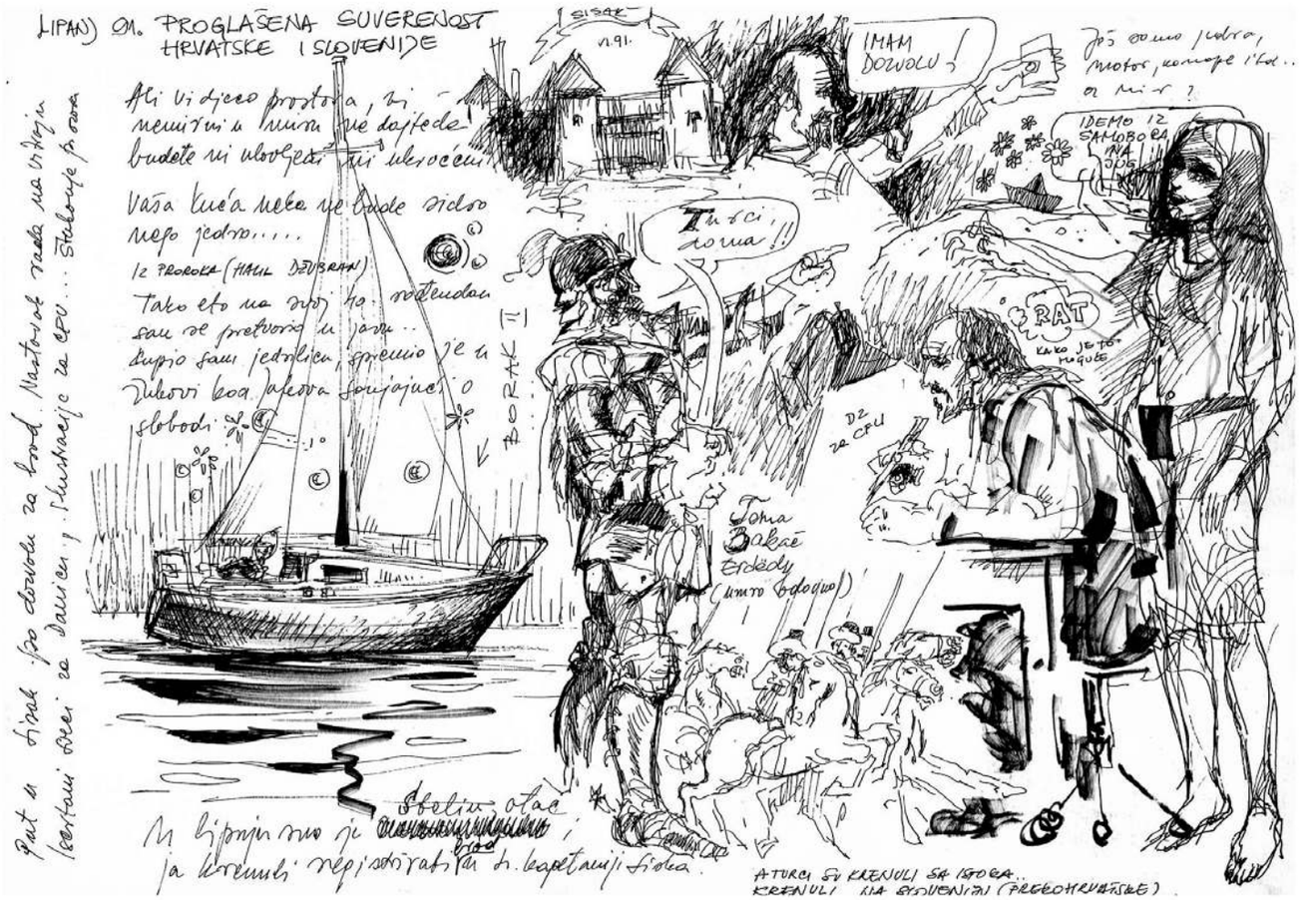

OVI SVE SE TOLIKO RAZLETJELI OKOLO DA JE POTREBNO DVALO DANA ODMOR... POTRAŽIT ĆU NEKO MIRNIJE MJESTO..
HRVATSKA SE SPREMA ZA PROGLAŠENJE NEOVISNOSTI
I SRBIJA SE SPREMA
1. U PLITVICE!
BAŠ TO ŽELIM
BIT ĆE RATA
HA KAKVOG RATA! PAZITE DOBRO TO STAKLO
BOGEK, BOGEK! NAUČITI ĆU JE PETEK...
AAAAAAAAH AAAAAH...
ZAGREB

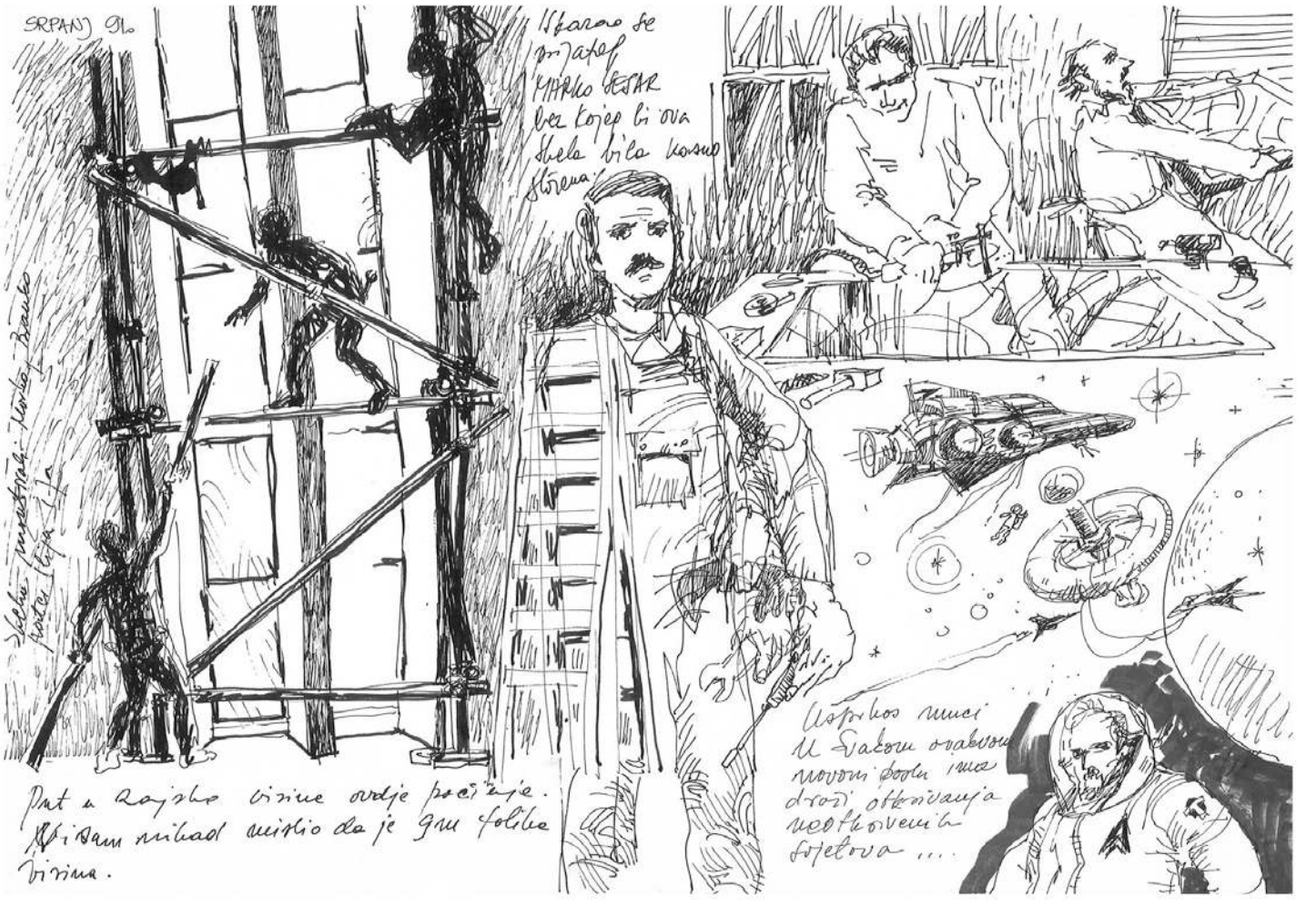

U Srbiji se stvarno dogadalo: Jerkić je dobro prošao na izborima! Domogoj je dovršio krovište
RADIĆ KAO KUM
TRAVA JE PRIJEKA
Imao sam više sreće od auta i ostao sam...
Srbiji je najbolje u Lonje su se skrile PLITVICE!
Hrvatskom oslobođenju
HRVATSKI
DA : NE
ZA SAMOSTALNOST

SLOVENIJA
RAT JE POČEO

SRPANJ 91. POČINJE RAT PROTIV HRVATSKE
PUCA MARŠALKA, U OSIJEKU TENKOVI NA
ULICAMA... ČUJE SE, KIJEVO, STRUGA
DALJ....

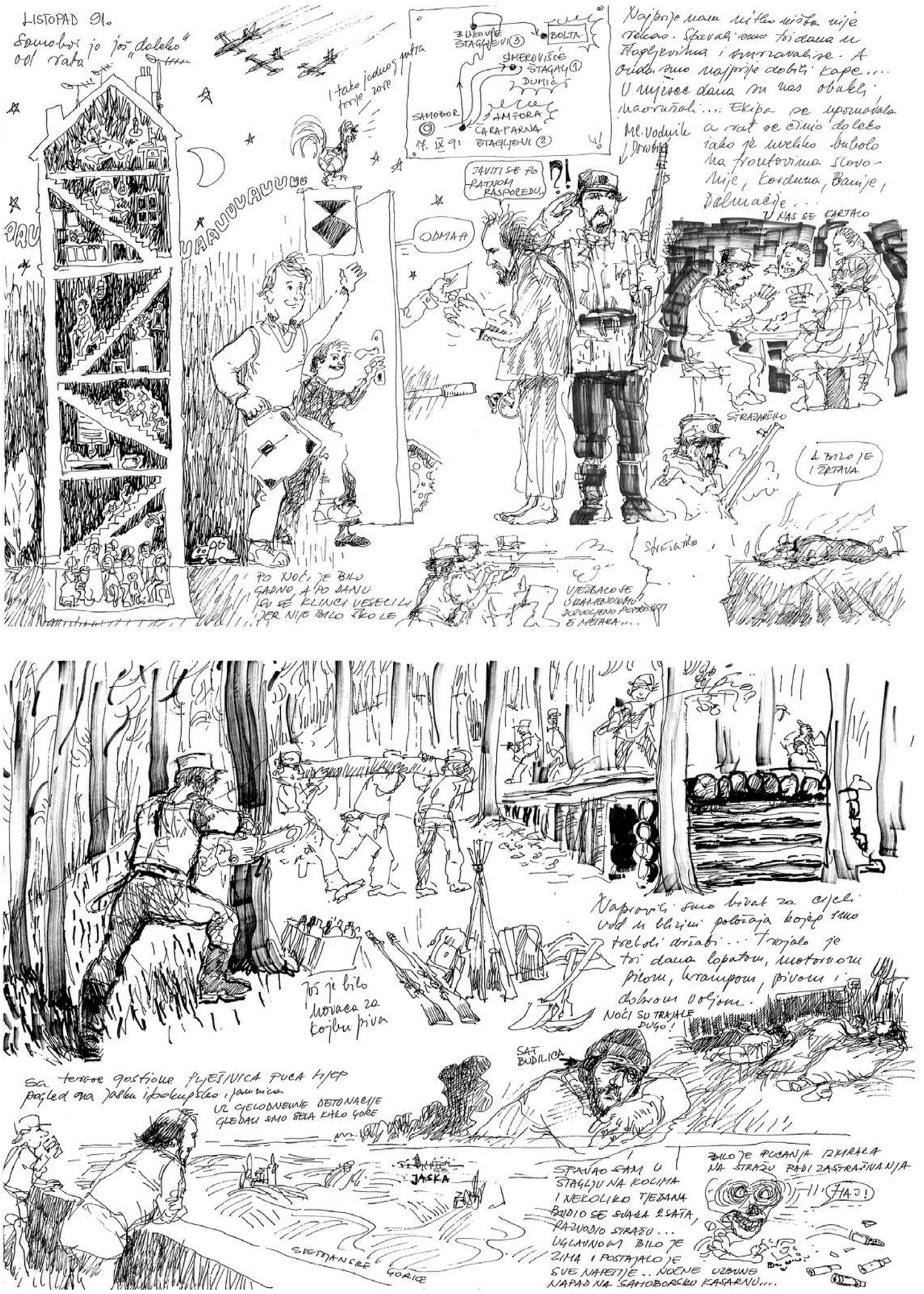

LIPANJ 91. PROGLAŠENA SUVERENOST
HRVATSKE I SLOVENIJE
SISAK 11.91.
IMAM DOZVOLU!
Još samo jedra, motor, konzerve i kat.. ili mir?
IDEMO IZ SAMOBORA NA JUG
Turci, doma!!
RAT
KAKO JE TO MOGUĆE
DŽ VE ČELI
Toma Bakač Erdödy (umro tjedan)
BORAK II
Put u Sisak: Sto dvorova za brod. Martovski rasap na Vidovu. Vrtlarski dvori za Davicu i Ilustraciju za EPO... Stabrinje 91 ožuja
Ali vi djeco prostora, ži- nemirni u luci ne dajte de- budete ni ulovljeni ni ulovćeni
Vaša kuća neka ne bude sidro nego jedro.....
Iz PROROKA (HAHL DŽUBRAN)
Tako eto na dvoj'ma rastendaru sam se pretvorio u jata.. Dupio sam jedrilica, spremio je u Dilovi koa jafeova sonjajući o slobodi.
Sbotin otac
U bijelom ruvu je
ja kremuli nepismorati
ATURCI SU KRENULI SA ISTOKA..
KRENULI NA SLOVENIJU (PREKOHRVATSKE)

SRPANJ 91.
Izgaranje
majstor
MARKO DESTAR
bez kojeg bi ova
Sluba bila kosmo
Strema.
Put u Rajsko Vrijeme ovdje počinje.
Vidam mihael mislio da je Gru Sobica
Vrijema.
Usporkos mnogi
U Dalcom ovaboru
novom Sodu ima
drugi otkrivanja
neobjavenih
Svjetova ....

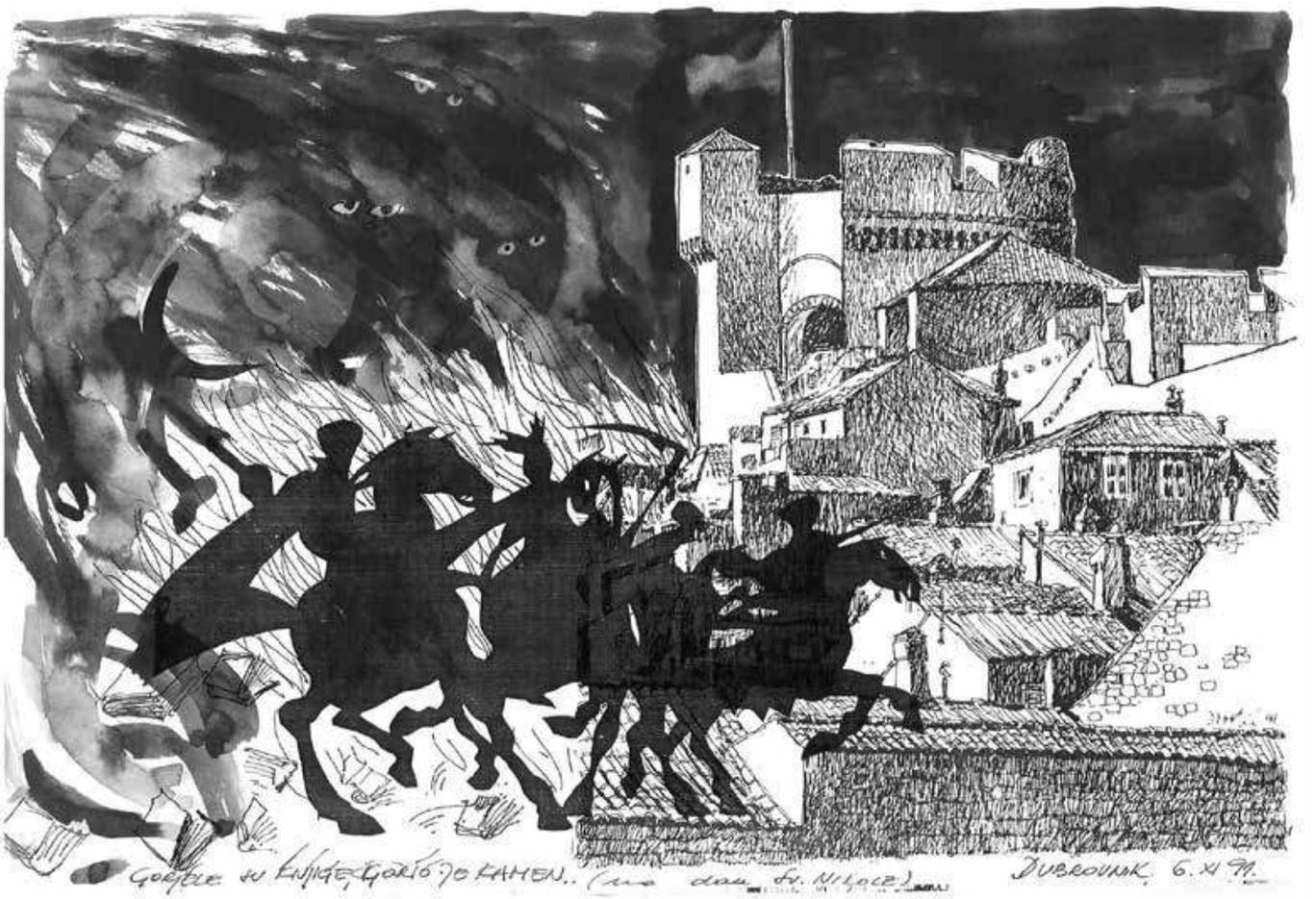

LOLOVOZ 91.
SLAVONSKA NEPOZNJEVENA ZIMA . .

KOLOVOZ 91.
Vrijeme kada smo nekad putovali na jug
Pozdrav iz Knina
Predao IX. /ilustrirano za udžbenike
PREGOVORI II
Bolje ilustrirano
Za glubovrijeme
Konačno smo na moru
ALI KAKO?
Turistička ponuda obogaćena jedinim jedinstvenim prizorom: Prezrijeći putovi prema jugu od silnog uzbuđenja srbu...
MARKA BRE MOŽE ALI EUROPA JOK!
I KONAČNO U ŽUKOVI
DVA TJEDNA ZABORAVA
BRAĆ (VIDOVA GORA)
SVE STO JE DOBRO KRATKO TRAJE!
POSLJEDNJI LET SA SJAJ-OM IZ ZAGREBA
Vlakovi stoje autobusi ne voje
A NA AERODROMU PLESO (PRVI DAN, DRUGI DAN, TREĆI DAN ...)
Ladnica koja je podsjetila na brijeg iz vijetnama...

RUJAN 91.
Početak školske godine i prve uzbune.
DIDA
Bi to je vrijeme velike bjesnoće iz Kosova dok nisu minirali ogrlice i vojsku natjerali natrag.
NE PUCAJ JA SAM ŠIPTAR
Samoborko koroteno
VEČERNJI LIST
SLOBODA
Tu je mjesto mora mijenjati!
ORLIT → RIJEKA ZAGREB → BARBOR DIDA SE UKLOPIO
NOĆU SE PATROLIRALO ULICAMA SAMOBORA ...
I God.
BARBARA IZ OSIJEKA
Samobor je tih dana bio pun kaubaja. Samozvanih čuvara i čuvanje kasarne
Za čuvanje dobio sam šestopisni kolt iz 1905. g. i fotelju
CIVILNA ZAŠTITA...
Prva zaklonska vreće s pijeskom
Prvi je toga po glavi Samoborka

LISTOPAD 91.
Samobor je još "daleko" od rata
I tako jednog jutra 2010
BUKOVJE STAGNJEVI ③
BOLTA
SMERDOVIŠĆE STAGNJA ①
DUNIĆ
SAMOBOR
ŠAMFORA
ČARAPARNA
STAGNJEVI ②
M. IX 91
Najprije nam nitko ništa nije rekao. Spavali smo tri dana u Stagnjevima i smrzavali se. A onda smo najprije dobili kape.... U mjesec dana su nas obukli maskirno.... Ekipa se uprosječila
Mr. Voduile
a rat se činio daleko iako je već bubolo na frontovima Slavonije, Kordune, Banije, Dalmacije...
JAVITI SE PO RATNOM RASPOREDU.
?!
ODMAH
VAJUUUAUUU
ORU
PO NOĆI JE BILO GADNO, A PO DANU SU SE KLINCI VESELILI JER NIJE BILO ŠKOLE
VIJEĆALO SE UBRAJANJE! DOZVOLJENO POVRATITI 5 METARA....
STRAŽARENJE
I TRAVA
Naprotiv smo bivak za cijeli vod u blizini položaja bojne smo trebali držati... Trajalo je tri dana lopatom, motikom pilom, krampom, pivom i dobrom voljom.
TRI JE BILO MANJE ZA TOLIKU PIVA
NOĆI SU TRAJALE DUGO!
SAT BUDILICA
Sa terase gostione PLETENICA PUCA LIJEP pogled na Japlenički i Samobor
U SLOBODNIM TRENUCIMA GLEDALI SMO BELA KAMO GORE
JASKA
SVETI ANDRIJA GORICE
SPAVAO SAM U STAGNJU NA KOLIMA I NEKOLIKO TJEDANA BUDIO SE SVAKA 2 SATA, RAZVODIO STRAŽU... UGLAVNOM BILO JE ZIMA I POSTAJALO JE SVE NAPETIJE.. NOĆNE UZBUNE NAPAD NA SAMOBORSKU KASARNU....
BILO JE PUCANJA IZKRALA NA STRAŽU RADI ZASTRAŠIVANJA
HAJ!

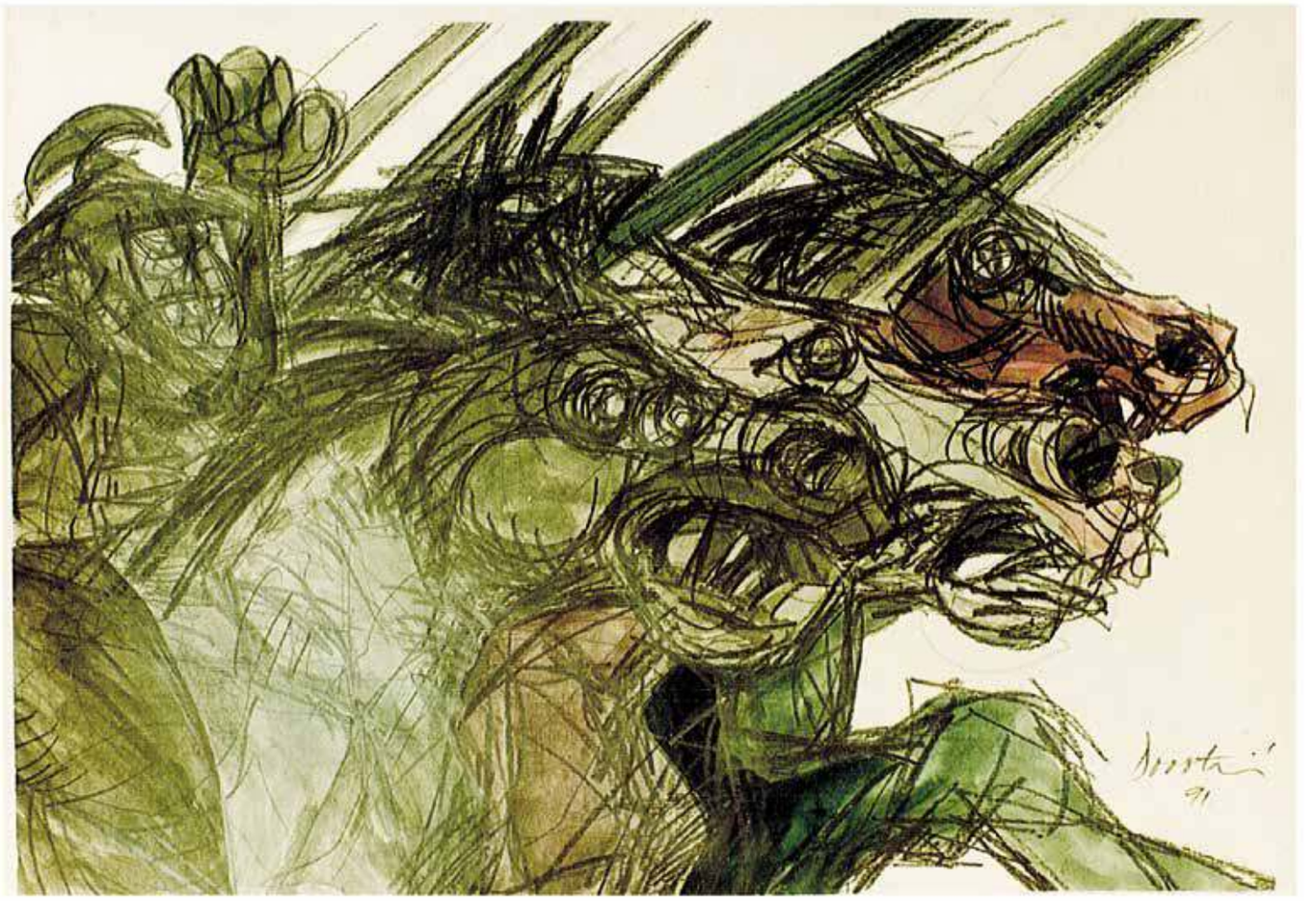

STUDENI 91.
Prije dvije tisuće otkuna nako. bratija
božiće Zelenički bas raj. Ipak se osjeti
koko iz prirodnja traje oči. vrane.
labo mirno drveće ubijeno u borbu
Svaki dan nas je sve manje...
mnogi su se izdali...
NAPADNUTI
VUKOVAR
OSIJEK
DUBROVNIK
ZAGREB
KARLOVAC
SISAK
KOSTAJNICA
SPLIT
ZADAR
ŠIBENIK
I GOTOVA
SVA MJESTA
UHRVATSKOJ
PO OČIGLEDNO
DAVNO SMIŠLJENOM
PLANU
SVAKODNEVNO VRTAJU
UPLAMENU JEZA DOMOVINA.
BANIJE, LIKE, SLA-
VONIJE. ZASTRAŠUJUĆ
BROJ RBJEGLIH, METVA
MASAKRIRANIH MAPE
SVAKIH DANOVA..

DUBROVNIK 6.XI 91.

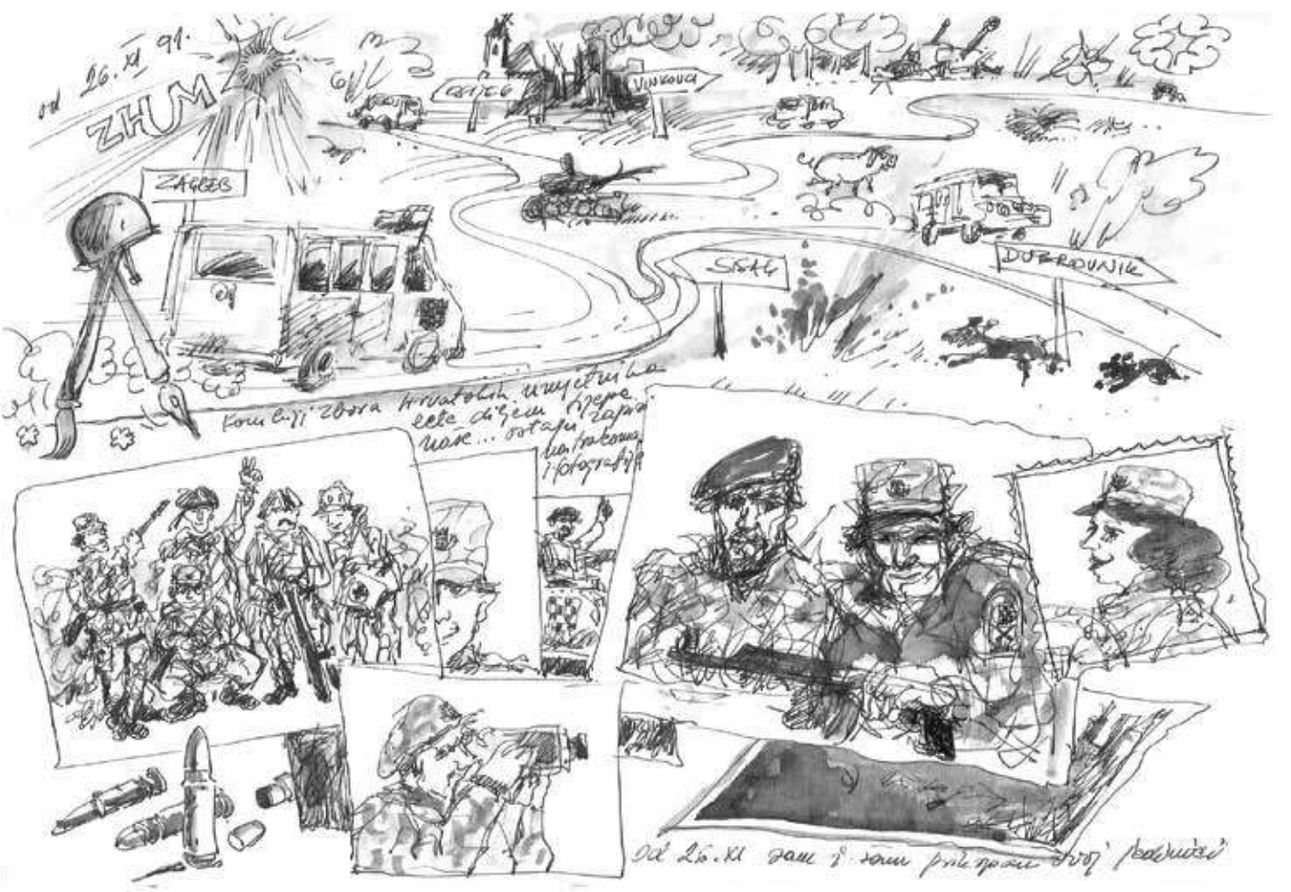

OSIJEK

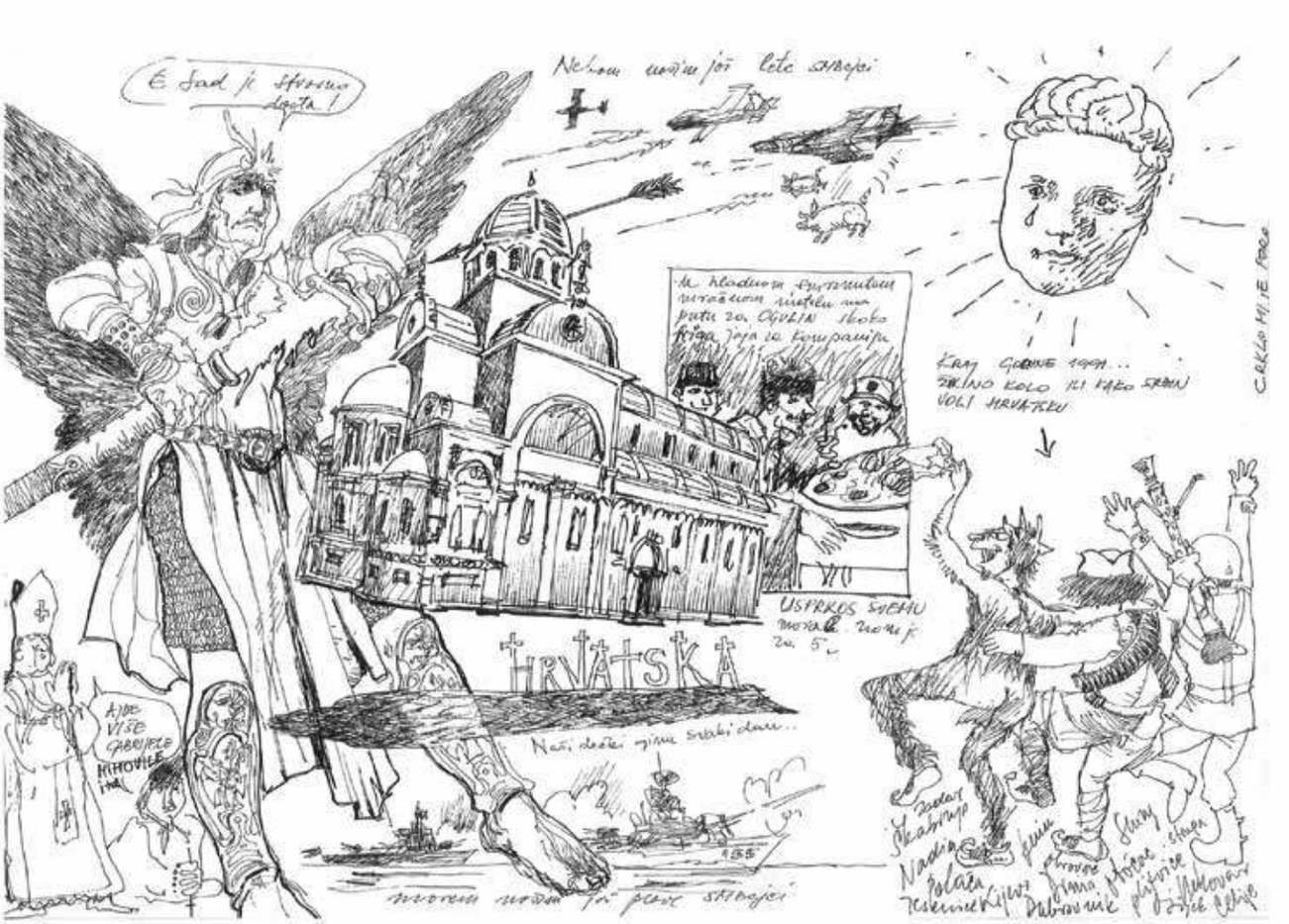

od 26. XI 91.
ZHUM
ZAGREB
SISAK
DUBROVNIK
od 26. XI sam i sam pripazi svoj leđa

HRVATSKA
USTAŠKOS SVEĆU
KRAJ GODINE 1991 ..
SVE JE KOLO SE MALO SRPSKI
VOLI HRVATSKU

ZHUH

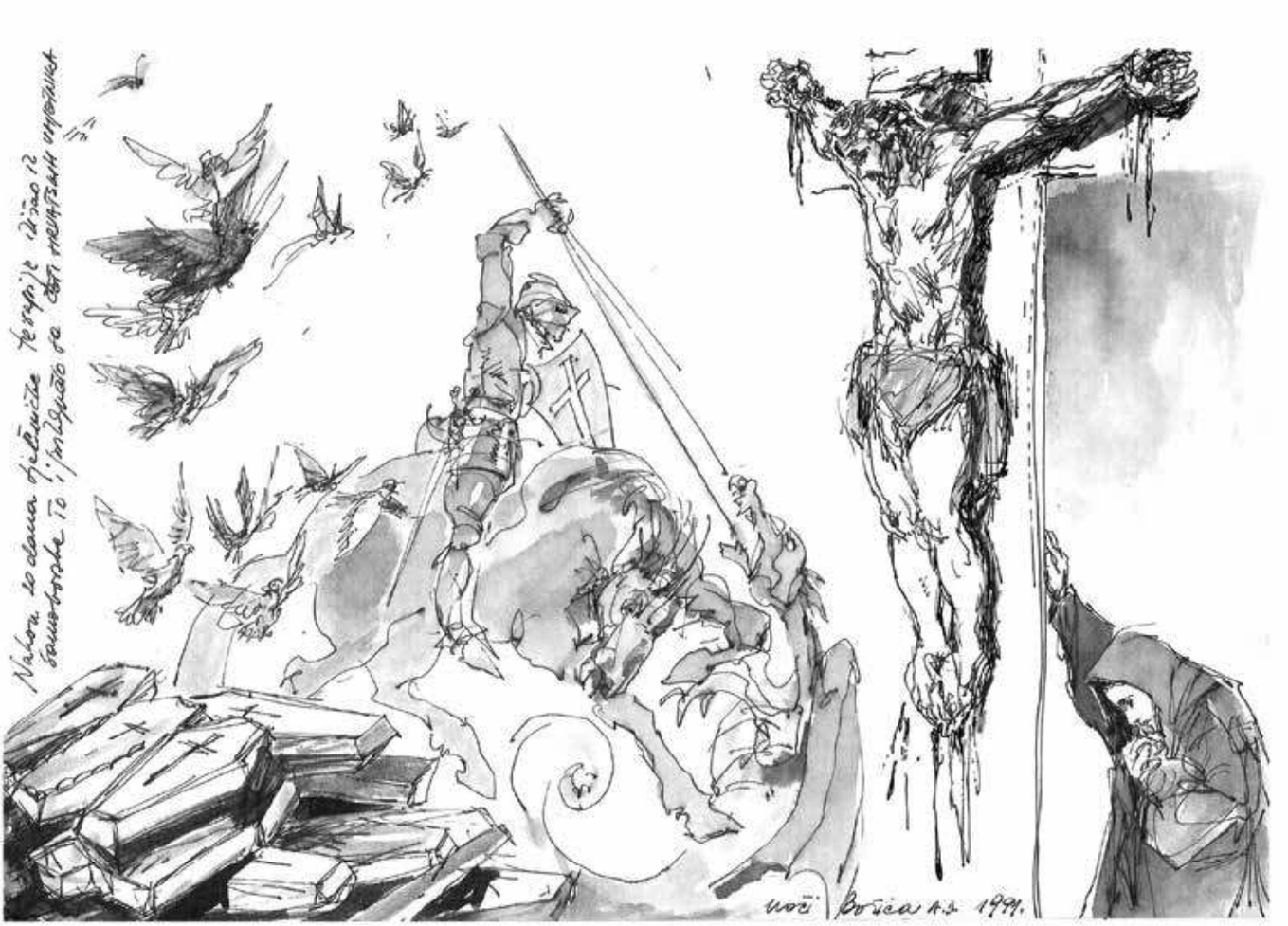

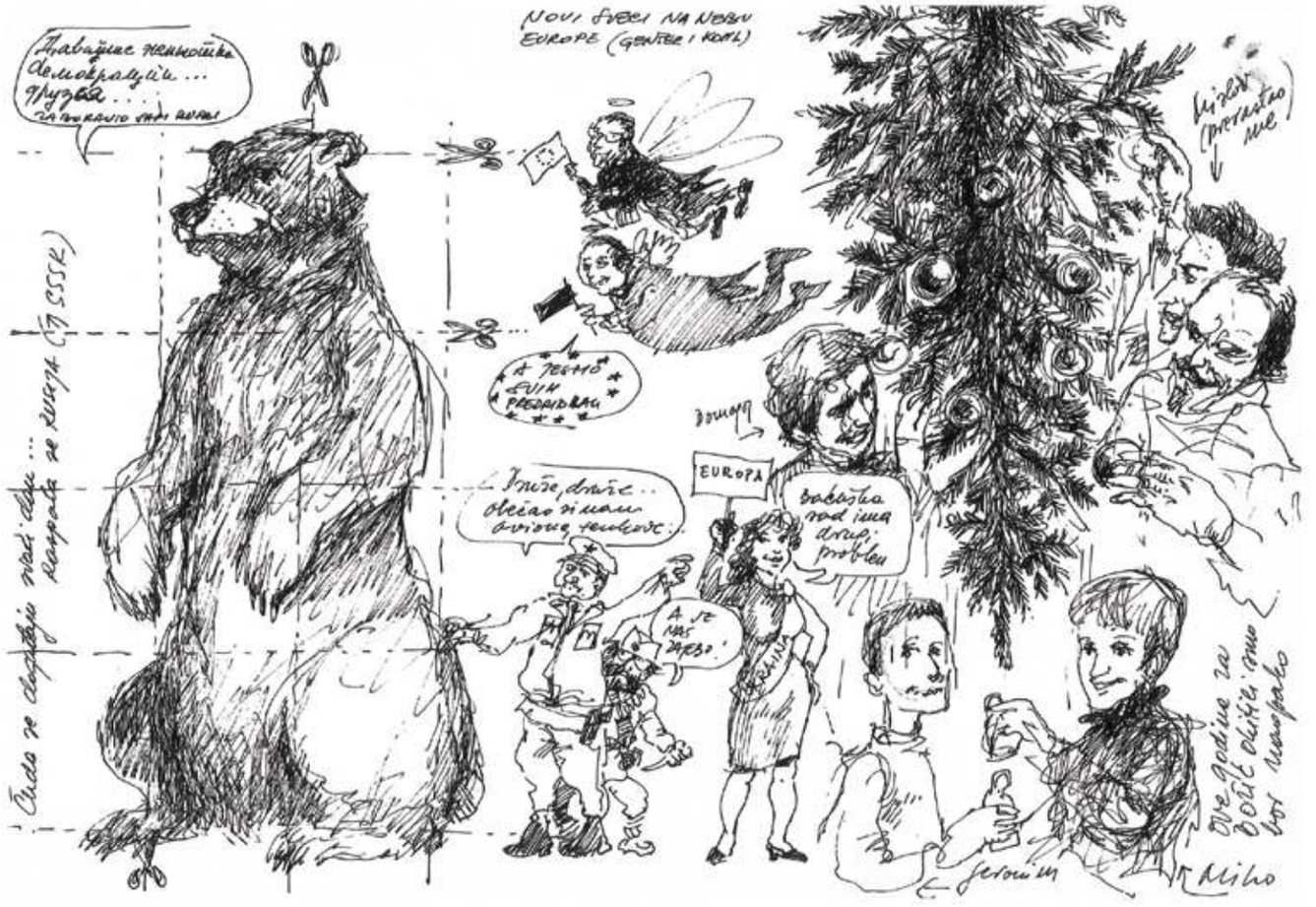

Gdje su..?
Mrak! Vukovar je pao.
ZA OVAJ KRVAVI PUT TRAJE I NEMA IMENA ZA OVAJ UŽAS.
ZA OVAJ SVIJET U SVOJ SVOJ POVIJESTI NE PAMTI!

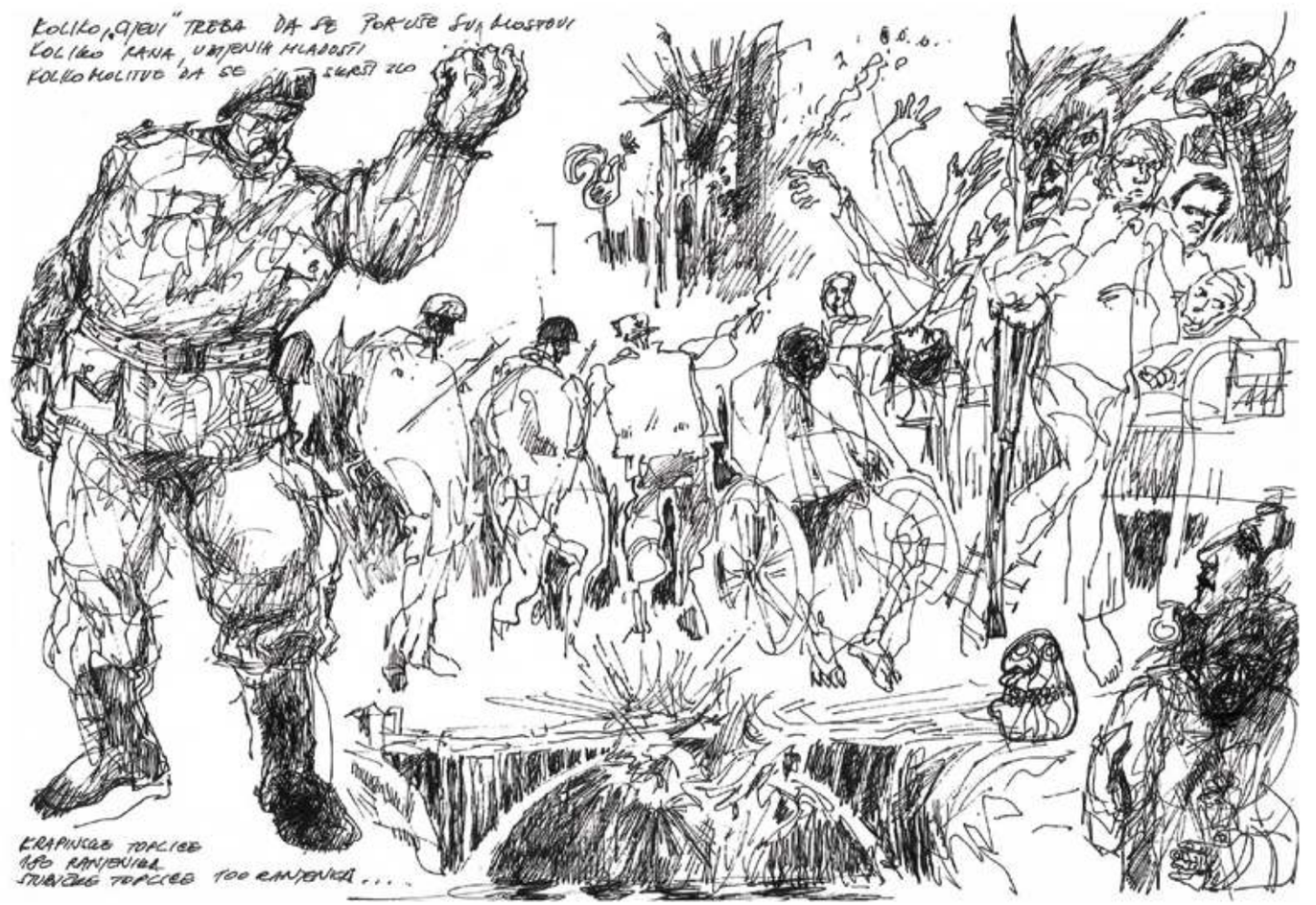

Dogadito se Zadar, XII mj 91. Identifikacija
IZ ŠABANIĆ INADINA

Monitoring misija
OPET SE OVI HRVATI, PREZBILJNO BRAING! TO TREBA JAVITI LORINGTONU
AD HOC TEATAR:
Dečki i cure iz CROATIAN ART FORCES uvesećavaju dojam i daju im motiv nepije izo prvih linija
ČEKAJTE! ĆAM KIDATE BUM VAM MOJU BRZOMETKU
JE, EU VAM POKAZAL, JE!
GLOBALNE PRIJETNJE
BRIJANJE!
MARICA
MAHU IM
AČO BLE STIMU TE AVIONE NAŠE IMA DA NAS NEMA
BOSNA
PRIVREMENO
OVO NA ME ĆAĐAN
Električci brzo ostavljaju buduće ruševine
XII 91 dogaditao u PARIZU

Vrči Božića 94. 1991.

NOVI ANĐELI NA NEBU EUROPE (GENTER I KOHL)
EUROPA
Jerolim
Miho

EUROPA golubice
ne vidi
golubici ne vjeruje

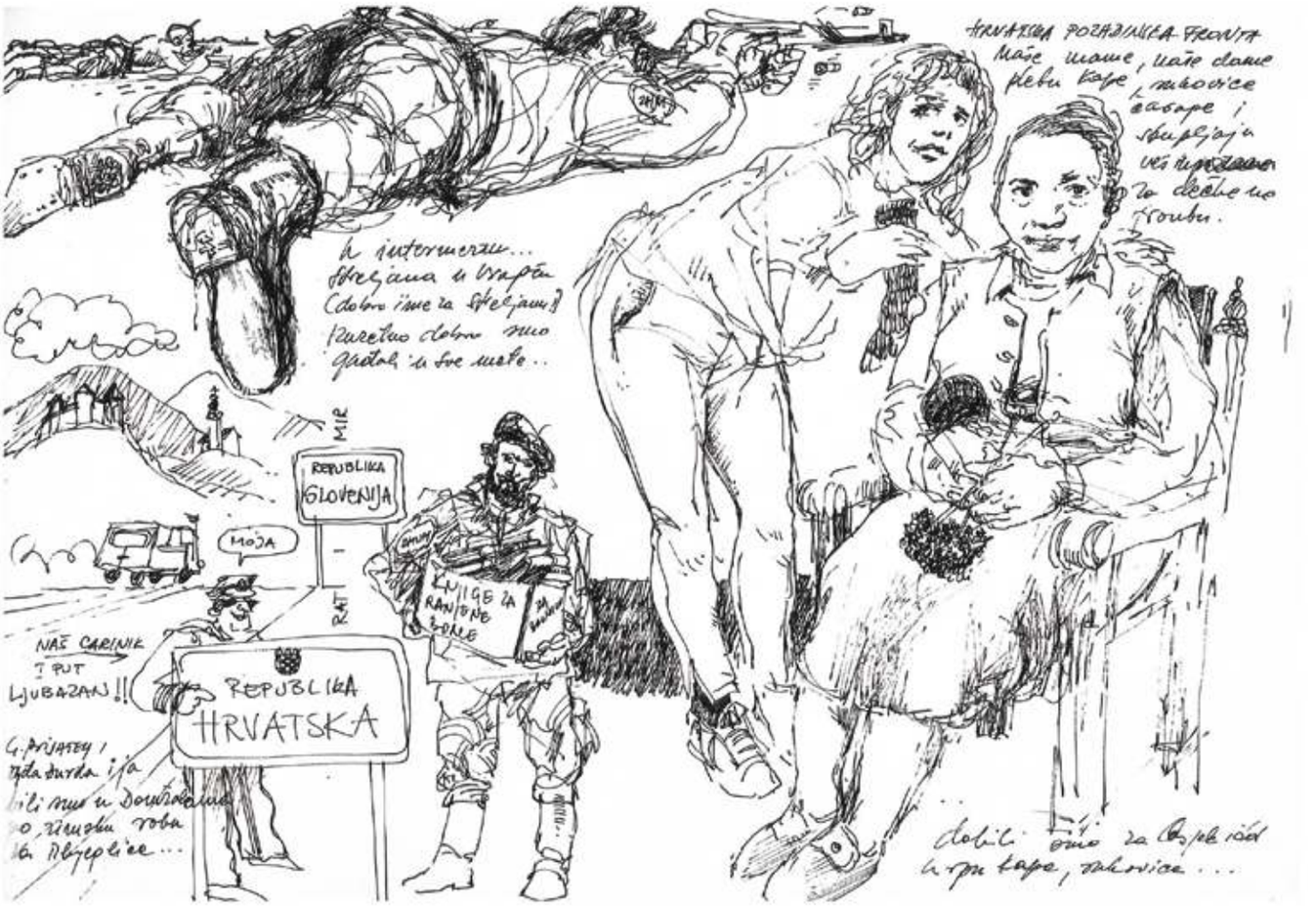

KOLIKO „OJEVI" TREBA DA SE PORUŠE SVI MOSTOVI
KOLIKO RANA, UMRLIH NEDOSTI
KOLIKO MOLITVI DA SE
ZGRSTI ZLO
KRAPINSKIH TOPLICA
NIJE RANJENIKA
SVIJETLIH TOPLICA TOO RANJENIKA . . .

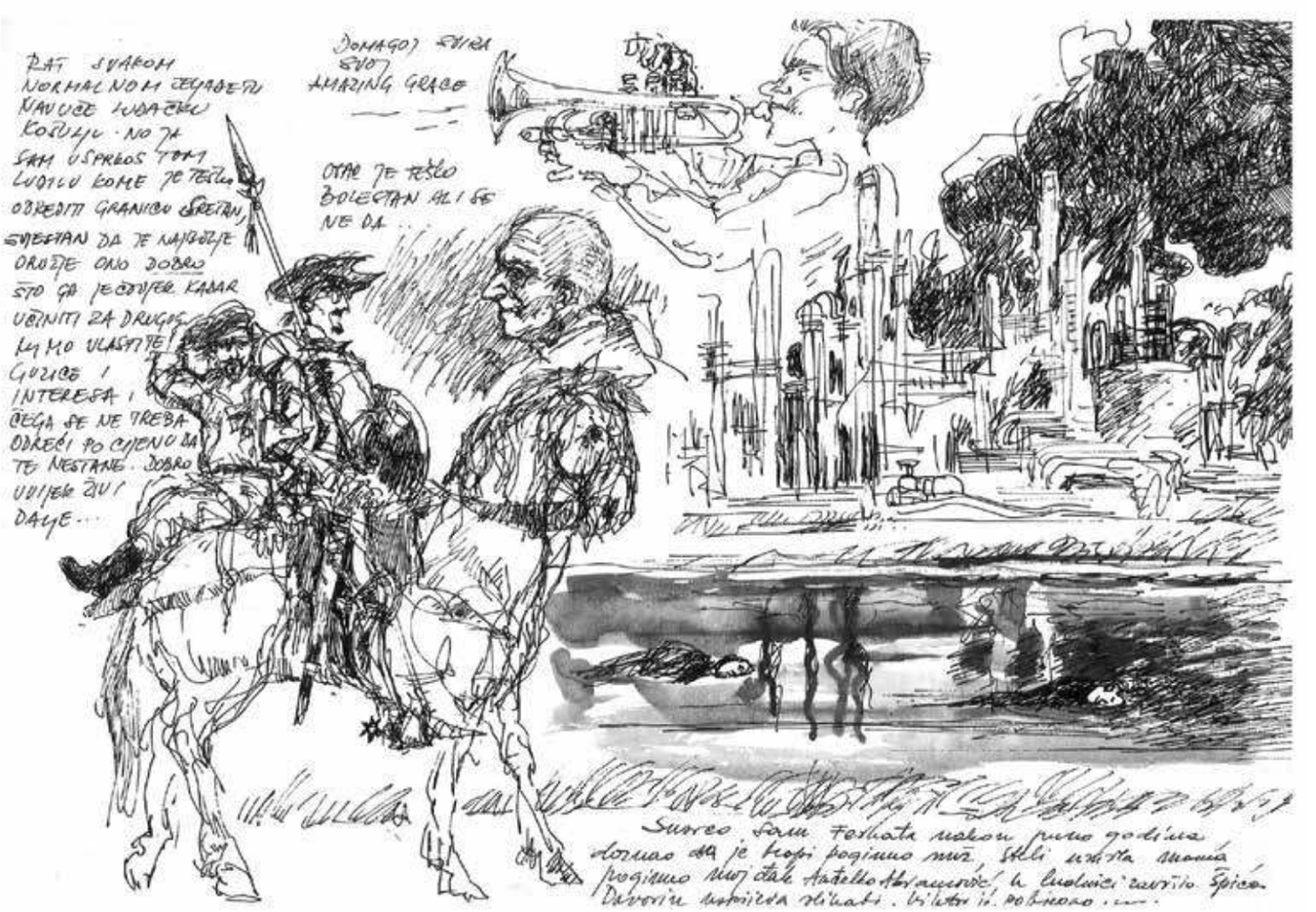

JEDAN DAN SA RANJENIMA U STOBIČKIM TOPLICAMA ...
IMPROVIZIRANA PREDSTAVA ...: PHILOSOPHICUM, LOGIC ...
Publika s bolesničkim krevetima, kolicima bila je prava a i glumci su se pokazali - bez ove ruke, bez pore ...

SRETNA NOVA 1992.
MIRA... NADA... COZMA... itd...

HRVATSKI RATNI BOŽIĆ...
BOROKRAJEVI SVIJETE PRIMIRJE
NADO I PRIZNANJE
TKO ZNA JESU LI OVI HRVATI ZASLUŽILI DA IM PJEVAMO O PRIMIRJU..?
PRIMIRJE XV
PR NJE
01 120 MM
VIDI. RCPATICA
BAŠ LIJEPO PJEVAJU TI HRVATI A NI JA BAŠ LOŠE NA STRUNAMA OSJEĆAJEM
SVIJET NA ZEMLJI MIR VJEČNI

BAL VAMPIRA

HRVATSKA POZADINSKA FRONTA
Naše ime, naše dare
plebu kape, mrkovice
sapе i
ih internirate...
Strejcana u Vrapču
Dobro ime za strejcanje?
Pucetao dobro mu
gadat' u tve mate...
MIR
REPUBLIKA
SLOVENIJA
MOJA
NAŠE CARINE
PUT
LJUBAZAN!!
REPUBLIKA
HRVATSKA
G. prijatelj!
Zdravo druže i ja
bili smo u Domovinskom
Ratu
Dobili smo za Božić
kape, mrkovice...

RAT SVAKOM
NORMALNOM ČOVJEKU
KAUBOJE IGRAČKU
KOŠULJU · NOŽA
SAM USPREOS TOM
LUDILU KOME JE TEŽAK
ODBRANITI GRANICU SRETAN,
SVJESTAN DA JE NAJBOLJE
ORUŽJE ONO DOBRO
ŠTO GA JE OSTVARIO KASAR
UBITI ZA DRUGOG
MI MO VLASTITE
GUZICE I
INTERESA I
OČEGA SE NE TREBA
ODREĆI PO CIJENU DA
TE NESTANE. DOBRO
UDIJELI ZNI
DAJE...
DOMAĆOJ SVIRCI
SVO
AMAZING GRACE
OTAC JE REKLO
BOLESTAN SAM JE
NE DA...
Sutra sam Fabiata nakon puno godina
dolazio da je tropi pogrebu moj. Stoli ustrta mama
pogrebu moj otac Fratello Abramović u Lučkoj carinici Split.
Dovorio ustvrdu skinuti. Uniforu je pobrao...

ČISTILIŠTE

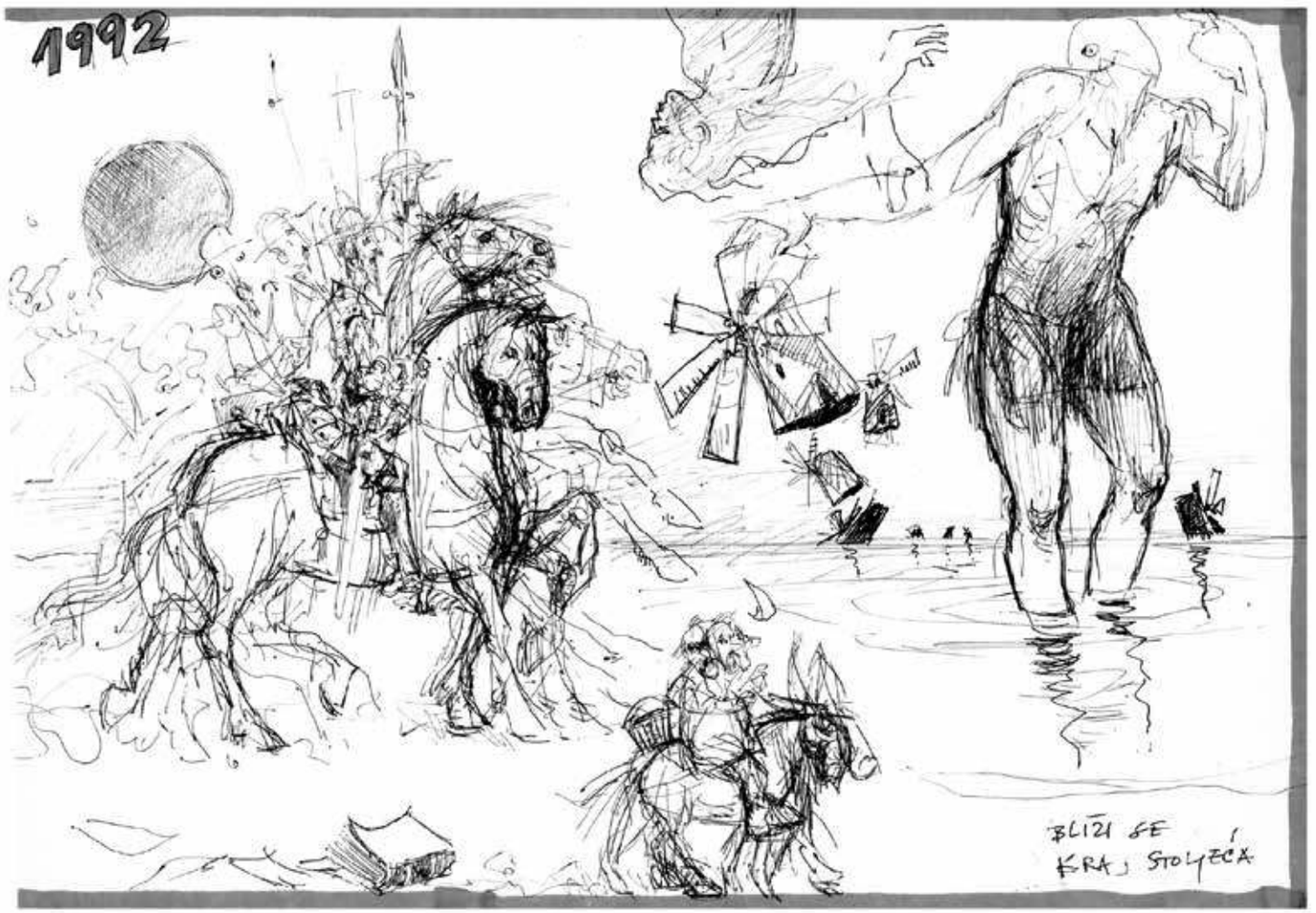

A RAT TRAJE I DALJE NAŠE MLOĆNE NAŠINE...
OBA DVAAA!
OSTASA!
JEBEŠ MIR...

CRNE GODINE
1992. - 1993.

Netko je pored mene, u veljači 1992. glasno komentirao : „Sada kad nas je svijet priznao bit će to kraj rata.“ Rat nije prestao te veljače i dan danas traje. Mir nam se tada radi puste želje činio dohvatljivim. Bilo dosta razaranja i smrti, dosta zime i blata, dosta tuge i nevolje. A tek se trebalo izboriti za neovisnost bez koje je to priznanje za jedne ukras, a za druge crvena krpa. Nismo znali, ali smo slutili da iza prve crte bojišta, iza druge i treće linije fronta postoji beskrajno puno crta i bojišnica. One su u glavama i srcima, u stvarnim i iracionalnim razlikama i podjelama. One su u globalnim igrama moćnih dirigenata svakojakih katastrofa. Možda i nisu svi ti korumpirani nitkovi, ratni profiteri i trgovci smrću odgovorni za stanja u kojima smo i radi vlastite nam ravnodušnosti postali njihove kolateralne žrtve. Znam da su za razliku od običnog svijeta oni dobro umreženi, dobro surađuju usprkos razlikama, koriste institucije vlasti i one koriste njima. Tolerantni su i empatični prema vlastitoj vrsti, a bešćutni i nemilosrdni prema podložnicima. Hajdemo se složiti. Nemojmo im se podložiti.

NANOVO ROĐENI
Svijet priznaje Hrvatsku

Za Junior magazine priredio sam seriju ilustracija na temu SOS za hrvatske gradove. Mogao bih nabrojiti sve napadnute hrvatske gradove i sela, ali nema naselja koje nije na ovaj ili onaj način dalo obol ratu. Ako nisu uništavana vatrom oružja uništavana su strategijom polaganog davljenja, uništenjem ekonomije i egzistencijalne sigurnosti.

Domovinu, još presječenu popola, tek čeka katarza. Rat se preselio u Bosnu i kraj mu se ne nazire.

"Jahače apokalipse" su jedina antiratna tema koju sam kao svojevrsni SOS mogao poslati tisku. Onda su mi prijatelji iz SAD- a poručili, ako već radim priloge za djecu, da su im narodoznanstvo i kuharice draža i bliža tema od frustrirajućih nabrajanja topničkih ciljeva. Shvatio sam da ako želim neki honorar moram poslušati naručitelja. Svoje ratne impresije ostavio sam u ovim blokovima a naručiteljima slao ono što žele.

Možda su imali pravo. Kome trebaju tuđe muke pored vlastitih. Činjenica da smo imali premijeru „sudnjeg dana" iz prvog reda gledališta – još nesvjesni da je to – nije moralo zanimati Svijet (osim špekulanata), a nije zanimalo ni naše domaće razbojnike i profitere svih vrsta koji su nam krojili (da ne kažem) skrojili budućnost po svome. Jest žilav smo mi narod, ali i vrlo krhak. Ono najbolje, najplemenitije i najosjetljivije najprije strada u nevremenu.

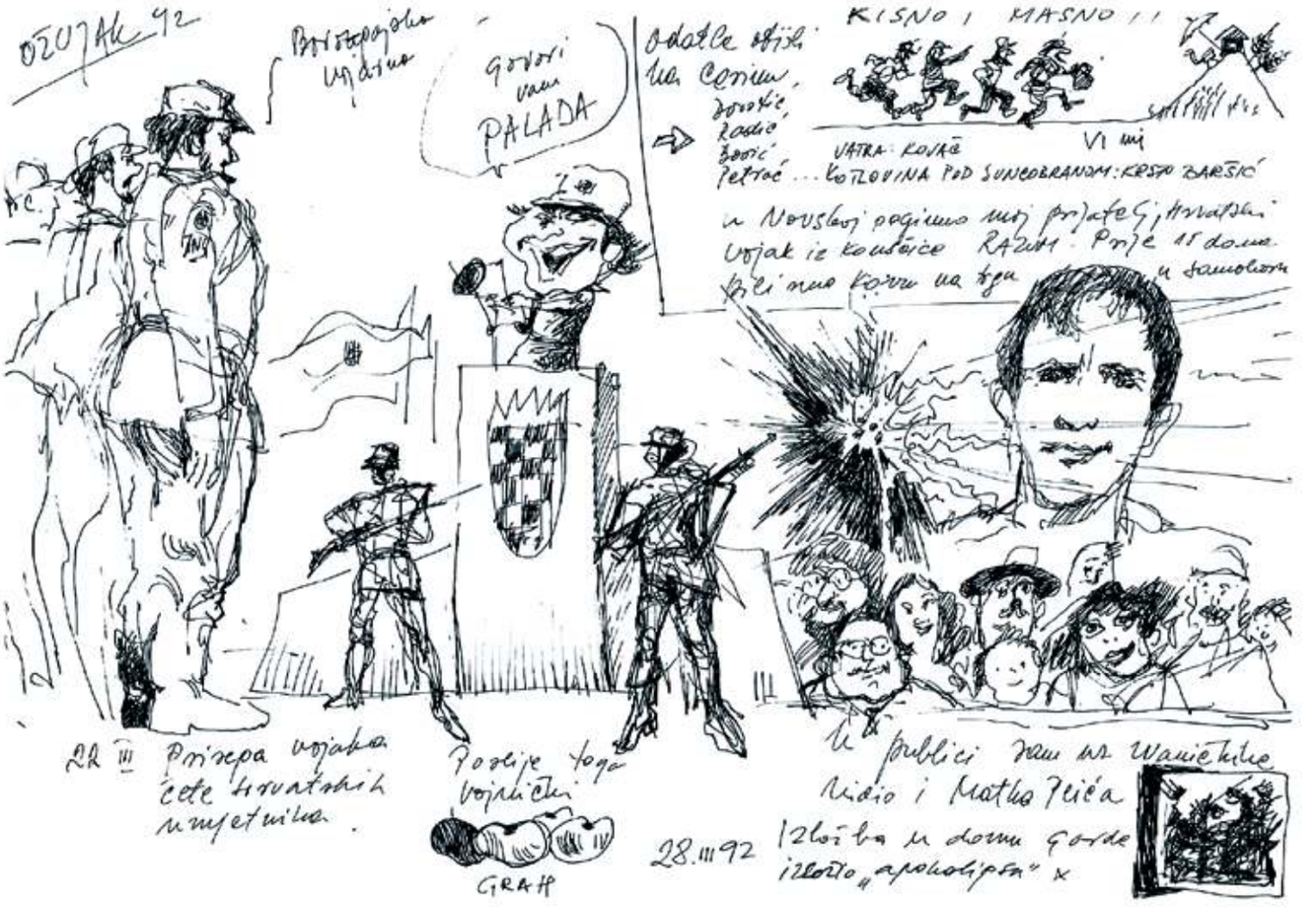

KUDA
ZAŠTO
KAKO

Srednjih dana do pakla!

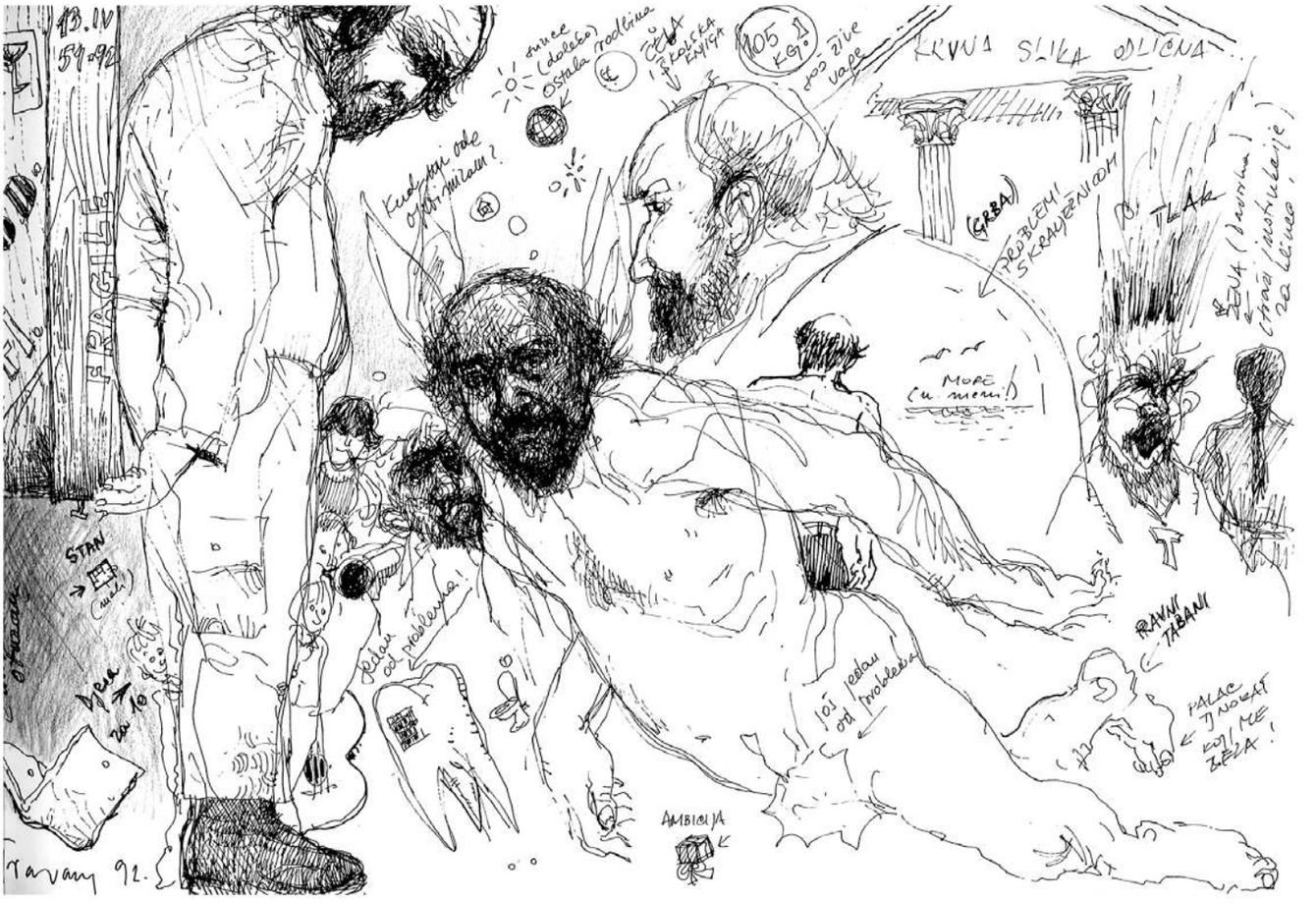

VEGACA 92
Na putu iz Kopnve izgubio sve dokumente

Zemunice — podzemni stanovi
Križi se put za Siget hrvatske vrste

PEĆI NA HRVATSKOM RATIŠTU
Plehnato čudo za dušu

OZUJAK 92
Govori vam PALADA
KISNO I MASNO
VATRA: KOLAČ
Vi mi
GRAH
28.III 92

U BORONGAJSKOJ VOJARNI UMJETNIČKA ČETA POLOŽILA SVEČANU PRISEGU
Umjetnici prisegli
ZAGREB — »Velike riječi, riječi prisege koje ste ovdje izgovorili, samo su krunski čin, jer vi ste u ovom domovinskom ratu već mnogo puta djelovanjem i primjerom pokazali da ste dostojni vojnici i časnici Hrvatske vojske«, rekao je general bojnik Franjo Feldi, čestitajući jučer u boronga jskoj vojarni hrvatskim umjetnicima na položenoj svečanoj prisezi.
Četa hrvatskih umjetnika djeluje još od 20. listopada 1991. godine, i čela je velik doprinos u uspjesnoj hrvatske vojske na ratištima širom Hrvatske. Likovni, glazbeni, scenski i literarni umjetnici boravili su na prvim linijama fronte. Donosili su kulturno nadrašje, potican ostale kulturne djelatnike u hrvatskim gradovima i u svijetu, te pružali logističku podršku jedinicama Hrvatske vojske, dobavljajući hranu, odjeću, obuću, ljekove i drugo. Organizirali su mnoge priredbe za umjetnike po bolnicama i lječilištima, a pripremaju se darovati nadu u povratak.
Svečanosti je prisustvovao predsjednik Sabora Republike Hrvatske dr. Žarko Domljan, koji je naposmenuo da glavni poziv pridonijeti duhovnoj i materijalnoj obnovi domovine nakon rata. Nazočan je bio i general zbora Martin Špegelj.
Večernji list PONEDJELJAK, 23.III.1992.
Susret već starih ratnika
Svečano davanje prisege hrvatskih umjetnika
Snimio D. VIŠNJIĆ

ZNANSTVENI KOLOKVIJ O HRVATSKOJ PASIONSKOJ BAŠTINI

Hrvatska pasionska baština – jedinstvena i europska

U sklopu bogatoga multimedijskog velikotjednevnog programa «Pasionsko baštine», a srijeda 15. travnja u dvorani MM centra u Studentskom centru u Zagrebu održan je znanstveni kolokvij o hrvatskoj pasionskoj baštini. Izlaganja devetorice eminentnih stručnjaka i stvaralaca početak su studioznog pristupa dijelu hrvatske kulturne baštine koja je protekli pedeset godina bila zatomljena i potisnuta, čak i svjesno «gušena». Iako je za prvi znanstveni kolokvij na temu pasionske baštine bilo relativno malo vremena za temeljitije pripreme i znanstvena istraživanja, izlaganja koja će naknadno biti tiskana u posebnoj brošuri Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu obuhvatila su sva područja stvaralaštva od bogatih pučkih običaja, preko književnoga, likovnog, glazbenog, pa do filmskog stvaralaštva na temu Isusove muke, smrti i uskrsnuća.

Prikaz zastanka i njegovanja pojedinih vrsta i oblika pasionske baštine u gotovo svim izlaganjima smješten je u kontekst povijesti i tradicije europske pasionske baštine. Čine se zorno pokazana tijesna isprepletenost i ukorijenjenost Hrvatske u zapadnokršćansko – civilizacijsko okružje. Ovogodišnji povratak, na velika vrata, hrvatskoj pasionskoj baštini znak je povratka u tај europski tijek, i to na onaj osobit način koji narodnu baštinu utiskuje u svaki narod kao pečat jedinstvenosti, «drugačijosti» i posebnosti u njegovoj europskoj veličini.

Tsutrošnji profesor dr. Nikola Batušić govorio je o tisućljetnoj neprekinutoj tradiciji prikazivanja pasionskih igara i drama na našem prostorima, uz razumljive cezure i lakune (prazninu) uvjetovane političkim i drugim razlozima, poput one novovjeke komunističke. Uz to, još u srednjem vijeku u Hrvatskoj, na glagoljaškom Krku, zabilježena je jedinstvena pojava nacionalnog jezika u liturgijskoj drami, što nije bio slučaj kod drugih europskih naroda gdje je latinskom tekstu tek na kraju drame bilo dopušteno dodati ukrsni zaziv na narodnom jeziku.

Franjevac trećoredac dr. Apolonio Baburina iscrpno je govorio o povijesti pobožnosti križnog puta uopće, spomenuvši pritom «Put svetu od Križa», najstariji hrvatski tekst križnog puta fra Vlahe Lemešića iz 1768. g. Govoreći o reflesijama križnog puta na umjetničko stvaralaštvo na hrvatskom tlu, između ostalih istaknuo je novije križne gazove Ive Dulčića i Josipa Botterija Dinija.

Sam Josip Botteri-Dini, akademski slikar, nadahnuto je govorio o pučkoj baštini, osobito o njenom likovnom i skulpturskom izražaju, kao o baštini koja izvire iz najpotrošnijeg razdoblja godine, u kojoj su sve isplakane suze nešenja herojskog hrvatskog puka.

O muci Isusovoj na filmu, kao najsiladem medijskom izrazu, govorio je ner. Vjekoslav Majcen. Muka Isusova vrlo je rano stigla na film, već 1897. samo dvije godine nakon prve filmske projekcije braće Lumière. Značajno je i zanimljivo da je do 1905. snimljeno još nekoliko velikih filmskih muka Isusovih, da su to redovito bili najduži i najdefenzivniji filmovi, k tome, u eri crno-bijelog filma, gotovo uvijek umjetno kolorirani.

Izlaganje o muci Isusovoj u hrvatskoj književnosti održao je dr. Ante Stamać istaknuvši kako je pučka predaja uvijek vodila računa o cjelini muke, a individualna pjesnička i literarna tvorba, od Kanavelovića, Vetranovića, Držićevića pa do Nazora, Ujevića, Krleže i Šite Ćorića redovito je dodirivala samo pojedine dijelove muke, umjetnički ih pososobljavajući i vodeći od najvlastitijih dubina primatelja poruke.

Dr. Jerko Bežić govorio je s glazbenog stajališta o istraživanju Gospinih plačeva u zadarskom području, ilustrirajući svoje teze autentičnim tonskim zapisima pučkih napjeva.

O Sarethom bogatstvu korizmeno-uskrsnih običaja Bezrinka, naselja na razmedi Prigorja i Posavine nedaleko od Zagreba, o tome kako se na Veliki četvrtak na pašu ne smije ni šibom, kako se nalniže ne smije vidjeti lastavicu ili kako neće leti snijeha u ingorini ako se na uskrsno jutro hode jelu neblagoslovljena hrana, govorio je dr. Stjepan Pepelnjak.

Franjevac dr. Bernardin Škunca i skladatelj i etnomuzikolog Ljubo Stipišić nisu mogli tu osobno nazočna kolovriju, ali su pročitana njihova izlaganja. Dr. Škunca je obradio hvarske veliko-tjedanske pobožnosti koje svoj istaknuti oblik imaju u tradicionalnim procesijama za križnom, a Ljubo Stipišić zvijezdi cjelog ciklusa.

Ljubo Stipišić zamjenio znanstvene studije dao je niz potcrtanih i konstruktivnih planova za buduća održavanja velikotjednevnih programa, predviđajući s pomoću najčešća pojedine pasionskog umjetničkog stvaralaštva, tako da se uz sve vjerodostojno umjetničko bogatstvo svake godine prikazi i novostvorena umjetnička djela na temu muke Isusove. Baš kao što se i u Beznu postojeće crkvi da se žene međusobno za tkalačkim stroje-vima, jer svakog Uskrsa u crkvu se moralo doći «u novim», a nikako u haljini koja je za neki prošli tkalcu već bila viđena.

V. Žic

Branimir Dunski: «Kristov put», 1997, vitraž franjevačke crkve u Novom Zagrebu, dio izložen na izložbi «Nova sakralna umjetnost» priređenoj u okviru manifestacije «Pasionska baština»

SVIBAN 92
Ivanica
BOSNA PRIMLJENA U UN
Vrijeme ispova za dolinovice
∞ km

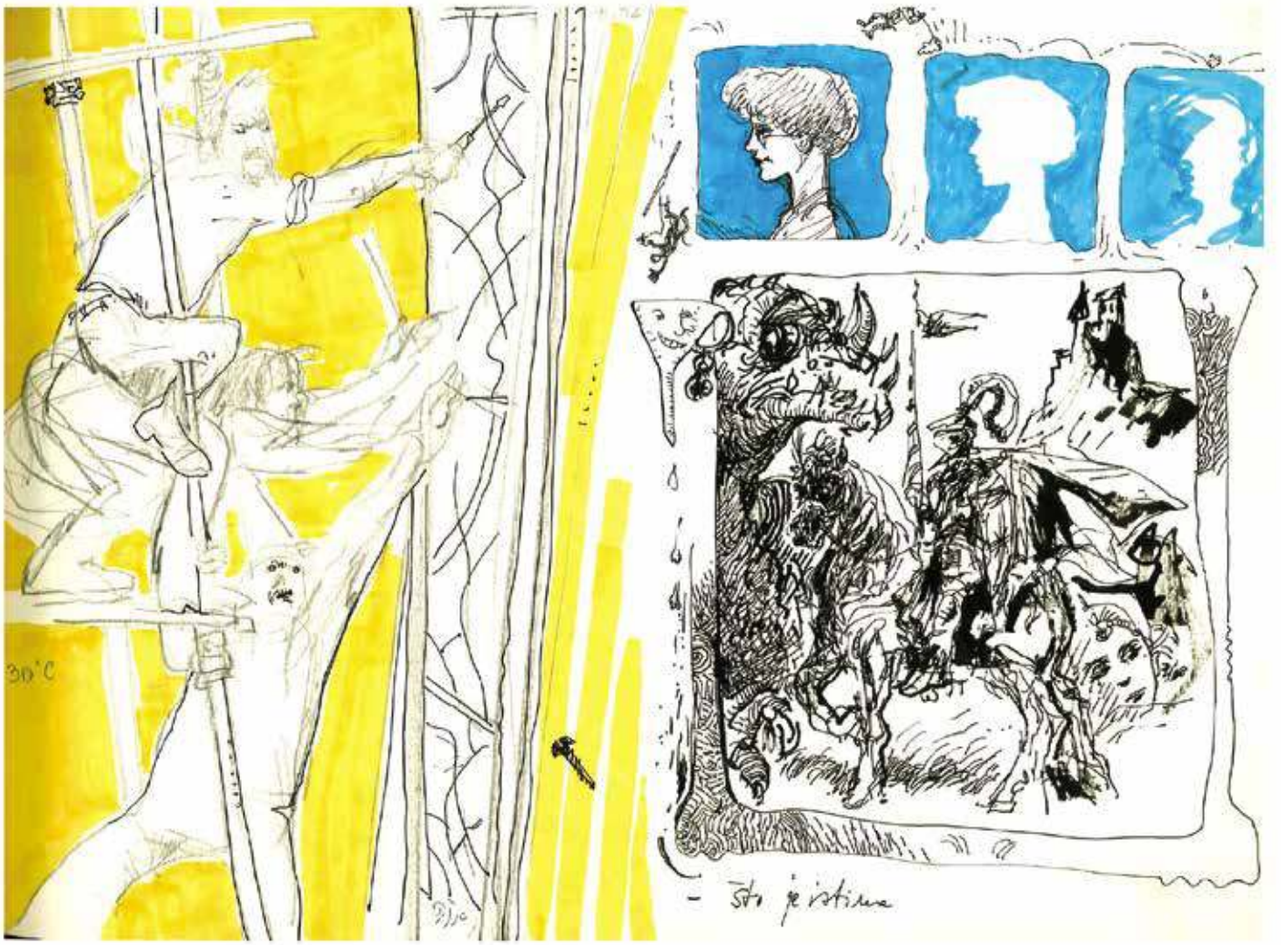

DUBROVNIK TUKO NAPALMOM DOBLE ??
PATTE DA VIDNO STO JE TU MOGE UČINITI?
DADO
SVIBAN 92
300 m2

Mladen Mirt — plovi ruski tkr
ČERINA PRAVAC
STUK U SIGETU
Tko će doći na ljeto
Sve se isgrmiješalo

FIZIKA
MATEMATIKA
PROĆI ĆU SA 2,8
LIPANI 92
Nema frke dok Davorko plaća instrukcije
STUK U SIGETU
NEDA I ZLATKO TURKOVIĆ
ARIJA

SIGEČANJSKA
ŽIVOT
KRENI PUT
RUŽMARIN
POEZIJA
ŽIVOT ?
U SIGETU
ISTOVARIO
SKELU!
BUDI VOLJA
TVOJA...

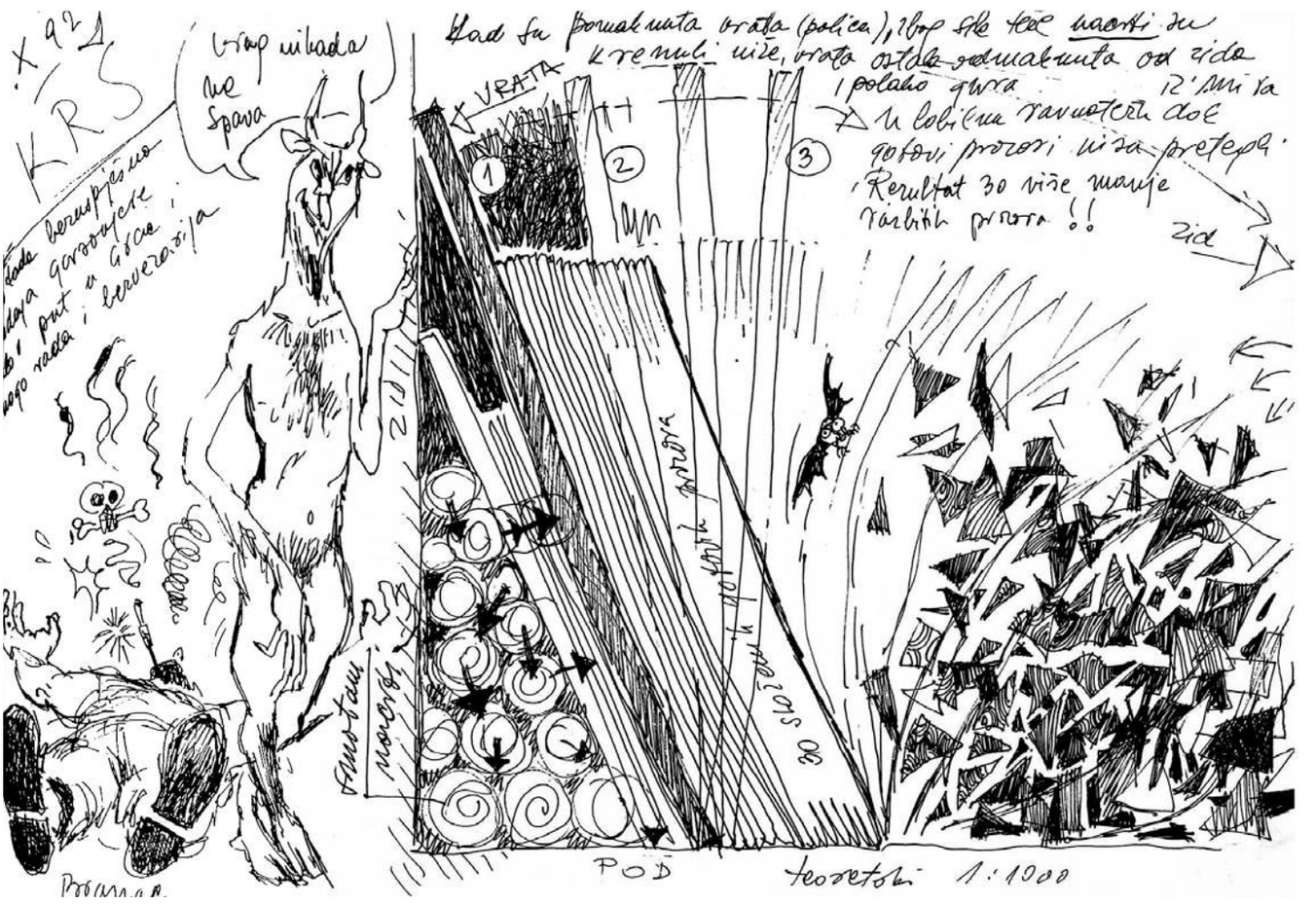

ISPLATIO
ČERINU
VII 92
LUD MJESEC

30°C
- Što je istina

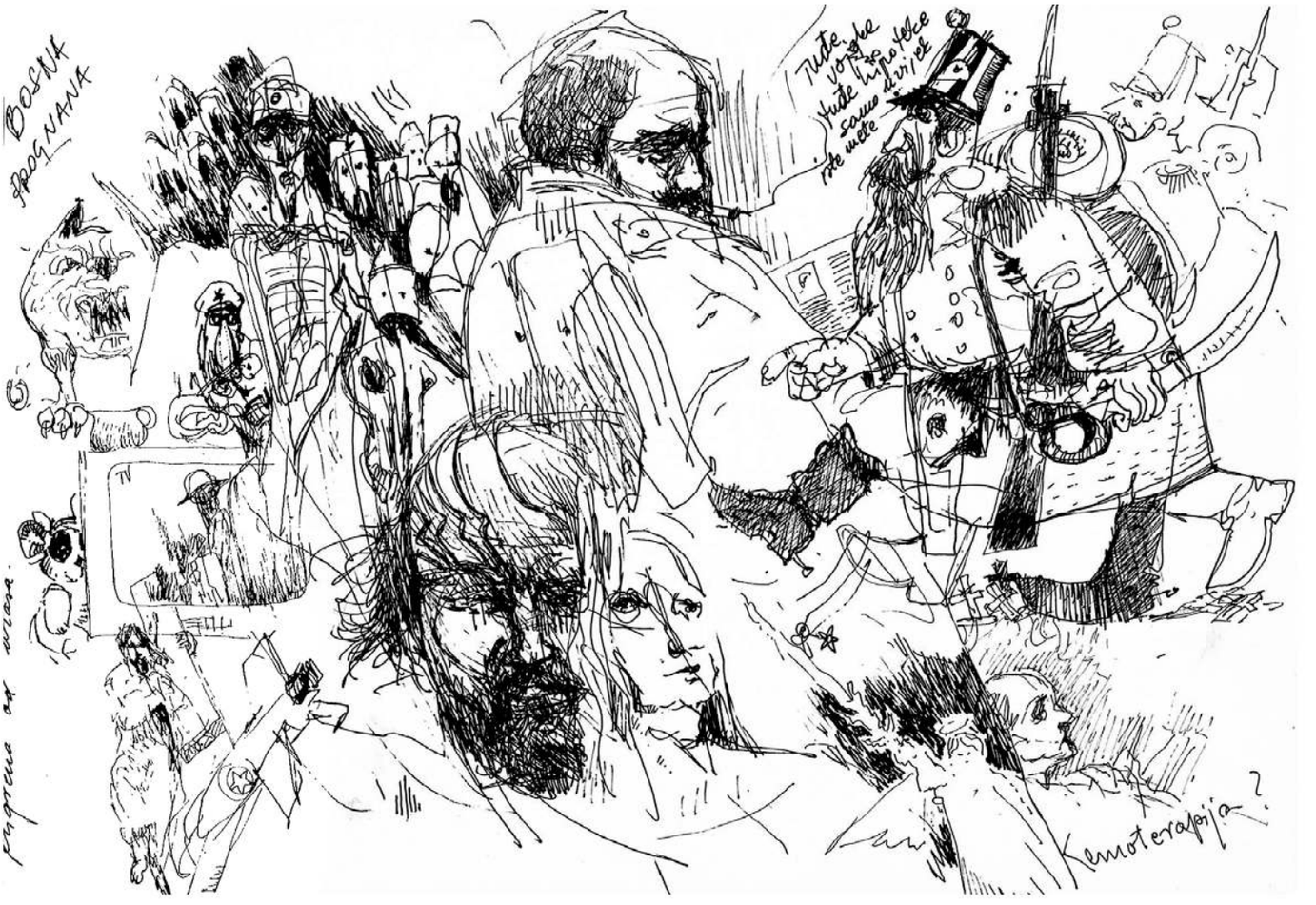

nebo

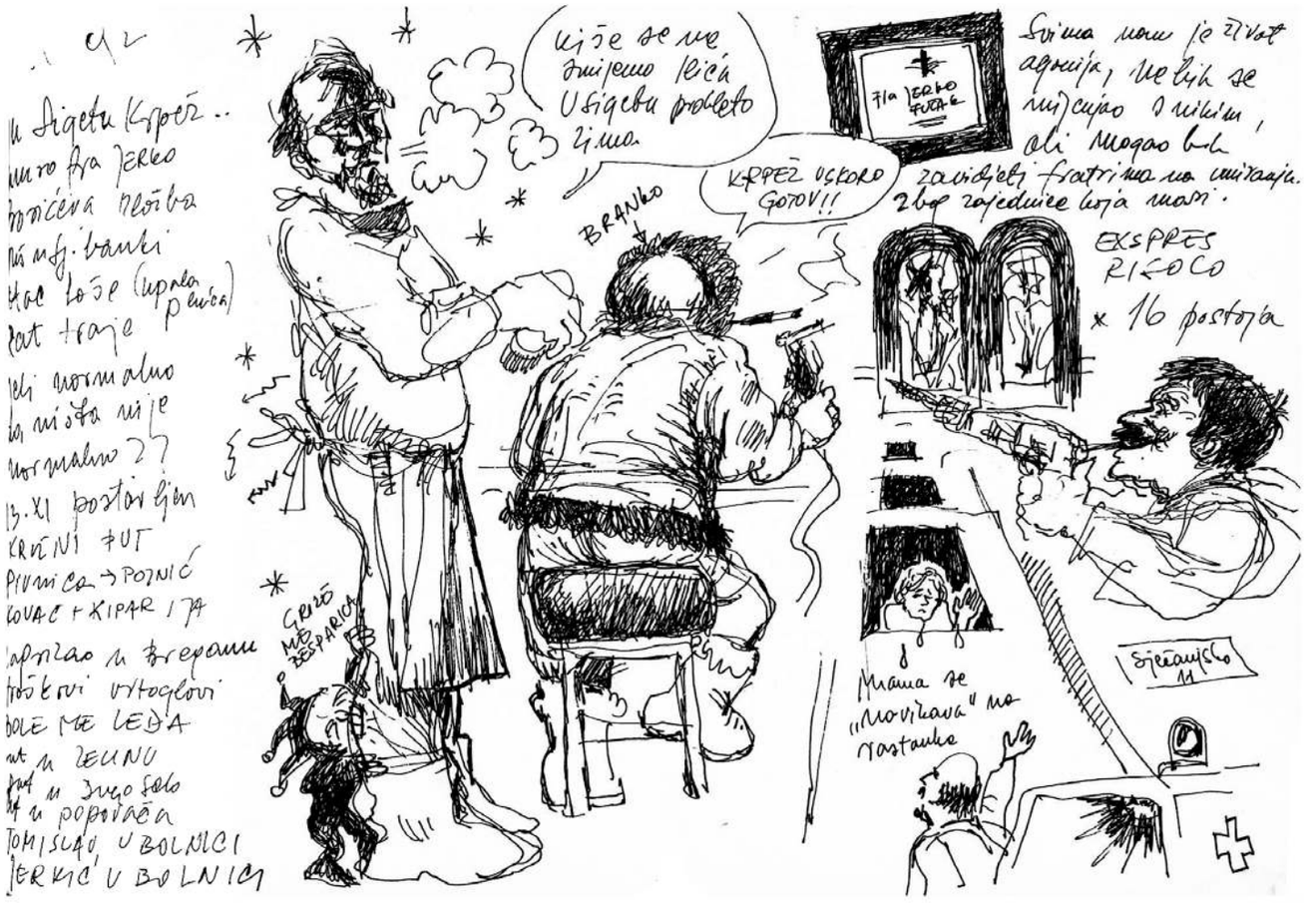

VII 92
Kovač ponovo u Sigetu bojati
Boseć na cesiru i pisać nekakvi vesnik genijiti
Branko vodio na hipodrom - Kinjani rođen
VIII 92
OGLASIO prodo7u garnitiro
SKUPO!!
Kože telefon
do ZUKOVE (3 DANA ŽIVOTE)
Preko Trsata i Splita trajektom po nicoćimi
Pošto tako želi umjesto "HARCES" bućice u BEOGRAD 101 km za Goran
Pćeći na trajekt u Rijeci - sa pokeforom Lauc na Split telepamo susjede
Rijeka
Split
Hvar
Bol
Split
sve u 3 dana
i natrag

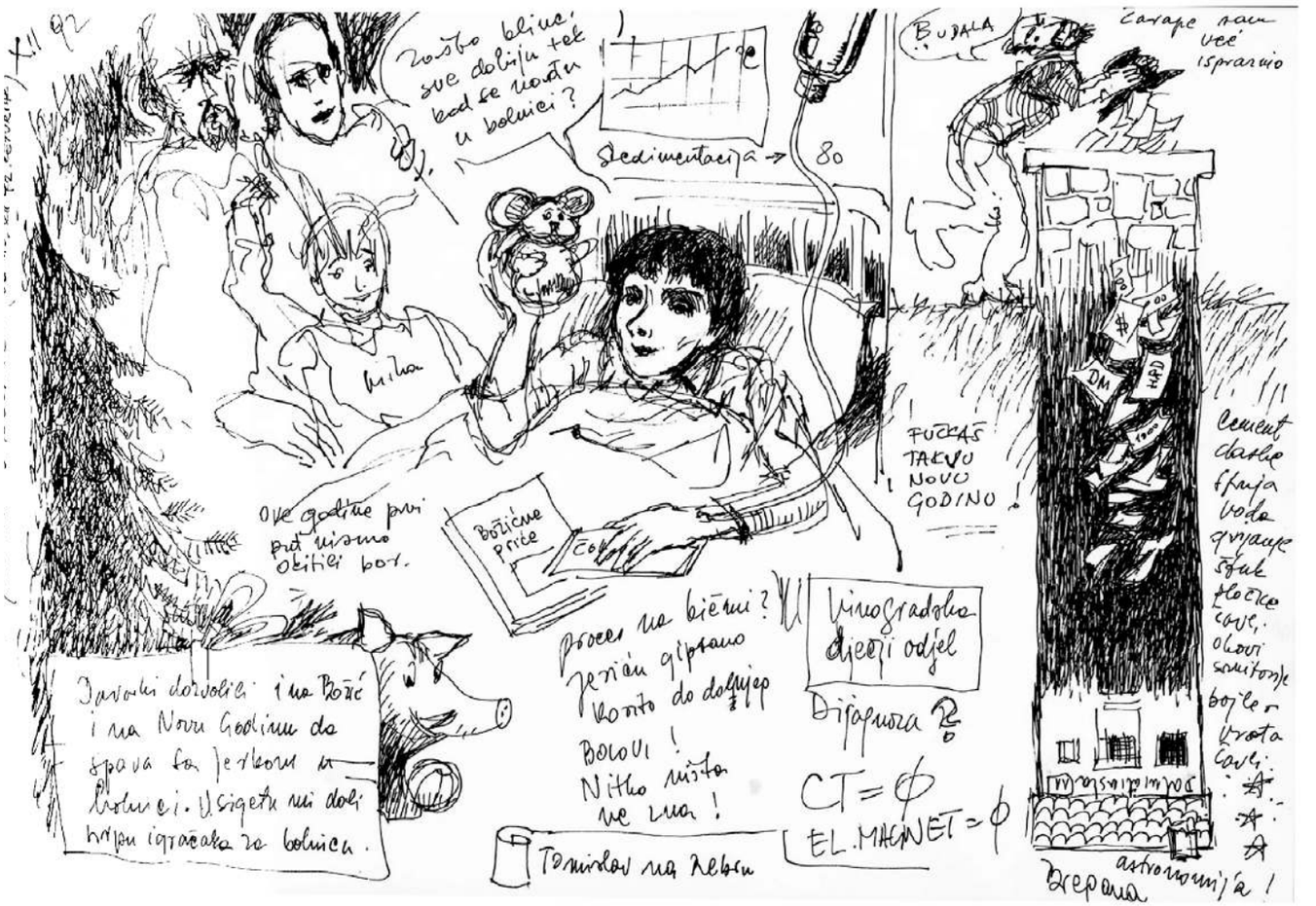

DAVOR
DID
DUBIA

VRATA
POD
Zid

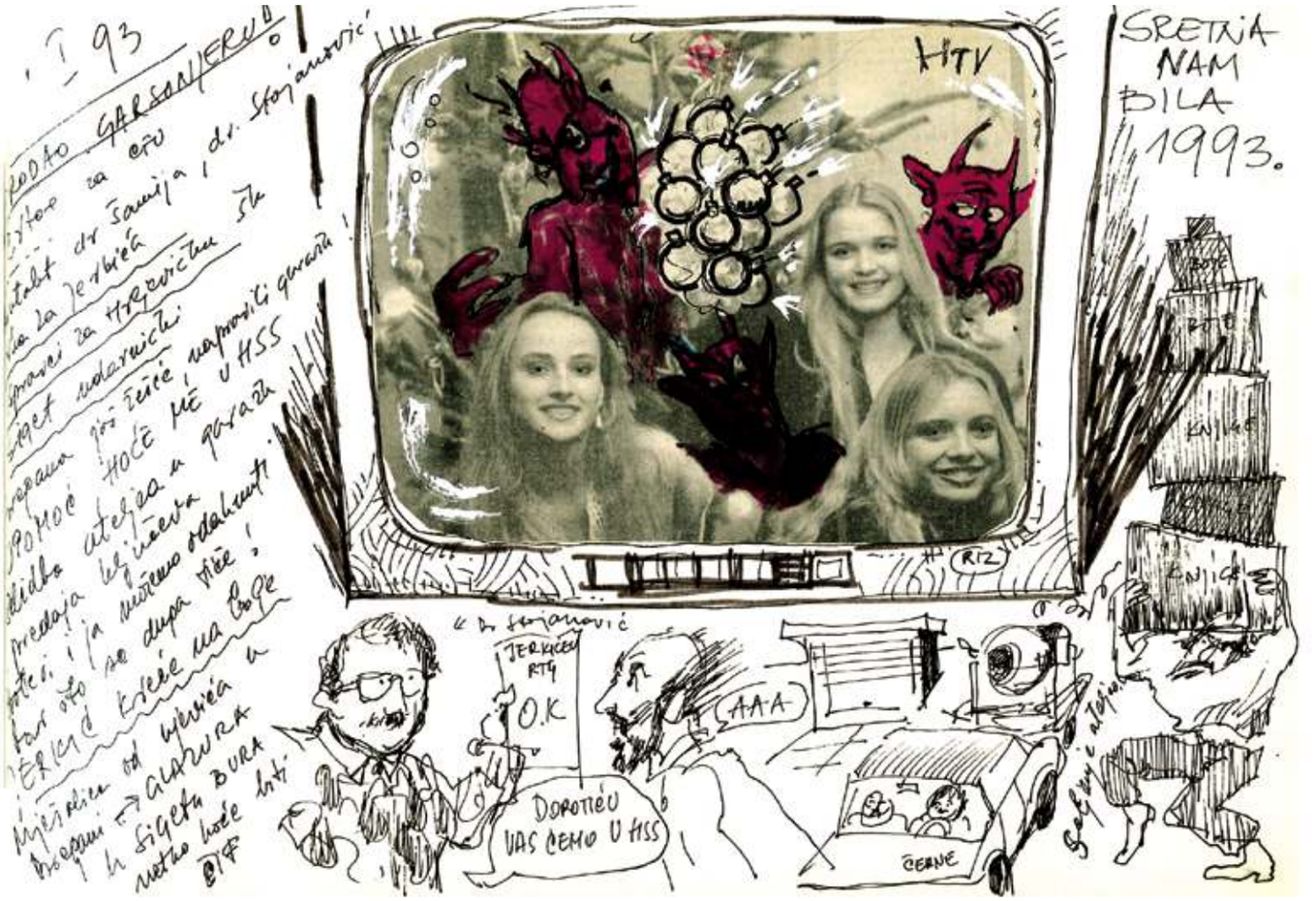

Kozmoj japce - spet
x 92

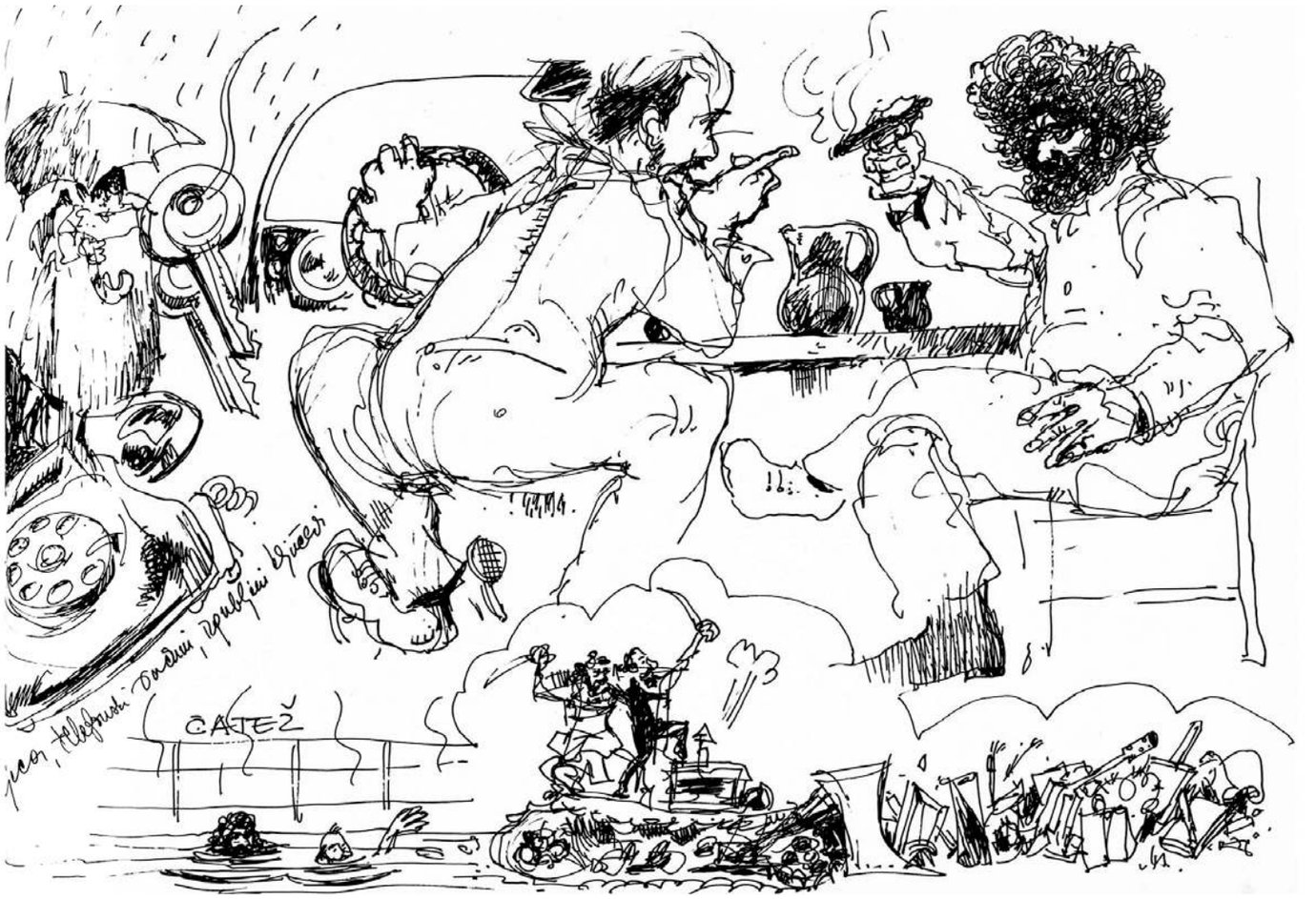

BOSNA SPOZNANJA
Kemoterapija ?

KRPEŽ USKORO GOTOV!!
BRANKO
EKSPRES RICOCO
16 postolja
Mama se "moviliava" na rastanku
Sjećanje

Zašto bliče, sve dobija tek kad se nađu u bolnici?
Sedimentacija
Čarape sam već isprao
FUCKAŠ TAKVU NOVU GODINU
Božićne price
Proces na bičeni?
Jeziku gipsano
Bolovi!
Nitko ništa ne zna!
Dijagnoza
CT = ϕ
EL. MAGNET = ϕ
Tomislav na Rebru
Cement
astronomija!

HTV
SRETNA NAM BILA 1993.
O.K
AAA
DOROTEU VAS CEKA U HSS
CEKAJU

CAFTEŽ

1936
Dalmatinska
11
Biograd

ERKO IDE VAN
U 12 BOLNICE
Sigeta Skakanje sbele na jugu
Daorka i ja u Bbezicnuie
KONAČNO
Zero se nadekljao
mučat će
domaću zadaću
u školi!
DA NIJE RATA
BIO BI TO DOBAR
MJESEC....
ČUJ, REKLA JE
VIŠNJA DA
TE MORAM
STANJITI!
ALI JA
HOĆU BITI
DEBELA
Nadam se da
će se FRANJO
veseli s mama!
STIPENDIJE U GOSTIMA...
18 III zavrsen jul
M SIGETU!
266 bravura
podignuto
60°C
OTVORENA BAZEN
VANI LEDENO

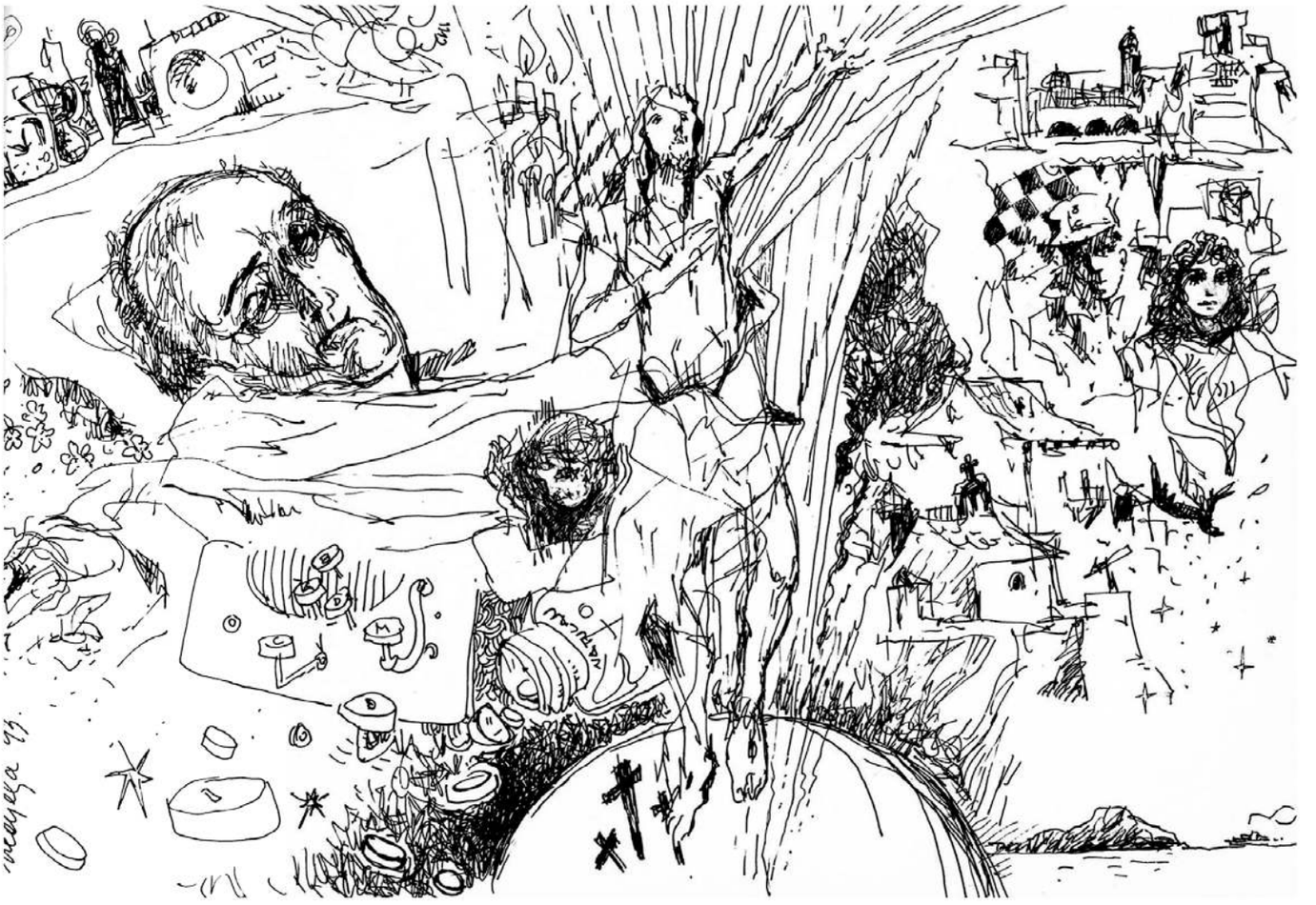

93
Sukob s
Bravarom
OZBILJNO
592°C
14 ura se
prepeka

KLARINET
TV PRETPLATA
Trebam za materale
Porcuica
Dorotić
ad acta!

Talentirenje svjetskih velikih
Vrijeme
Sretan
USKRS
Biti ili ne

JA BIH
TU OSTALA
Montaža na
kapitolu
PORTRETI
PROVINCIJALA
RADIĆ!
HRVATSKI
USAES

Dr. Šanija
Radić
Budimir
Kovač
Moj Bože
Derila
Brani mir
CRNI KONJI
Obrina 13. IV 93
Moj 42. rođendan, a u Bolnici
"Druzstvo mrtvih mornara"

Moj tato
Tomislav
pošiljem
vijenjem
da ima Boga.

Svibanj 93.
Meditacija...

Jpet RAT
...TJA RISOLA...
JE LI TO GOTOVO
mesta
mesta
Zrcpana i ove perspektive zgode
zaimo. Zasto meni uvijet dopadne
opisovati tuste proklete krivijanje

Dupa drama
SILE TEŽE

Nakon udesa kod Maribora, dobio sam priliku slaviti još jedan rođendan.

INTERMEZZO

Putovanje znači istraživanje granica mogućnosti, makar to bila i gradnja podruma.

Pitanja o svrsi umjetnosti u ratu i miru ostaju otvorena.

LUDE
CRNEC
NAMEŠTENO
GRIJANJE

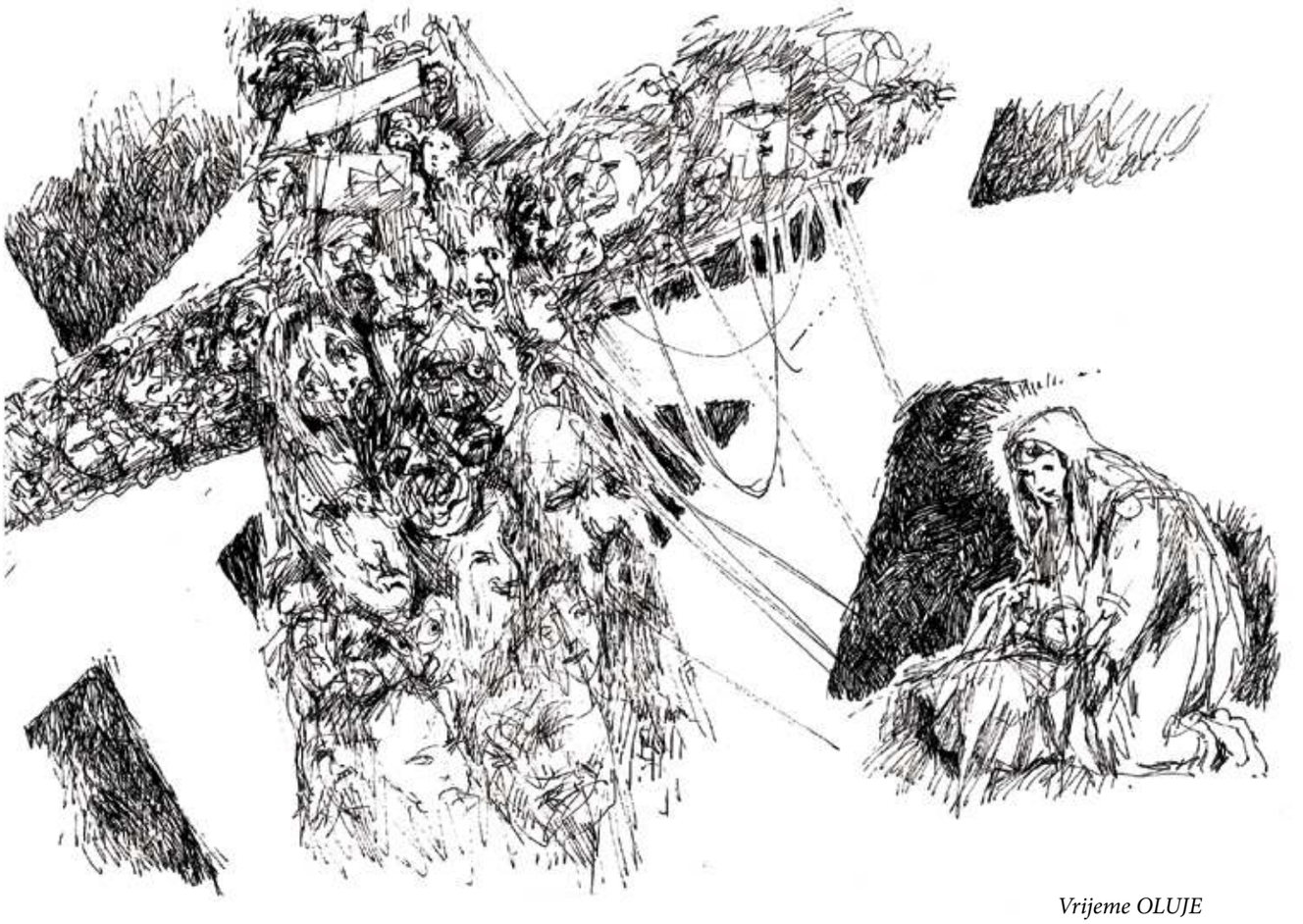

Ljeto 1995. Slikari Kovač Z., Modrić Z. i ja slikamo na koloniji u Tokaju (Mađarska), a u Bosni genocid (Srebrenica!).

Rišemo jedni druge.

Vrijeme OLUJE

Moj radni stol…

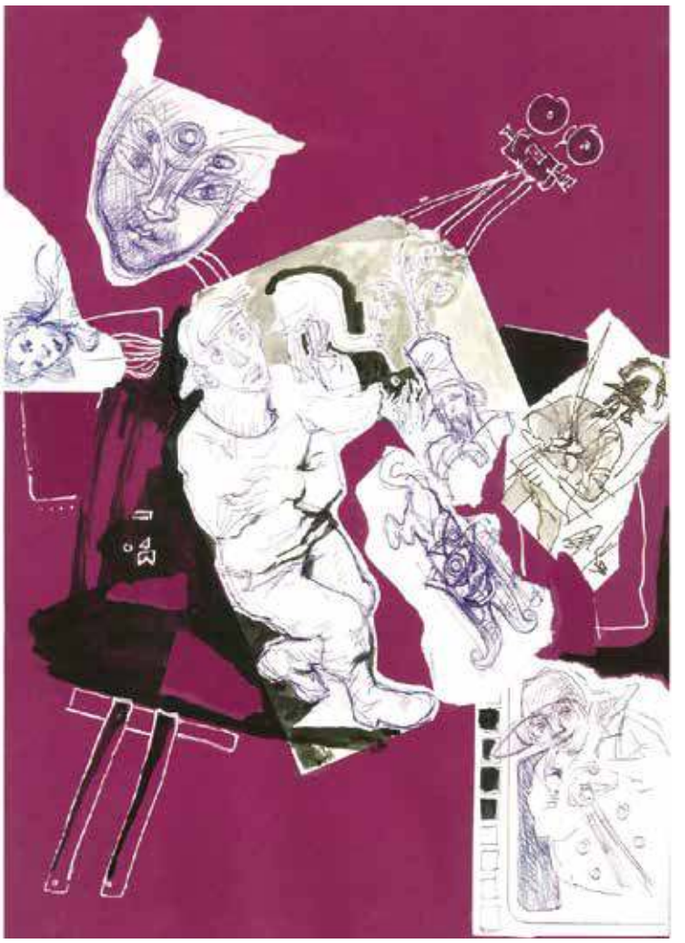

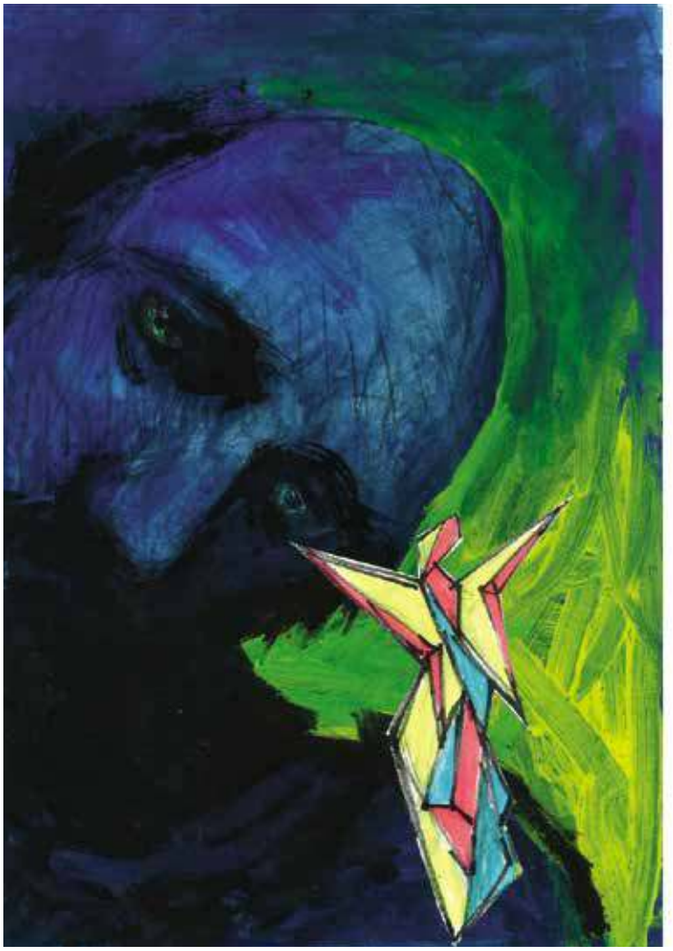

I dalje traje rad na ilustracijama
i tekstovima za JR magazin.
Posao kampanjski.
Raditi na sto načina možda
i nije dobro.
A eksperimenti mame...

PINX.
PINXIT

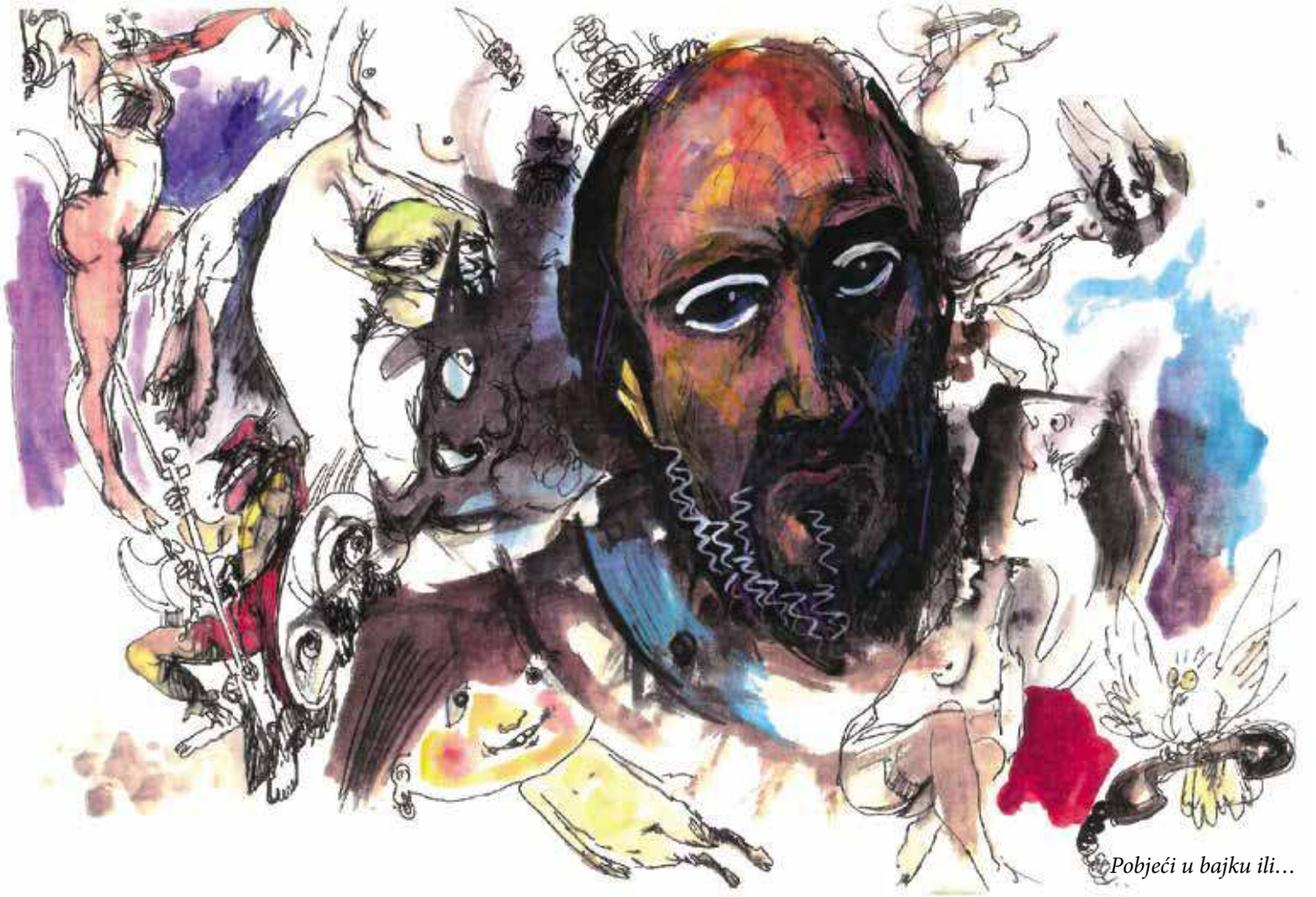

Vuče me želja da učinim 3 D anđela, vitraj kao svjetlosnu skulpturu.Nigdje podrške!

Izdavači imaju svoje planove i programe. Ne uklapam se!

Pobjeći u bajku ili…

odustati ?

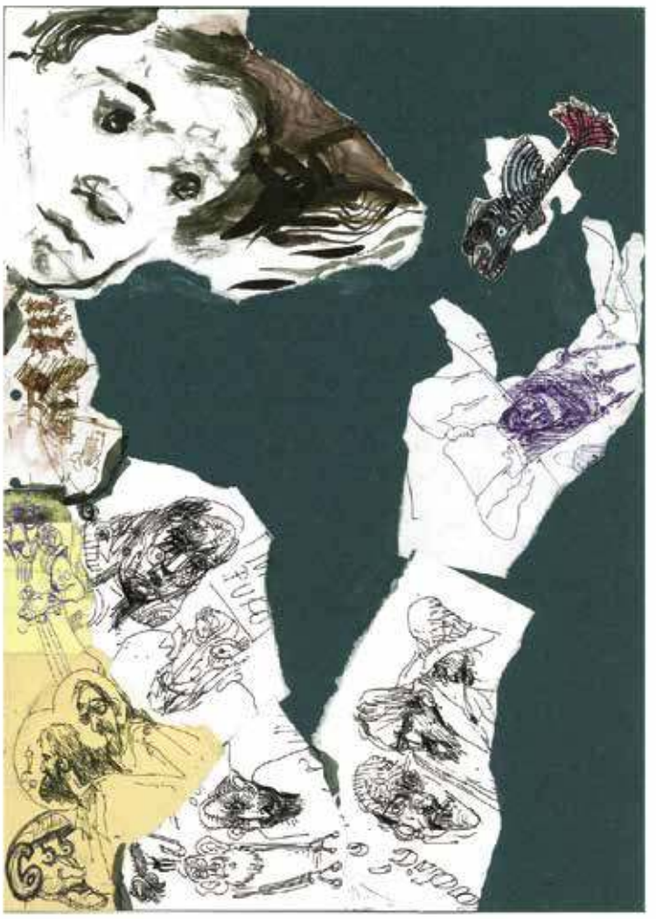

Postajem Svaštarman

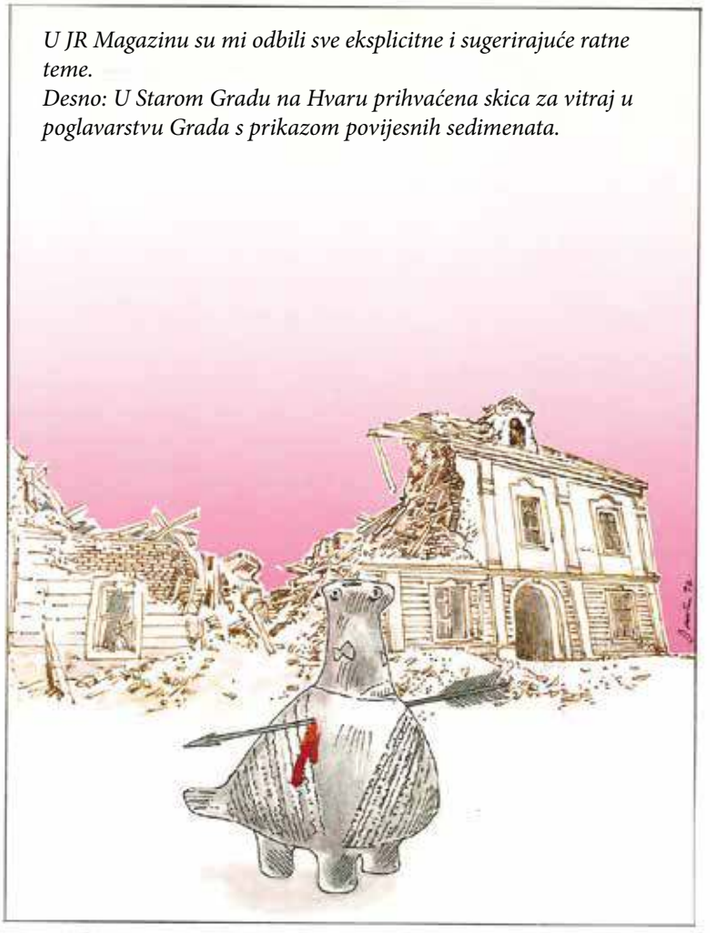
Ponekad je zaista teško izdržati.

U JR Magazinu su mi odbili sve eksplicitne i sugerirajuće ratne teme.
Desno: U Starom Gradu na Hvaru prihvaćena skica za vitraj u poglavarstvu Grada s prikazom povijesnih sedimenata.

Onda opet ilustriram svoje priče koje nitko ne objavljuje osim ponekad svetojeronimska revija Marulić (HKD Sv. Jeronima).

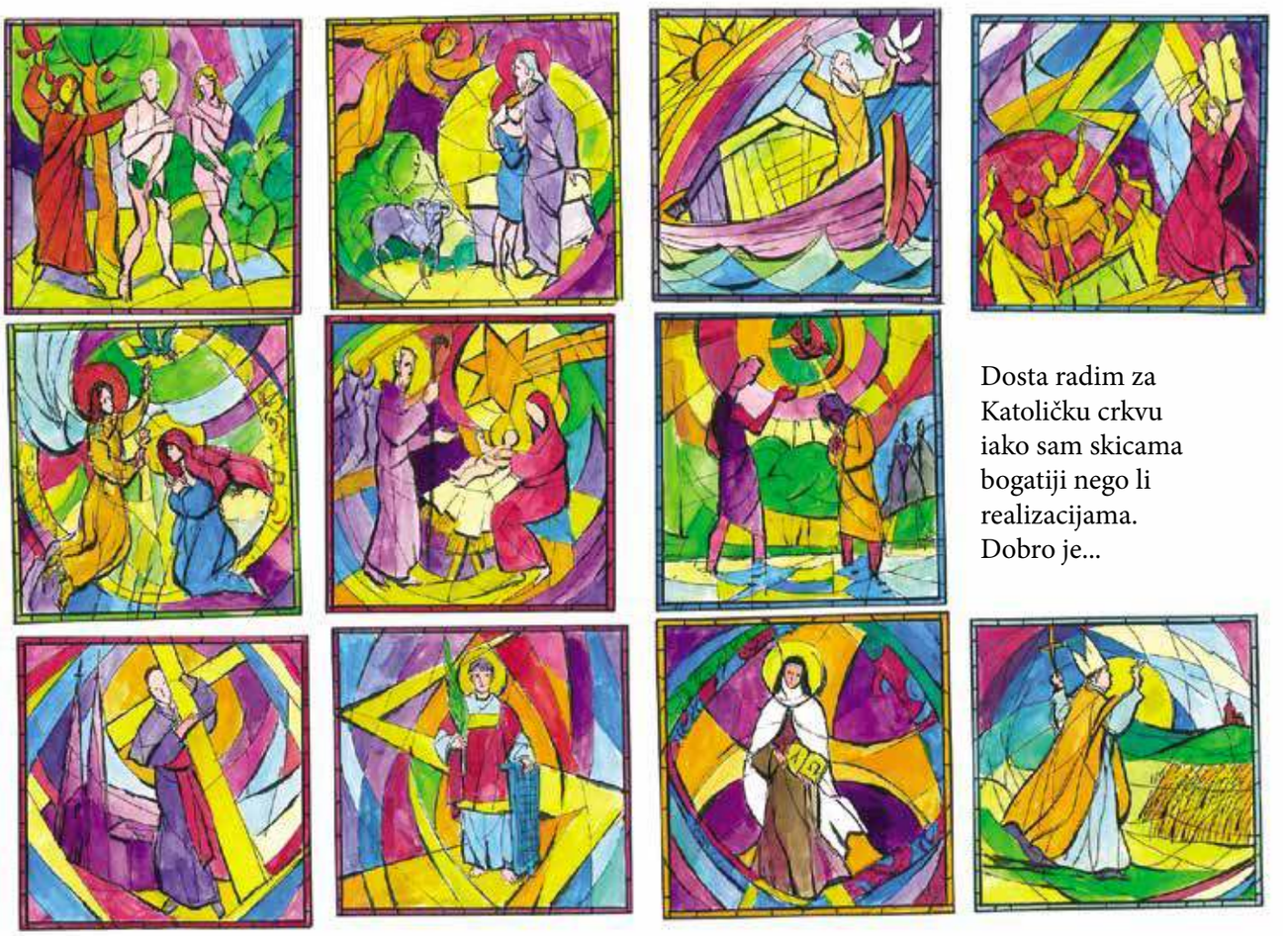

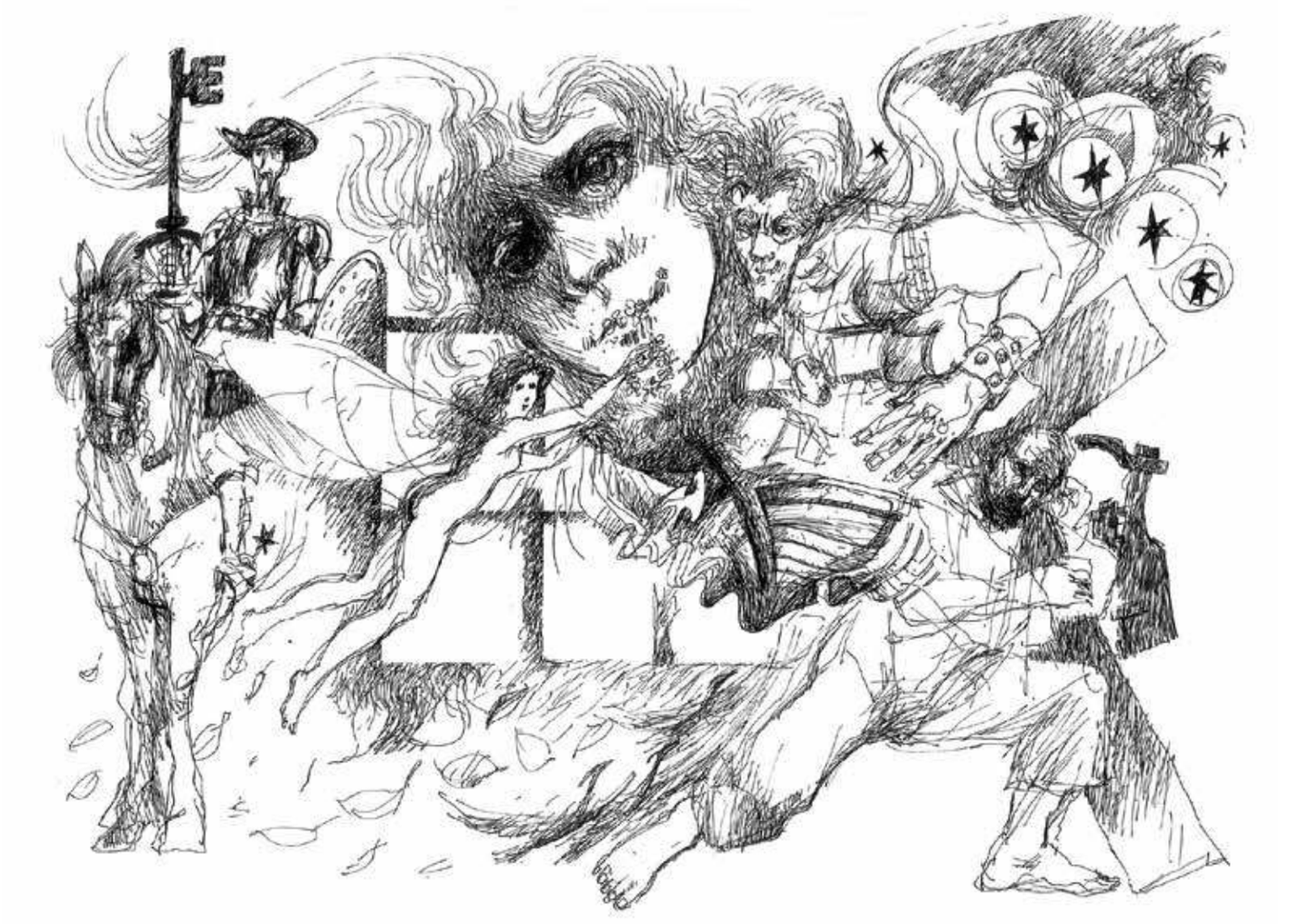

Dosta radim za Katoličku crkvu iako sam skicama bogatiji nego li realizacijama. Dobro je...

Dobro je dok ne zapušu neki čudni vjetrovi u društvu i kulturi.

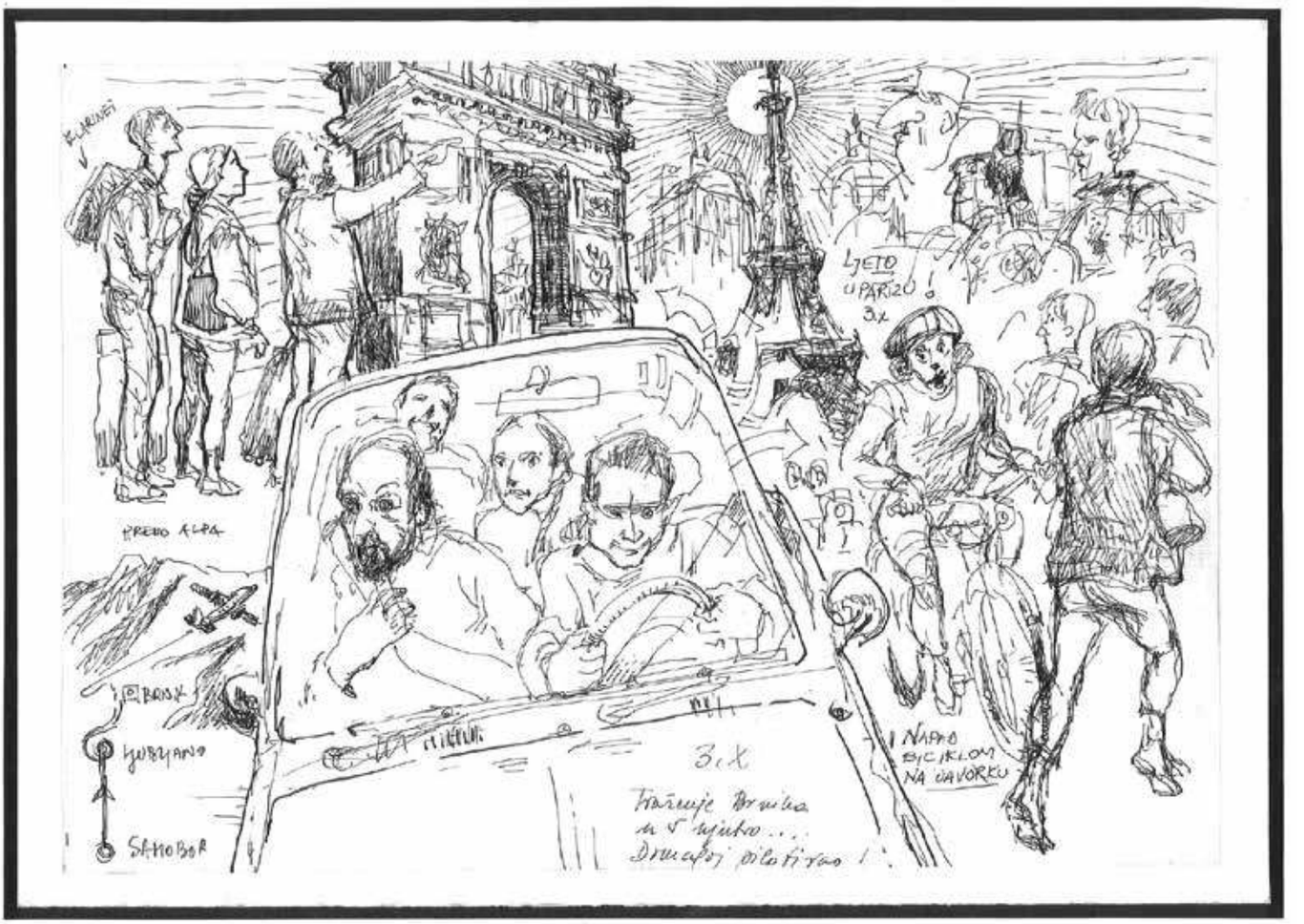

PARIZ, CITÈ DES ARTS 1997. godine

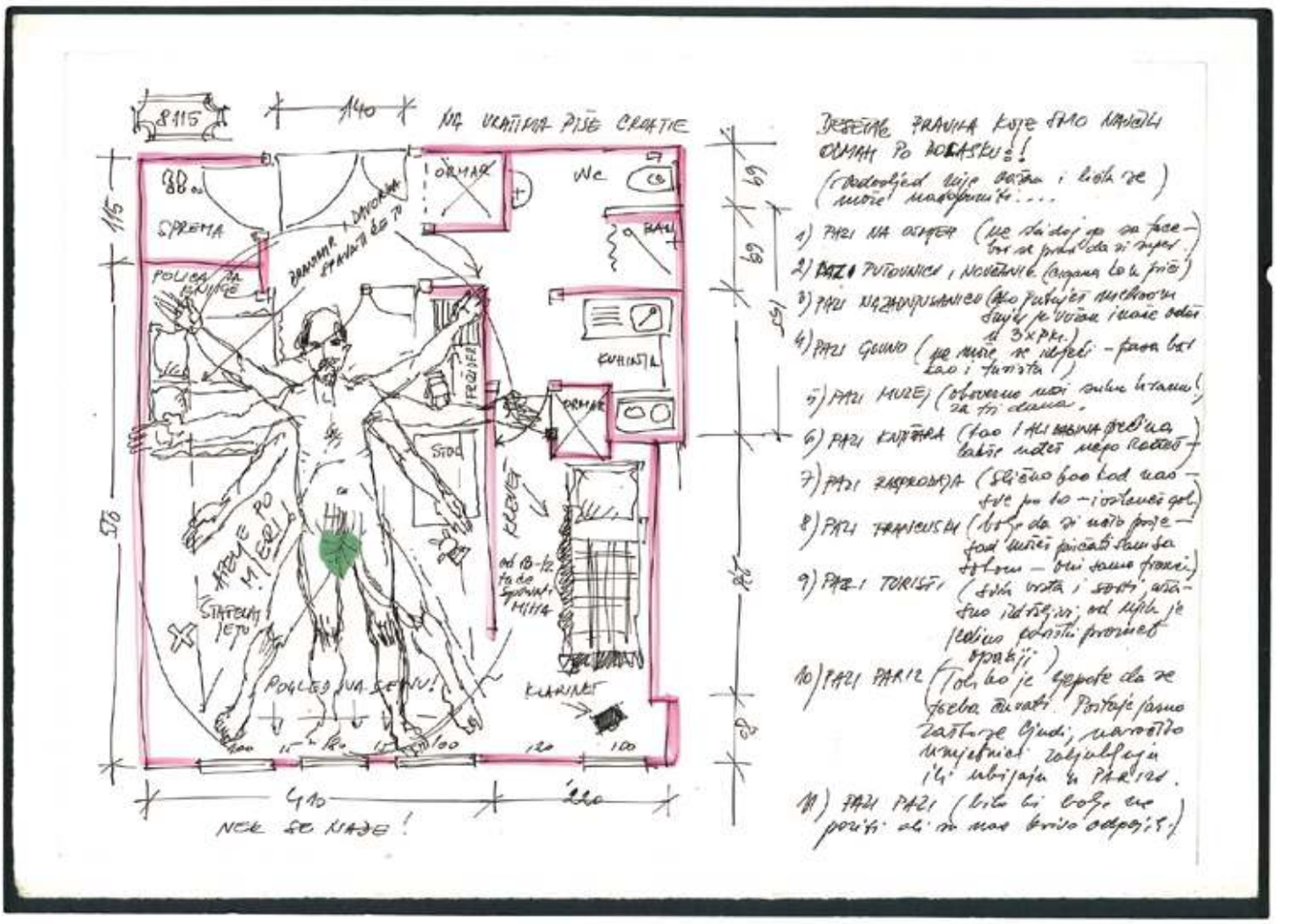
U samostalnoj Hrvatskoj državi obnovljen stari HDLU čini napore da neke institucije koje su u Jugi funkcionirale kao zajedničke, dobiju hrvatski predznak. Jedna od njih je pariški atelier u Citè des Arts. Sačuvavši neke prijeratne (SULUJ-eve) dokumente, a to je bila krovna asocijacija republičkih udruženja bivše države, uključio sam se u te napore da dobijemo svoj nacionalni atelier u Parizu. Ono što je nekada bila nečija privilegija prometnulo se u mogućnost za sve nas. Što znači mlađim umjetnicima boravak od dva mjeseca u centru Pariza, sigurno nije ono što je značilo mojoj generaciji u vrijeme relativno zatvorenih granica.

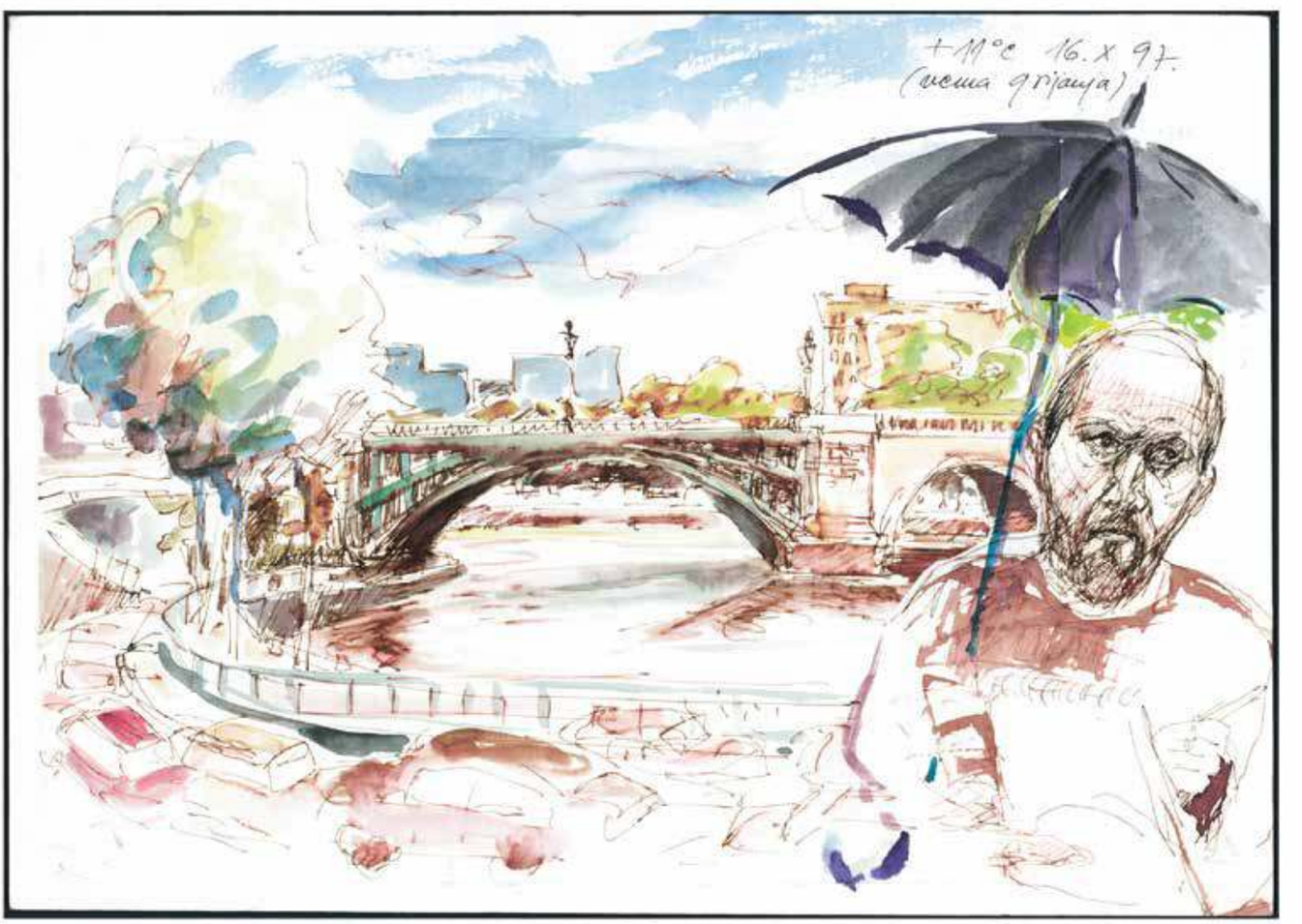
Sada je to satisfakcija i lijepo je vidjeti sve značajne umjetnike, umjetnost na kojoj smo se gradili, otvoriti sve boje svijeta na svojoj paleti u tome gradu posebnog svjetla. Kada je na mene došao red, doživio sam ga kao put u obojeni svijet. Poveo sam suprugu i sina Mihovila, a kad su se oni nakon kraćeg boravka vratili kući, stigao mi je iz Samobora kolega Zlatan Kovač, da bi nam se pred kraj priključio Bračanin, umjetnik multimedijalac Ivica Jakšić Puko.

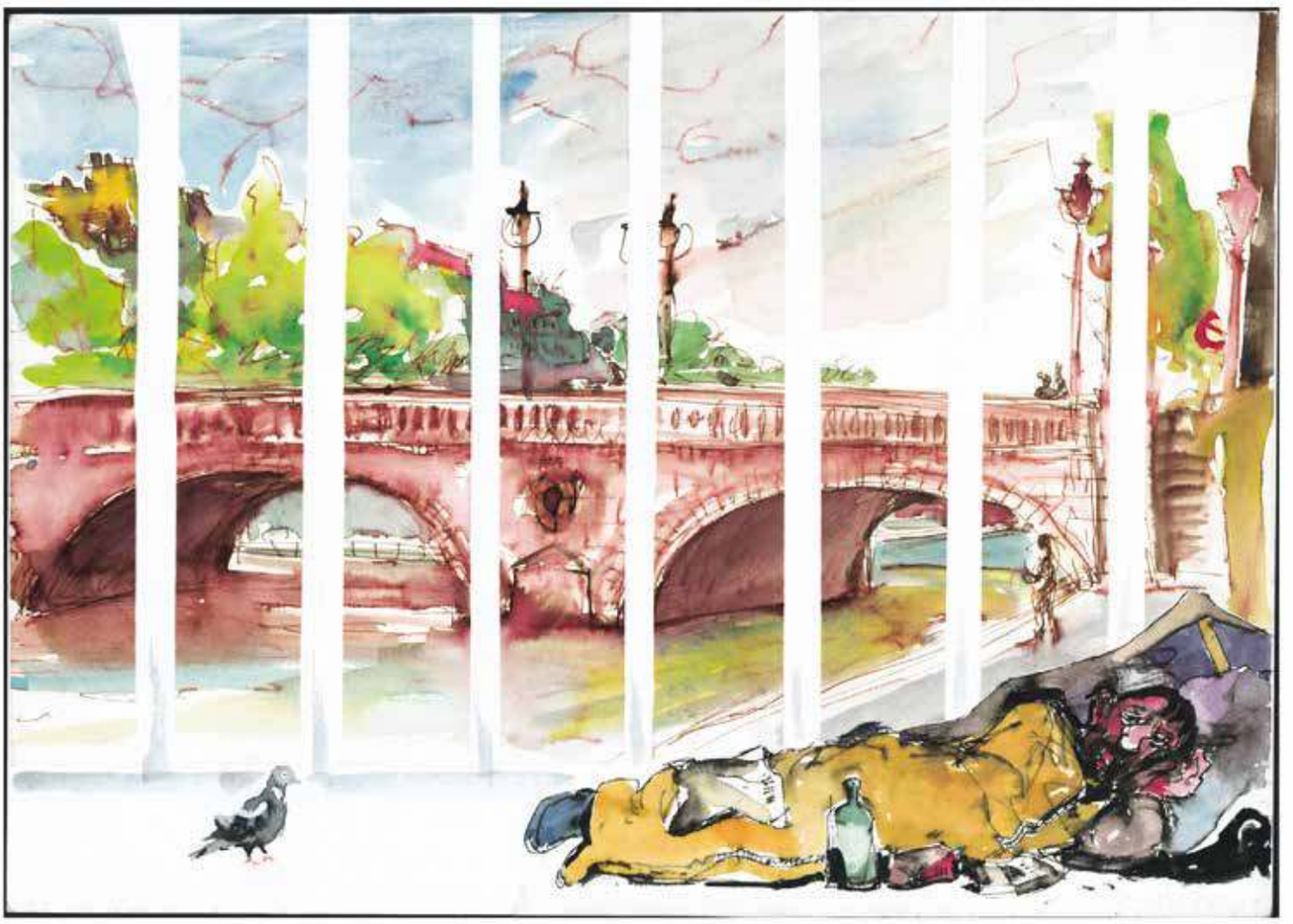

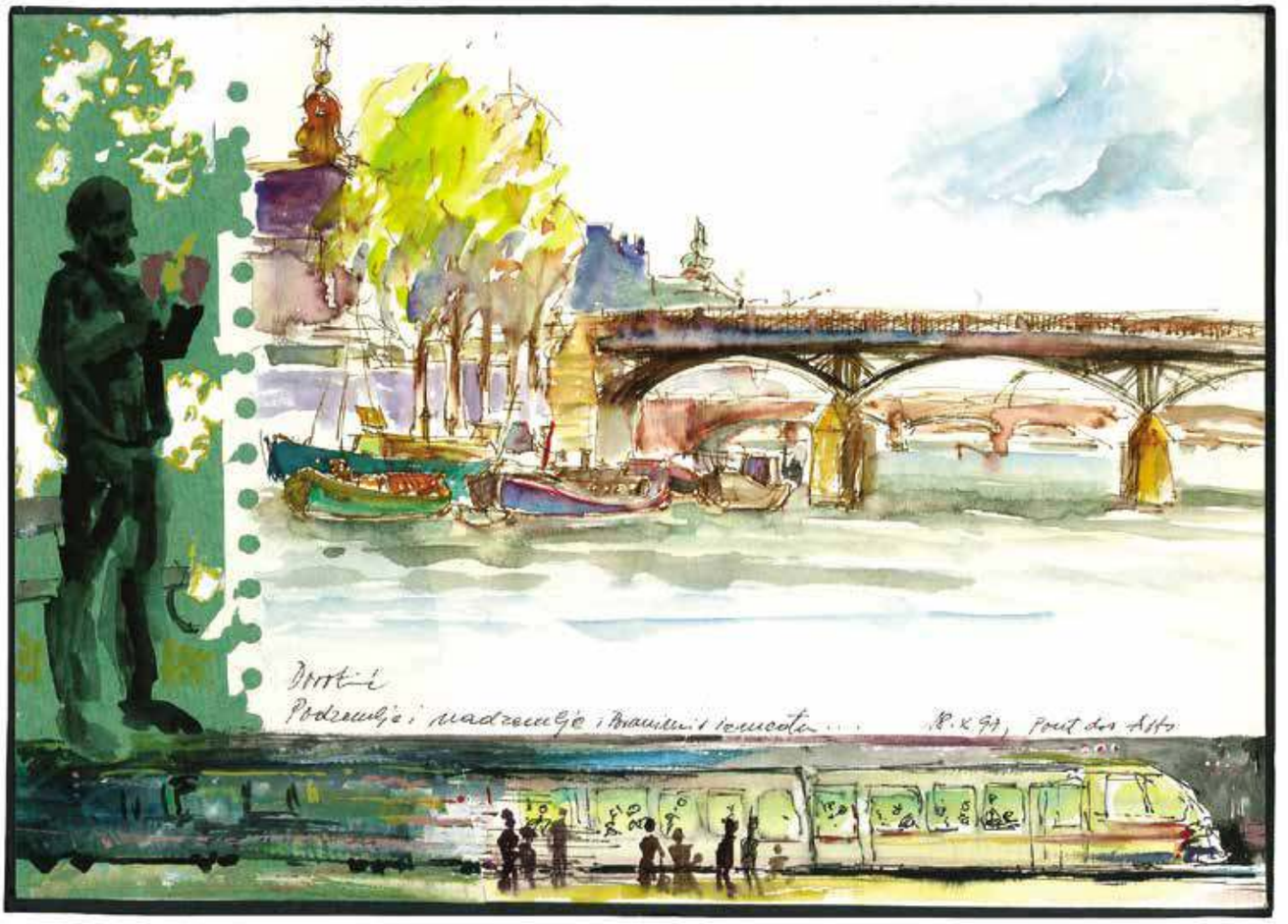

KLARINET
PRED ALPA
LJUBLJANA
SLOVENSKA
LJETO U PARIZU 3x
NAPRO BICIKLOM NA DAVORJU
3.x
Trenutno Brnika u 5 ujutro... Drugačiji pogled!

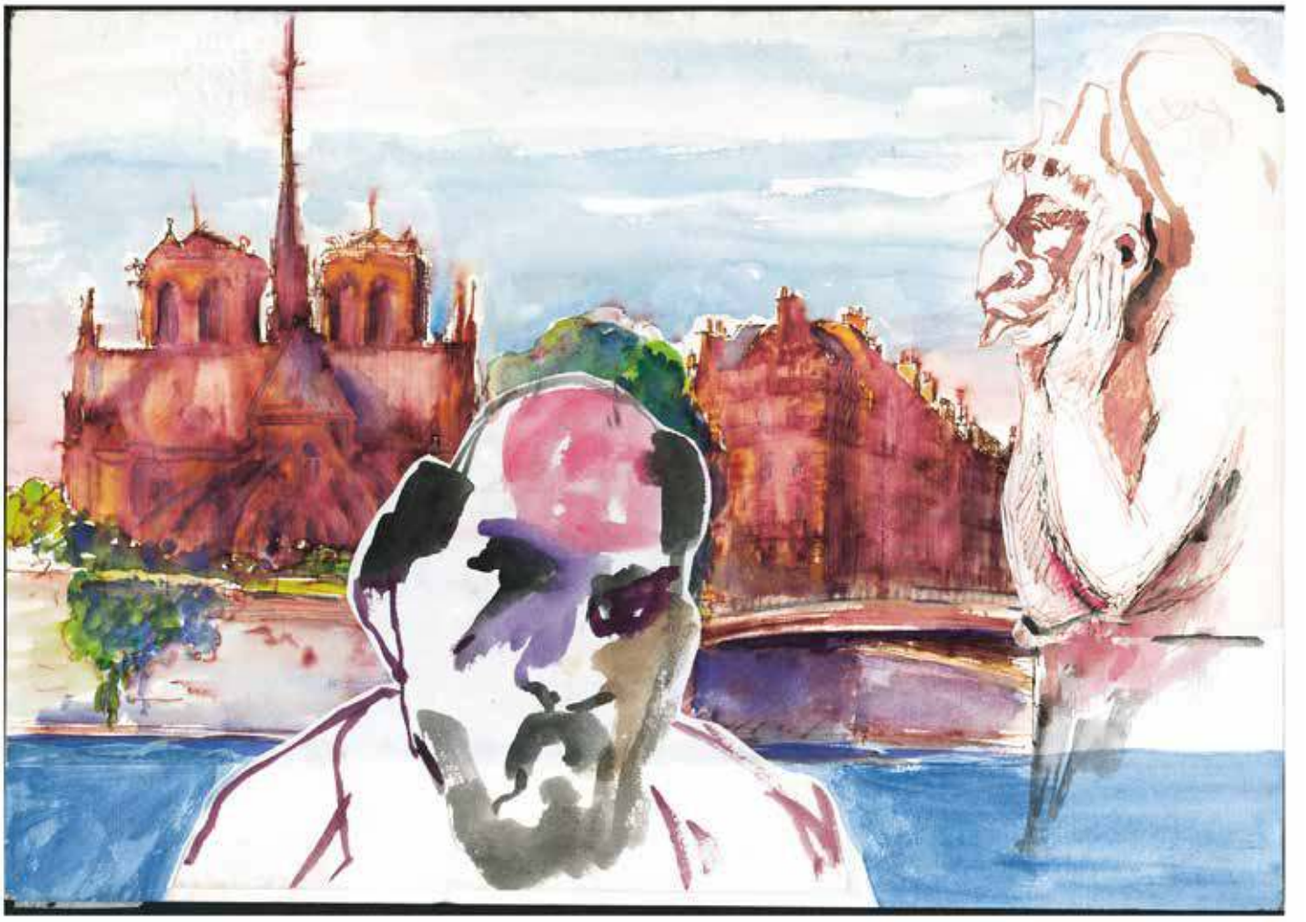

Sigli na krivoj slavici metraal i prozetak do cika!
živo kao na mediteranu!
RESTORAN
M
MOGU LI SVIRATI KLARINET?
MOGU LI OPET SOLO KASNIJE?
NE!
MOŽETE LI UČITI FRANCUSKI?
LITERE PRIMLJENI U CITE-u

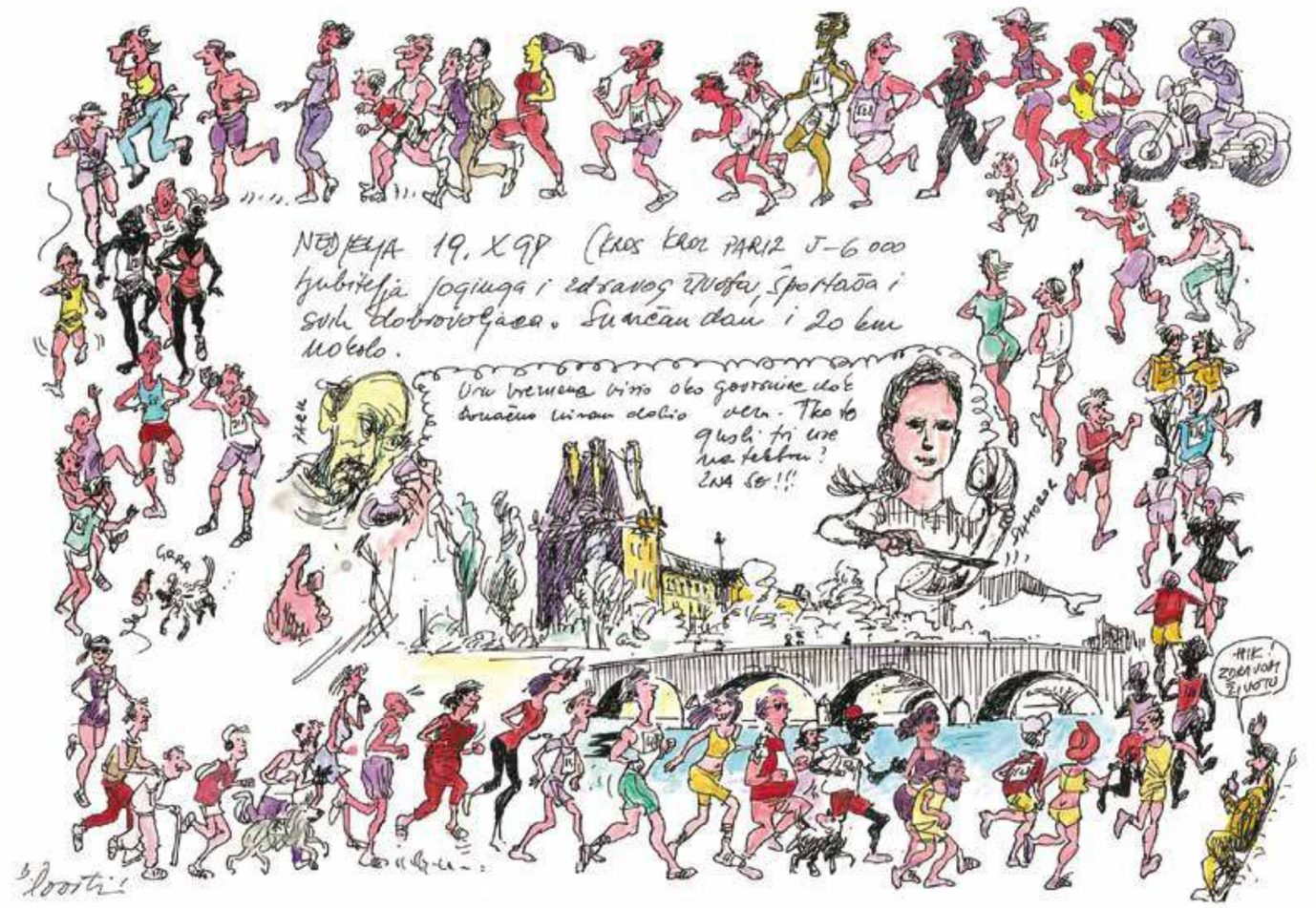

NA VRATIMA PIŠE CRATIC
ORMAR
WC
PAUL
SPREMA
POLICA ZA KNJIGE
KUHINJA
FRIŽIDER
STOL
KREVET
od 10-12 ta do Spavaće Mitra
KLAVIR
POGLED NA SEINU!
NOĆ SE NAGE!

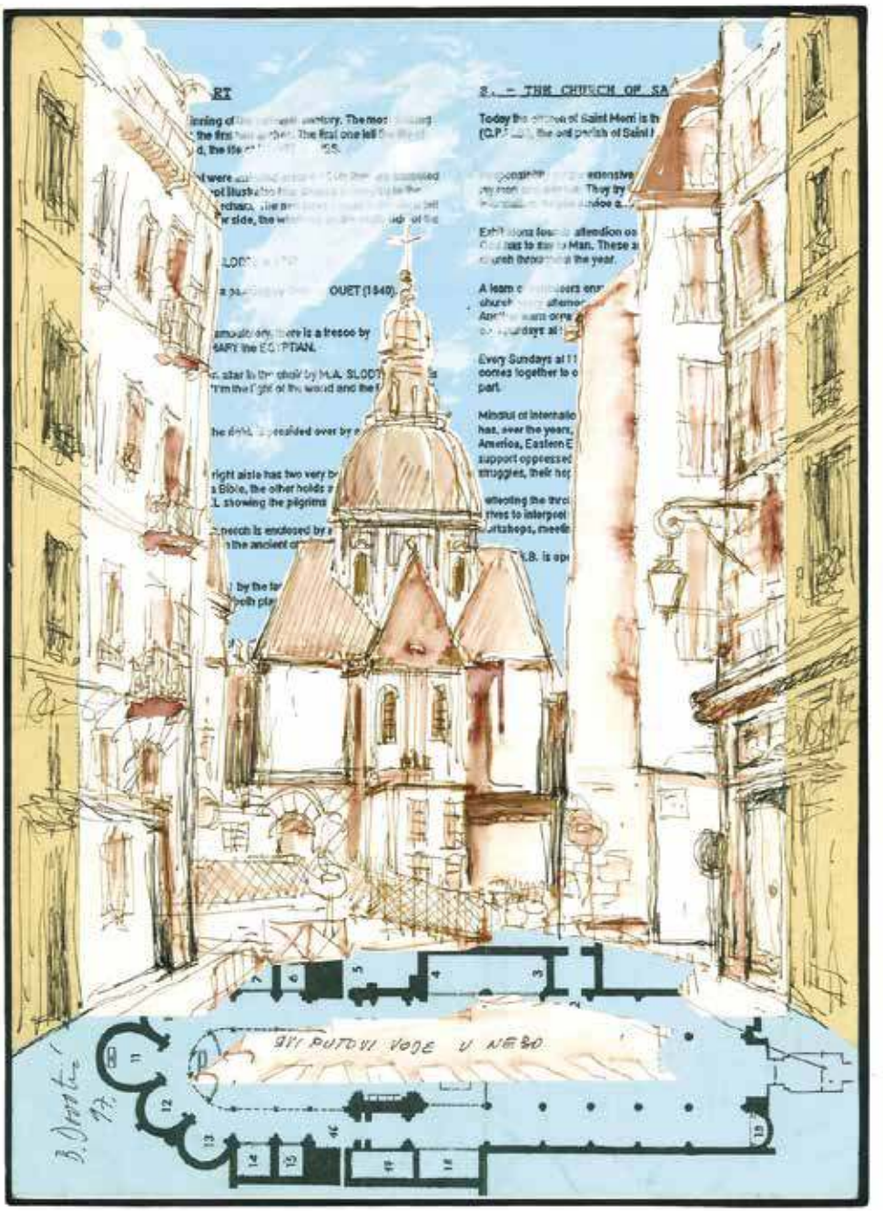

+11°C 16.X 97.
(velika gripa)

NEDJELJA 19. X 97 CROS KROZ PARIZ 5-6 000
ljubitelja jogginga i zdravog života, športaša i svih dobrovoljaca. Startaju dani i 20 km udaljenosti.
Ovu brzinu bivo ako govorimo dok trčimo cijelom dužinom staze. Kako ćemo gledati tv uživo na telebimu? ZNA SE!!!
HEJ, ZDRAVO!

Boravak u Parizu probudio je u nama hedoniste. Potreba za uživanjem u lijepim umjetnostima, pretvorila se u potrebu za uživanjem u svemu lijepom: klopi, glazbi, starinama, parkovima, susretima, knjigama, arhitekturi... Otkrili smo da nije u redu po naški se zlopatiti kad svi ovdje (barem tako izgleda) nekako uživaju. Prekrasno vrijeme bez obzira na prazne džepove i meteorologiju. Tumarali smo neumorno izložbenim prostorima muzeja i galerija prateći rijeke turista ili bježeći od njih, provlačili se s AIAP-ovim (Association intrrnationale des arts plastiq) iskaznicama gdje god smo mogli, od koncerata u Sainte-Chapelle do Louvrea, od Luksemburškog parka i Tuileriesa do Versaillesa, pa sve do akvarija i buvljaka na periferiji.

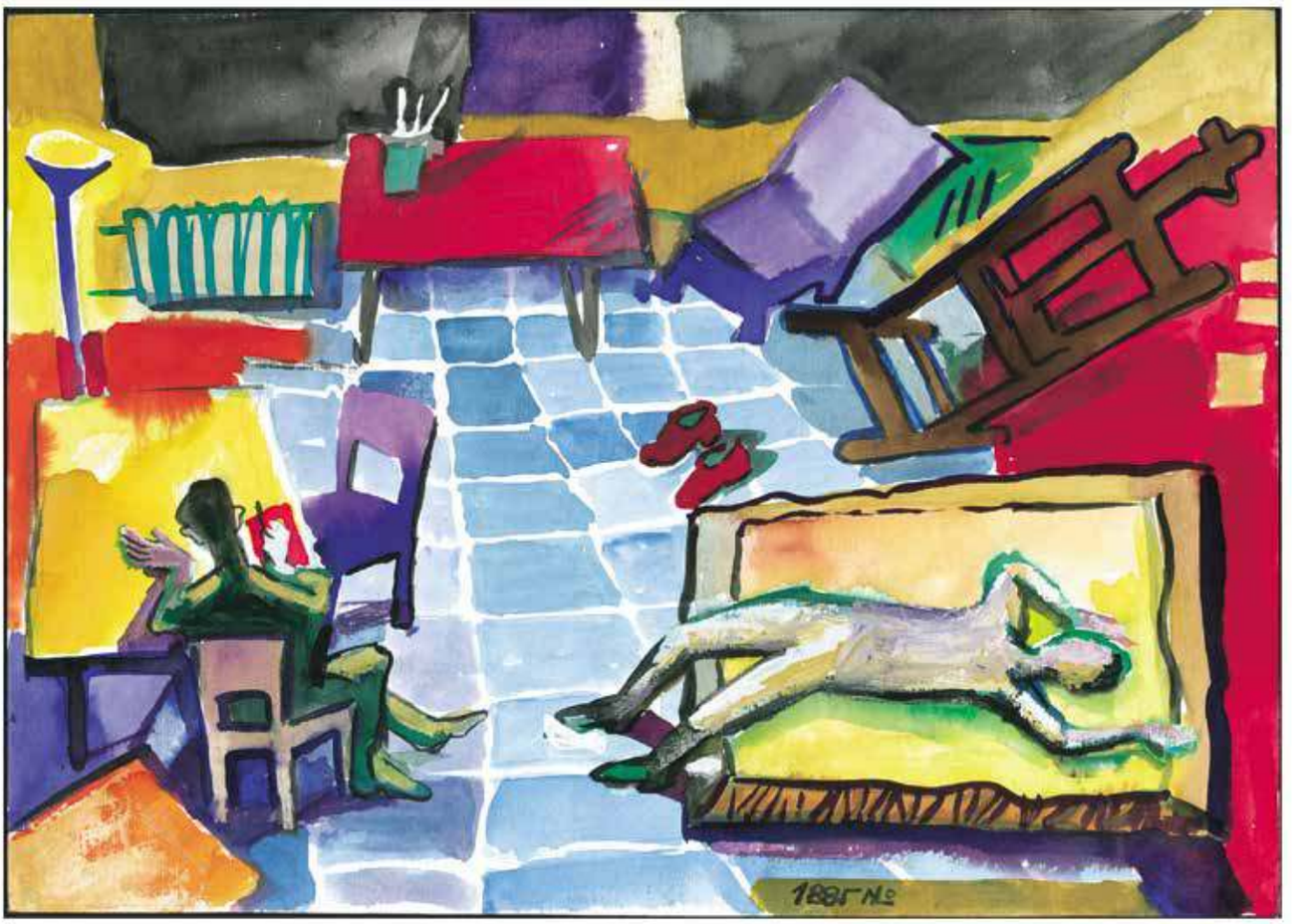
Dojmove nije moguće pobrojiti. Švrljali smo po tržnicama, slušali živu glazbu u hodnicima Metroa, živjeli punim plućima noću i danju sa studentima u Latinskoj četvrti, prijateljevali sa slikarima na placu du Tertre i Montmartru, s Peićevim bukinistima na Seni , hodali stopama Lautreca, Degasa, Voltairea ili na posljetku išli tragovima Račića, Kraljevića, meštra Vlaha Bukovca, Matoša i Tina, preko čudesnih mostova do kolodvora – Gare Montparnasse i groblja Pierre la chaise. Nakon prevrtanja grafika i knjiga, slušanja glazbe u Virgin megastores, obilaska bogomoljâ i muzeja…vraćali smo se umorni u bazu Citea na svoju klopu i sređivali dojmove.

U našim lutanjima pomogle su nam kao vodiči i prevoditelji svojim šarmom i ljubaznošću sestre Linda i Manuela Galić, pariški dio iz obitelji slikara, pjesnika i humaniste prof. Ivka Radovanovića iz Gdinja na Hvaru i njihova teta slikarica i pjesnikinja Tatjana, generacija zagrebačke Akademije šezdesetih, a duhom vrlo, vrlo mlada.

Susreta je bilo mnogo. Spomenut ću samo one koje sam do danas upamtio i koji su ostavili traga u vrijeme tog kratkog boravka. Od njih su neki bili naši kulturni lobisti, naša „francuska veza“ u vrijeme Domovinskog rata, članovi Udruge bivših studenata Sveučilišta u Zagrebu AMCA Pariz. Tako smo imali prilike upoznati gospodina Matu Marasa, gospođu Vesnu Girardi Jurkić, slikare Josipa Agu Skenderovića, Bracu Dimitrijevića, Virgilija Nevjestića, Aljošu Minakova, Mirnu Krešić, Davora Vrankića, Branka Martinovića i druge kolege u vrijeme dok su spremali izložbu pariških umjetnika Hrvata u jednoj od pariških općina. Neznatno smo pridonjeli tim razgovorima, objašnjavajući naša iskustva s potporama Ministarstva kulture RH. Izložba je održana bez našeg sudjelovanja, a kod organiziranja izložbe sličnog postava u Zagrebu imao sam priliku uzvratiti usluge našim domaćinima i osobno vratiti u Pariz dio njihovih radova koji su iz nekog razloga zapeli u Zagrebu. Lijepo je primiti pomoć i moći uzvratiti, imati prijatelje, u za nas ipak stranom svijetu.

Nekoliko godina kasnije 2001.g. u galeriji Citè des Arts u organizaciji Muzeja Klovićevi dvori iz Zagreba, gospođa Marina Viculin postavlja skupnu izložbu „Atelier 8115“, prezentirajući pariškoj publici radove hrvatskih slikara koji su u novije vrijeme studijski boravili i radili u hrvatskom atelieru (Citè Internationale des Arts-Paris).

LE TEMPS DES LIVRES
du 10 au 20 oct 1997
heine
Un poète allemand
Du 10 au 30 octobre 97
KULTURA
JE
MOSTzid
Palais de cristal de St Cloud
Société des Amis du Musée d'Orsay en 1991
IZMEĐU
NarOda!
Georges de La Tour
Télécarte 50
place de la Bastille
29 OCT . 2 NOV

1885 N°

paris
une semaine d
21F
BASTILLE
RUE BANKROT
TARIF REDUIT
SORTIE
RUE SVE
1885

Place
PIGALLE
RUE DE CLICHY

Pipring Town

Promenade, ispod prozora mojeg ateljea. (Žuće, psi i kaka!)

CLAPTON
Séduction
VIN DE TABLE
150 cl
Potage
4 ASSIETTES
1 litre
CAMEMBERT
Belle France
DOSTA PREZDERAVANJA!

Kogda ja Notre Dame (na drugoj storone) menja zaxvatit.

Kako lepa reka...
B. Dodović 97.

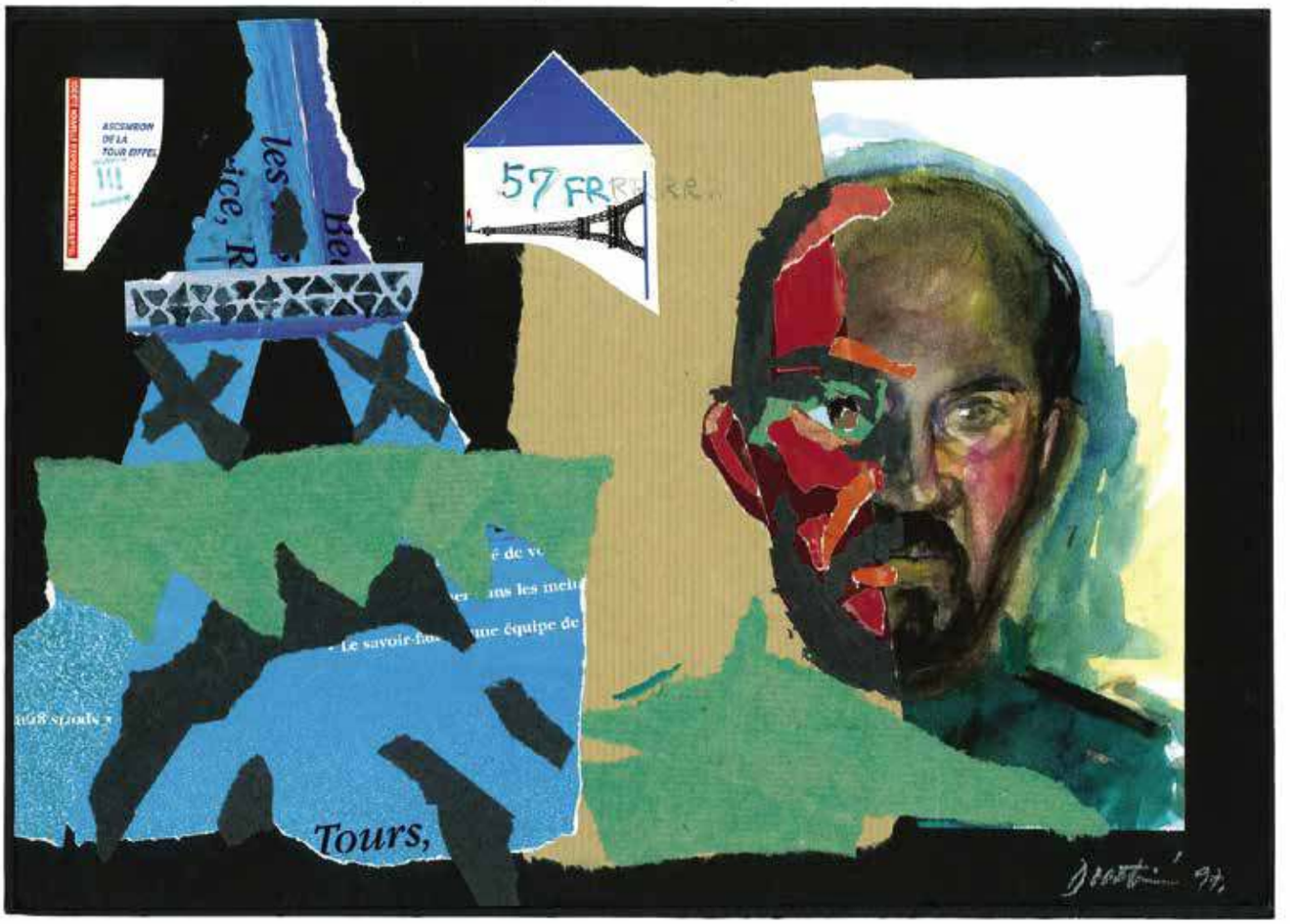

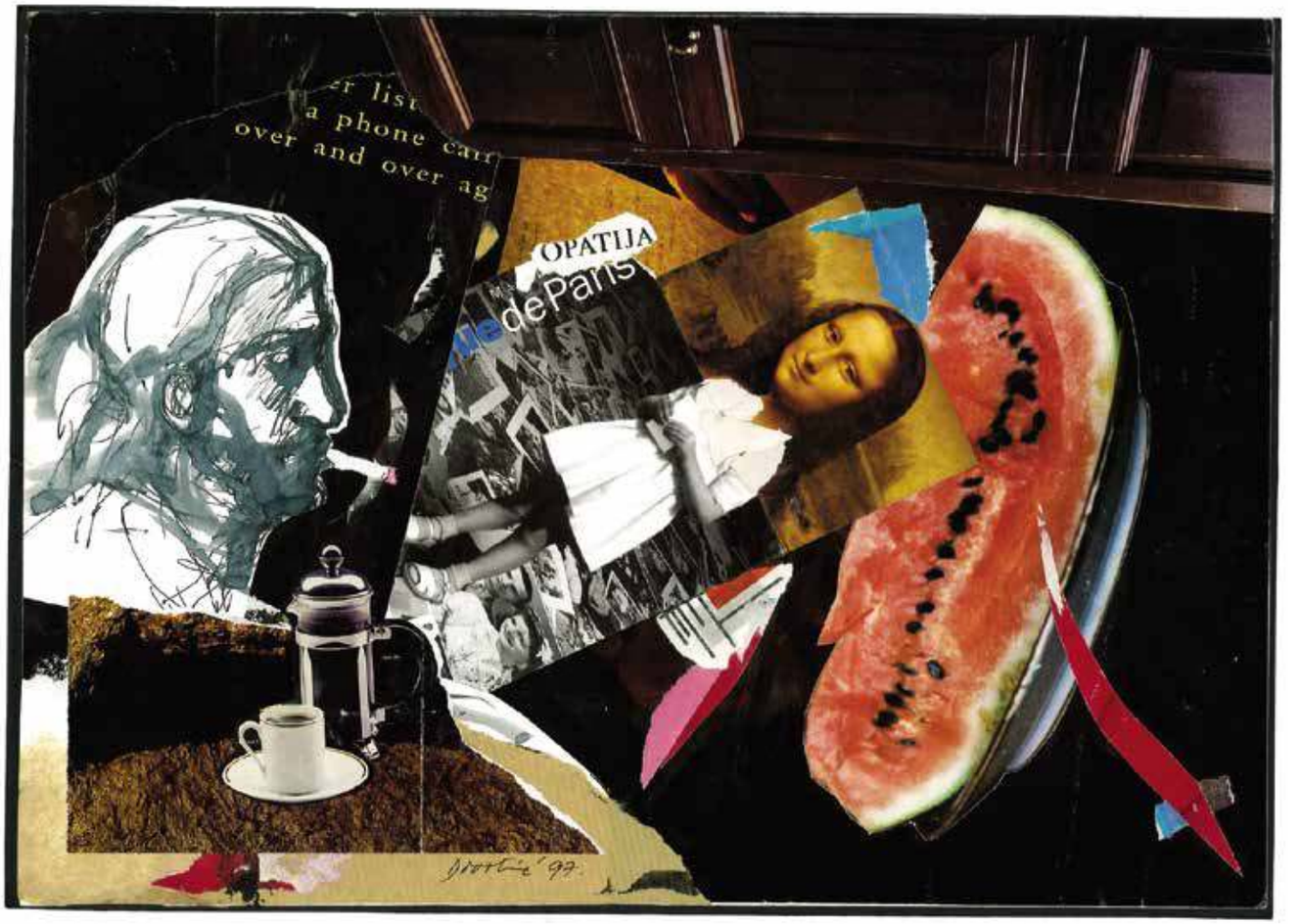

SAINT PAUL
la jungle
influences
JUNGLE

BIZARRE
la décade
Virgin Megastore Champs-Elysées vous offre
Pour tout achat du Kenny
Soft
CA$H
NOUS PAYONS CASH
60
GREE

ASCENSION DE LA TOUR EIFFEL
57 FR
Tours,

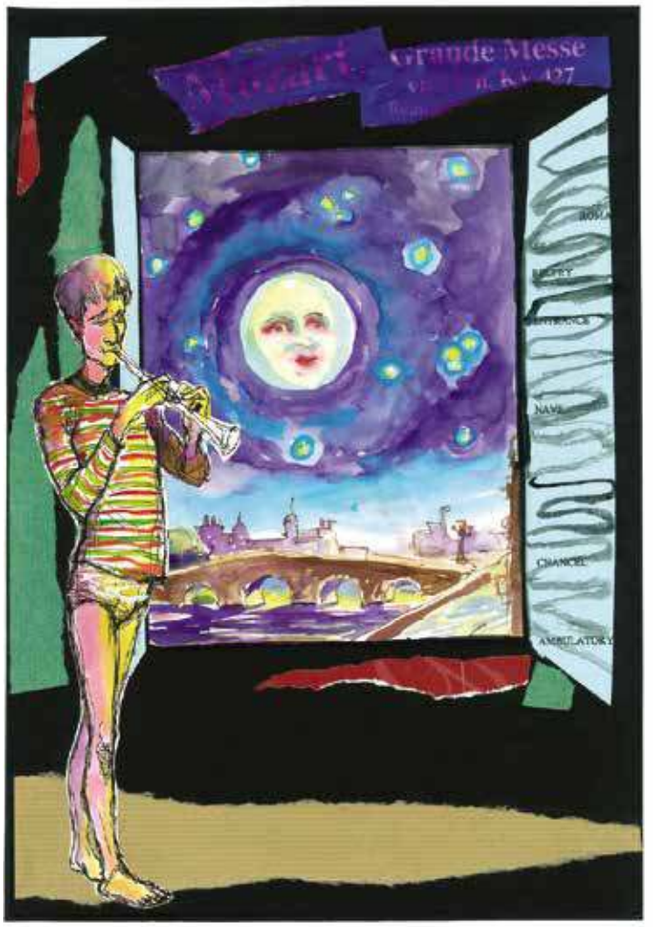

over and over ag
OPATIJA
de Paris

d'art
EN DIRECT
MUSEE D'ART MODERNE
MUSEE DU PETIT PALAIS

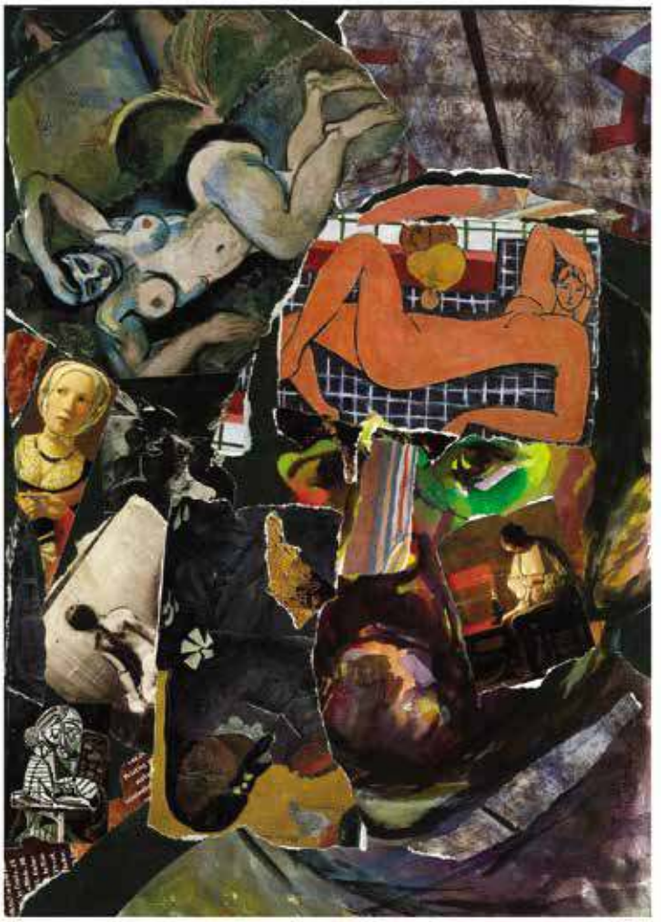

Vous embarque
les îles
La Corse
exp sitions

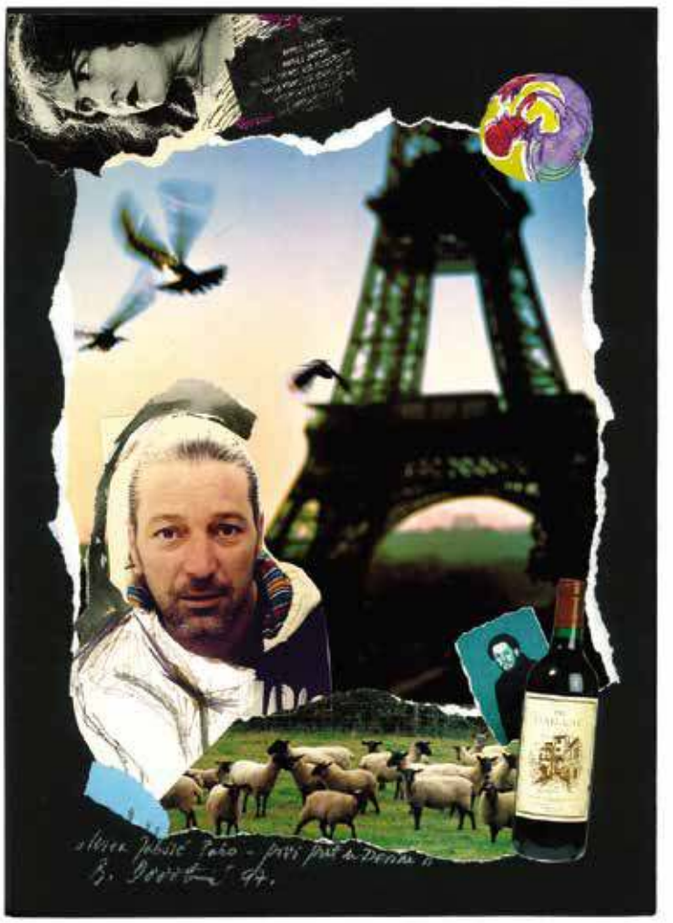

NAKON GALERIJE MARMONTAN
4.XI 97.

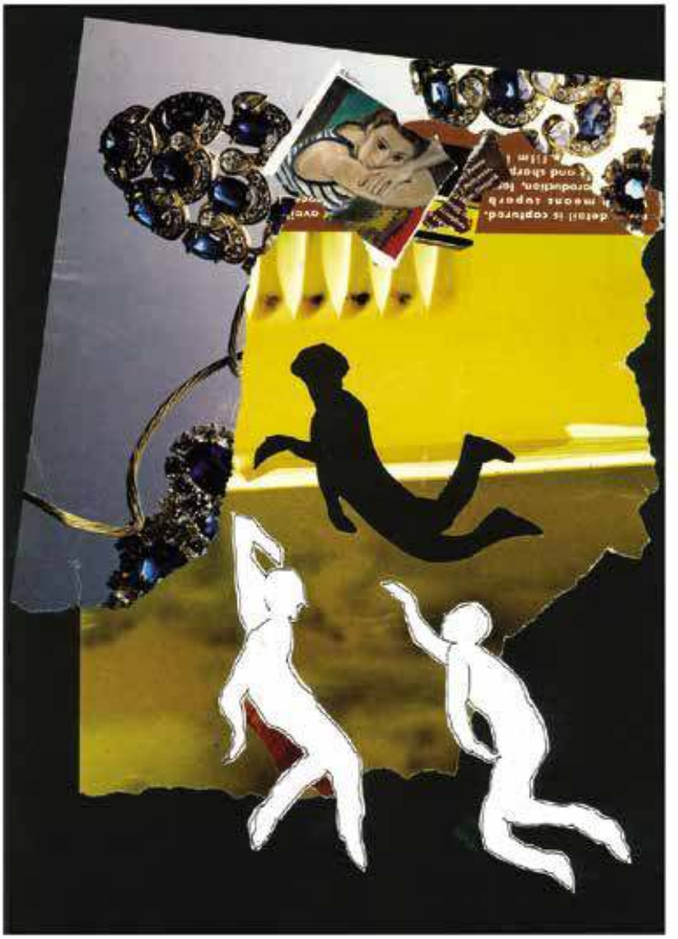

Tražeći Chagalla

Grande Messe
CHANCEL

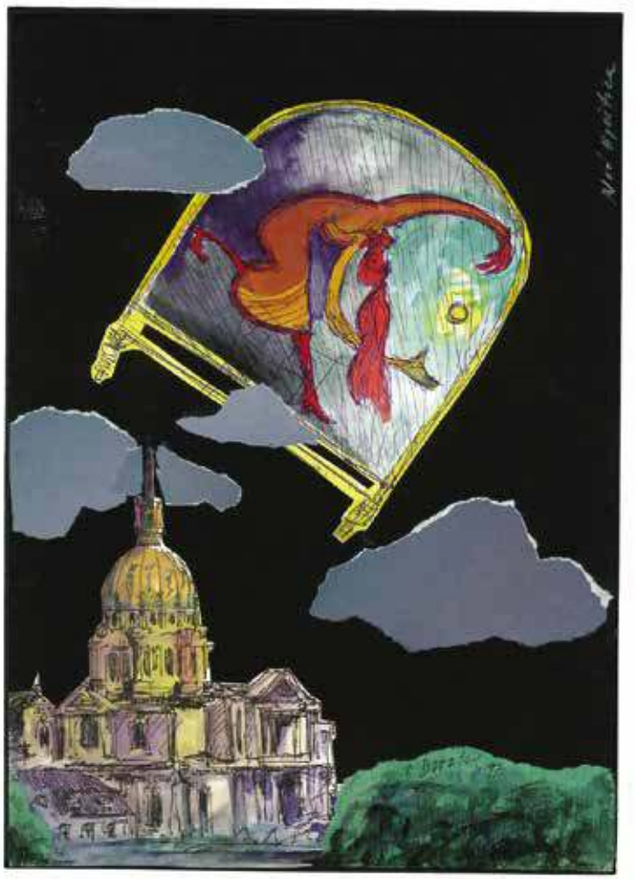

modigliani
la librairie
du musée
d'art moderne

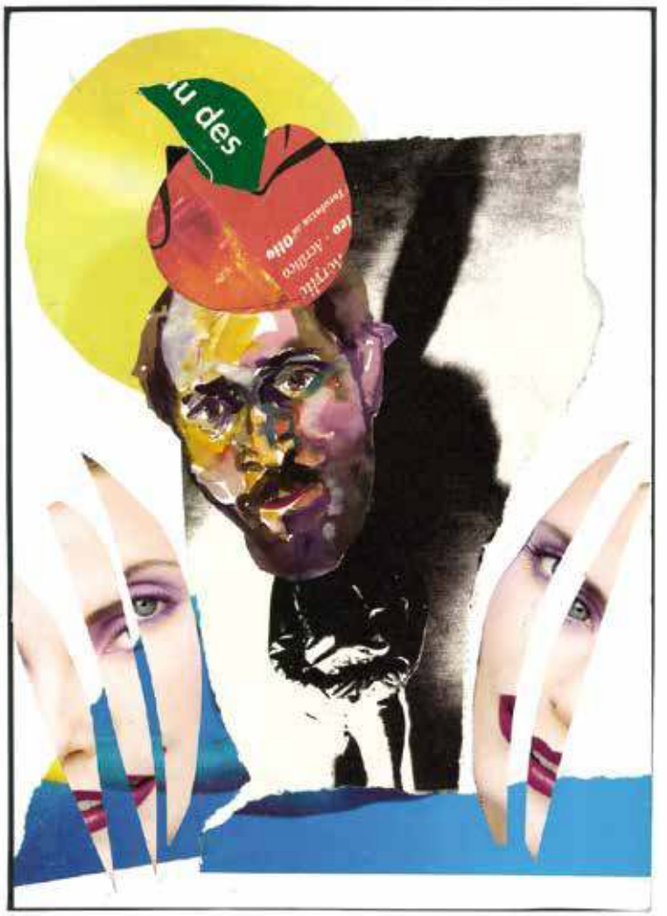

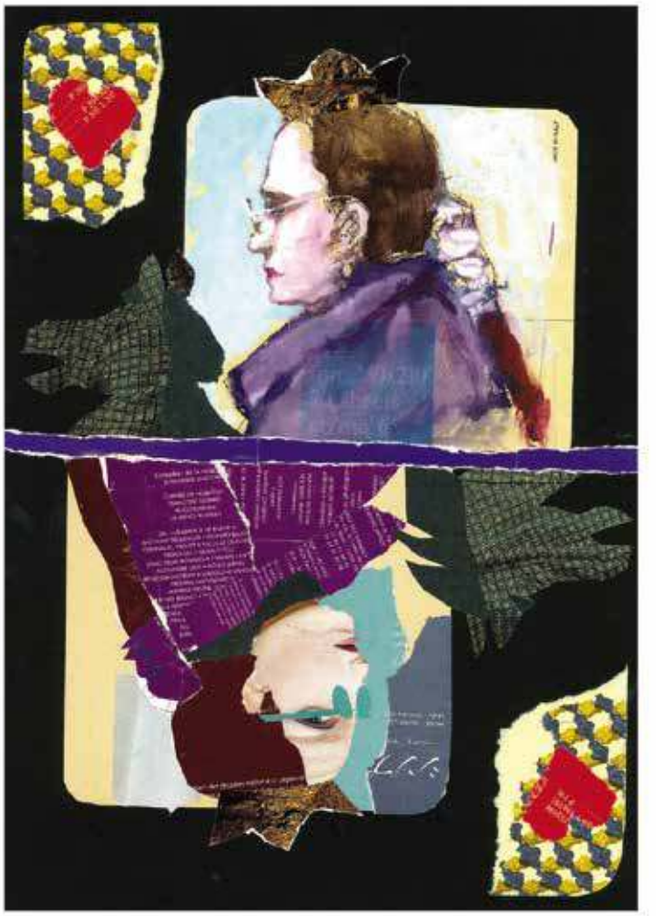

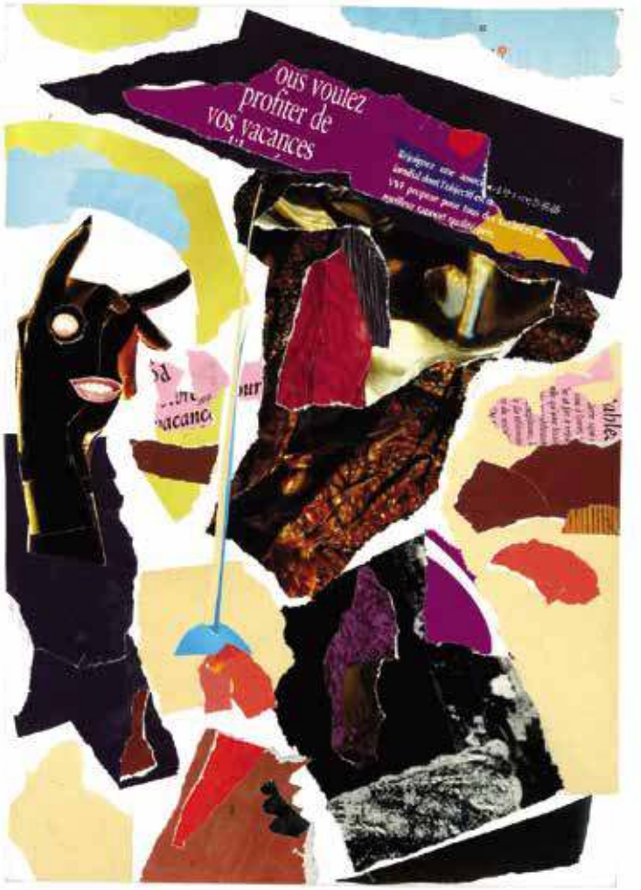

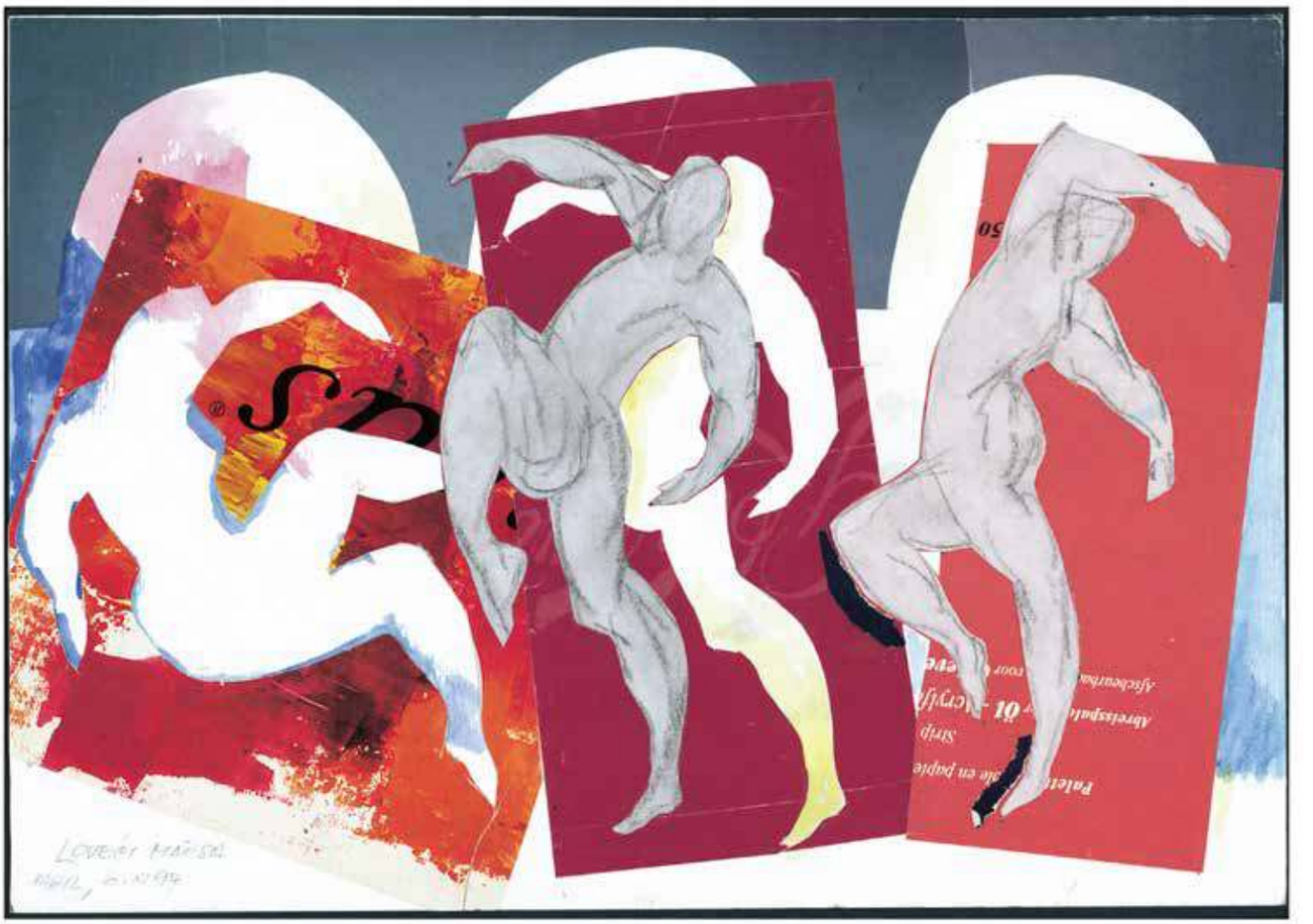

vous êtes ici

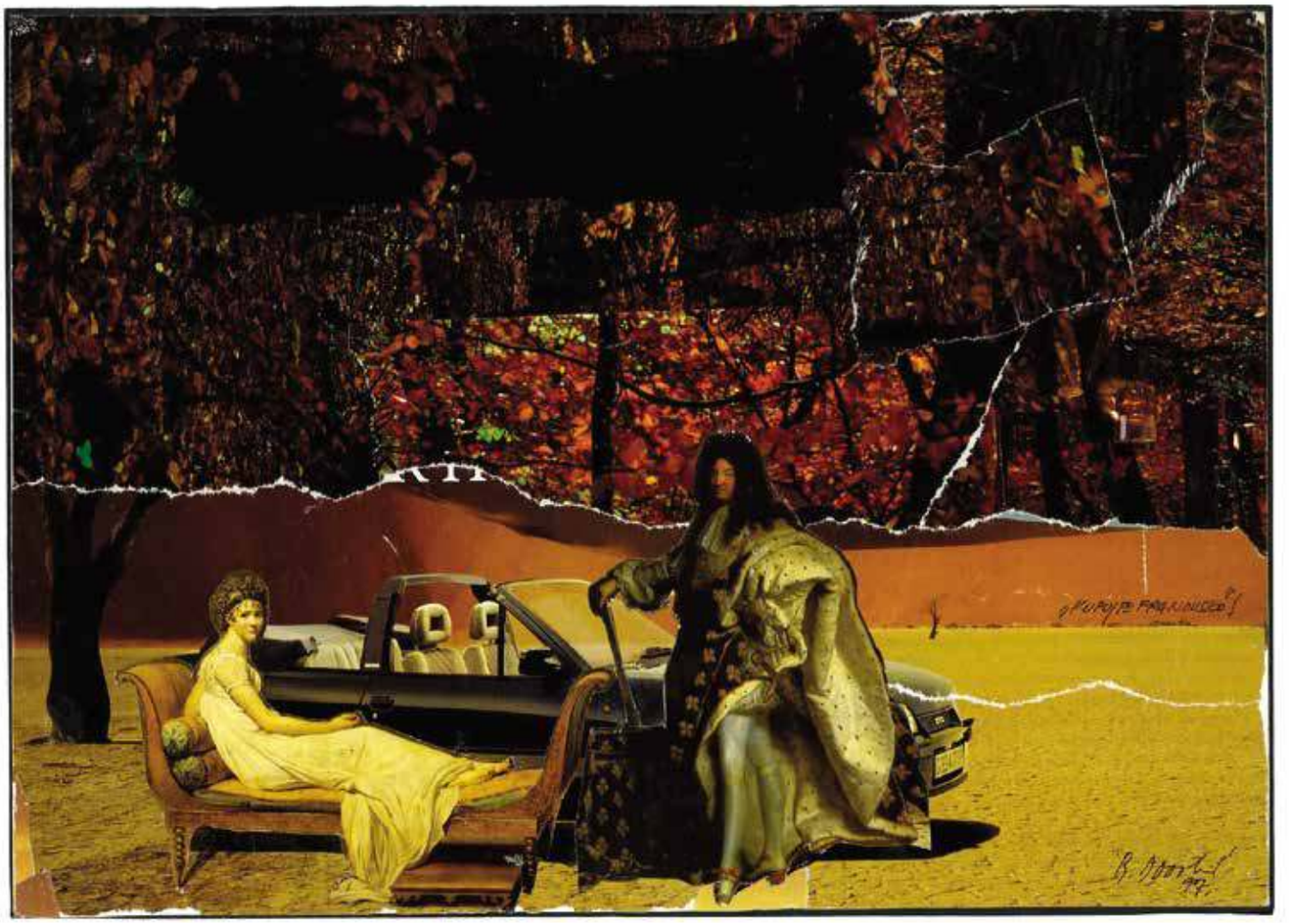

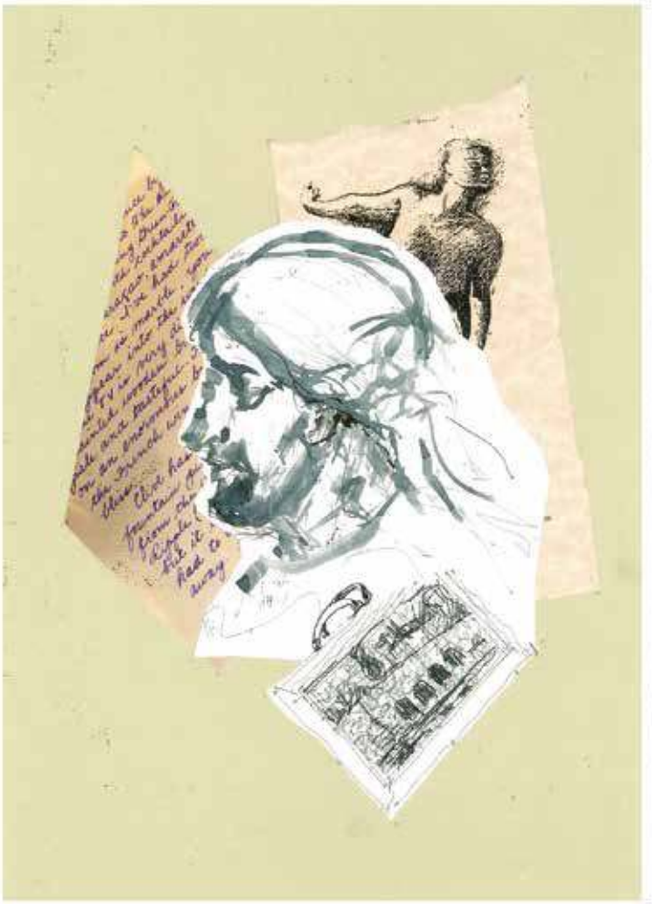

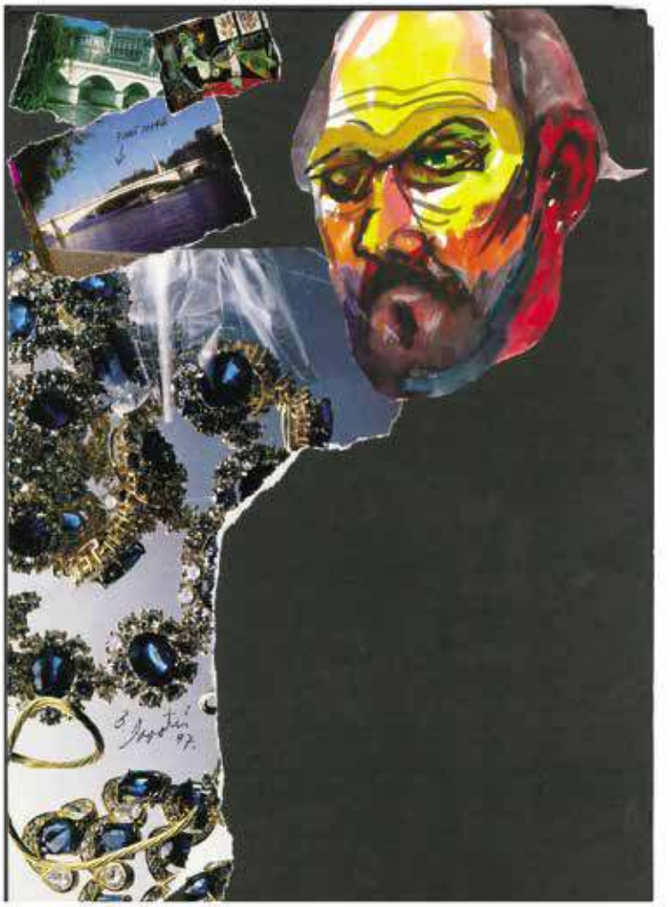

ous voulez
profiter de
vos vacances

Noć vještica na pariški način
各式名菜
正宗料理
喜慶壽宴
服務週到

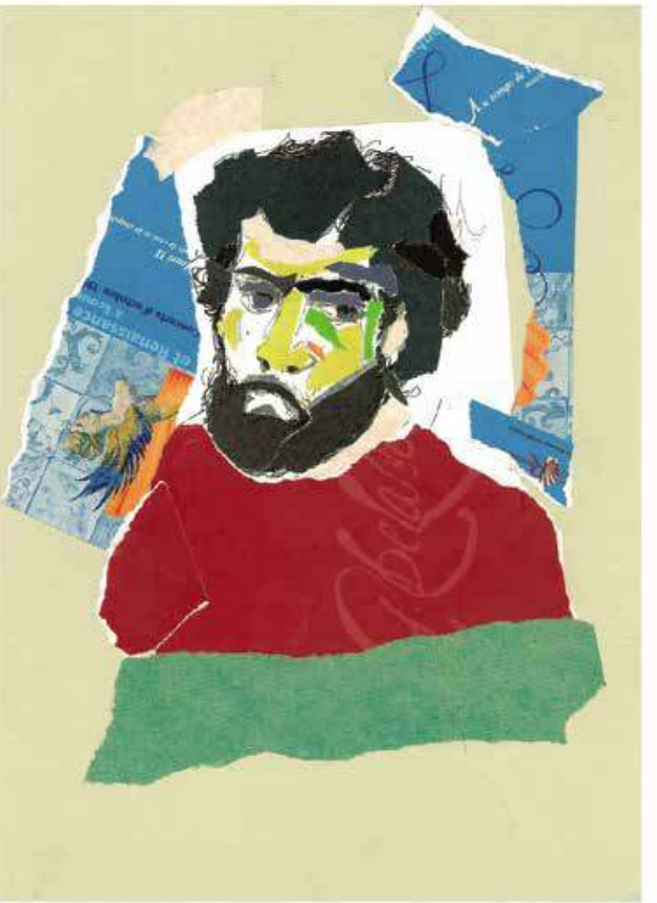

Okolo
Moulin
Rouge a

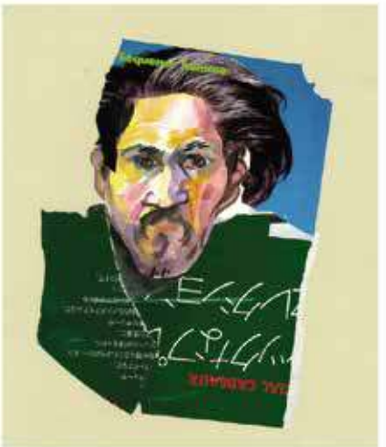

ŽELJKO DIO DRUŠTVA I DALJE USPJEŠNO ODRŽAVA ATMOSFERU, OVAJ PUT IM SE PRIDRUŽIO I BRANIMIR
GDJE JE TO SKUPA SREDIO S DRUGIM PONEDJELJKOM . . . .

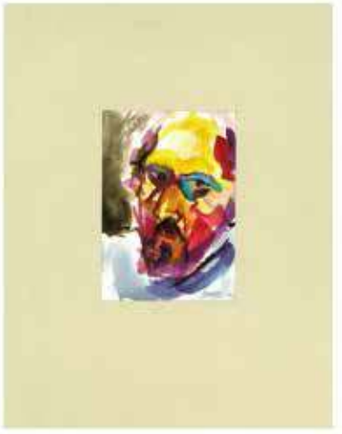

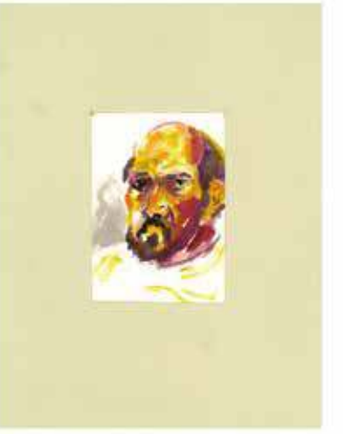

CRISTALINE

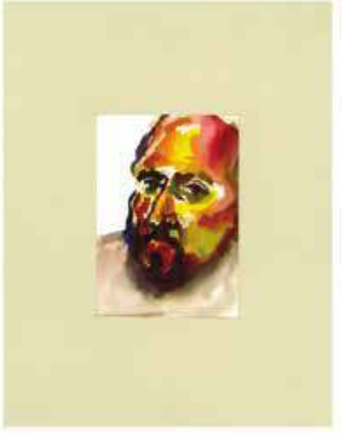
Obilazeći grad ujutro

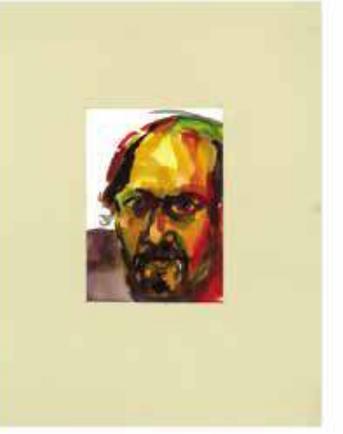

obilazeći grad popodne

i navečer.

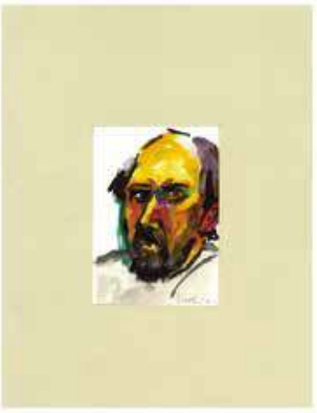

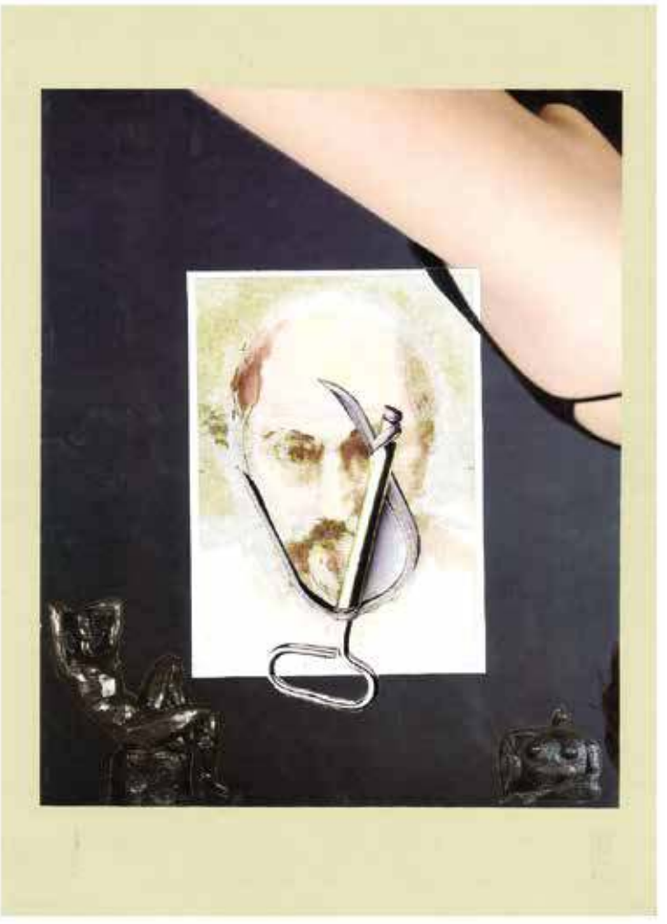

Lijevo: sin Mihovil Dorotić (1980.),završio ŠPU-Zagreb, na ALU2001. slikarstvo, na Glazbenojakademiji 2004. diplomiraoklarinet.Svojim akvarelima zabilježioje na najljepši način pariške impresije. Tu doista treba doći mlad.

BRANIMIR DOROTIĆ

EKSPRESIJA MALE SLIKE

Galerija "Stara vijećnica"

11.XI. - 3.XII. 1999.

BRANIMIR DOROTIĆ

Slikarski ciklus Branimira Dorotića može se promatrati na nekoliko razina. Dimenzije slike, tema, stilskih karakteristika, odnosima prema nekim iskazima modernog slikarstva. Format slike obično nije važan, no kod Dorotića on je iznimno zanimljiv. Koncernih je dimenzija, ne veći od formata snijetenog u dlan, i pruža prilika za koncentrat ideje, likovnu egzistatnost u interpretaciji motiva. A on je vezan uz ženski lik, često dorijet s erotskim prizvukom u variacijama položaja i kompozicijskim maštovitošću slikara.

S likovne strane Dorotića posebno privlači boja primjerena u gradnji ekspresivnih oblika. Na kolorističkoj razigranosti razvedene forme bazira se Dorotićeva stilistika, s pogledom na ekspresionistička strujanja europske umjetnosti prvih desetljeća ovog stoljeća. Razumljivo to osvrtanje tek je iskra inspiracije za umjetničke prevrednje, odnosno traženje je dodirnih tačaka likovne osjetljivosti kojima se ilustriva, osobnosti i vrijeme prepliću. U tim odredrkama veličine, stila i motiva razvija se izdražljivost Dorotićeve slike, te za svaku od njih postoji pura različnost. U "dimenzijskom minimalizmu" prisutan je i element igre, nepretencioznosti, ali i rasumljive sposobnosti da se prostor dostatan trk za krojevačka razmaka ispuni kratkotrajnu "monumentalne" slike. Primjer za to su fotografije djela koje sugeriraju "galerijske komade". I reje u pitanju samo vještina kojom "malo postaje veliko" i obratno, nego razumijevanje karaktera minijature s jedne strane, i osjećaj za prostornost prikaza u objektivnoj širini i visini mogućeg predloška. Ne ne radi se o prenosi konkretnih slika, već hvatanja biti načina, doneide i geste, kromatskih suzvučja snidanih Dorotićevom rukopisu. A ekspresionizam u općem traži individualnost, neposrednost, vibrantnost površine i čistotvost boje. U tom tragu nastaju Dorotićeva djela s prepoznatljivom osebrujicu poteza, dinamičnost boje, vođenja silnete oblika i potrebite deformacije lika. Otklon od realističke deskriptivnosti ne ide na štetu svjetlosti, odnosno privlačnosti žene, treptaju lepote i senzualnosti čitave scene, te kolorističkog uravnoteženja lika i fonda i naznačne sadržajnog bogatstva. Klasična tema ženskog lika poslužila je Dorotiću za raspone raspoloženja i stanja, različitosti izgledności. od najičkog akta do drapiranom "odjevenog" tijela. Polazi Dorotić od anatomske svjetovanosti i sklada ženskog tijela, no i stilizacijom, akcentima, namjernim rukopisima postiže likovnu atraktivnost i dojmljivost djela emocionalnog zanosa. Pozadi toga u nizanju (radi se o vrlo brojnom opusu) slika nema nikakvog zamora, Dorotić ostvaruje napetost i u "samodostatnosti" poredanog lika i njihovom dijalogu, sve do sklada ljubavne veze. Otvorena erotičnost ili njen sublimirani vid otkrivaju se u brojnim Dorotićevim radovima, koji i "planetarnom" bojom dobivaju stanje povišenog raspoloženja. Zadržan je ton inkarnata tijela, toplina boje, iako povrkad epidermi lirpote dobiva vrijednosti shodne ekspresionističkoj značajki napuštanja lokalnog tona, s prepuštanjem kromatskoj zvučnosti, kojom tijelo postaje i autonomna kolorističke "mrlja", tek relativno ograničena obrisom. Više čirjeričnog prisutno je u sjajno psihološki datim portretima, u kojima boja ima i simboličko značenje, kao što i pradabljuje sadržaj u intimnosti interijera i nadućujućem prostranstvu krajolika. Zidovi prostorija i razlinje plohe su boje s pokretnim slikama, slično kao i boja predmeta koji postaju likovna tvarnost, a ne realna stvarnost. Dorotić je izgradio svoj sustav likovnih vrijednosti uz koje ga privlači i određena literarnost djela, svakako usporedna s potrebitom trjetom u djelu. Tako prepoznajemo Adama i Eva, obitelj, Ljubavnike, don Quijota koji je andaluzijski pejzaž zamijenio tijelom žene, cvjetnu scenu, prizor iz kavane i taku redom. Ili su to kokетna držanja djevojaka, njihov odmor i predanje, poziranje ili skriveni trenuci opuštenosti. Dorotićeve je to promatranje života kod kojeg mu je talent i slikarsko umijeće pomoglo da ženu, podignutu u slikarsku razinu postojanja donese raskošnošću palete, s punim intenzitetom svake boje, i u komplementarnom odnosu, i u uzbudljivosti suza koji se otimlje "kromatskim pravilima".

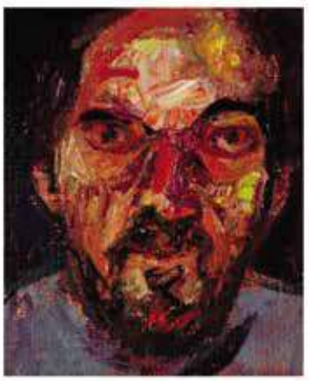
Čini se da ekspresionistička sloboda na prvi pogled i nije previše pogodna za od Dorotića odabran malen format, ali dogodilo se obrat od očekivanog, i koncerno je postalo predmet. Svaka partikula površine maksimalno je nabijena, pohranjuje prizora širi se do ruba slike; boja je glasna, a slikarska gesta umjetniči je autogram.

STANKO ŠPOLJARIĆ

Nakon povratka u Samobor, još svježi utisci, refleksije viđenog vraćaju me slikanju. Ponesen posebno postimpresionistima i čestim motivom pariških slikara, likom žene, vječnom inspiracijom koja postaje personifikacija ljepote, dat će slikarski odgovor na te pariške dane. Nekoliko stotina minijatura koje su kasnije izlagane na izložbama u Zagrebu, Parizu, Pečuhu, Starome Gradu, Hamburgu… Božica ili vražica? Pitanje otvoreno, i dan danas i budi želju za povratkom u Pariz.

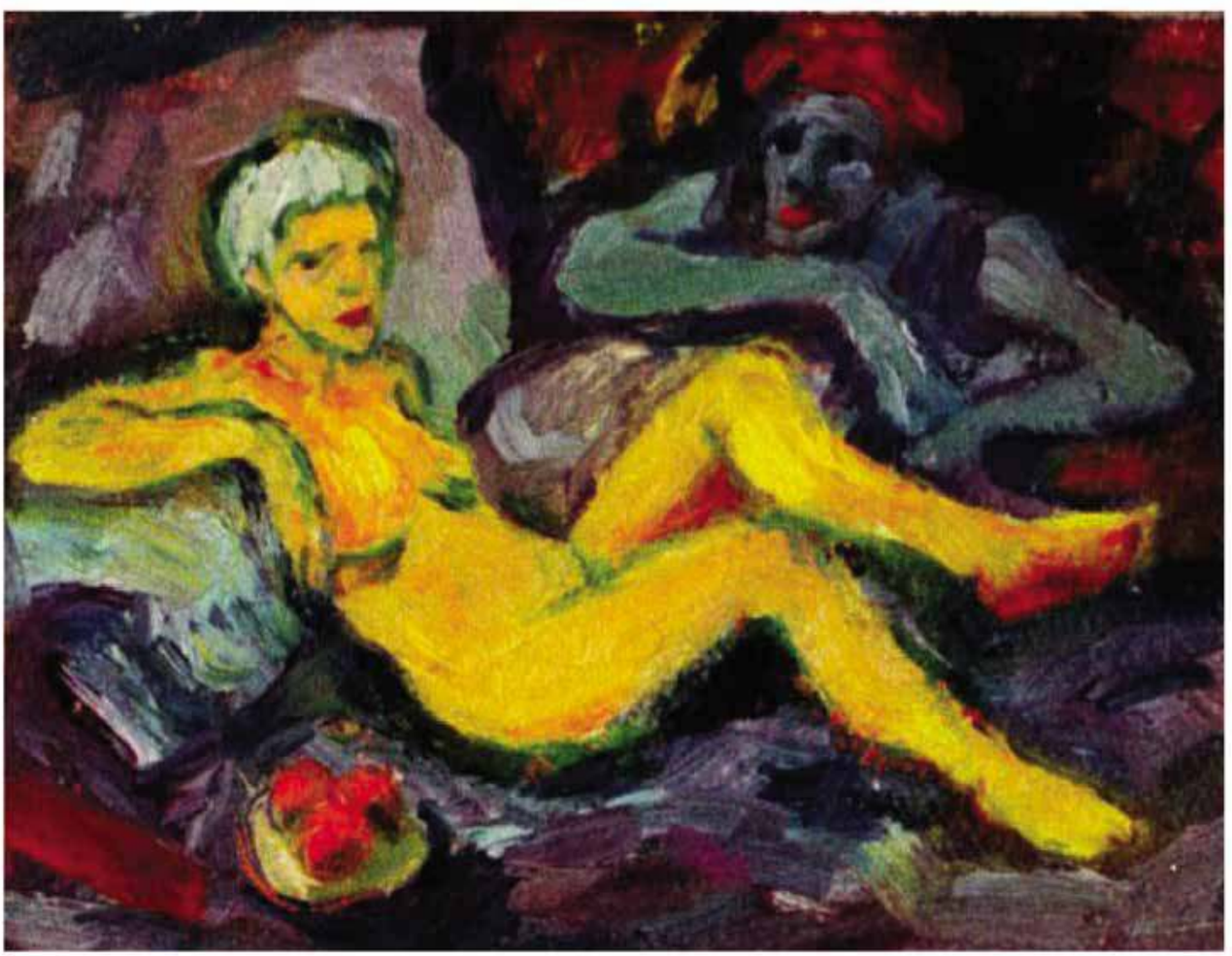
Pariški domaćini: Tatjana Radovanović (Gdinj 1933.) hrvatska pjesnikinja, slikarica, i grafičarka, laureat (Croatia redivive), od 1965. g.,živi i radi u Parizu. Linda, njezina nećakinja (Zagreb 1959.), dolaskom u Pariz 1986. u potpunosti se posvećuje likovnom stvaralaštvu. Manuela, mlađa Lindina sestra, umjetnik je art fotografije.

Prvi put u Parizu Branimir Dorotić (Supetar 1951.) nekadašnji brodograditelj, animator crtanog filma i slikar, u Pariz je stigao prekasno. Sena ipak nije more Jadransko. Davorka Dorotić njegova supruga (Labin D. 1946.) agronom i fitopatolog, naužívala se pejzažne hortikulture, vrtova, parkova, svih čuda urbane botanike i meni otkrila taj dio ljepote Pariza.

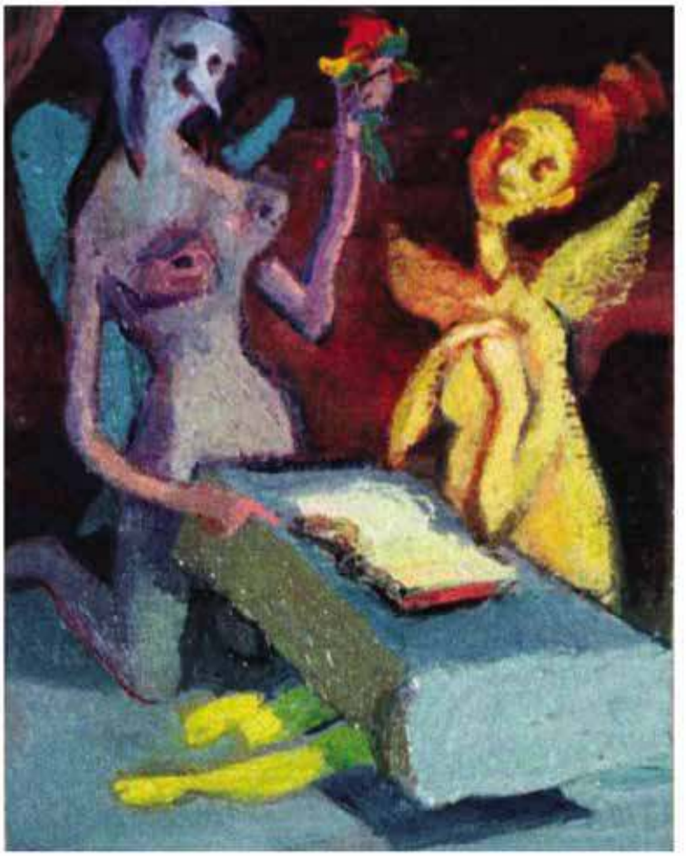

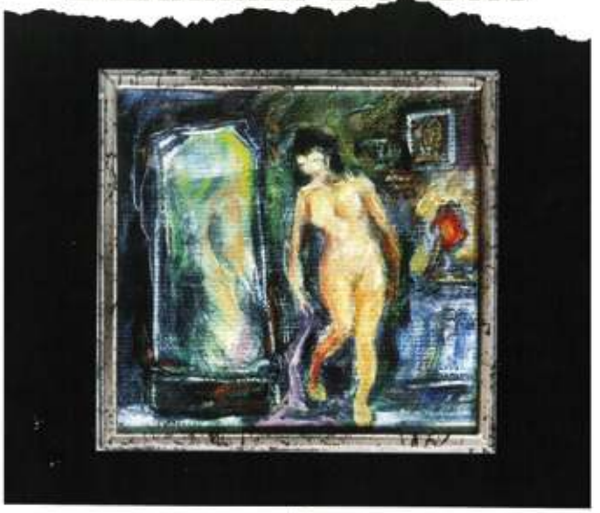

Francuske čulne impresije iliti „Hrvat u Parizu"

BRANIMIR DOROTIĆ

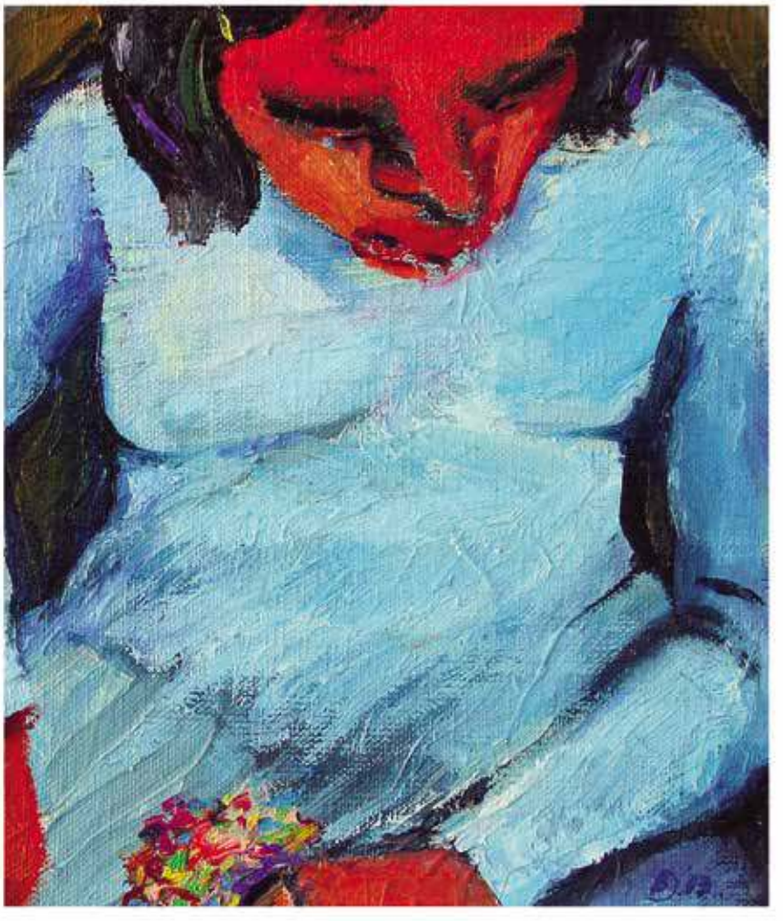
Postoje umjtnici koji se pronalaze odmah, ili rano, ili kasno, ali i oni nesretni koji se ne nađu – nikada! U traženju sebe treba kopati i rudariti ali i imati zrnce sreće! Ne postoje umjetnici koji ne inzistiraju bolećivo na toj mukotrpnoj potrazi za sobom! Nije im bitno da budu na vanjski način „svoji", da formom i stilom odudaraju od likovnog okruženja. Ima umjetnika koji su itekako svoji, a tako su pritom „nečemu ili nekome" slični! No u tom procesu nisu nimalo manje – ONI! Njihova osebujnost sličnosti i atohtonosti deja vua samo su privid, ili pak zamka za one koji nisu u stanju prepoznati, prispodobljavati, ličiti, vrednovati i ponirati... Oni najčešće detektiraju i denuciraju ignorante iz mase „gledatelja, iliti kritika". Njihov se svijet čini „viđen", no impre – ekspresija ga uvijek pretvaraju, kod istinskih znalaca u „nedoživljeno dotada"!

U takve se umjetnike može svrstati osebujni, nadareni, plodni i obrazovani Branimir Dorotić. On pripada umjetnicima „nervozne i vječno požudne ruke", koji svaki tren svoga života drže procesom slikanja. To može potvrditi i činjenica da Dorotić već godinama ostavlja za sobom slikane dnevnike, kao što kolege mu pisci ostavljaju svoje pisane tragove. (Pa je tako „tragom tragova mu" Zagreb film počeo s radom na njegovom prvom animirano-slikarskom projektu temeljenom upravo na desetak podebljih knjiga islikanih dnevnika!) A ti su dnevnici trenutna impresija realizirana na podlozi koja se prva pri ruci zatekla i tehnikom koju je ustreptali umjetnik prvu u „džepu pronašao"! Jasno, ta skoro „fotografska" boljka jedna je od značajnijih Doroticevih kvaliteta, tako rijetkih u suvremenoj umjetnosti. Ona je dokument *o istini duše*, ona je potvrda o *nepostojanju bilo kakve kalkulacije*, laži, fulirancije... A Branimiru je pak Dorotiću dostatna i najmanja površina da oslobodi svoje emocije i preseli ih na ovaj, naš, smrtni svijet. Tako, htio on to ne htio, Dorotić usput postaje i jedan od naših rijetkih neo-minijaturista! (Iliti Klović milenijuma!?!)

Daljnje kvalitete Dorotićeva stila i likovnog svijeta jesu „nepomodni tradicionalizam" u ponajboljoj mogućoj interpretaciji. Te slobode kretanja bez imalo kompleksa i frustracija prostorima od klasičnog štafelajnog slikarskog izraza do stripa, ili od ilustracije do animacije, od građanske konvencije do instalacije i koncepta... Ali taj postupak odabira jest permanentno provođen uz besprijekorno točan odabir tehnike i podloge na kojima i kojima umjetnik suvereno vlada...

Branimir Dorotić se u Pečuhu predstavlja svojom posljednjom „sentimentalnom dnevničkom ekspedicijom" u prostranstva doživljaja prijestolnice umjetnosti – Pariza! (Svojevrsni „Camel Trophy"!) Njegov stipendijski boravak uzbudio mu je ruku i probudio sva čula do te mjere da je rezultirao gomilom crtačko-slikarskih tragova. Esprit Montmarta i Boulmischa, grandeca Louvrea i Grand Palacea, žovijalnost Orangeria, skladno su se i čedno izmiješali sa šaptom i plaćom Brelove šansone, mirisom boujeulea i cousine noveau... Sve to prenio je Dorotić poput kakvog adrenalinom probuđenog šnelforografa i ustreptali film „svoga" starog i novog Pariza. Zanosni i čulni Pariz je tako postao hrvatskim gradom! A da je to vidio i prepoznao stari, dobri i davno već pokojni Gershwin pitanje je bi li se njegov masterpiece zvao *Amerikanac u Parizu!*

Predgovor izložbe Pariških impresija, Pečuh, 2000. *Tahir Mujičić*

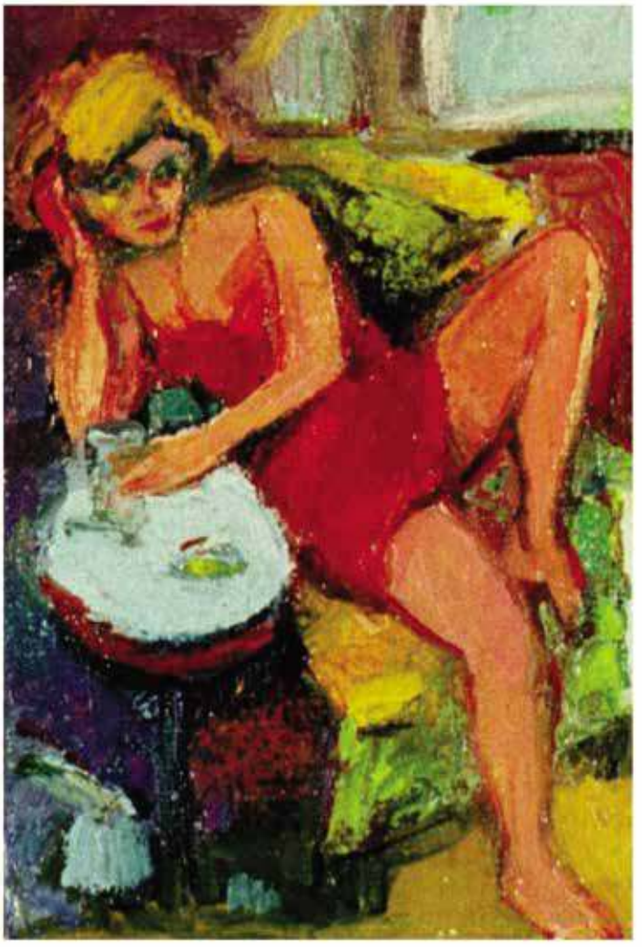

PISMO

Pariz nam je dušo ravan,

tu mansarda,

u nas tavan.

Pariz nam je dušo sličan,

ovdje šutim,

doma pričam.

Pariz ti je dušo strasan,

čak i na papiru je prekrasan.

Pariz ima Mona Lizu,

nas domaće mone grizu.

Pariz ti je dušo velik,

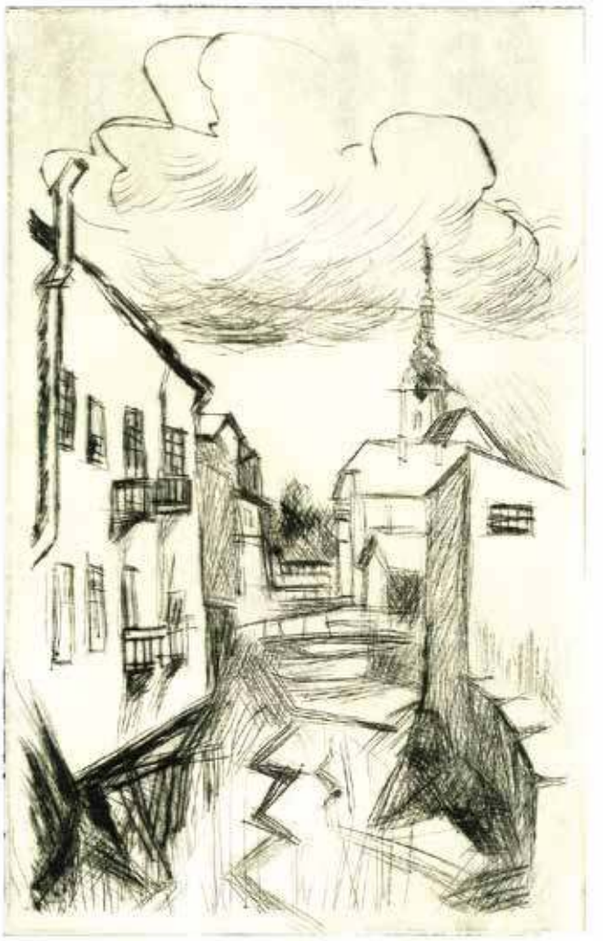
neuhvatljiv okom golim,

zato u Parizu, dušo,

mali Zagreb

duplo volim.

Godine nakon povratka iz Pariza svijet mi je izgledao nekako ljepši, umiveniji i manji. Napunjen elanom i svjesniji svoje vrijednosti radio sam kao nikad do tada. Godine 1998. nakon bolničkih i inih činovničko sudskih pustolovina izazvanih saobraćajnim udesom 1993.g. konačno dobivam odštetu i njome kupujem „atelje", stan na mansardi u Samoboru. Svoj vlastiti prostor za rad. Rado sam ga dijelio s djecom i kolegama, a bilo je dovoljno mjesta i za posuđenu grafičku prešu. Tamo su nastale Samoborske maske-rade, grafička mapa, plod sjajne suradnje s likovnom pedagoginjom prof. Nadom Adamek i skupinom talentirane djece OŠ Bogumila Tonija.

Samoborski muzej

Zadovoljstvo nam je pozvati Vas na otvorenje izložbe grafika

"SVE SAMOBORSKE MASKE RADE"

BRANIMIR DOROTIĆ

&

PETRA BALABAN, MARKO BALABAN, JANKO BERTOŠA, PETRA NOVAK, HRVOJE GRUBEŠA, MARKO REBIĆ, ALEKSANDAR PLEČKO, MIRON MILIĆ, MIHOVIL DOROTIĆ UZ VODITELJSTVO NADE ADAMEK

Subota 4. ožujka 2000. u 18 sati

Izložba ostaje otvorena do 15. ožujka.

VESELIMO SE I VAŠIM MASKAMA!

Radno vrijeme za posjetitelje Muzeja: utorak-petak 9-15 sati, subota-nedjelja 9-13 sati, ponedjeljkom i blagdanom Muzej ne radi.

Shakespeare u Samoboru

I ponovno prijedlozi za ilustriranje izdanja. Uzalud.

IZMEĐU

Svejedini Bože
Ovo veliko more
Beskrajno nebo
Tako mali brod između
I spoznanje
Putnik beskraja
sobom ponijeti može
jedino molitvu.
Ljepota – neuništiva je
Prostor – neizmjerljiv
Vrijeme – beskonačno
Ljubav – svemoguća
Čovjek – sve to zajedno.

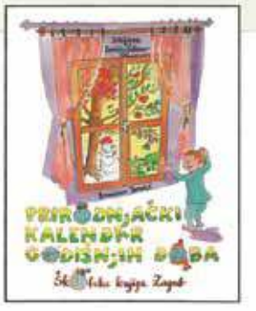

PRIRODNJAČKI KALENDAR
GODIŠNJIH DOBA
Smiljana Banić - Čobanov
Branimir Dorotić
Školska knjiga, 1992.

Ostaju neke ranije realizirane slikovnice…

DVOJEZIČNE PRIČE
Višnja Anić, Branimir Dorotić
Školska knjiga 2003. i 2004.

i konačno neke nove.

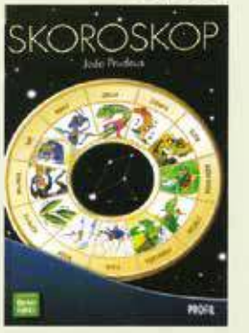
JUNIOR MAGAZINE (SAD)
dvomjesečni časopis za djecu
Hrvatske bratske zajednice
(1989 - 2004.)

SKOROSKOP
Joža Prudeus
Branimir Dorotić
Profil, 2008.

U intermezzu nastaju nove pjesme i priče

Njihov svijet je
Naš svijet
Je njihov svijet…

Sve radi drvenih olovaka marke Prisma color

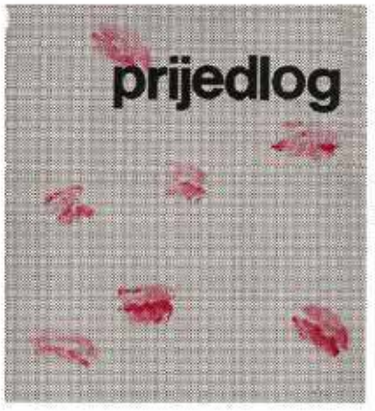

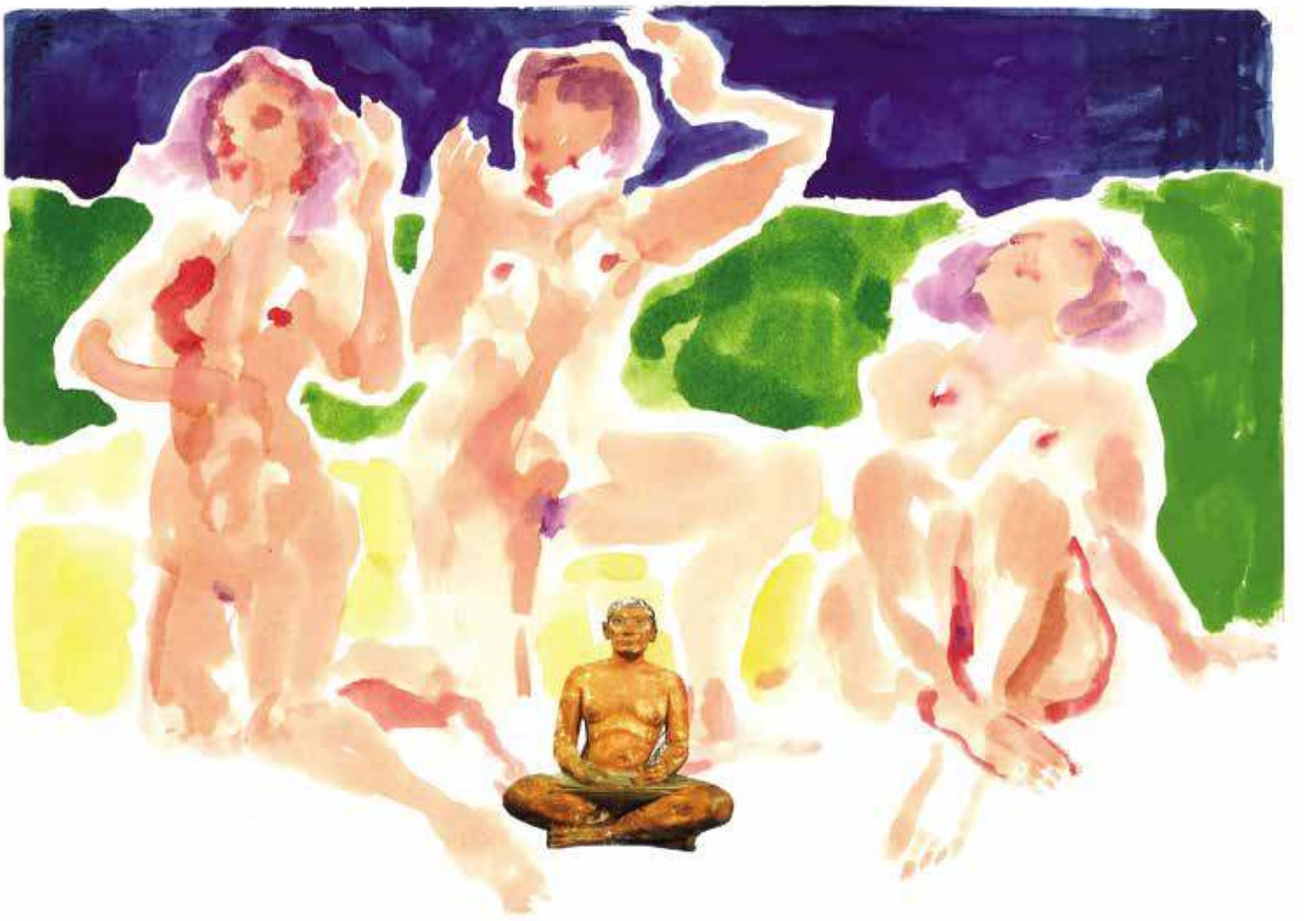

Ima li spasa od civilizacije ovoga svijeta?

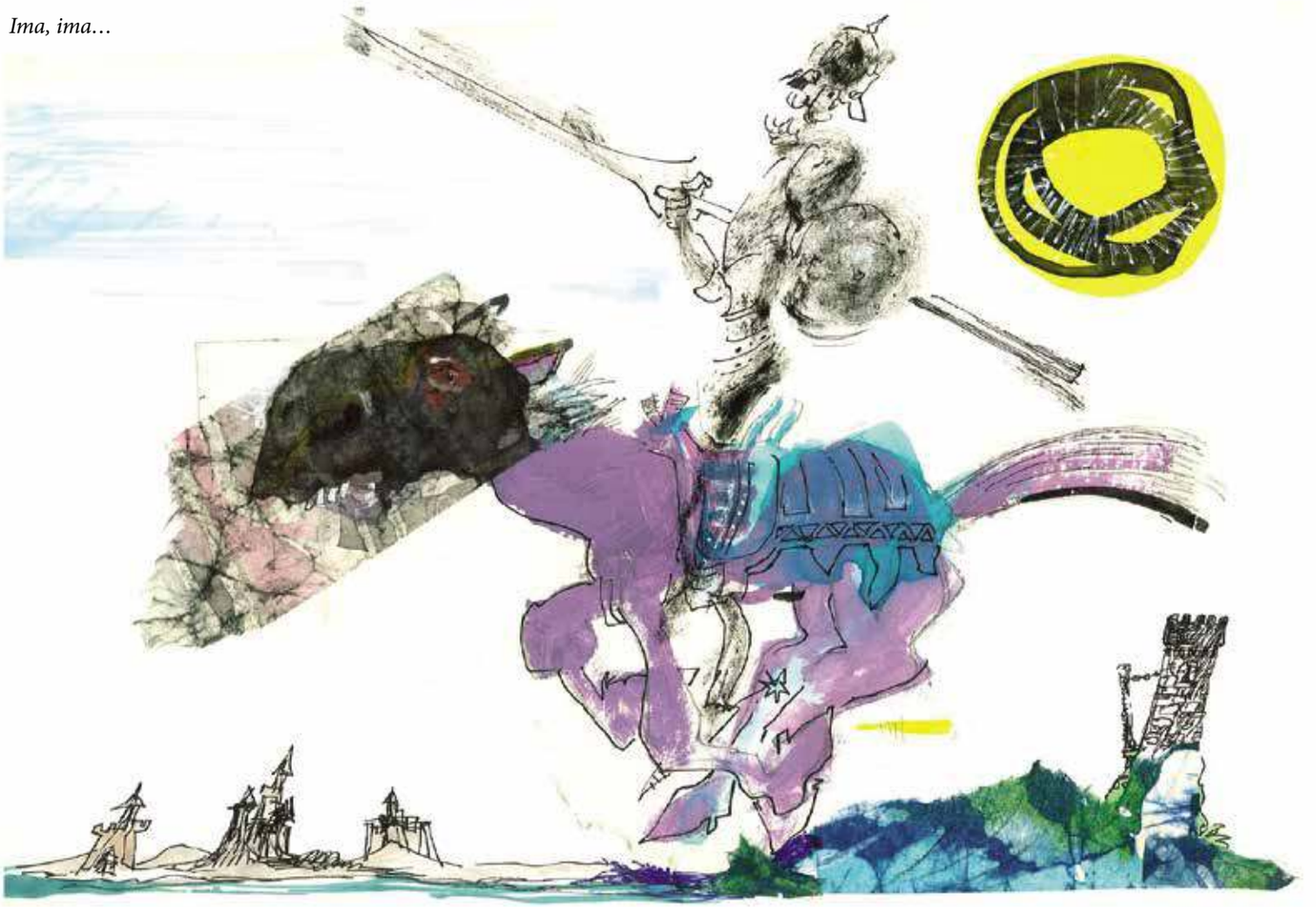

CASINO

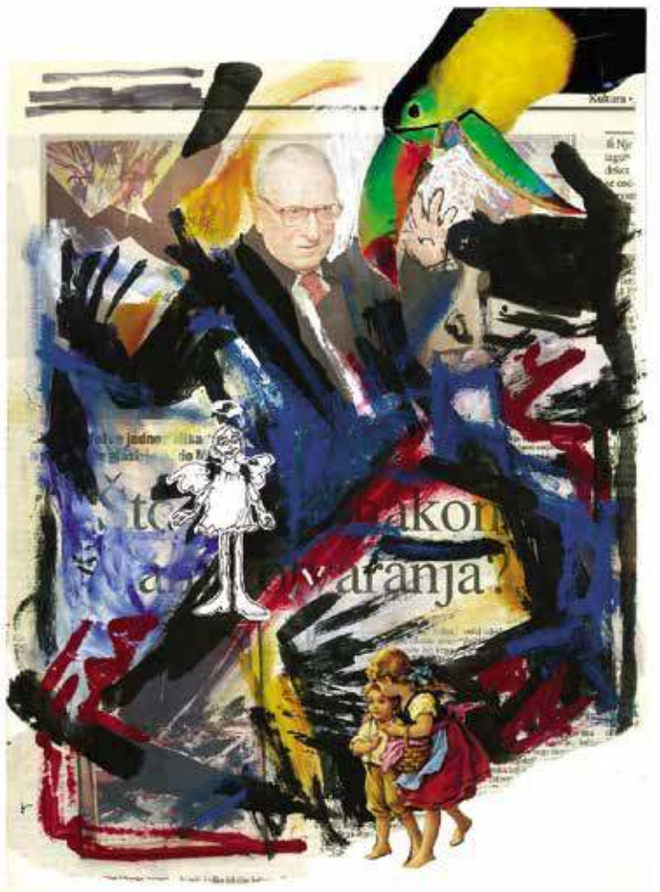

Ima, ima…

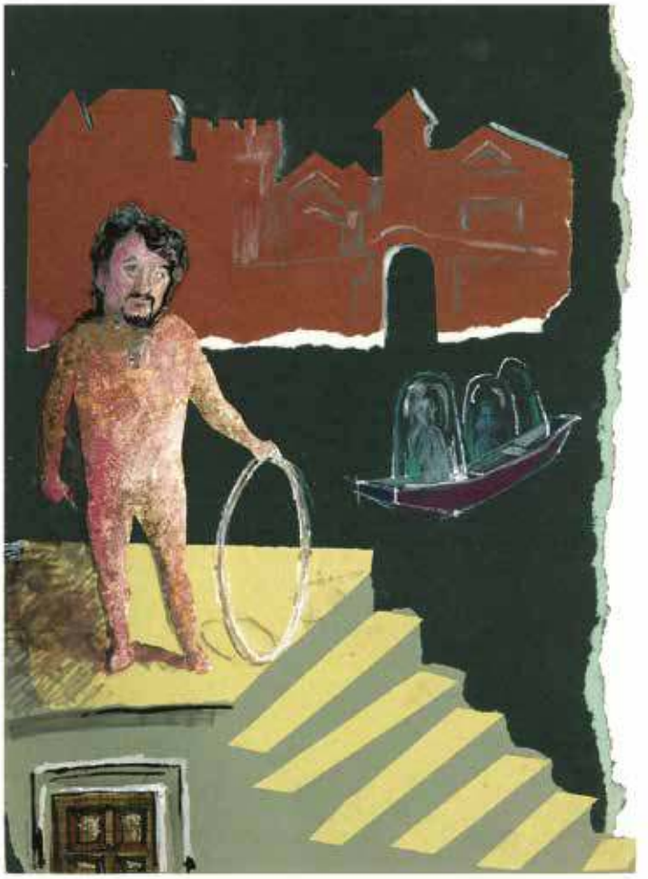
Nema, nema…

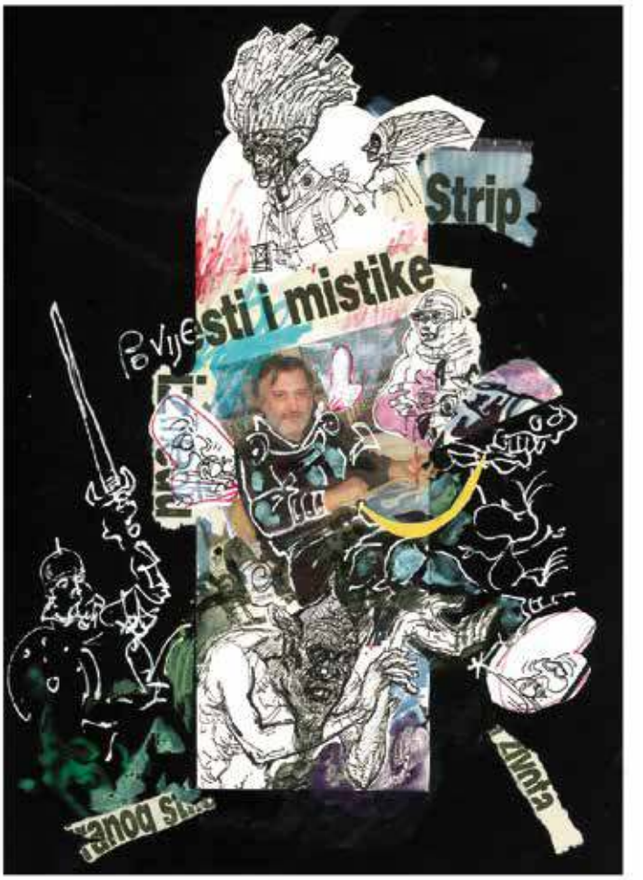

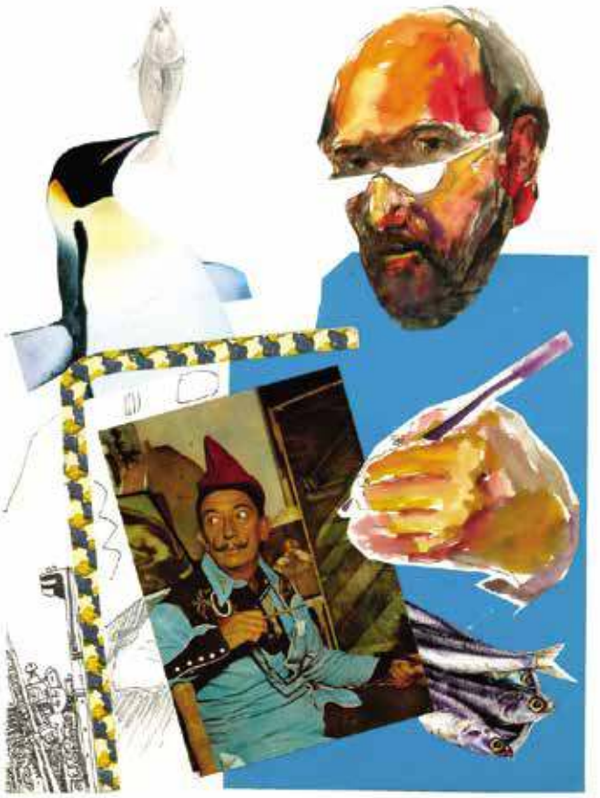

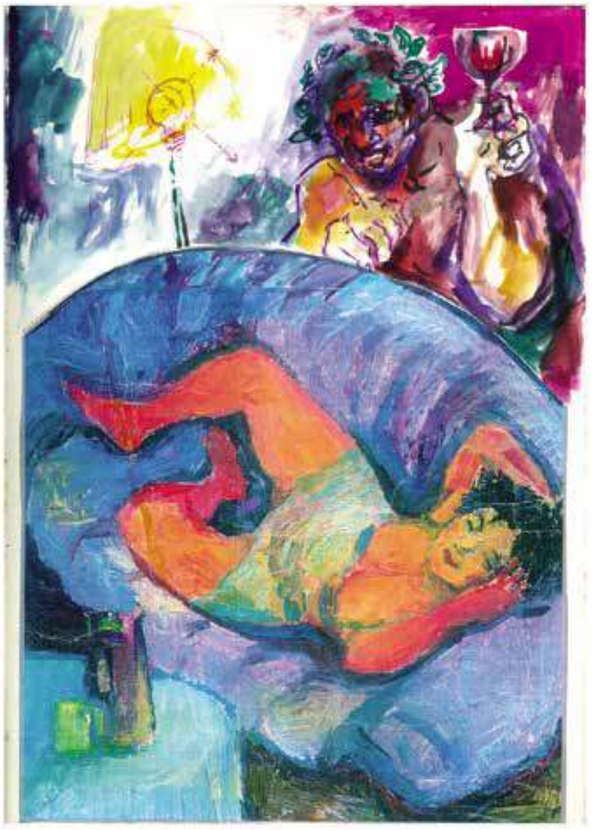

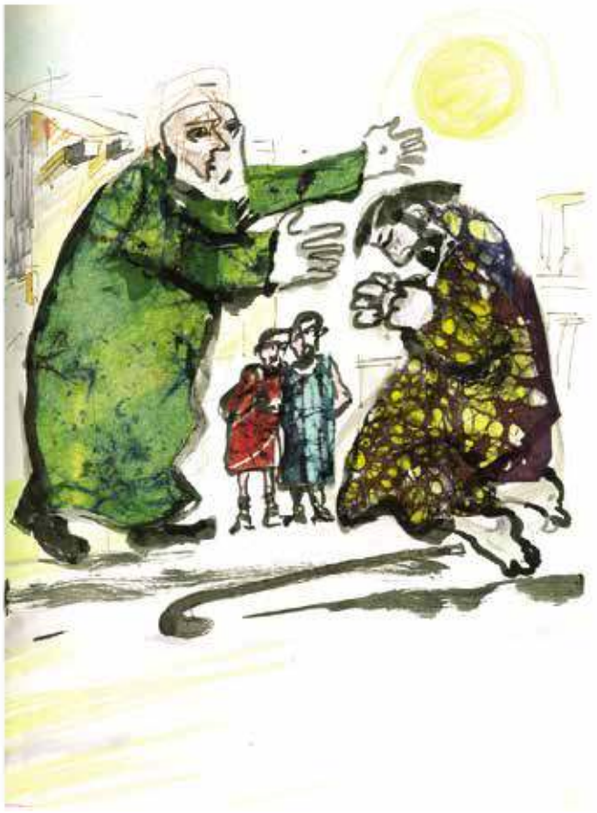

Strip
sti i mistike

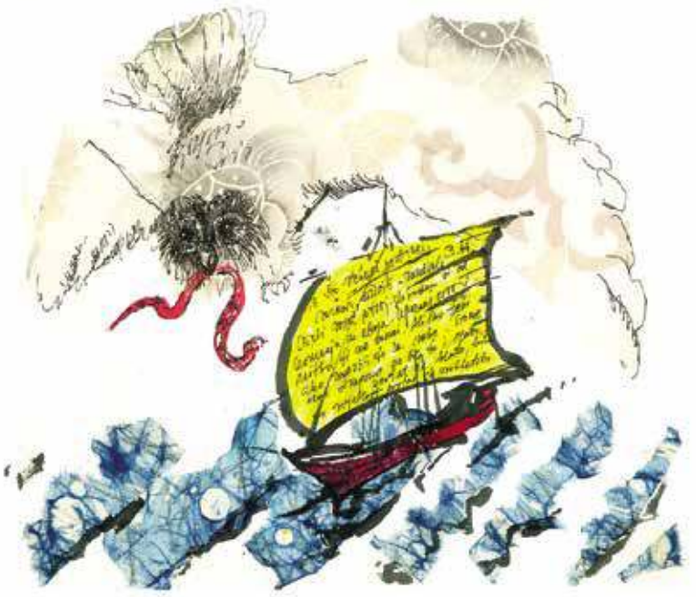

ZeKaeM

(v) ≠ !
g = 9,81 m/s²

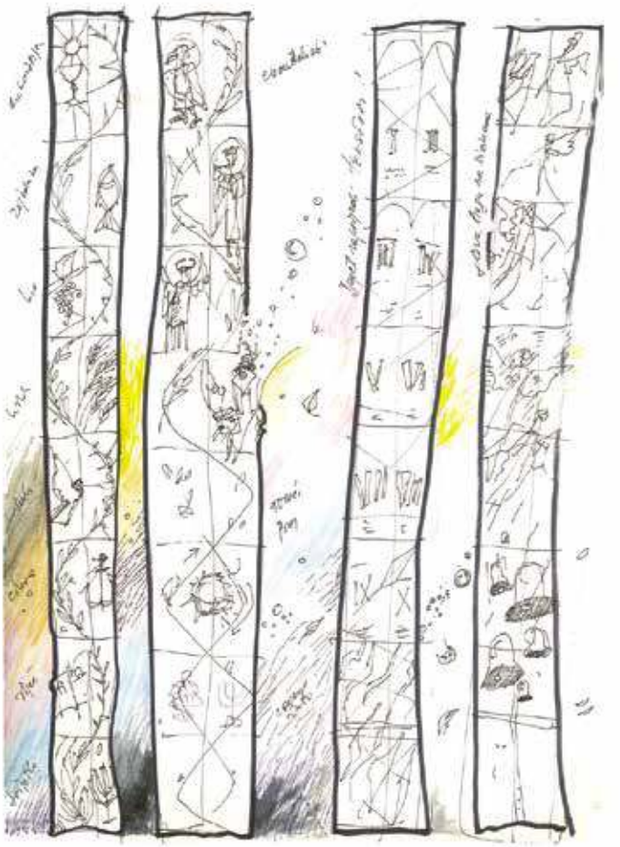

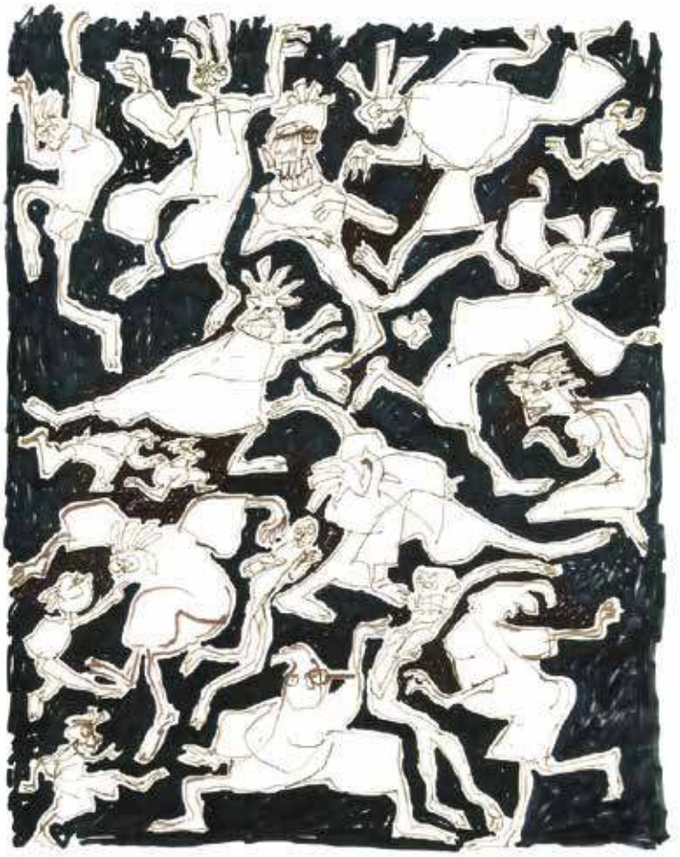

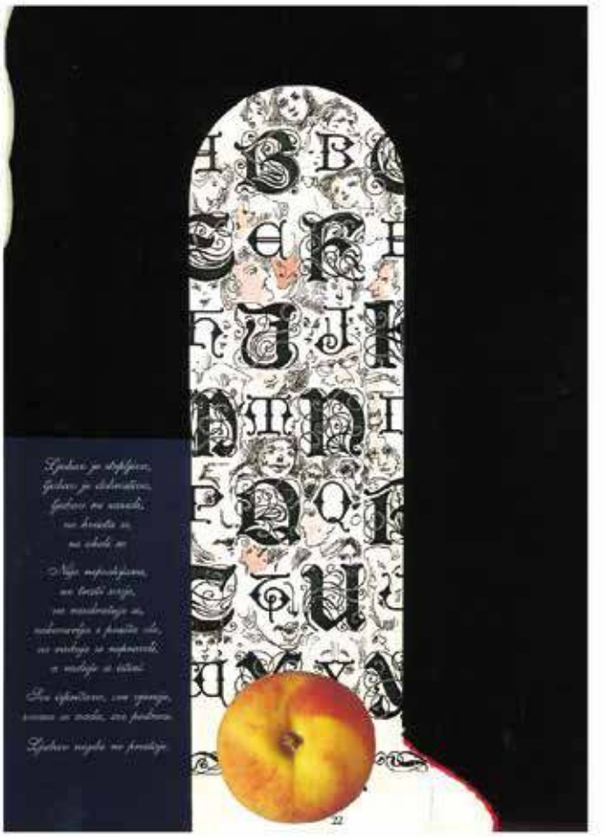

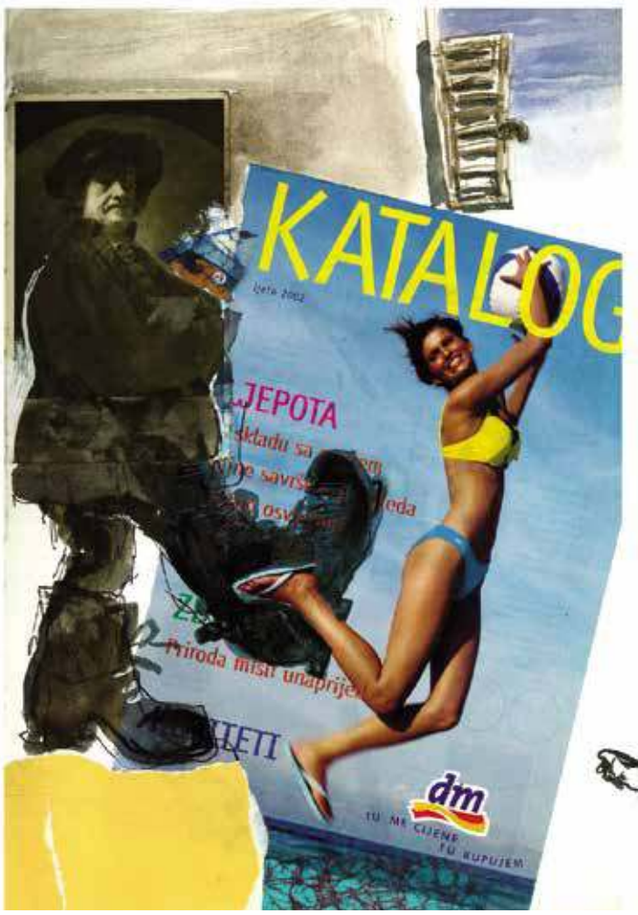

KATALOG
ljeto 2002
JEPOTA
dm
TU ME CIJENE
TU KUPUJEM

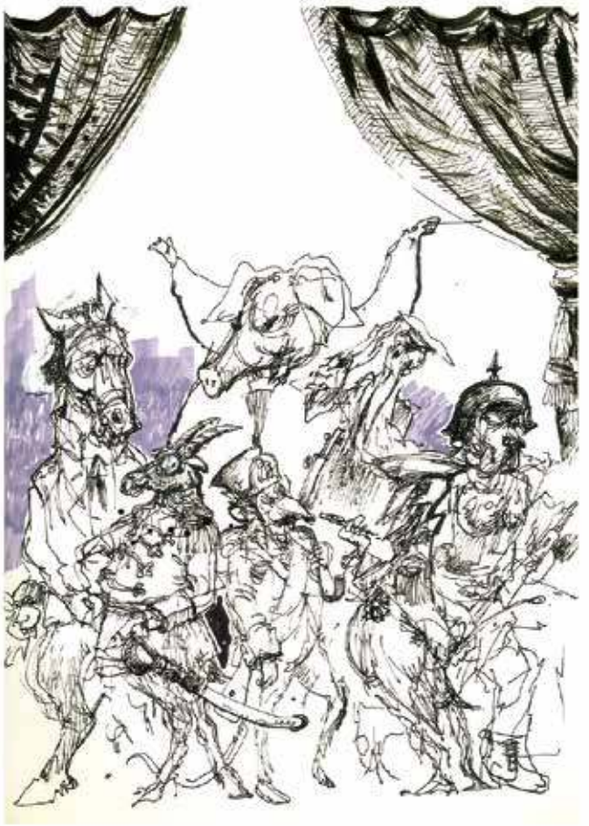

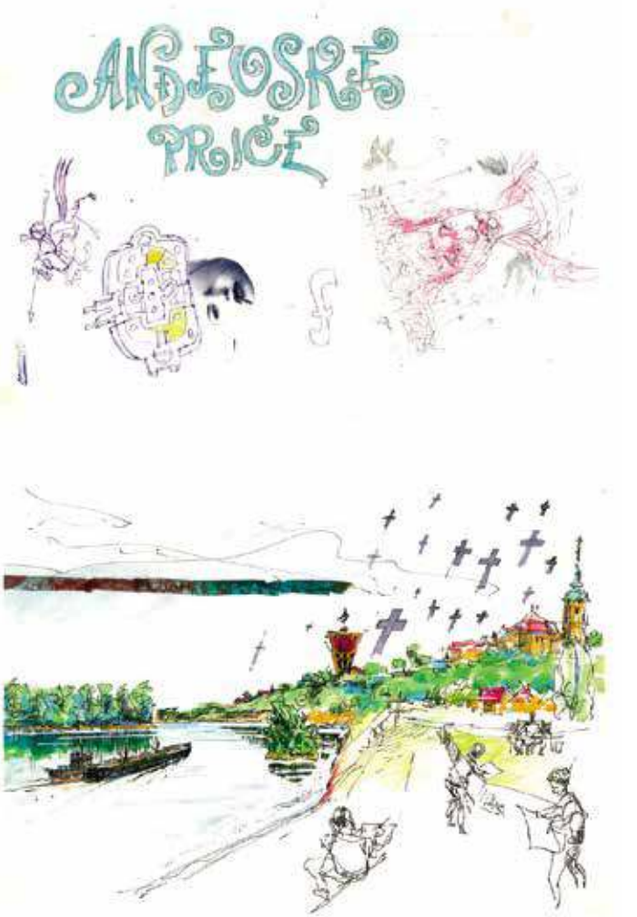

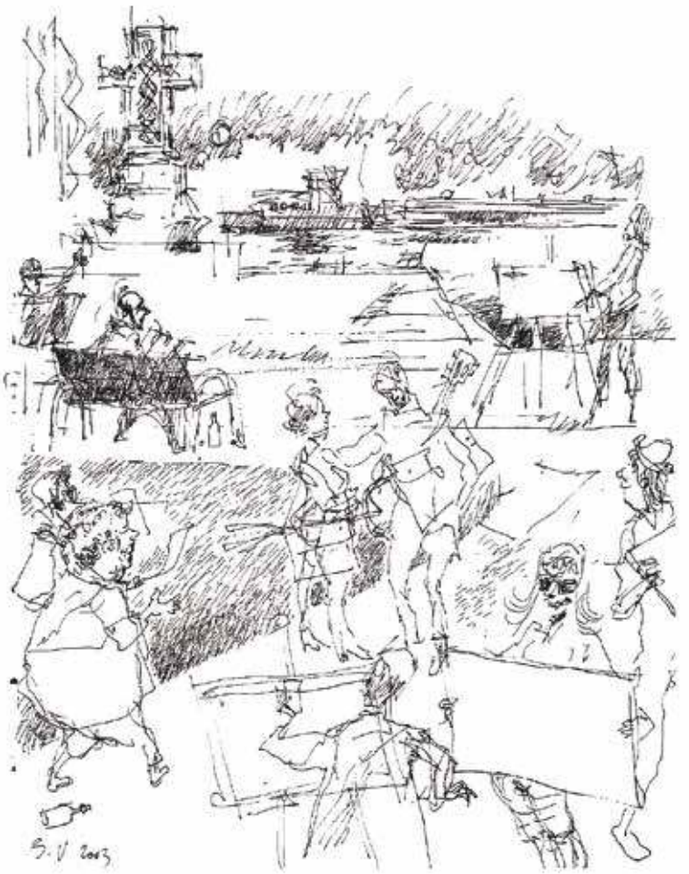

ANDEOSRE
PRIČE

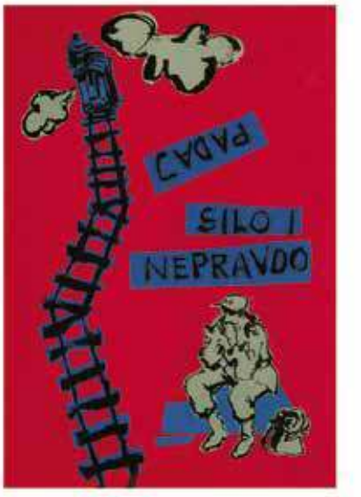

PADAJ
SILO I
NEPRAVDO

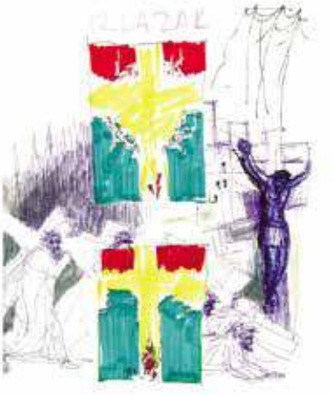

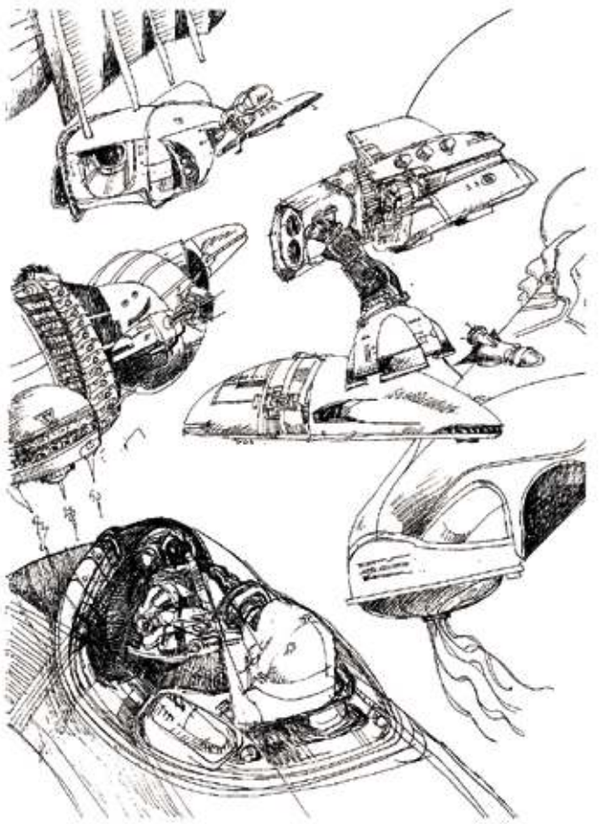

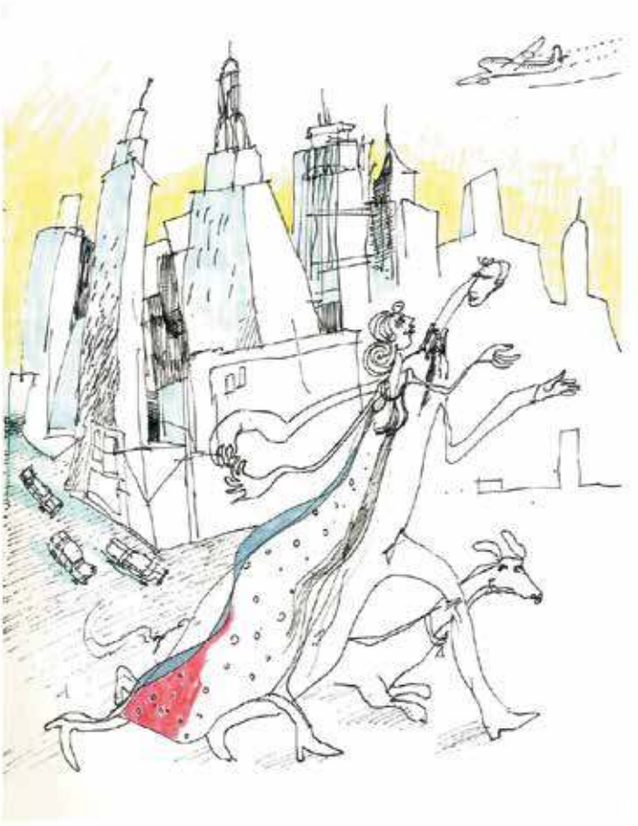

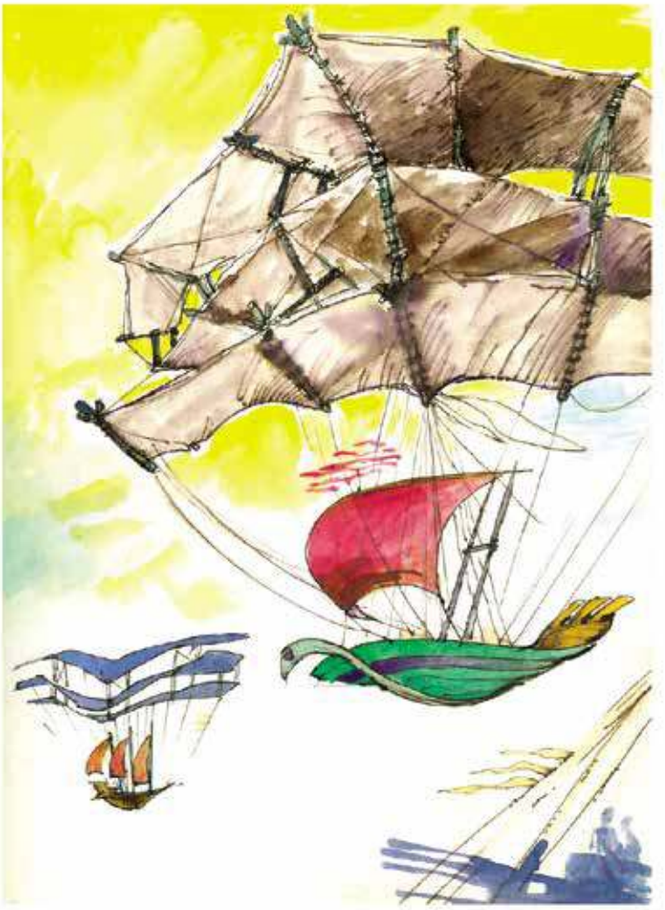

BOAT TICKET
PRAGUE
VENICE
CZK 270.-

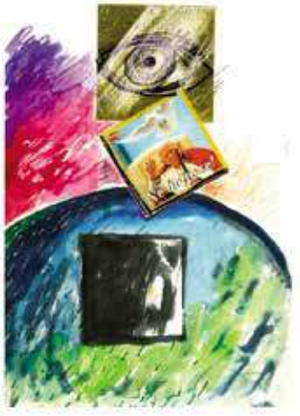

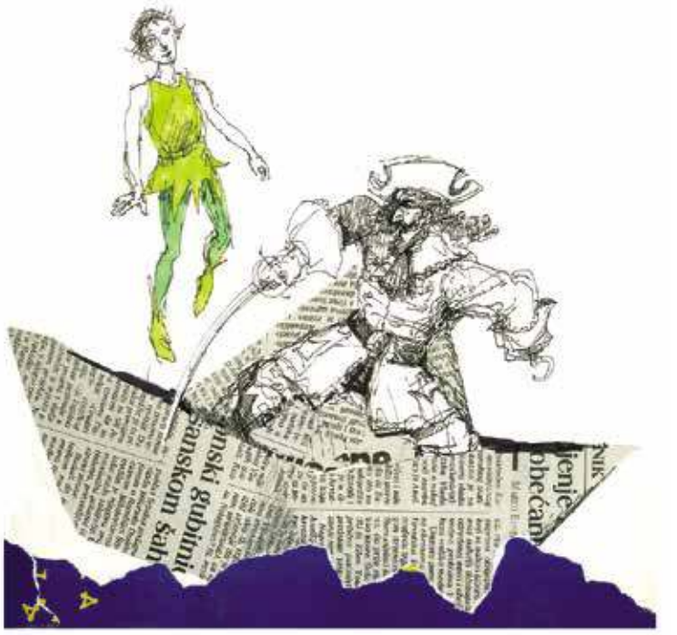

106

SS
un

STUDENI 2002

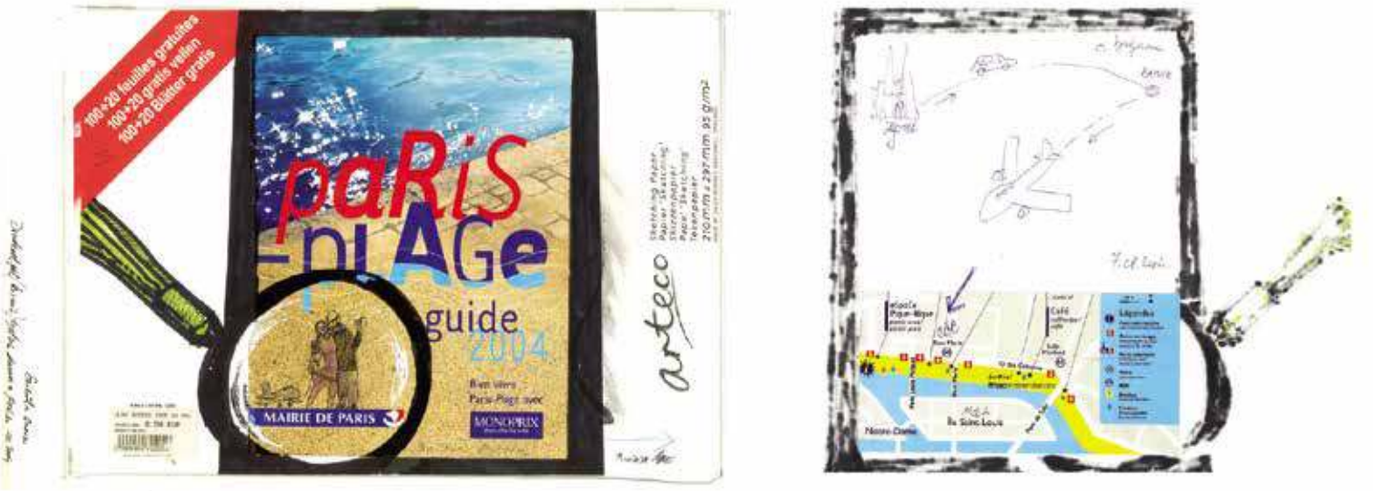

BO RAK

DRUGO PUTOVANJE U PARIZ 2004. GODINE

Dva zrna pijeska

Drugo putovanje u Pariz značilo je putovanje u drugi, drugačiji Pariz. Euro je naslijedio franak, donio neke promjene. Ljetno vrijeme, tropskih pljuskova, zatvorenih galerija, živog prostora uz Senu kao mjesto ljetne razbibrige i polupraznog grada bez nekog programa kulturnih događanja, činilo je grad kulisama bez atmosfere i prijateljstva. Susreti, a bilo ih je, nekako su devalvirali u značenju, proporcionalno očekivanjima. Porastao je broj turista s dalekog istoka i desperadosa iz okruženja euro zone. Potraga za izgubljenim „pupoljkom" završila je samoćom i fijaskom, ali i spoznajom da novi obzori kriju nove iluzije. Tako je i moja radoznalost okopnila. Konačno, kome tu išta znači ono što radim. Jednako kao i kod kuće, bez jasnog cilja i s rupom u džepu prvo strada ponos. Prijateljstva umiru kad se otvori novi krug ponavljanja, a bespomoćnost pokuša utopiti pivom (naprimjer). Zamrzio sam pivo radi D.V-a koji se poput mene vratio u Pariz iz SAD-a da bi se tu izgubio. Objasnio mi je da je za njegovu nesreću kriv uspjeh u karijeri! Ja sam bar imao povratnu kartu za Zagreb. Oborila me praznina ovog Babilona kulture, nisam imao kome što dati niti sam mogao išta primiti ili s kim što podijeliti. Takav sam bio samo teret kao što su mi drugi odjednom postali teret. Shvatio sam da se euforija prvih susreta ne da ponoviti. Da je bolje maknuti se iz svijeta zatvorenih vrata i atrofiranih osjetila i zabiti u kakvu dobru knjigu.

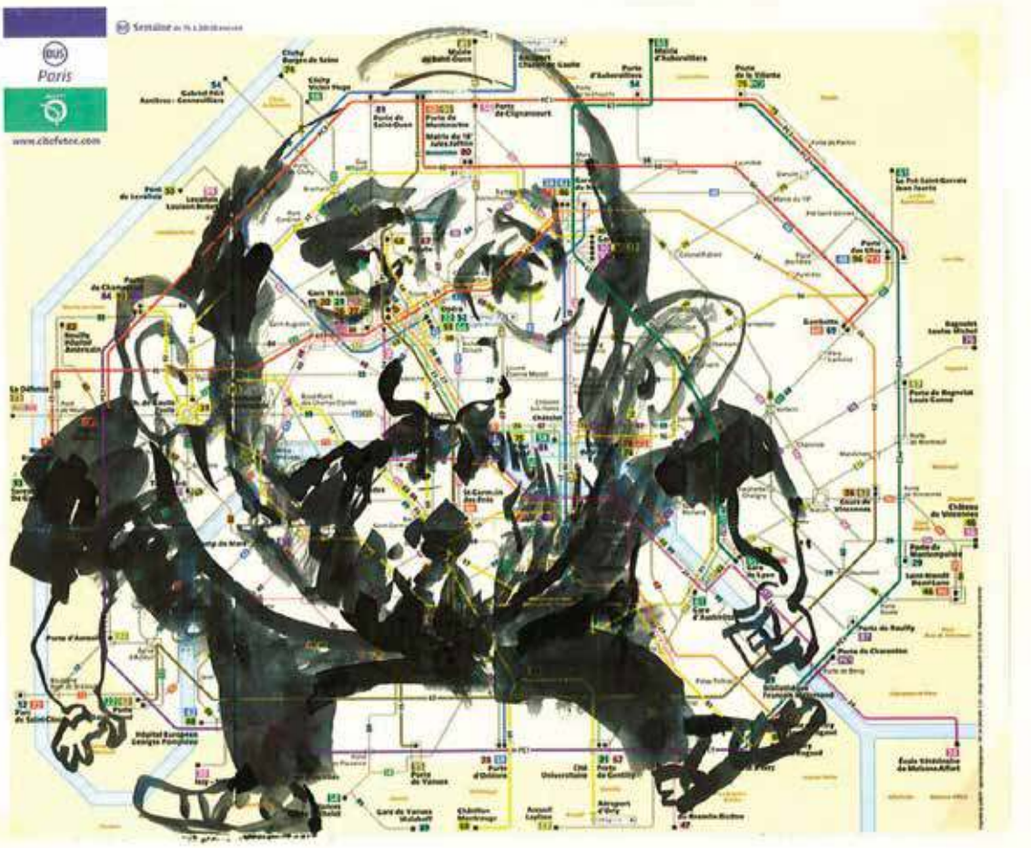

U tome trenutku otvorio mi se Bela Hamvas. Već mi je pročitana biografija tog gospodina i uznika otvorila neke prozore ovog ograničenog svijeta. Scientia Sacra (izd. CERES, Zagreb 1995. u prijevodu dr. Jadranke Damjanov) i kasnije Kršćanstvo (izd. Jesenski i Turk, Zagreb 2003.) došle su mi u pravi čas. Te sam knjige nosio na dar ne pročitavši ih, ali dar nije isporučen. Nisu ga htjeli primiti (?). Tako sam ja pročitao te knjige i vratio ih doma u svoju biblioteku. Njihova je zasluga da sam Pariz doživio u drugome svjetlu, učinio mi se jasnijim nego prvi puta. Tako sam se dvostruko mogao radovati povratku u mali Samobor.
Ono što se spontano događalo na radnome stolu u atelieru br.8115 jesu ilustracije ovih knjiga.
Budući ih ne prati tekst objašnjenja, svatko ih može pročitati po svojoj volji. „Vrata" pri tome nisu simbol poput Kubrickova megalita iz Odiseje u svemiru, ili vrata zaključanog svijeta, to su vrata duše materijalnog svijeta, ako takav svijet uopće ima dušu. Sve je ništa, pjevali su španjolski republikanci marširajući u smrt, kao pjena morskih valova. A meni se učinilo u momentu, da je ništa sve. Samo treba otvoriti vrata.

Je suis égaré
Déjà je sortie !

Gore, dolje, iznutra prazno

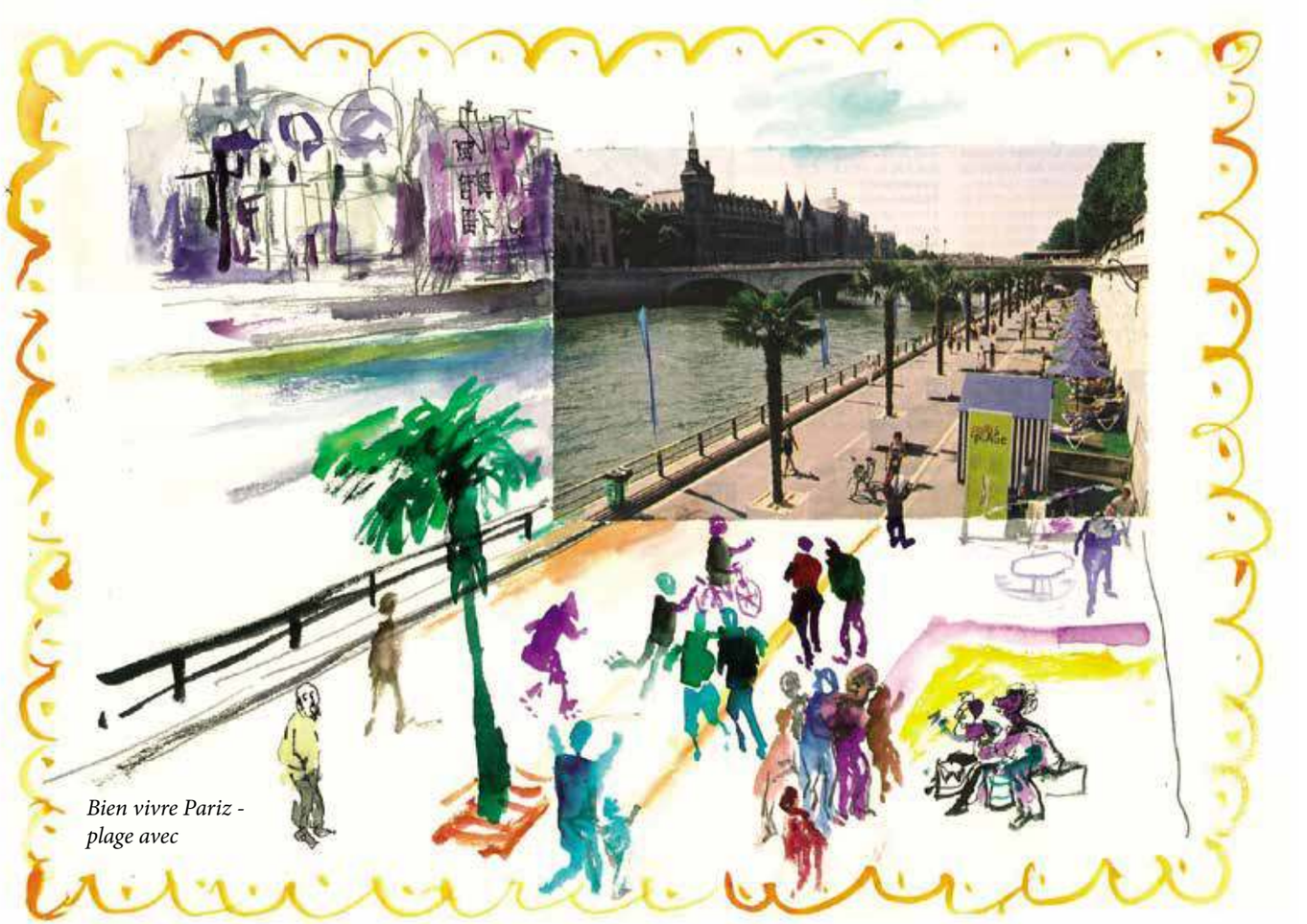
Džungla na asfaltu

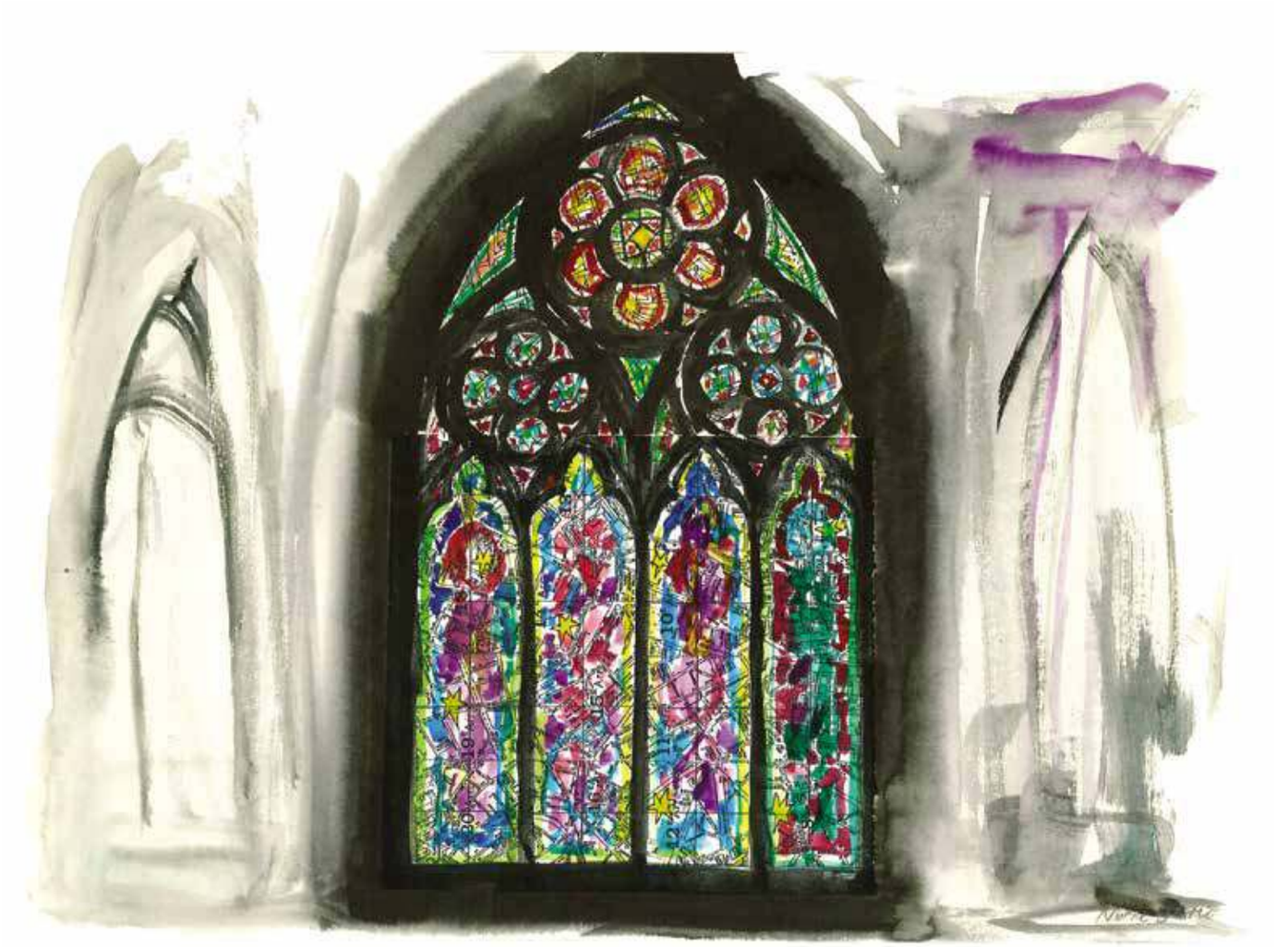
Kamo, zašto, do kuda

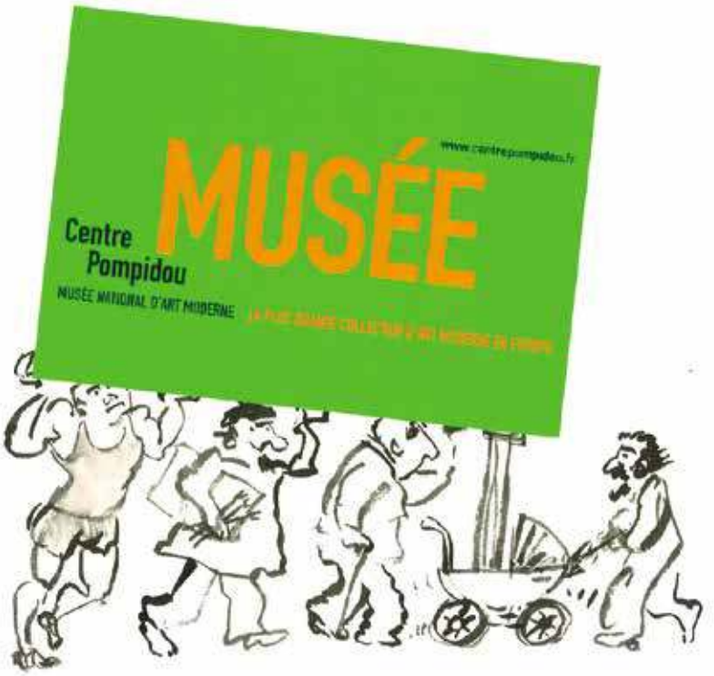

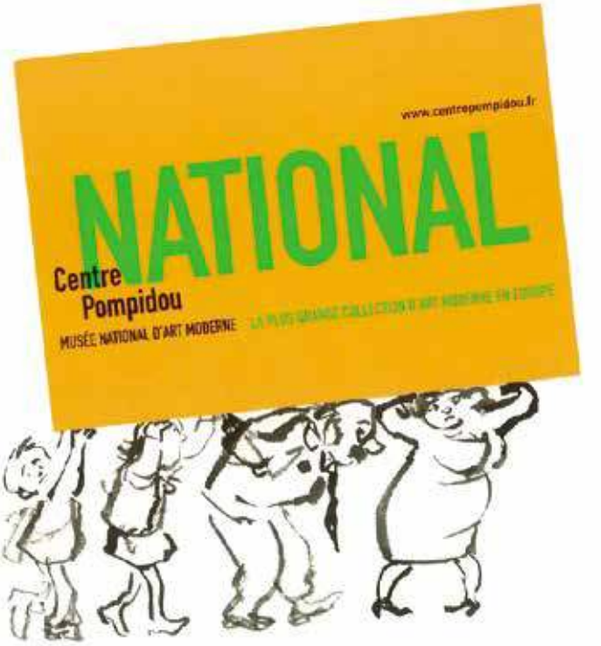
Invitee

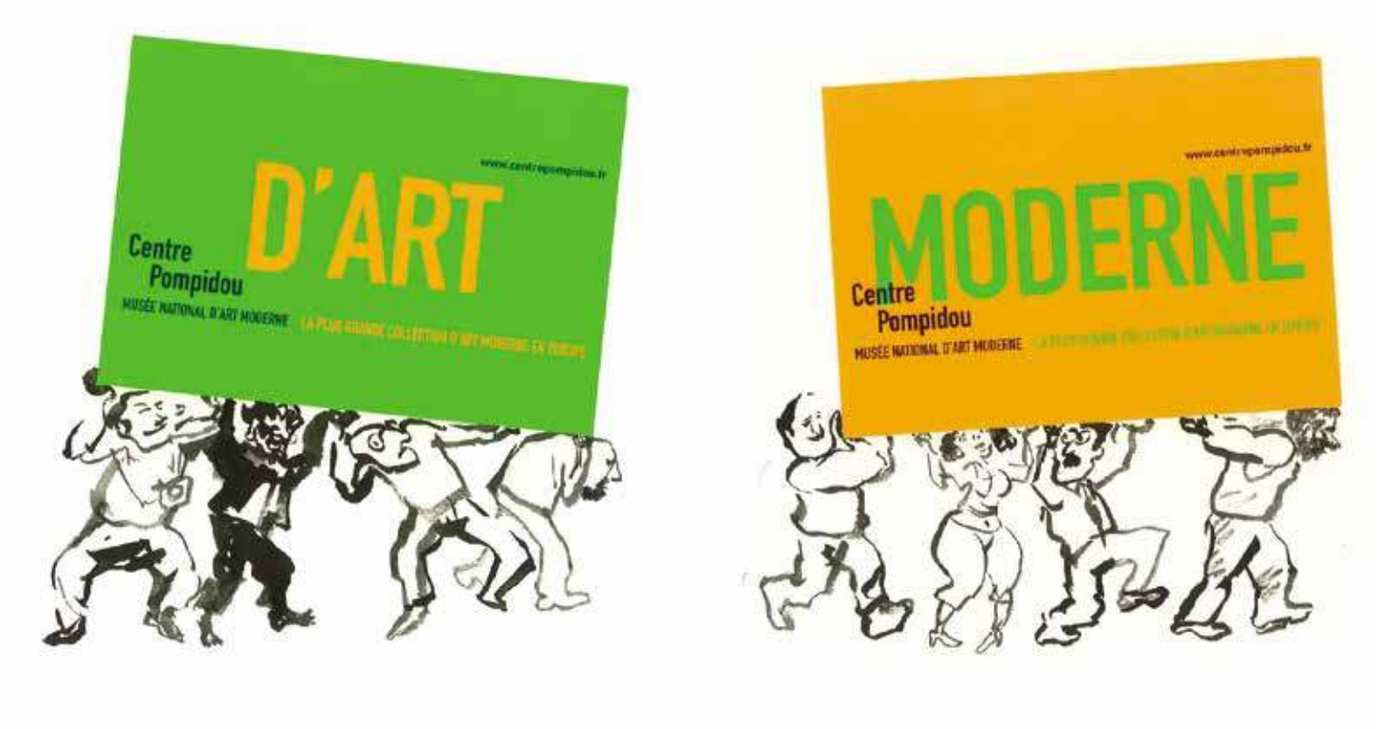

Bien vivre Pariz - plage avec

www.centrepompidou.fr
MUSÉE
Centre
Pompidou
MUSÉE NATIONAL D'ART MODERNE

www.centrepompidou.fr
NATIONAL
Centre
Pompidou
MUSÉE NATIONAL D'ART MODERNE

Hommage D. Vrankiću

VALCER NA STENI

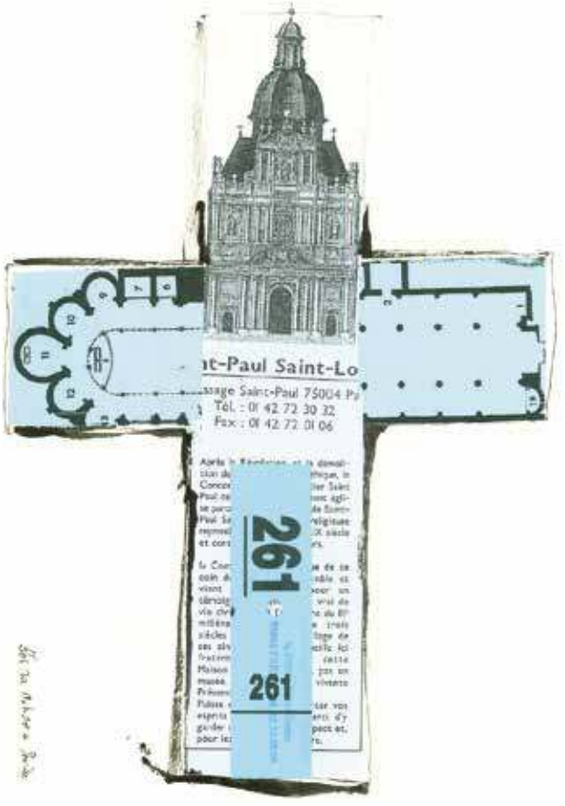

To know it all
let's meet up
at the
back !
BHV
www.bhv.fr

Centre
Pompidou
ALECHINSKY

OČIVIDNÉ

A ključ?

Kad se izađe iz buke grada u tišinu ateljea, šarenilo vreve zamijeni polumrak, a umor nakon napornog hoda učini svoje, otvore se neke do tada zatvorene ustave pa se u polusvijesti pojave slike. Pomiješane slike, doživljaji prošlog, sadašnjeg i budućeg, kovitlac osjećaja bez intenziteta, ali zato neobične jasnoće detalja. Preumoran da im odgonetam značenja, prevrćem te žive slike taktilnom osjetljivošću, kako dolaze, svjestan i okusa i mirisa stvarnosti – a znam da je to polusan. Ušetam u tom stanju pod svodove nekih velikih gotičkih crkava čije je zidove izvana zazelenila mahovina. Možeš osjetiti žestok miris mokraće i zapuštenosti, a iza škripavih i teških velikih vrata miriše na tamjan i memlu. Kroz zamućena stakla starih vitraja nazire se bogatstvo ukrasa stare stolarije, kamene plastike, štukatura, čađavih zidova, a tamo u mraku svjetluca vječno svjetlo. Lumin osvjetljava pozlatu svetohraništa. Nigdje nikoga. Teška klecala vabe teške misli. A onda se pojavi slika Jone u utrobi kita, Ninive i tumačenje parabole o bršljanu ispliva u svijest kao i jasna slika pogleda na grad s vrha Eifelova tornja. U tom trenutku čuje se jasan i veseo smijeh mladosti poput barjaka koji vijori na vjetru. Potom, mi u san ušeta slikar Zlatko Šulentić. Sjedi nasuprot meni kao „Čovjek s crvenom bradom“ i u onom polumraku mi odmjerenim, ali strogim glasom govori o kompoziciji u slikama starih majstora, o površnom školovanju moje generacije, „tankome“znanju koje ne može nositi naše velike ambicije. Branim se da je danas brzina prokletstvo, a on mi na to dodaje Bibliju i nestaje. Izranja Krleža kao oživljeni portret Ljube Babića i pokazuje mi prstom slikara kako slika svoju Golgotu.

Ta se slika dugo zadržala, a ljudski mravinjak u golgotskom svijetlu uskoro poprimi izgled namreškane vode u Luksemburškom parku, zrcaleći nebo po kojem klize male jedrilice. Grozdove prekrasnog cvijeća uokolo zanjiše vjetar brišući sliku.

Mene trgnu žamor u hodniku i tulum s gornjeg kata, podsjetnik da je noć pojela dan i da treba udahnuti svježi zrak, večerati, možda se javiti doma…

Dok sam se „družio“ s Hamvasem u Parizu, grad je metamorfozirao u povrtnjak,
ulice postale lijehe kupusa i rotkvice, zaplavili se cvjetići na krumpiru, bumbari i pčele razletjeli u potrazi za peludom, eludom, ludom, udom, dom, om, m …DOMA je moj Pariz.

Prepisujem Delimira Rešickog, (Kult, Glas Slavonije) o Hamvasu: Daleko dakle, od svakog vulgariteta Bela Hamvas je još davno (izvan mogućnosti objavljivanja – dodaje T. Maroević) ispisao rukopis u kome prepoznajemo istinskog književnika koji na začudno lak i stilističan način uspijeva biti nietzscheanski opojan, cioranovski bolan, a „pjesnički“ u najznakovitijoj tradiciji europskoga književnog moderniteta.

A Bela dodaje (citiram): Sreću je podnio samo četvrti mudrac. Jer dopušteno je steći bogatstvo, radost, znanje, darovitost, ali jao onome tko za to nije dovoljno jak. Dio njih umire, dio gubi pamet, dio zakopava blago u sebe i ne da ga nikome. Svjetlo elizejskih vrtova u njemu se pretvara u tamu. Sreću podnosi jedino onaj tko je dijeli. Svjetlost postaje blagoslov samo u onih koji je daju i drugome. Jer nam je Moć koja nas je otpravila na put rekla: tebi povjeravam svakog čovjeka ponaosob, svakoga bez izuzetka, pomozi mu, daj mu jesti, daj mu odjeću, pazi na svakoga kao na sebe i ne dopusti da itko potone u tamu. Što stekneš, postigneš, saznaš, doživiš – razdijeli. Cijeli svijet je tvoj. Slobodan si od kamenja do etera. Upoznaj, osvoji, nitko ti ne brani, ali jao tebi ako to zadržiš za sebe. Što ne daš drugome, pa bilo to i zlato, postat će blato, bila to sveta svjetlost, postat će prokletstvo, bio to užitak, postat će smrt. Otpravljam i tebe kao i sve: odgovoran si za svakog čovjeka koji živi s tobom i polagat ćeš račun za svaku paru koju si na sebe potrošio, za svaku radost koju si zatvorio u sebe i za svaki sretni trenutak koji si za sebe zadržao, sada idi i živi jer svijet je tvoj.

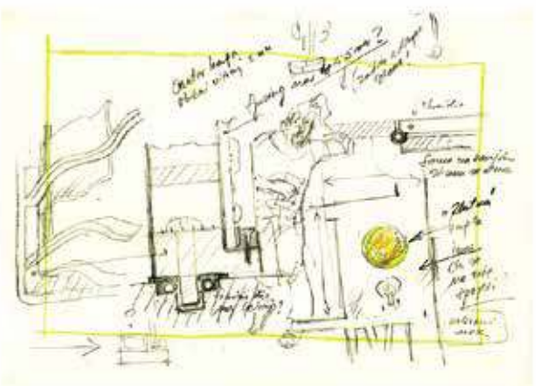
Znao sam ja to, dragi Bela, kao arhetip upisano je u vjeru otaca i majčino mlijeko, ali hvala ti. Lako je skrenuti potragu, puno je krivih tragova i pretpostavki, a mnogi se upravo vraški trude mutiti izvorsku vodu. Ovoga putovanja bio si moj Šimun Cirenac i hvala ti na tome.

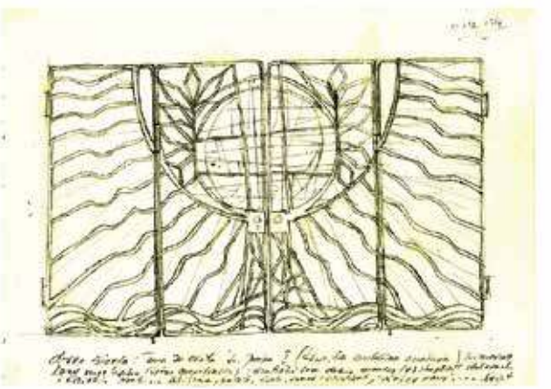

Vrijeme mitova

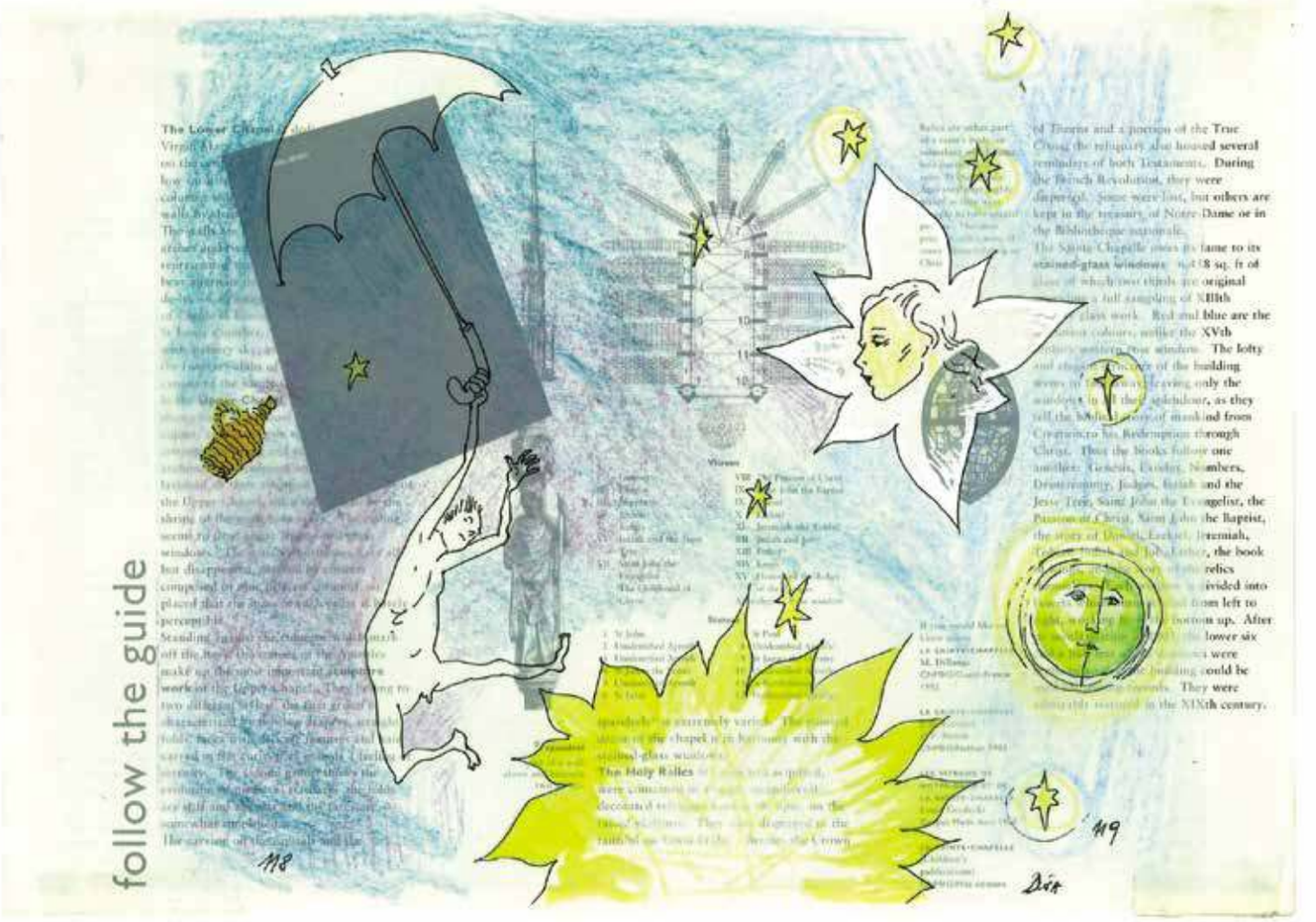

Zamisao da se pregrada atrija crkve sv. Josipa na Trešnjevci ostakli vitrajem, a da to ujedno bude zaštitna pregrada, razvijala se postupno. Zadana mi je tema „drvo života". Prva asocijacija bila je razlistali križ s bogumilskih stećaka, iskon. Onda sam zapeo u tehničkom aspektu. Metal i staklo, efikasno, ali tvrdo rješenje. Vrata bi trebala biti vrata svjetla, paslika postanka i to gledano sa obje strane. Prema prezbiteriju tumačiti Otajstvo vjere, a prema izlazu čudesnost života. Dano mi je ova razmišljanja o vratima, začeta u Parizu, godinu dana kasnije u Zagrebu provesti u djelo. Staklofuzijom u starim drvenim vratnicama i rešetki od trešnjevog drva dodao sam (izradio) i rukohvate stilizirane u brončane pupoljke.

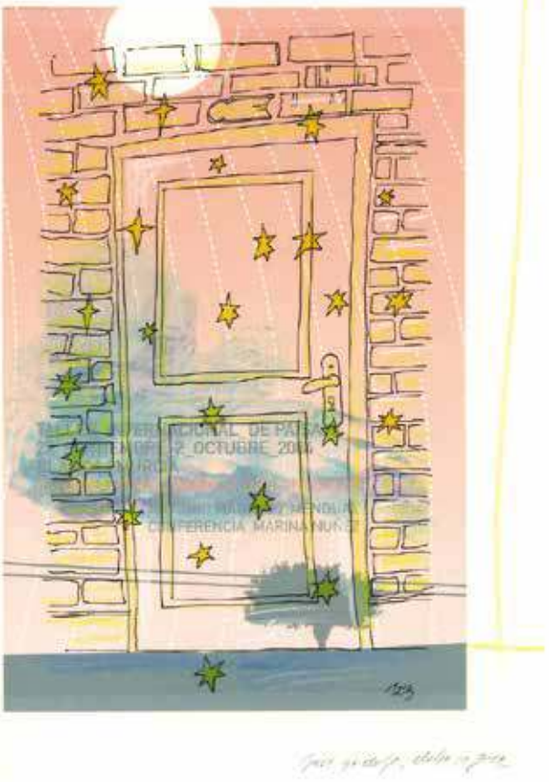

Vidi tekst na orginalu

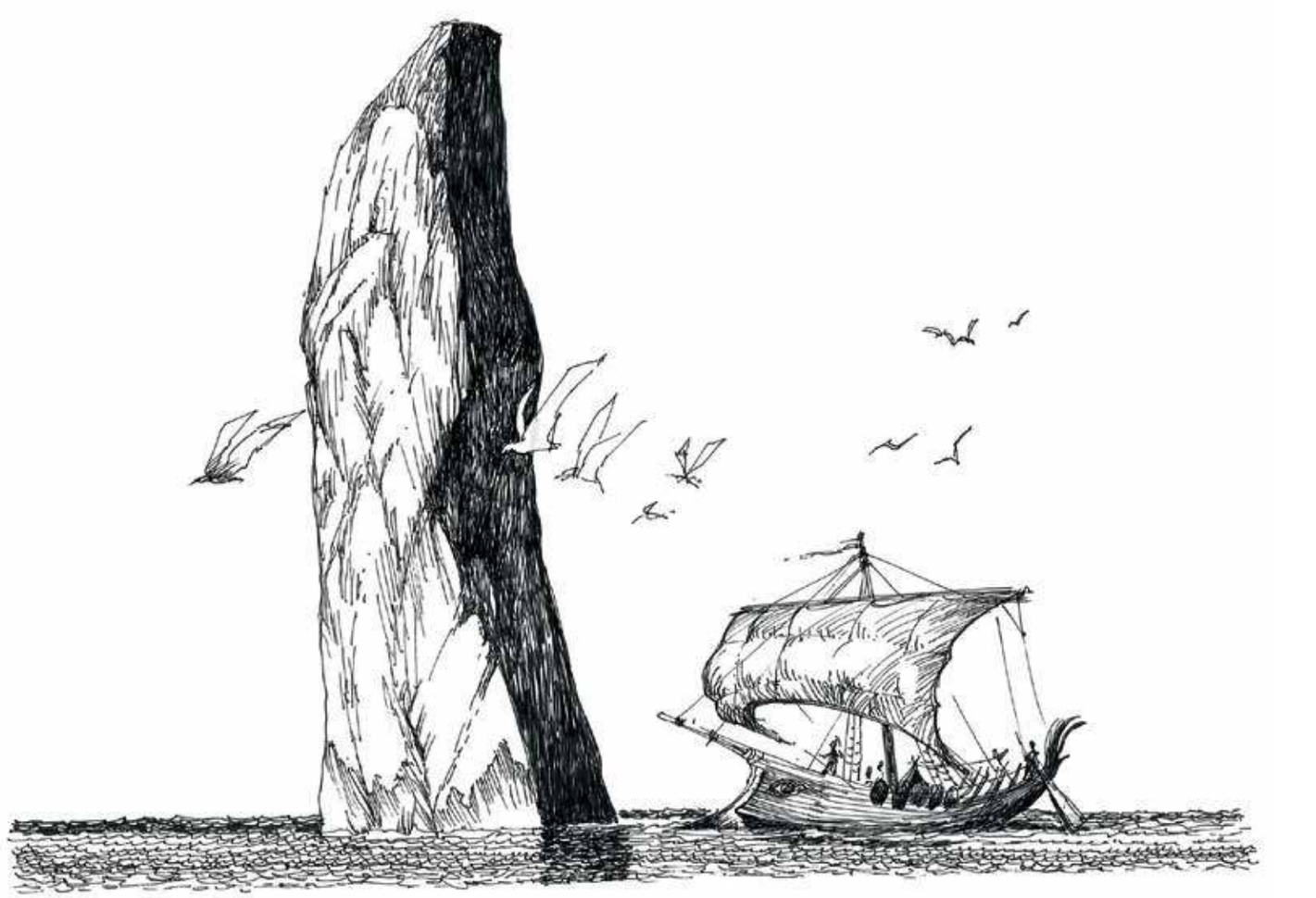

Bio sam i nisam bio autsajder u tome glamuroznom svijetu. Spoznaja da ovdje pripadam koliko i bilo gdje drugdje, odnosno da sam putnik koji sam slobodno može odabrati kamo želi poći. To pitanje izbora nije uvijek tako „čisto", ali u konačnici iza ovih vrata kriju se uvijek neka druga vrata i treba ih pokušati otvoriti. Naravno ne ni polugom ni ključem. Treba ih „zamoliti" da se otvore i imati hrabrosti proći kroz njih. A putovati je uvijek lakše bez prtljage. U tome je čar putovanja, u tome je i čar povrataka. Ono što sam ponio kući s ovog putovanja neizmjerljivo je. To su u prvome redu novi putokazi i novi putorisi (za moja mala sunca i jedno veliko).

Preostalo mi je spakirati torbe i oprostiti se od pariških „razglednica“, prijatelja i Sene.
Svoj kišobran sam ostavio slijedećem stanaru ateljea (neka mu se nađe pri ruci).

U pričama i kroz priče plov nikada ne prestaje kao ni potraga Argonauta za Zlatnim runom.
Kad utihnu priče ostaje poezija ili humor.
Ostaje sunce, nebo i more, ostaje rajski vrt iza svih koprena koje smo satkali svojim neznanjem.

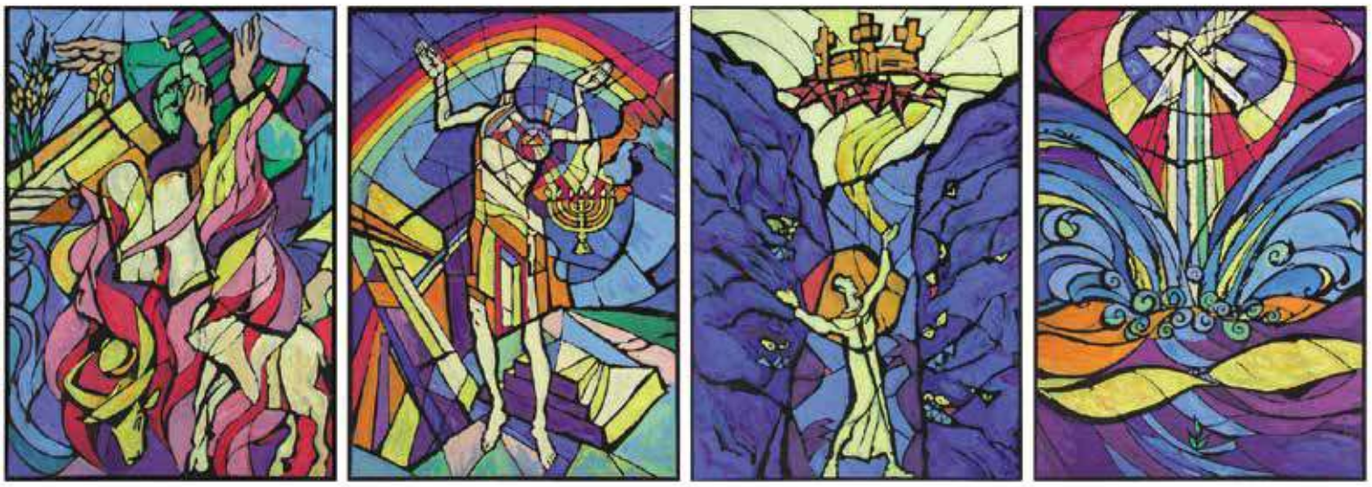

Vitraji govore svjetlom, svjetlom kazuju priče. Budu svjetlo prije nego postanu ostakljeno okno. Pričom se vraćaju svjetlosti.

DODATAK - SVETORISI (sv. Josip na Trešnjevci)

Ova crtanka obuhvaća maleni dio građe u koju spadaju stotine crteža, skica i likovnih bilješki slikareve svakodnevice, ali i onog dijela koji je dio profesionalonog posla i narudžbe. Veći dio tih skica nalazi se u tekama ili je rasut i čini drugi dio ovog „Putorisa". To se uglavnom odnosi na sakralnu tematiku koja čini značajniji dio mog likovnog opusa. Realizacije tih skica dio su zatvorenog ciklusa čije vrednovanje prepuštam kompetentnijem sudu. U nastajanju sakralnog opusa bilo je puno skica i mnogo „promašaja", to jest, odbijenica. Natječaji pozvanih umjetnika u nas ne znače a priori priliku za odabir najboljih rješenja. Kako je to sasvim „normalna" pojava, često je psihofizička sprema ono što čini jedino zaleđe u egzistencijalnoj trci. Drugim riječima, više natječaja znači više mogućih pogodaka, znači, više šanse za preživljavanje. Nije ni mjesto ni tema raspravljati o naručenoj umjetnosti bez obzira tko je naručitelj i koja je svrha narudžbe. Osobne stavove počesto treba zanemariti jer glavnu riječ vode naručitelji i njihov ukus. Preporuka je biti oprezan u prosudbi granice do koje se u „popuštanju" smije ići. Dobro je iza leđa imati odluku

više instance, biti pokriven odlukom neke komisije. Događa se da dobra rješenja ponekad propadnu, a teški kompromisi prolaze. Rijetko se priča složi tako da se iz zajednički stvorene pozitivne energije spontano izvuče najbolje od svih sudionika. Jedna takva priča je vezana za niz od šesnaest vitraja izvedenih u crkvi Sv. Josipa na zagrebačkoj Trešnjevci. Od prve informacije o narudžbi do realizacije prošlo je punih četiri godine. Epizoda izrade skica prošla je tri etape: od prvog tumačenja tekstova Starog i Novog Zavjeta likovnim govorom i deskriptivnog rješenja, svojevrsnog stereotipa, do pomaka prema slobodnijoj interpretaciji svetopisamskih rečenica. Ono deskriptivno, puku bliže, je zanemareno, a nakon druge i treće inačice čitanja, ekspresivne i slobodne skice postale su nacrtima vitraja u crkvi Sv. Josipa. No ne bez prijepora. Priča je okrunjena izradom vratnica atrija (spomenuto na str. 506.). Na ovim stranicama donosim niz od šesnaest temeljnih skica od kojih su uzeti bitni dijelovi kompozicije radi nešto drugačijeg formata prozora. Taj niz vitraja učinio je crkveni prostor uistinu sakralnim, a svjetlo i prava mjera lomljenja fragmenata.

Taj niz vitraja učinio je crkveni prostor uistinu sakralnim, a svjetlo i prava mjera lomljenja fragmenata stakla na postojećim distancama skladno ispunjavaju prostor čineći ga običnim. Kao da su vitraji oduvijek bili tu.

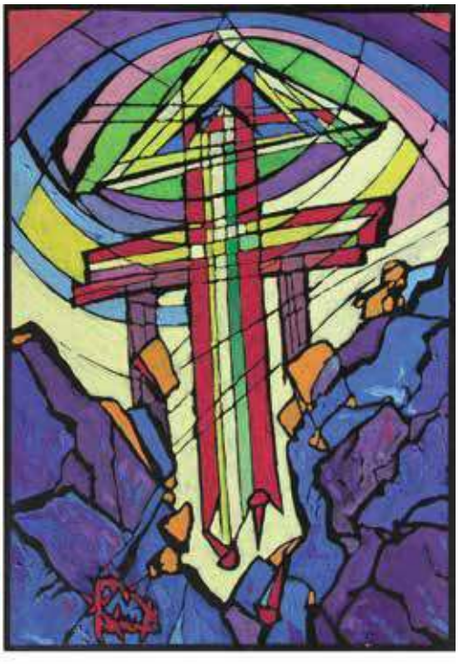
Međutim sav je ovaj uvod napisan radi onoga što je raslo zajedno s pričom o vitrajima. A to je kratka povijest izložbenog prostora za promicanje suvremene sakralne umjetnosti, u krilu Župe Sv. Josipa i prostorima bivšeg (ratnog) Caritasa i vertikale (novog) zvonika ove crkve. Od momenta kad se ušlo u realizaciju vitraja koju je zdušno pomagao župnik, prečasni Josip Kuhtić, a koji su se izvodili u zagrebačkoj radionici gospodina Borisa Milića meni je na pameti bio i taj drugi zadatak. Očišćen od šute i smeća zvonik je zablistao, a bivši Caritas postao je izložbeni prostor dostojan Zagreba, nadbiskupije i Trešnjevke. Izložbe koje su zaredale, postavi, otvaranja, katalozi i svi detalji o kojima se organizator brine da bi stvorio i zadržao kulturnu publiku dali su rezultata. U trajanju od jedne godine prirediti pet velikih izložbi u tek osnovanoj galeriji više je nego dovoljno. U tom programu bilo je važno mjesto kolege Danijela Žapčića, profesora Učiteljske akademije u Zagrebu, i Kustosa umjetničkog paviljona prof. Stanka Špoljarića. Pokazalo se da u ovom dijelu grada koji je ujedno i njegova zapadna granica ovaj i slični prostori nedostaju. Pokazalo se da za izložbama autora sakralne tematike ima puno interesa i publike, ne samo iz kruga župe kojoj pripada galerija „Zvonik Sv. Josipa“ (kako smo ju nazvali). Pokazalo se da grad Zagreb i nadbiskupija uopće nemaju izložbenog prostora ovog tipa, a po povratnim informacijama, da je broj zainteresiranih umjetnika za izlaganjem u ovom prostoru velik. Sve to nije bilo dovoljno da bi galerija opstala. Premiještanjem vlč. Josipa Kuhtića sve aktivnosti galerije su zbog objektivnih okolnosti (uglavnom nespremnosti, troškova i nerazumijevanja) jednostavno zamrle. Ostao je prostor uređen za neku drugu svrhu. Entuzijazam koji nas je u početku ponio sada je sveden na pravu mjeru, a volonteri se „razbježali“. Što se galerije tiče sve je ostavljeno za neki nastavak u drugom vremenu, s drugim suradnicima jer ne sumljam da je „Zvonik“ polučio svoju svrhu. Makar i za kratko otvorio je vrata i nadu mnogim kolegama koji likovna djela sakralne tematike nemaju gdje pokazati. Nadam se da će s vremenom uz neku Pinakoteku na Kaptolu otvoriti prostor recentnoj umjetnosti te ontološkim razgovorima umjetnika sa svojim uzorima. Ono što smo pokrenuli u zvoniku nije bilo uzalud jer su ostali tragovi trajne vrijednosti. Tako je na Ksaveru otvorena „Mala galerija Šulentić“ (samostana sv. Franje Ksaverskoga) koju je vodio fra Božo Rimac. Svugdje se radi o inicijativi pojedinaca, ali bez potpore bliže ili šire zajednice to će biti i ostati samo pokušaj.

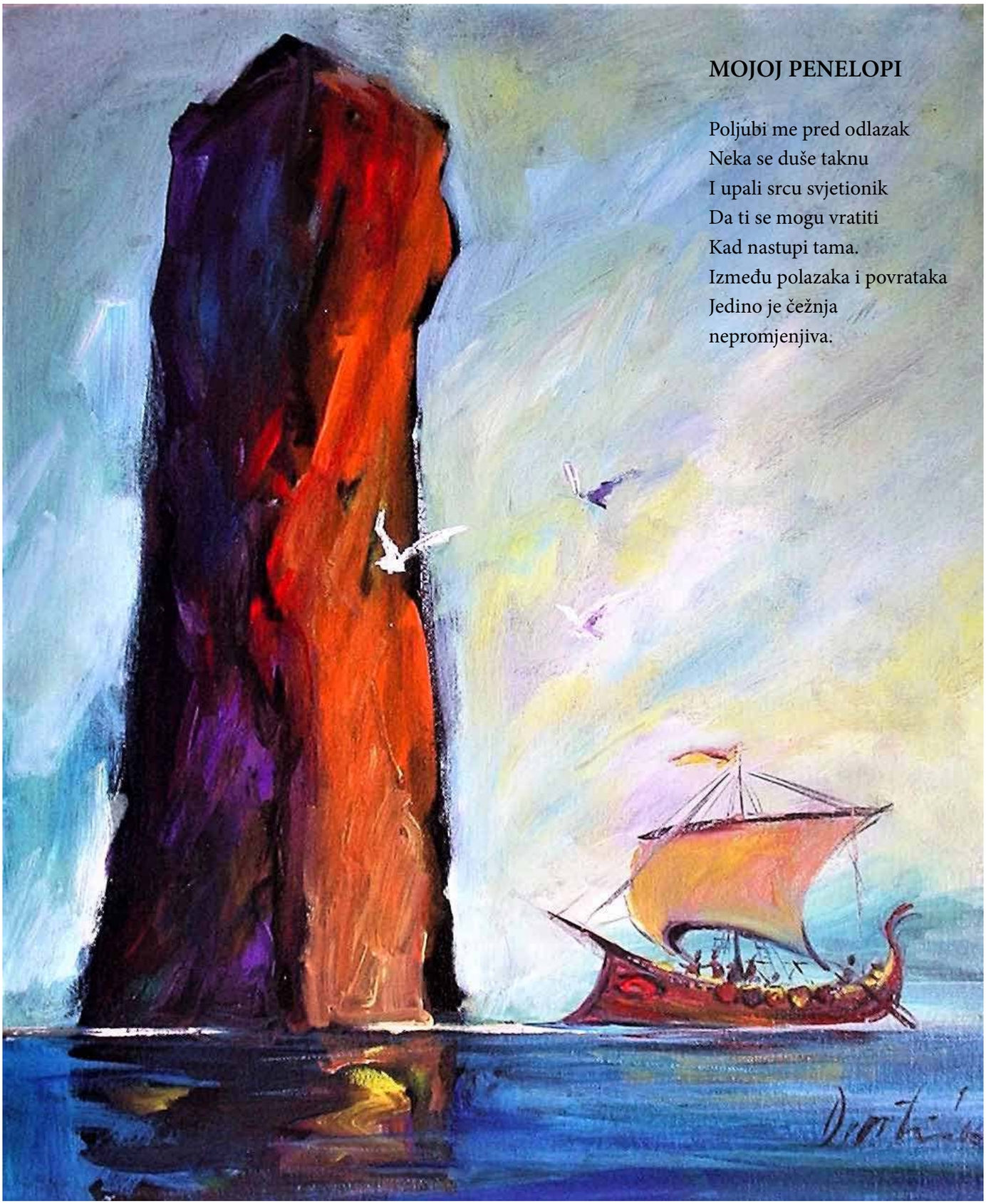
U Samoboru, listopada 2013.godine

MOJOJ PENELOPI

Poljubi me pred odlazak
Neka se duše taknu
I upali srcu svjetionik
Da ti se mogu vratiti
Kad nastupi tama.
Između polazaka i povrataka
Jedino je čežnja
nepromjenjiva.

BIBLIOGRAFIJA

Sadrži okvirni popis nakladnika, izdanja i naslova za koje je autor radio opremu knjiga, ilustracije ili uređivao izdanja. Neke je stvari nemoguće specificirati po naslovu jer se radi o višegodišnjim izdanjima periodike i različitim vrstama autorskih priloga. Također postoji veliki broj tiskovina, kataloga izložbi s uredničkim i autorskim udjelom, a koji se ne nalaze u evidencijama.

- Kao vanjski suradnik ilustrator nakladnika „Školska knjiga“, Zagreb, Masarykova 28, radio na slijedećim izdanjima
  1986. THINK AND SPEAK, udžb. i radna bilježnica (za 1., 2., i 3. razred)
  1887. FUN WITH WORDS, pikturalni rječnik za djecu (2000 ilustracija)
  1990.-91. PROGOVORI I i II (udžb. za gluhonijeme, 2000 ilustracija)
  1991. RAZGOVORI O ENGLESKOM JEZIKU
  1993. PRIRODNJAČKI KALENDAR GODIŠNJIH DOBA
  1994. MOJ HRVATSKI 2, udžb. i radna bilježnica
  Surađivao u časopisima „Modra lasta“ i „Smib“
  2003. dvojezične slikovnice FLUFFY NA LETEĆOJ METLI, TAJNA GOSPOĐICE SPOOK, PENNY U ZEMLJI VJEŠTICA
- Kao vanjski suradnik HRVATSKE BRATSKE ZAJEDNICE, časopisa za djecu „Junior magazine“ ilustrirao i pisao priloge u periodu od 1990. do 1994.
- Kao vanjski suradnik i ilustrator nakladnika „ALFA“ , Zagreb, Nova Ves, radio na izdanjima udžbenika i radnih bilježnica MOJ HRVATSKI 2, g. 2000. MOJ HRVATSKI 3, g. 2001. MOJ HRVATSKI 4, g. 1999. PROSJAK LUKA…
- 2001. nakladnik RUN-PROM d.o.o. Zagreb, „Prema svjetlu – na istome putu“
- Kao vanjski suradnik i ilustrator izdavača „Kršćanska sadašnjost“ iz Zagreba ilustrirao 2000. ANĐEOSKE PRIČE, 2001. slikovnicu „PRIČE“ Side Košutić, desetak naslovnica 2003., 2004. udžb. i radne bilježnice za VJERONAUK III i IV (BK), 2005. METANOJA – Svjetlost se vraća svjetlosti, 2013. „Na slapovima evanđelja“, PASTORALNI LISTIĆ (1990.-1994.)
- Kao vanjski suradnik i ilustrator HKD „Sv. Jeronima“ ilustrirao godinama časopis „Danicu“
- 1999. Izveo opremu i vizualni identitet tiskovina za Slavistički kongres u Osijeku
- Za Ogranak Matice hrvatske u Samoboru ilustrirao različita izdanja, naslovnice i slikovnice tijekom višegodišnje suradnje
- Izdavač PROFIL 2008. „SKOROSKOP“
- 2009. Ogranak Matice hrvatske, Split, „U pustinji jubavi“
- 2010. AGM – Zagreb „Čarolija mora“
- 2011. „ZGUBIDAN CV“, lirika, 2017. „ZGUBIDAN 2“, Samobor, vlastita naklada
- 2011. Nakladnik DISPUT, naslovnica (Bogdan-Igor Antonyč – Pjesme), 2017. Naslovnica zbornika „Život mora biti djelo duha“…
- 2004. Župa Sv. Josipa, Zagreb „Dorotićevi vitraji u crkvi Sv. Josipa – Trešnjevka, Zagreb“
- 2017. Ogranak Matice hrvatske, Čitluk BiH, slikovnica „Nevino srce – Diva Grabovčeva“
- 2015. Naklada Bošković, „Prožniški libar“; 2020. „Od gnijezda do zvijezda“
- 2021. Ogranak Matice hrvatske u Samoboru, likovna monografija Branimir Dorotić „Prema svjetlu – Fragmenti sakralnog opusa“

BILJEŠKA O AUTORU

Akademski slikar **Branimir Dorotić** rođen je 13. travnja 1951. u Supetru na otoku Braču. Slikarstvo je diplomirao 1983. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. U zaokruženih dvadeset pet godina svoga djelovanja u likovnoj praksi radio je na crtanom filmu, bio ilustrator i pedagog, a značajniji dio svoga likovnoga opusa ostvario je u sakralnim temama, realiziranim u tehnici vitraja i batika, te slikama i ilustracijama za časopise i knjige.

U likovnom izrazu "maloga formata" Dorotić se potvrdio kao vrstan ilustrator. Ilustrirao je mnoštvo publikacija te likovno opremio i dizajnirao knjige za različite izdavače u domovini i inozemstvu (Školska knjiga, Alfa, Kršćanska sadašnjost, Profil, Naklada Ljevak, HKD sv. Jeronima, Junior magazine – HBZ, SAD, Zagreb film itd.). Godine 1989. dobio je nagradu 24. Zagrebačkoga salona za pikturalni rječnik *Fun with Words* (Školska knjiga), koji je doživio niz izdanja. Dio svojih ilustracija, uz ostalo i svoju vojničku priču iz Domovinskoga rata, zabilježio je u dnevničkim „putorisima" koji još čekaju izdavača.

Prvo veliko i zahtjevno Dorotićevo djelo – vitraji u crkvi Sv. Jakova u Međugorju – obilježili su početak njegova samostalnoga slikarskoga puta. Taj mu je široki sakralni kompleks nametnuo konačno i beskompromisno prihvaćanje izazova struke u kojoj je do danas ostvario svoje najbolje radove. Njegovi vitraji u crkvama širom Hrvatske (Split, Samobor, Trsat, Zagreb, Osijek, Našice, Metković, Čakovec, Karlovac...) čine zavidan likovni opus koji izvornom izvedbom odaje i dobroga poznavatelja sakralne tematike. Dorotić je po predlošku akad. slikara Josipa Botterija Dinija izveo i najveći vitraj u nas (340 m^2), onaj u crkvi Sv. Križa u zagrebačkom Sigetu. Kapelu iste crkve ukrasio je vlastitim vitrajima. Za crkvu Sv. Franje u Windsoru (Ontario, Kanada) naslikao je veliku oltarnu palu (4x6 m).

U Dorotićevu se opusu posebno ističe likovno i teološki cjelovit niz vitraja u crkvi Sv. Josipa na zagrebačkoj Trešnjevci, završen 2004. godine. Tematski povezujući starozavjetnu i novozavjetnu *povijest spasenja*, te slike nisu uobičajeni niz ilustracija biblijskih događaja prema pisanom predlošku, nego originalan doživljaj biblijske metaforike. Ovi vitraji označavaju snažni autorov pomak iz osobnoga u univerzalno i predstavljaju pun doživljaj transcedentalnoga.

Dorotić je imao niz samostalnih i skupnih izložaba, sudjelovao je u radu mnogih likovnih kolonija. Upoznao je i Laguna Beach i Pariz, ali se uvijek vraćao domaćoj svakodnevici, ne odvajajući svakodnevno od umjetničkoga, svjetovno od duhovnoga. Tu povezanost Dorotićevih *svjetova*, koja potiče njegovu kreativnost i jača njegovu zauzetost za održavanje likovnoga života, najsažetije opisuje prof. Danijel Žabčić: "Osobnost Dorotićeva ogleda se i u nizu kulturoloških akcija, organizaciji kulturnog života sredine u kojoj djeluje. Tako je pravi podvig bio pokretanje rada Galerije Zvonik sv. Josipa kao i priprema 1. triennala hrvatskog autoportreta u Samoboru. Zato cjelokupnom svojom stvaralačkom i kulturološkom djelatnošću Dorotić postaje primjer generacije umjetničkih osobnosti koje beskompromisno svjedoče polivalentni sadržaj svojeg senzibiliteta."

The academic painter **Branimir Dorotić** was born on April 13th, 1951 in Supetar on the island of Brač, Croatia. In 1983 he graduated painting on the Academy of Fine Arts in Zagreb. During his 25 years-long painting practice he has worked on cartoons, has been an illustrator and a teacher whose most significant works deal with sacral themes realized in stained glass window and batik technique, in paintings and illustrations for books and magazines.

In the „small size" art expression Dorotić has proven himself as an outstanding illustrator. He has illustrated vast amount of publications and has artistically edited and designed books for numerous publishers in his native country and abroad (Školska knjiga, Alfa, Kršćanska sadašnjost, Profil, Naklada Ljevak, HKD St.. Jeronima, Junior magazine – HBZ, USA, Zagreb film etc.) In 1989 he obtained the 24th Zagrebački salon (Zagreb Saloon) prize for the pictorial dictionary *Fun with Words* (Školska knjiga) that has been republished many times. Some of his illustrations found in his „ travelogue prints", among others his military story from the Croatian War of Independence (Homeland war), are still waiting for a publisher.

The first significant and demanding work – the stained glass window in the church of St. Jacob in Medjugorje – has marked the beginning of his individual artistic path. That wide sacral complex has made him accept, without compromise and to its utmost point, the challenges from his profession. It is in this field that he has made his best works till nowadays. His stained glass windows in the churches all over Croatia (Split, Samobor, Trsat, Zagreb, Osijek, Našice, Metković, Čakovec, Karkovac...) form an astonishing artistic work that through its authentic presentation reveals a person knowledgeable of sacral themes. Based on the model of the academic painter Josip Botterij Dinij, Dorotić made the biggest (340 m²) stained glass window in Croatia located in St. Cross Church in Zagreb (Siget quarter). He also made the stained glass window decoration for the chapel of the St. Cross Church. For the church of St. Francis of Assisi in Windsor (Ontario, Canada) he painted a big altarpiece (4x6 m).

Dorotić's most impressive work is the artistic and theologically complete sequence of stained glass windows in the church of St. Jacob in Zagreb's quarter Trešnjevka, finished in 2004. By thematically connecting the *salvation history* of the Old and New Testament he managed to present not just an ordinary sequence of Biblical illustrations based on the written template, but an original experience of the Biblical metaphors. These stained glass windows portray the powerful author's shift from personal into universal and represent a complete experience of the transcendental.

Dorotić has had numerous independent and group exhibitions, has participated in the work of many artistic colonies. He experienced Laguna Beach and Paris, but has always been coming back to his home everyday life, not separating daily from the artistic life, the earthly from the spiritual. This interconnection of *worlds* that inspires Dorotić's creativity and strengthens his concern for reflecting the art life is concisely described by prof. Danijel Žabčić: ''Dorotić's personality is seen in a sequence of cultural projects, organization of the cultural life in the environment where he works. In that sense, starting the work of the Gallery St. Jacob's Bell (Galerija Zvonik sv. Josipa) and preparing the 1st Croatian auto portray triennial in Samobor were very courageous acts on his behalf. That is why, through his entire creative and cultural activity, Dorotić becomes a prototype of a generation of artistic personalities, the generation which testifies the polyvalent content of its own sensuality without compromise. ''

S(trip) od života:

Branimir Dorotić (Supetar na Braču 1951), akad. slikar, slobodnjak, a za svoju dušu i pjesnik, ovom se svojom monografijom ponovno predstavlja i kao putopisac ili bolje rečeno - kao putorisac. Njegovi likovni radovi - crteži, ilustracije, grafike, akvareli, tempere, ulja, vitraji... - odaju znatiželjnika koji se ne boji eksperimenata i rada u različitim likovnim tehnikama. Bogati i šaroliki opus svjedoči o uzbudljivom putovanju svijetom punim čudesa, putovanju koje ne završava u nekoj mirnoj uvali. Slikar na osebujan način pripovijeda svoju životnu priču, oslikava svoju plovidbu koja mu je važna kao život, a možda i važnija. Jer da bi se živjelo, ploviti se mora. Navigare necesse est, rekao je navodno stari Pompej i Branimir bi se sigurno složio s njim. Ova je monografija jedna rota njegove plovidbe, slikoviti brodski dnevnik koji se nastavlja. Želimo mu dobro more.

Dubravka Dorotić Sesar

BRANIMIR DOROTIĆ – *putorisi* – REMINISCENCIJE 1983. - 2013.